

Akademia Pomorska w Słupsku

Instytut Muzyki

Program studiów dla kierunku

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Studia Nauczycielskie

Specjalność – *Edukacja muzyczna*

Studia I stopnia

od roku akademickiego 2019/2020

Słupsk 2019

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

- 1.1. Nazwa kierunku studiów
- 1.2. Poziom studiów
- 1.3. Profil studiów
- 1.4. Forma studiów
- 1.5. Liczba semestrów
- 1.6. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów
- 1.7. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom
- 1.8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny
- 1.9. Sylwetka absolwenta

2. Opis zakładanych efektów uczenia się

- 2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego
- 2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji
- 2.3. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji dla dziedziny sztuki
- 2.4. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do Standardu kształcenia nauczycieli

3. Opis programu studiów

- 3.1. Zajęcia (niezależnie od formy ich prowadzenia) wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów; Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
- 3.2. Harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia, uwzględniający formy prowadzenia zajęć, wymiar tych zajęć oraz liczbę punktów ECTS
- 3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym.
- 3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów:
  - 3.4.1. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia;
  - 3.4.2. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio: nauki humanistyczne lub nauki społeczne;
  - 3.4.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym
  - 3.4.4. Zajęcia do wyboru z określeniem liczby punktów ECTS, w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie
  - 3.4.5. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne wraz z przypisaną liczbą punktów ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie, prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (profil praktyczny);

4 Ocena i doskonalenie programu studiów

4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

- 1.1. Nazwa kierunku studiów - – **Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Specjalność – edukacja muzyczna. Studia nauczycielskie**
- 1.2. Poziom studiów – **studia I stopnia**
- 1.3. Profil studiów - **praktyczny**
- 1.4. Forma studiów - **stacjonarne**
- 1.5. Liczba semestrów - **6**
- 1.6. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów - **180**
- 1.7. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom - **tytuł zawodowy - licencjat**
- 1.8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny: **sztuki muzyczne 100%**
- 1.9. Sylwetka absolwenta

Celem kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, specjalność edukacja muzyczna jest umożliwienie absolwentowi osiągnięcie efektów zapewniających wysoką skuteczność wykonywania przyszłego zawodu muzyka, instruktora muzycznego, dyrygenta amatorskich zespołów chóralnych i wokально-instrumentalnych oraz nauczyciela w szkolnictwie ogólnokształcącym:

A. Wiedza:

- a) w zakresie podstaw pedagogiki, psychologii i dydaktyki w zorientowaniu na dziedzinę edukacji muzycznej na etapie szkoły podstawowej,
- b) w zakresie orientacji w literaturze muzycznej, repertuarze utworów własnej specjalności (wokalne i instrumentalne),
- c) w zakresie rozumienia dzieła muzycznego jako formy w aspektach rozwoju historycznego a także jego kulturowego kontekstu,
- d) w zakresie podstawowej literatury dotyczącej szeroko pojętej edukacji muzycznej,
- e) w zakresie zastosowań nowoczesnych środków multimedialnych w kształceniu muzycznym,

B. Umiejętności praktyczno – muzyczne:

- a) opanowanie gry na instrumentach muzycznych w stopniu umożliwiającym jego przyszłą działalność dydaktyczną i artystyczną (fortepian i inne instrumenty),
- b) opanowanie podstawowych kompetencji związanych z głosem i śpiewem (emisja głosu),
- c) przyswojenie podstaw warsztatu dyrygenckiego,
- d) umiejętności związane z doskonaleniem słuchu muzycznego,
- e) umiejętności związane z muzykowaniem zbiorowym jako chórzysta, członek zespołu wokально-instrumentalnego w ruchu amatorskim;
- f) umiejętności wiążące różne aktywności muzyczne – akompaniament fortepianowy, odczytywanie materiału muzycznego zawartego w partyturze, harmonizacja melodii na fortepianie,

C. Umiejętności teoretyczno - muzyczne:

- a) analiza materiału muzycznego,
- b) orientacja w stylach i formach muzycznych,
- c) znajomość zasad muzyki – terminologia, notacja,
- d) wiedza o folklorze,

- e) rozumienie dzieła muzycznego i jego historycznego rozwoju,
- f) wiedza o strukturach harmonicznym, formalnym i kontrapunkcie dzieła.

D. Umiejętności zorientowane na wykonywanie zawodu:

- a) czynności dydaktyczne nauczyciela muzyki – koncepcja metodyczna lekcji, praktyczne zastosowanie wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, akompaniament do piosenki, prowadzenie muzykowania zespołowego z użyciem instrumentarium C. Orffa-oraz innych form aktywności
- b) czynności związane z prowadzeniem amatorskich zespołów wokalnych i wokalnie-instrumentalnych, aranżowanie utworów na instrumenty szkolne oraz amatorskie zespoły wokalne, umiejętność realizacji partytury, metodyka pracy nad utworem i doprowadzenie do poprawności wykonawczej i wyrazu artystycznego – zakończonego koncertem–prezentacją.

E. Umiejętności uzupełniające – wiedza z przedmiotów ogólnych, podstawy znajomości języków obcych, umiejętności związane z przygotowaniem tekstu o tematyce muzyczno-pedagogicznej.

F. Kompetencje

Absolwent opanował kompetencje prowadzenia działalności muzycznej i edukacyjnej w środowisku, wykazując kreatywność i innowacyjność w komunikowaniu się ze społecznością lokalną, instytucjami kultury i sztuki. Potrafi stworzyć, zrealizować i zaprezentować rozmaite projekty muzyczne, do których angażuje dzieci i młodzież. Zdobywa kompetencje komunikacji ze społeczeństwem i potencjalnymi odbiorcami poprzez media lokalne – prasa, radio, telewizja, internet.

Absolwent studiów jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia w zakresie edukacji muzycznej – zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

2. Opis zakładanych efektów uczenia się

2.1 Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego

Program studiów: **EDUKACJA ARTYSTYCZNA W ZAKRESIE SZTUKI MUZYCZNEJ.**

SPECJALNOŚĆ: EDUKACJA MUZYCZNA

Poziom studiów: **STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA**

Tryb studiów: **STACJONARNE**

Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się dla programu studiów
WIEDZA	
K1_W01	Dysponuje wiedzą na temat ogólnej literatury muzycznej w perspektywie chronologicznej.
K1_W02	Poznał podstawowy repertuar muzyczny związany z własną specjalnością w zakresie repertuaru szkolnego oraz stosowanego w edukacji pozaszkolnej.
K1_W03	Potrafi wymienić elementy dzieła muzycznego, rozumie ich wzajemne relacje oraz dysponuje wiedzą o wzorcach budowy formalnej utworów muzycznych z literatury ogólnej oraz własnej specjalności.
K1_W04	Zna i rozumie podstawowe linie przemian w dziejach muzyki w kontekście jej specjalnościowych zastosowań w pracy artystyczno-pedagogicznej jako nauczyciela muzyki.
K1_W05	Zna podstawową literaturę związaną z zagadnieniami kształcenia artystyczno-pedagogicznego nauczyciela muzyki (książki, nuty, nagrania muzyczne, strony internetowe).
K1_W06	Dysponuje wiedzą o stylach muzycznych i związanymi z nimi tradycjami wykonawczymi w zakresie repertuaru szkolnego oraz stosowanego w edukacji pozaszkolnej.
K1_W07	Zna problematykę zastosowań multimediiów i technologii informatycznych w edukacji muzycznej oraz jest świadomy ich ciągłego rozwoju.
K1_W08	Zna problematykę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela muzyki i instruktora zespołów muzycznych w zakresie wniosków o finansowanie swojej działalności, reklamy inicjowanych wydarzeń koncertowych w środowisku oraz prawa autorskiego.
K1_W09	Jest świadomy powiązań i zależności pomiędzy teoretycznymi aspektami wiedzy muzycznej a praktycznymi jej zastosowaniami w pracy nauczyciela muzyki.
K1_W10	Opanował elementarną wiedzę o improwizacji muzycznej w odniesieniu do różnych form aktywności w edukacji muzycznej.
K1_W11	Przyswoił wiedzę o teorii pedagogicznej oraz jej najważniejszych nurtach w aspektach rozwoju artystycznego dziecka.

K1_W12	Opanował wiedzę z zakresu psychologii w kontekstach indywidualnego i społecznego rozwoju dziecka jako drogi kształtowania jego osobowości w edukacji artystycznej.
K1_W13	Opanował podstawy dydaktyki ogólnej umożliwiającej mu prawidłowe wykonywanie zadań muzyczno-dydaktycznych na poziomie szkoły podstawowej.
K1_W14	Zna podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.
UMIEJĘTNOŚCI	
1) Umiejętności ekspresji wykonawczej	
K1_U01	Umie tworzyć własne koncepcje wykonawcze utworów na wybrane instrumenty, śpiew oraz inscenizacje muzyczno - ruchowe.
K1_U02	Umie realizować własne koncepcje wykonawcze w różnych rodzajach utworów muzycznych opierając się na zdobytej wiedzy i intuicji.
2) Umiejętności w zakresie repertuaru	
K1_U03	Posiada umiejętności niezbędne do wykonania repertuaru związanego z własną specjalnością od utworów stosowanych w muzyce szkolnej po repertuar edukacji pozaszkolnej.
K1_U04	Wykonując utwory muzyczne w szkolnej i pozaszkolnej edukacji potrafi praktycznie zastosować wiedzę dotyczącą podstawowych kryteriów stylistycznych.
K1_U05	Przyswoił umiejętność realizacji muzyki różnych stylów w ramach programu kształcenia.
3) Umiejętności interpretacji	
K1_U06	Posiada wiedzę i umiejętności potrzebne do interpretacji zróżnicowanych stylistycznie utworów: od stosowanych w muzyce szkolnej po repertuar edukacji pozaszkolnej.
4) Umiejętności pracy w zespole	
K1_U07	Posiada umiejętności niezbędne dla uczestnika zespołów o różnych składach: chór, zespoły wokalnie-instrumentalne.
K1_U08	Posiada wiedzę i umiejętności potrzebne do przygotowania utworów dla różnych składów wykonawczych, zarówno jako członek zespołu jak i jego prowadzący.
5) Umiejętności ćwiczenia i pracy podczas prób	
K1_U09	Opanował efektywne techniki ćwiczenia repertuaru przewidzianego programem kształcenia na kierunku i specjalności.
K1_U10	Posiada umiejętności w zakresie prawidłowego odczytania tekstu muzycznego oraz interpretacji w określonych stylach muzycznych.
K1_U11	Opanował prawidłowe nawyki w zakresie higieny i emisji głosu oraz sprawności ruchowej w grze na instrumencie, dyrygowaniu i ekspresji ruchowej.
6) Umiejętności czytania nut	

K1_U12	Posiada umiejętność czytania nut głosem oraz na instrumentach muzycznych w zakresie repertuaru przewidzianego programem kształcenia.
7) Umiejętności słuchowe, twórcze i odtwórcze	
K1_U13	Opanował podstawowe umiejętności w zakresie analizowania i zapamiętywania materiału muzycznego oraz jego praktycznego odtwarzania.
K1_U14	Potrafi tworzyć aranżacje i kompozycje potrzebne w pracy nauczyciela muzyki oraz kierownika amatorskiego zespołu muzycznego.
8) Umiejętności werbalne	
K1_U15	Posiada umiejętność przygotowywania typowych prac pisemnych do pracy licencjackiej włącznie oraz wystąpień ustnych (referat, prezentacja multimedialna) dotyczących zagadnień szczegółowych związanych z kierunkiem studiów i specjalnością, na tematy związane z muzyką, jej kulturowo-edukacyjnym kontekstem z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretyczno-praktycznych przy wielostronnym wykorzystaniu źródeł.
K1_U16	Opanował umiejętności językowe w zakresie dziedziny edukacji muzycznej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
9) Umiejętności w zakresie publicznych prezentacji	
K1_U17	Opanował formy zachowań związane z występami publicznymi (koncert, prelekcja, audycja) i jest świadomy ich edukacyjnego znaczenia w środowisku lokalnym.
K1_U18	Potrafi połączyć występ artystyczny z informacyjną wypowiedzią ustną.
10) Umiejętności improwizacji	
K1_U19	Opanował elementarne kompetencje w zakresie improwizacji i potrafi wykorzystać je w wybranej działalności muzycznej i pedagogicznej w szkolnej edukacji muzycznej oraz muzycznym ruchu amatorskim.
11) Umiejętności pedagogiczne	
K1_U20	Potrafi stosować wiedzę z zakresu teorii pedagogicznej w typowych sytuacjach edukacyjnych, a także samodzielnie tworzy koncepcje pracy z młodzieżą na poziomie szkoły podstawowej.
K1_U21	Opanował psychologiczne podstawy oddziaływania na uczniów, oraz ich twórczego inspirowania w różnych sytuacjach edukacyjnych w szkole podstawowej oraz na zajęciach pozaszkolnych.
K1_U22	Opanował praktyczne formy dydaktyczne niezbędne do wykonywania zadań pracy nauczyciela muzyki w szkole podstawowej.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K1_K01	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego oraz pogłębiania kompetencji zawodowych.
K1_K02	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania twórczych działań muzyczno-edukacyjnych na rzecz uczniów w szkole oraz środowiska lokalnego.

K1_K03	Potrafi zbierać, analizować, interpretować informacje oraz rozwijać idee i formułować krytyczną argumentację.
K1_K04	Prezentuje postawę rozwijania pomysłów twórczych w zakresie pracy edukacyjno-muzycznej, w ocenie pracy własnej zachowuje postawę rzeczową, krytyczną i refleksyjną, umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury i sztuki.
K1_K05	Realizuje własne koncepcje i działania edukacyjno-muzyczne wynikające z własnej wyobraźni, ekspresji i intuicji wykazując się umiejętnością organizacji pracy.
K1_K06	Potrafi efektywnie wykorzystać wyobraźnię, intuicję, postawę twórczą i samodzielne myślenie w działaniach muzyczno-edukacyjnych.
K1_K07	Posiada umiejętność adaptacji do nowych zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej.
K1_K08	Umiejętnie reaguje na sytuacje stresowe. Potrafi świadomie kontrolować swoje emocje i zachowania.
K1_K09	Potrafi adaptować się do nowych okoliczności związanych z publicznymi występami.
K1_K10	Ma umiejętność konstruktywnej krytyki w stosunku do siebie i innych.
K1_K11	Jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela.
K1_K12	Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się w obrębie społeczności szkolnej i lokalnej.
K1_K13	Potrafi współpracować z innymi osobami podczas realizacji zespołowych zadań projektowych oraz wykazuje się zdolnością do podjęcia prac organizacyjnych i artystycznych w realizacji różnych przedsięwzięć kulturalnych.
K1_K14	Potrafi w przystępnej formie posługiwać się fachową terminologią z zakresu muzyki z zastosowaniem technologii informacyjnych.
K1_K15	Ma kompetencje do przyjmowania roli organizatora i negocjatora przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-muzycznym w środowisku lokalnym.
K1_K16	W pracy zawodowej wykorzystuje i stosuje w praktyce pojęcia i zasady z zakresu własności przemysłowej i prawa autorskiego.

2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

+

2.3. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji dla dziedziny sztuki

Program kształcenia: **EDUKACJA ARTYSTYCZNA W ZAKRESIE SZTUKI MUZYCZNEJ.**

SPECJALNOŚĆ: EDUKACJA MUZYCZNA

Poziom kształcenia: **STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA**

Tryb studiów: **STACJONARNE**

Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Dziedzina kształcenia w zakresie sztuki profil praktyczny		Efekty kierunkowe	
Wiedza: zna i rozumie							
P6U_W	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6S_WG	W zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia	wiedza o realizacji prac artystycznych			
				P6S_WG	podstawowe zasady dotyczące realizacji prac artystycznych związanych z kierunkiem studiów i specjalnością oraz zasady dotyczące środków ekspresji i umiejętności warsztatowych pokrewnych dyscyplin artystycznych	K1_W02 K1_W05 K1_W10 K1_W14	
				rozumienie kontekstu dziedzin sztuki			
				P6S_WG	podstawowe linie rozwojowe w historii poszczególnych dyscyplin artystycznych, reprezentacyjne dzieła z ich spuścizny oraz publikacje związane z tymi zagadnieniami	K1_W01 K1_W03	
				P6S_WG	style w sztuce oraz tradycje twórcze i odtwórcze z nimi związane	K1_W06	
				P6S_WG	trendy rozwojowe z zakresu odnośnych dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych właściwe dla kierunku studiów	K1_W04 K1_W06	
				P6S_WG	problematykę związaną z technologiami stosowanymi w dyscyplinie artystycznej (w ujęciu całościowym) i rozwojem technologicznym związanym ze specjalnością	K1_W02 K1_W07	
				P6S_WG	powiązania i zależności między teoretycznymi i praktycznymi elementami programu kształcenia	K1_W09	

		PS6_WK	<p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji</p> <p>podstawowe ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z nadaną kwalifikacją, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p>	P6S_WG	<p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego, a także posiada podstawową wiedzę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów zawodu artysty danej specjalności</p>	<p>K1_W08</p> <p>K1_W09</p>
--	--	--------	---	--------	--	-----------------------------

Umiejętności: potrafi

P6U_U	<p>innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach</p> <p>samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie</p>	P6S_UW	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:</p> <p>- właściwy dobór źródeł</p>	umiejętności ekspresji artystycznej					
				P6S_UW	tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne oraz dysponować umiejętnościami niezbędnymi do ich wyrażenia	K1_U01	K1_U02		
				umiejętności realizacji prac artystycznych					
				P6S_UW	<p>biegle słuchowo rozpoznawać materiał muzyczny, zapamiętywać go i operować nim</p> <p>wykonywać reprezentatywny repertuar związany z kierunkiem studiów i specjalnością oraz w podstawowym zakresie interpretować utwory reprezentujące różne style muzyczne, a także przekazać dzieło muzyczne w pełni – jego materiał dźwiękowy, formę i zawarte w nim idee</p>	K1_U03	K1_U04	K1_U05	K1_U13
				umiejętności kreacji artystycznej					

komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko		oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	P6S_UW	realizować własne działania artystyczne oparte na zróżnicowanych stylistycznie koncepcjach wynikających ze swobodnego i niezależnego wykorzystywania wyobraźni, intuicji i emocjonalności	K1_U01 K1_U02 K1_U19
	P6S_UK	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	4) umiejętności werbalne		
		brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	P6S_UK	przygotowywać typowe prace pisemne i wystąpienia ustne, dotyczące zagadnień szczegółowych związanych z kierunkiem studiów i specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	K1_U15 K1_U18
		posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		wykorzystywać umiejętności językowe w zakresie dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, właściwych dla kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K1_U16
			5) umiejętności w zakresie publicznych prezentacji		
			P6S_UK	stosować formy zachowań związane z publicznymi prezentacjami własnych dokonań	K1_U17 K1_U18
	P6S_UO	planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole	6) umiejętności pracy w zespole		
			P6S_UO	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	K1_U07 K1_U08 K1_U20 K1_U21 K1_U22
	P6S_UU	samodzielnie	7) umiejętności warsztatowe		

			planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UW P6S_UU	korzystać z umiejętności warsztatowych umożliwiających realizację własnych koncepcji artystycznych oraz stosować efektywne techniki ćwiczenia tych umiejętności, umożliwiające ciągły ich rozwój przez samodzielną pracę	K1_U06 K1_U09 K1_U10 K1_U11 K1_U12 K1_U14
--	--	--	---	------------------	--	--

Kompetencje społeczne: jest gotów do

P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	1) uwarunkowania psychologiczne		
				P6S_KK	efektywnego wykorzystania: wyobraźni, intuicji, emocjonalności, zdolności twórczego myślenia i twórczej pracy w trakcie rozwiązywania problemów, elastycznego myślenia, adaptowania się do nowych i zmieniających się okoliczności oraz kontrolowania swoich zachowań w warunkach związanych z publicznymi prezentacjami	K1_K01 K1_K06 K1_K07 K1_K08 K1_K09
				2) krytycyzm		
				P6S_KK	samooceny i konstruktywnej krytyki w stosunku do działań innych osób	K1_K10
		P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działania na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	3) komunikacja społeczna		
				P6S_KO P6S_KR	wypełniania roli społecznej absolwenta uczelni artystycznej podjęcia refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i jej etosem efektywnego komunikowania się i inicjowania działań w społeczeństwie oraz prezentowania zadań w przystępnej formie – z zastosowaniem technologii informacyjnych	K1_K11 K1_K02 K1_K12 K1_K13 K1_K14 K1_K15
				4) niezależność		
		P6S_KR	odpowiedzialne			

			go pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	PS6_UU PS6_KR	uczenia się przez całe życie samodzielnego podejmowania niezależnych prac, wykazując się umiejętnością zbierania, analizowania i interpretowania informacji, rozwijania idei i formułowania krytycznej argumentacji oraz wewnętrzną motywacją i umiejętnością organizacji pracy	K1_K01 K1_K03 K1_K04 K1_K05 K1_K07
--	--	--	--	------------------	--	--

WG – zakres i głębia/ kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kontekst/ uwarunkowania i skutki

UW – wykorzystanie wiedzy/ rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – komunikowanie się/ odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – organizacja pracy/ planowanie i praca zespołowa

UU – uczenie się/ planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – oceny/ krytyczne podejście

KO – odpowiedzialność/ wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – rola zawodowa/ niezależność i rozwój etosu

2.4. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do Standardu kształcenia nauczycieli

Symbol efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla ścieżki kształcenia nauczycielskiego	Efekty szczegółowe
WIEDZA zna i rozumie:		
SN1_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	B2.W3 C.W2
SN1_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;	B1.W1 B1.W2 B1.W4 B2.W3 C.W1 C.W2 C.W3 C.W4 C.W6
SN1_W03	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;	B2.W2 B2.W3 B2.W4 B2.W7
SN1_W04	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	B2.W7 B3.W1 B3.W2 B3.W3
SN1_W05	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;	C.W5 C.W7
SN1_W06	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;	B2.W1
SN1_W07	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;	B2.W1
SN1_W08	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;	B2.W4
SN1_W09	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;	B3.W3 PP.W1 PP.W2 PP.W3 PP.W4 PP.W5
SN1_W10	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;	C.W7
SN1_W11	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;	C.W3
SN1_W12	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.	C.W3 C.W4 C.W6
UMIĘJĘTNOŚCI potrafi:		
SN1_U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;	B1.U1 B1.U2 B1.U5 B2.U3 B2.U5 B3.U1 B3.U2

		B3.U3 B3.U4 B3.U6
SN1_U02	adekwatnie dobrać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;	B2.U5 B3.U5 C.U1 C.U3 C.U4
SN1_U03	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;	C.U1 C.U3 C.U5
SN1_U04	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;	C.U2
SN1_U05	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	B2.U4 B2.U5 B3.U5
SN1_U06	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;	C.U3
SN1_U07	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobrać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;	B2.U7 C.U5
SN2_U08	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;	D ..
SN1_U09	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;	C.U3
SN1_U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	C.U6 B2.U7
SN1_U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;	C.U6
SN1_U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;	C.U1
SN1_U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	C.U3
SN1_U14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;	B2.U7
SN1_U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;	C.U8
SN1_U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	C.U7
SN1_U17	udzielać pierwszej pomocy;	B2.U5 PP.U1 PP.U2 PP.U3
SN1_U18	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.	B2.U2
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
jest gotów do:		
SN1_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	B2.K1 C.K2
SN1_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	B2.K1 B2.K2 C.K1
SN1_K03	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej	B2.K1 B2.K2

	kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	
SN1_K04	podjmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;	C.K1
SN1_K05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;	B2.K4
SN1_K06	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;	B2.K4
SN1_K07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	B1.K2 B2.K3 B2.K4 B3.K1

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla ścieżki kształcenia nauczycielskiego SPS	Opis kierunkowych efektów uczenia się dla programu studiów
WIEDZA		
K1_W01	D.1.W2	Dysponuje wiedzą na temat ogólnej literatury muzycznej w perspektywie chronologicznej.
K1_W02	D.1.W2	Poznał podstawowy repertuar muzyczny związany z własną specjalnością w zakresie repertuaru szkolnego oraz stosowanego w edukacji pozaszkolnej.
K1_W03	D.1.W2	Potrafi wymienić elementy dzieła muzycznego, rozumie ich wzajemne relacje oraz dysponuje wiedzą o wzorcach budowy formalnej utworów muzycznych z literatury ogólnej oraz własnej specjalności.
K1_W04	D.1.W2	Zna i rozumie podstawowe linie przemian w dziejach muzyki w kontekście jej specjalnościowych zastosowań w pracy artystyczno-pedagogicznej jako nauczyciela muzyki.
K1_W05	D.1.W1 D.1.W3 D.1.W8	Zna podstawową literaturę związaną z zagadnieniami kształcenia artystyczno-pedagogicznego nauczyciela muzyki (książki, nuty, nagrania muzyczne, strony internetowe).
K1_W06	D.1.W2	Dysponuje wiedzą o stylach muzycznych i związanymi z nimi tradycjami wykonawczymi w zakresie repertuaru szkolnego oraz stosowanego w edukacji pozaszkolnej.
K1_W07	D.1.W3 D.1.W4 D.1.W8	Zna problematykę zastosowań multimediów i technologii informatycznych w edukacji muzycznej oraz jest świadomy ich ciągłego rozwoju.

	D.1.W9 D.1.W11 D.1.W14 D.1.W15	
K1_W08	D.1.W3 D.1.W8 D.1.W9	Zna problematykę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela muzyki i instruktora zespołów muzycznych w zakresie wniosków o finansowanie swojej działalności, reklamy inicjowanych wydarzeń koncertowych w środowisku oraz prawa autorskiego.
K1_W09	D.1.W1 D.1.W4 D.1.W6 D.1.W15	Jest świadomy powiązań i zależności pomiędzy teoretycznymi aspektami wiedzy muzycznej a praktycznymi jej zastosowaniami w pracy nauczyciela muzyki.
K1_W10	D.1.W5 D.1.W6 D.1.W12	Opanował elementarną wiedzę o improwizacji muzycznej w odniesieniu do różnych form aktywności w edukacji muzycznej.
K1_W11	D.1.W2 D.1.W4 D.1.W6	Przyswoił wiedzę o teorii pedagogicznej oraz jej najważniejszych nurtach w aspektach rozwoju artystycznego dziecka.
K1_W12	D.1.W2 D.1.W4 D.1.W6 D.1.W7 D.1.W10 D.1.W12 D.1.W13 D.1.W15	Opanował wiedzę z zakresu psychologii w kontekstach indywidualnego i społecznego rozwoju dziecka jako drogi kształtowania jego osobowości w edukacji artystycznej.
K1_W13	D.1.W2 D.1.W4 D.1.W5 D.1.W6	Opanował podstawy dydaktyki ogólnej umożliwiającej mu prawidłowe wykonywanie zadań muzyczno-dydaktycznych na poziomie szkoły podstawowej.

	D.1.W7 D.1.W10 D.1.W11 D.1.W12 D.1.W13	
K1_W14	D.1.W4 D.1.W8	Zna podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.
UMIĘTNOŚCI		
1) Umiejętności ekspresji wykonawczej		
K1_U01	D.1.U1 D.1.U5 D.1.U7	Umie tworzyć własne koncepcje wykonawcze utworów na wybrane instrumenty, śpiew oraz inscenizacje muzyczno - ruchowe.
K1_U02	D.1.U3 D.1.U7	Umie realizować własne koncepcje wykonawcze w różnych rodzajach utworów muzycznych opierając się na zdobytej wiedzy i intuicji.
2) Umiejętności w zakresie repertuaru		
K1_U03	D.1.U1 D.1.U4	Posiada umiejętności niezbędne do wykonania repertuaru związanego z własną specjalnością od utworów stosowanych w muzyce szkolnej po repertuar edukacji pozaszkolnej.
K1_U04	D.1.U3 D.1.U7	Wykonując utwory muzyczne w szkolnej i pozaszkolnej edukacji potrafi praktycznie zastosować wiedzę dotyczącą podstawowych kryteriów stylistycznych.
K1_U05	D.1.U1	Przyswoił umiejętność realizacji muzyki różnych stylów w ramach programu kształcenia.
3) Umiejętności interpretacji		
K1_U06	D.1.U1	Posiada wiedzę i umiejętności potrzebne do interpretacji zróżnicowanych stylistycznie utworów: od stosowanych w muzyce szkolnej po repertuar edukacji pozaszkolnej.
4) Umiejętności pracy w zespole		
K1_U07	D.1.U5	Posiada umiejętności niezbędne dla uczestnika zespołów o różnych składach: chór, zespoły wokально-instrumentalne.
K1_U08	D.1.U2	Posiada wiedzę i umiejętności potrzebne do przygotowania utworów dla różnych składów

	D.1.U7	wykonawczych, zarówno jako członek zespołu jak i jego prowadzący.
5) Umiejętności ćwiczenia i pracy podczas prób		
K1_U09	D.1.U1	Opanował efektywne techniki ćwiczenia repertuaru przewidzianego programem kształcenia na kierunku i specjalności.
K1_U10	D.1.U7	Posiada umiejętności w zakresie prawidłowego odczytania tekstu muzycznego oraz interpretacji w określonych stylach muzycznych.
K1_U11	D.1.U7 D1.U.05	Opanował prawidłowe nawyki w zakresie higieny i emisji głosu oraz sprawności ruchowej w grze na instrumencie, dyrygowaniu i ekspresji ruchowej.
6) Umiejętności czytania nut		
K1_U12	D.1.U1 D1.U.05	Posiada umiejętność czytania nut głosem oraz na instrumentach muzycznych w zakresie repertuaru przewidzianego programem kształcenia.
7) Umiejętności słuchowe, twórcze i odtwórcze		
K1_U13	D.1.U1 D.1.U2 D1.U.05	Opanował podstawowe umiejętności w zakresie analizowania i zapamiętywania materiału muzycznego oraz jego praktycznego odtwarzania.
K1_U14	D.1.U3 D.1.U7	Potrafi tworzyć aranżacje i kompozycje potrzebne w pracy nauczyciela muzyki oraz kierownika amatorskiego zespołu muzycznego.
8) Umiejętności werbalne		
K1_U15	D.1.U1 D.1.U2 D.1.U3 D.1.U8 D.1.U9	Posiada umiejętność przygotowywania typowych prac pisemnych do pracy licencjackiej włącznie oraz wystąpień ustnych (referat, prezentacja multimedialna) dotyczących zagadnień szczegółowych związanych z kierunkiem studiów i specjalnością, na tematy związane z muzyką, jej kulturowo-edukacyjnym kontekstem z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretyczno-praktycznych przy wielostronnym wykorzystaniu źródeł.
K1_U16	D.1.U4	Opanował umiejętności językowe w zakresie dziedziny edukacji muzycznej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
9) Umiejętności w zakresie publicznych prezentacji		

K1_U17	D.1.U4 D.1.U6	Opanował formy zachowań związane z występami publicznymi (koncert, prelekcja, audycja) i jest świadomy ich edukacyjnego znaczenia w środowisku lokalnym.
K1_U18	D.1.U6	Potrafi połączyć występ artystyczny z informacyjną wypowiedzią ustną.
10) Umiejętności improwizacji		
K1_U19	D.1.U5	Opanował elementarne kompetencje w zakresie improwizacji i potrafi wykorzystać je w wybranej działalności muzycznej i pedagogicznej w szkolnej edukacji muzycznej oraz muzycznym ruchu amatorskim.
11) Umiejętności pedagogiczne		
K1_U20	D.1.U1 D.1.U3 D.1.U5 D.1.U9 D.1.U10	Potrafi stosować wiedzę z zakresu teorii pedagogicznej w typowych sytuacjach edukacyjnych, a także samodzielnie tworzy koncepcje pracy z młodzieżą na poziomie szkoły podstawowej.
K1_U21	D.1.U4 D.1.U5 D.1.U8 D.1.U9 D.1.U10 D.1.U11	Opanował psychologiczne podstawy oddziaływania na uczniów, oraz ich twórczego inspirowania w różnych sytuacjach edukacyjnych w szkole podstawowej oraz na zajęciach pozaszkolnych.
K1_U22	D.1.U3 D.1.U7 D.1.U8	Opanował praktyczne formy dydaktyczne niezbędne do wykonywania zadań pracy nauczyciela muzyki w szkole podstawowej.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	D.1.K2 D.1.K9	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego oraz pogłębiania kompetencji zawodowych.
K1_K02	D.1.K2 D.1.K3 D.1.K5	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania twórczych działań muzyczno-edukacyjnych na rzecz uczniów w szkole oraz środowiska lokalnego.

	D.1.K7 D.1.K9	
K1_K03	D.1.K1	Potrafi zbierać, analizować, interpretować informacje oraz rozwijać idee i formułować krytyczną argumentację.
K1_K04	D.1.K1 D.1.K3 D.1.K7 D.1.K8 D.1.K9	Prezentuje postawę rozwijania pomysłów twórczych w zakresie pracy edukacyjno-muzycznej, w ocenie pracy własnej zachowuje postawę rzeczową, krytyczną i refleksyjną, umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury i sztuki.
K1_K05	D.1.K1 D.1.K3	Realizuje własne koncepcje i działania edukacyjno-muzyczne wynikające z własnej wyobraźni, ekspresji i intuicji wykazując się umiejętnością organizacji pracy.
K1_K06	D.1.K1 D.1.K7	Potrafi efektywnie wykorzystać wyobraźnię, intuicję, postawę twórczą i samodzielne myślenie w działaniach muzyczno-edukacyjnych.
K1_K07	D.1.K1 D.1.K6	Posiada umiejętność adaptacji do nowych zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej.
K1_K08	D.1.K6	Umiejętnie reaguje na sytuacje stresowe. Potrafi świadomie kontrolować swoje emocje i zachowania.
K1_K09	D.1.K1	Potrafi adaptować się do nowych okoliczności związanych z publicznymi występami.
K1_K10	D.1.K6	Ma umiejętność konstruktywnej krytyki w stosunku do siebie i innych.
K1_K11	D.1.K1 D.1.K5 D.1.K6 D.1.K8	Jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela.
K1_K12	D.1.K2	Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się w obrębie społeczności szkolnej i lokalnej.
K1_K13	D.1.K2 D.1.K5	Potrafi współpracować z innymi osobami podczas realizacji zespołowych zadań projektowych oraz wykazuje się zdolnością do podjęcia prac organizacyjnych i artystycznych w realizacji różnych przedsięwzięć kulturalnych.
K1_K14	D.1.K4	Potrafi w przystępnej formie posługiwać się fachową terminologią z zakresu muzyki z zastosowaniem

		technologii informacyjnych.
K1_K15	D.1.K2 D.1.K6	Ma kompetencje do przyjmowania roli organizatora i negocjatora przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-muzycznym w środowisku lokalnym.
K1_K16	D.1.K4	W pracy zawodowej wykorzystuje i stosuje w praktyce pojęcia i zasady z zakresu własności przemysłowej i prawa autorskiego.

3. Opis programu studiów

3.1. Zajęcia (niezależnie od formy ich prowadzenia) wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów; Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

Nazwa zajęć lektorat języka obcego: język angielski, niemiecki, rosyjski		Forma zaliczenia Zo, Zo, Zo, Zo, E		Liczba punktów ECTS 12	
Kierunek studiów: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
	SPS	tak	j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	I-IV	
Dyscyplina językoznawstwo					
Prowadzący zajęcia Pracownicy dydaktyczni SPNJO					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	Studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
	120	72	240	288	12
Przygotowanie do zajęć			140	188	
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu			30	30	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej/projektu/wystąpienia ustnego			25	25	
Czytanie i praca z literaturą specjalistyczną			45	45	
Razem	120	72	240	288	12
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w laboratorium komputerowym i inne. samodzielna praca studenta: wykonywanie ćwiczeń językowych zleconych przez wykładowcę, translacja, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub projektu lub wystąpienia ustnego, percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie do zajęć, kolokwium, zaliczeń i egzaminu; czytanie i praca z literaturą specjalistyczną. 					
Wymagania wstępne <ul style="list-style-type: none"> wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym niższym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. 					

Cele zajęć**W zakresie wiedzy:**

- Student kończący przedmiot lektorat języka obcego powinien znać podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.

W zakresie umiejętności:

- Student kończący lektorat języka obcego powinien znać język obcy w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

W zakresie kompetencji społecznych:

- Student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym.

Treści programowe

- praca z materiałami dydaktycznymi do nauki języka obcego wskazanymi przez wykładowcę;
- analiza obcojęzycznych tekstów specjalistycznych z zakresu edukacji artystycznej wskazanych przez wykładowcę;
- praca z materiałem audiowizualnym w języku obcym;
- przyswajanie słownictwa specjalistycznego z zakresu edukacji artystycznej;
- tworzenie tematycznych projektów językowych wykorzystujących inwencję i kreatywność studentów (np. prezentacje multimedialne);
- wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów obcojęzycznych związanych z tematem pracy licencjackiej
- tworzenie angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych
- udział w projekcji filmu obcojęzycznego
- korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych (praca w laboratorium komputerowym)

Efekty uczenia się:**Wiedza:**

W_01 zna terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.

Umiejętności:

U_01 ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne:

K_01 ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**A. Sposób zaliczenia:**

zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki, egzamin (forma pisemna) po IV semestrze nauki

warunki i kryteria zaliczenia:

warunkiem zaliczenia zajęć jest:

- pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty kształcenia,
- obecność na ćwiczeniach,
- pozytywne zaliczenie egzaminu
- student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
W_01	Kolokwium pisemne	K1_W14	25%
U_01	Kolokwium pisemne i	K1_U16	50%

	ustne lub prezentacja lub projekt		
K_01	Kolokwium pisemne lub ustne	K1_K01	25%

Ocena semestralna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

$$\text{OKS1} = (\text{K1} - x \cdot 0,25) + (\text{K2} - x \cdot 0,25) + (\text{K3} - x \cdot 0,25) + (\text{P1} \cdot x \cdot 0,25)$$

$$\text{OKS2} = (\text{K4} - x \cdot 0,25) + (\text{K5} - x \cdot 0,25) + (\text{K6} - x \cdot 0,25) + (\text{P2} \cdot x \cdot 0,25)$$

$$\text{OKS3} = (\text{K7} - x \cdot 0,25) + (\text{K8} - x \cdot 0,25) + (\text{K9} - x \cdot 0,25) + (\text{P3} \cdot x \cdot 0,25)$$

$$\text{OKS4} = (\text{K10} - x \cdot 0,25) + (\text{K11} - x \cdot 0,25) + (\text{K12} - x \cdot 0,25) + (\text{P4} \cdot x \cdot 0,25)$$

Tabela nr 1

Skala ocen dla Ćwiczeń	Efekt kształcenia	Kod	Ocena semestralna
I semestr			OKS1
Kolokwium pisemne	W_01	K1	25%
Kolokwium pisemne	U_01	K2	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne	U_01	P1	25%
Kolokwium pisemne lub ustne	K_01	K3	25%
II semestr			
Kolokwium pisemne	W_01	K4	25%
Kolokwium pisemne	U_01	K5	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne	U_01	P2	25%
Kolokwium pisemne lub ustne	K_01	K6	25%
III semestr			
Kolokwium pisemne	W_01	K7	25%
Kolokwium pisemne	U_01	K8	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne	U_01	P3	25%
Kolokwium pisemne lub ustne	K_01	K9	25%
IV semestr			
Kolokwium pisemne	W_01	K10	25%
Kolokwium pisemne	U_01	K11	25%

	Prezentacja / projekt / kol. ustne	U_01	P4	25%
	Kolokwium pisemne lub ustne	K_01	K12	25%
<p>K- kolokwium pisemne P - prezentacja / projekt / kolokwium ustne</p> <p>Wymagania egzaminacyjne po 4 semestrze: oceniane efekty kształcenia: W_01, U_01</p> <p>Zasady przeliczania ocen: 3,0 – 3,24 – dst 3,25 – 3,74 – dst+ 3,75 – 4,24 – db 4,25 – 4,74 – db+ 4,75 – 5,00 – bdb</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć				
Numer (symbol) efektu uczenia się		Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01		K1_W14		
U_01		K1_U16		
K_01		K1_K01		
Wykaz literatury				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę. 				
B. Literatura uzupełniająca				
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę. • Słowniki angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskie i polsko-angielsko/niemiecko/rosyjskie. • Słowniki tematyczne. • Słowniki interaktywne. 				

Nazwa zajęć Technologie Informacyjne	Forma zaliczenia Zo	Liczba punktów ECTS 3
--	-------------------------------	---------------------------------

Kierunek studiów

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	Tak		1-2

Dyscyplina

Prowadzący zajęcia

Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia nie stacjonarne	studia stacjonarne	studia nie stacjonarne	
ćwiczenia laboratoryjne CL/CW	30		60		3
Przegląd współczesnych urządzeń i programów z możliwością zastosowania w muzyce. Zapis nutowy w programie Encore			28		
Ćwiczenia z muzycznym programem notacyjnym (do wyboru: Musescore , Sibelius, Coda Finale)			28		
Przygotowanie do zaliczenia z oceną			4		
Razem	30		60		3

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia artystyczne w grupach:

- pokaz narzędzi komputerowych do wykorzystania w tworzeniu i notacji muzyki;
- zajęcia praktyczne z wybranym programem notacyjnym
- omówienie najpopularniejszych instrumentów wirtualnych i ich stosowanie w aranżacjach muzycznych.

Wymagania wstępne

- 1/ Podstawowa wiedza z przedmiotu zasady muzyki, fortepian (podstawowe umiejętności gry).
- 2/ Wymogi wstępne: Podstawowa wiedza z informatyki , obsługi komputera. Podstawowa znajomość jęz. Angielskiego. Elementarna znajomość systemów operacyjnych Ms Windows (XP, Vista, 7)

Cele zajęć

- nabycie umiejętności komputerowej notacji muzycznej wraz z odsłuchaniem partytury;
- stosowanie programów muzycznych jako podstawowego niezbędnego narzędzia do pisania nut, partytur, aranżacji i prezentacji akustycznej obecnie w czasie studiów i w przyszłej pracy zawodowej nauczyciela czy instruktora muzyki.

Treści programowe

digitalizacja materiału dźwiękowego;

- najnowsze narzędzia do notacji i produkcji muzycznej – hardware'owe (sprzętowe) i software'owe (programowe)
- koncepcja wirtualnych instrumentów;
- podstawowe parametry komputera (PC) do notacji i produkcji muzycznej.

Nazwa zajęć wychowanie fizyczne		Forma zaliczenia Z		Liczba punktów ECTS 0	
Kierunek studiów: muzyka					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie	I-II	
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu					
Dyscyplina <i>Nauki o kulturze fizycznej</i>					
Prowadzący zajęcia: dr Robert Bąk, mgr Małgorzata Bieńkowska, mgr Marek Paślawski.					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
	60	-	0	-	0
Spotkanie organizacyjne – w tym omówienie zasad BHP	2				
Zajęcia praktyczne	58				
Łącznie:	60				
Metody dydaktyczne słowna (informacja, dyskusja), oglądowa (pokaz sposobu wykonania techniki), zajęć praktycznych, realizacji ćwiczeń fizycznych: ciągła, przerywana.					
Wymagania wstępne • brak przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego uczestnictwa w programowych zajęciach wychowania fizycznego					
W przypadku studenta z ograniczeniami zdrowotnymi :					
1. W sytuacji, gdy uczelnia zapewnia zajęcia WF studentom z ograniczeniami zdrowotnymi (w tym z orzeczeniem o niepełnosprawności), student realizuje przedmiot WF w tych grupach. Wykładowca odpowiedzialny za realizację WF na danym kierunku zobowiązany jest do poinformowania na piśmie kierownika SWFiS, którzy studenci z jego grupy będą realizować WF w grupie dla studentów z ograniczeniami zdrowotnymi.					
2. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach wykładowca może ustalić inny sposób realizacji zajęć np.					
a. zaliczenie w formie pisemnej zagadnień teoretycznych wymaganych przez wykładowcę (w tym też wykonanie prac pisemnych związanych z kulturą fizyczną).					
b. zaliczenie w formie prowadzącego rozgrzewkę, dopingowanie walczących (podpowiadanie rozwiązań taktyczno-technicznych).					
W przypadku choroby (kontuzji) studenta, ma on obowiązek przedłożenia prowadzącemu zajęcia zwolnienia lekarskiego w terminie 14 dni od daty wystawienia zwolnienia.					

Cele zajęć

w zakresie wiedzy:

- dostrzegać zależności pomiędzy aktywnością ruchową a poziomem zdrowia (wpływ AF na: poszczególne układy organizmu ludzkiego),
- znać podstawowe przepisy i elementy techniczno-taktyczne poszczególnych dyscyplin sportowych realizowanych w ramach programu nauczania oraz zagadnienia z zakresu kultury fizycznej (sprawność fizyczna - zna testy i sprawdziany) zasygnalizowane w trakcie zajęć.

w zakresie umiejętności:

- posługiwać się wybranymi umiejętnościami: gimnastycznymi, lekkoatletycznymi, z zakresu zespołowych i indywidualnych gier sportowych w stopniu umożliwiającym poprawne ich zademonstrowanie.
- umieć dokonać pomiaru stopnia rozwoju poszczególnych zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych, z zastosowaniem prostych testów diagnostycznych.
- umieć zorganizować zajęcia rekreacyjne lub sportowe i je przeprowadzić.

w zakresie kompetencji społecznych:

- dbałości o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonywania czynności życia codziennego i dodatkowo zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, zwłaszcza z zakresu sprawności oddechowo-kръżeniowej - test Coopera,
- uświadomienia potrzeby uczenia się przez całe życie (uczestnictwa w rywalizacji sportowej, stosowania zasady fair play),
- współdziałania i pracy w grupie, realizacji zadań w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia, w tym przestrzegania zasad

Treści programowe

1. Nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych - pomoc i asekuracja. (2h)
2. Nauczanie metod kształtowania zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych (formuła treningu zdrowotnego). Kształtowanie zdolności motorycznych: zwłaszcza wytrzymałościowych. (14h)
3. Doskonalenie sprawności ogólnej i specjalnej w oparciu o: lekkoatletyczne formy ruchu, gry i zabawy ruchowe, formy gimnastyczne, gry zespołowe i indywidualne formy ruchu. (*Siłownia*: oddychanie podczas ćwiczeń, technika wykonywania ćwiczeń mięśni: klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, barków, ramion i przedramion, nóg). (14h)
4. Nauczanie i doskonalenie umiejętności ruchowych z zakresu: *siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, unihoc,; badmintona; tenisa stołowego, ew. nordic walking.*
Piłka siatkowa: postawa siatkarska, odbicia sposobem górnym i dolnym, zagrywka tenisowa, przyjęcie piłki sposobem górnym i dolnym,
Koszykówka: poruszanie się po boisku, podania i chwyt, kozłowanie prawą i lewą ręką, rzut do kosza z biegu z prawej i lewej strony, rzut do kosza z miejsca,
Piłka nożna i futsal: sposoby poruszania się po boisku, podania i przyjęcia piłki w miejscu i w ruchu, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, zwody ciałem, drybling
Unihokej: poruszanie się po boisku, podanie forhandem i backhandem, przyjęcie podania, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, drybling,
Badminton: poruszanie się po boisku, sposoby trzymania rakiетки, uderzenia obronne i atakujące, gra szkolna i właściwa.
Tenis stołowy: postawa przy stole i sposoby poruszania się podczas gry, różne sposoby trzymania rakiетки, forhand, backhand, serwis, uderzenia atakujące, uderzenia obronne. (20h)
5. Nauczanie zasad organizacji imprez sportowych (rekreacyjnych) oraz wybranych przepisów sportowych (4h)
6. Zajęcia podsumowujące: sprawdziany zaliczeniowe. (6h)

Sposób zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:

- ✓ Wszystkie nieobecności nieusprawiedliwione muszą być odrobione. Sposób oraz formę odrobienia nieobecności ustala wykładowca.
- ✓ W przypadku nieobecności usprawiedliwionych – zajęcia należy odrobić zgodnie z wymaganiami wykładowcy w celu zrealizowania programu zajęć. W tym drugim przypadku ilość odrobionych zajęć ustala wykładowca. Sposób oraz formę odrobienia nieobecności ustala wykładowca.
- ✓ Zaliczenie elementów ocenianych przez wykładowcę:
  - sprawdziany techniczne,
  - test Coopera (2100m – K, 2400 – M),
  - aktywny udział w zajęciach.

Kryteria uzyskania zaliczenia:

zal. – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, z możliwymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie min. 60%;

– akceptuje i przyjmuje opinie innych osób.

brak zal. – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia

poniżej 60%.

– nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób

Kontakt:

studiumwf@apsl.edu.pl

Nazwa zajęć szkolenie bezpieczeństwo i higiena pracy		Forma zaliczenia Z		Liczba punktów ECTS 0		
Kierunek studiów: wszystkie kierunki						
profil studiów		poziom studiów		zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny i ogólnoakademicki		SPS, SDS, JSM		tak		I
Dyscyplina -						
Prowadzący zajęcia:						
Formy zajęć		Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
		N (nauczyciel)		S (student)		
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
wykład		4	4	0	0	0
Łącznie:		4	4	0	0	0
Metody dydaktyczne wykład informacyjny						
Wymagania wstępne bez wymagań						
Cele zajęć						
<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.						
Treści programowe						
Przepisy bhp obowiązujące na terenie uczelni						
Ergonomia – ogólne wymagania dla stanowiska pracy/ nauki; organizacja stanowiska pracy/ nauki						
Zasady obowiązujące w pracowniach komputerowych, laboratoriach i pracowniach specjalistycznych. Charakterystyka wybranych czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych						
Postępowanie w razie wypadku oraz zasady udzielania pierwszej pomocy						
Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego. Rodzaje środków gaśniczych						
Zasady prowadzenia ewakuacji w przypadku zagrożenia w tym osób niepełnosprawnych						
Sposób zaliczenia						
Warunkiem zaliczenia zajęć jest:						
<ul style="list-style-type: none"> ✓ obecność na zajęciach ✓ zaliczenie testu końcowego						
Kontakt:						

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych* Historia filozofii		Zo		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr		
ogólnoakademicki	SPS	nie	tak	I		
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	20	10	10	30 1	
• zajęcia wprowadzające	2	2				
• wykłady właściwe	16	16				
• zajęcia podsumowujące	2	2				
• studiowanie literatury			6	6		
• przygotowanie do kolokwium ustnego			4	4		
Łącznie:	20	20	10	10	30	
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne: wykład konwersatoryjny						
Zajęcia teoretyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, informacja, dyskusja, test wiedzy						
• samodzielna praca studenta:						
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie prezentacji multimedialnej						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• brak		• Wiedza humanistyczna (przede wszystkim historyczna, ale także dotycząca dziejów literatury) z zakresu szkoły średniej oraz podstawowa umiejętność pracy z tekstem o treściach humanistycznych				
Cele zajęć:						

<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie studenta w podstawową wiedzę z zakresu najważniejszych tradycji/kierunków/zagadnień w dziejach historii filozofii zachodniej. 			
<ul style="list-style-type: none"> uświadomienie studentowi roli, miejsca i znaczenia filozofii w procesach kulturotwórczych 			
<ul style="list-style-type: none"> wyposażanie studenta w umiejętność aktywnego uczestniczenia w dyskusjach światopoglądowych i filozoficznych 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1.	Co to jest filozofia? Co różni filozofię od nauk szczegółowych; istota i zdania filozofii; źródła filozoficznego myślenia: zdziwienie, wątpliwość, wstrząs egzystencjalny; narodziny filozofii w Grecji (kultura i mentalność Greków).	1	1
2.	Główne problemy filozofii przedsokratejskiej, A/ Pitagoras i związek pitagorejski; pojmowanie filozofii i jej praktyczny charakter, specyfika „związku pitagorejskiego”, problem liczby i znaczenie tezy „rzeczy są liczbami”; B/ problem ruchu i zmiany: Heraklit i eleaci (Parmenides i paradoksy Zenona).	1	1
3.	Przełom humanistyczny w filozofii, polityczne przyczyny narodzin ruchu sofistycznego; kim byli sofisci; relatywizm Protagorasa; Gorgiasz i ideał wykształcenia retorycznego; „natura a umowa” w sofistycznych teoriach prawa.	1	1
4.	Sokrates i ruch sokratyczny, „kwestia sokratejska” czyli problem historycznego Sokratesa; życie i proces Sokratesa; metoda Sokratesa: ironia i elenktika; troska o duszę i intelektualizm etyczny; Antystenes: nauka o cnocie, narodziny ruchu cynickiego; Arystyp: hedonizm	1	1
5.	Platon: nauka o Ideach i nauka o państwie, teoria Idei: alegoria jaskini i jej wykładnia, wiedza jako anamneza, relacja między Ideami a rzeczami zmysłowymi; struktura i cele idealnej polis Platona; dusza a państwo, Arystoteles, metafizyka: koncepcja Pierwszego Poruszyciela i celowości Natury; etyka: nauka o cnotach i doktryna „złotego środka”	2	2
6.	Hellenistyczne szkoły życia: stoicyzm, epikureizm, sceptycyzm A/ stoicyzm: dzieje stoicyzmu i jego przedstawiciele; fizyka jako nauka o naturze; koncepcja przeznaczenia; stoicki ideał mędrca; B/ epikureizm: Epikur i jego szkoła; epikurejska koncepcja filozofii jako lekarstwa; C/ pierwotny pirronizm i postawa epoche; tropy sceptyczne Ainezydema i Agryppy.	2	2
7.	Narodziny filozofii chrześcijańskiej w starożytności, pierwotne chrześcijaństwo wobec filozofii (św. Paweł); apologety (Justyn, Tertulian, Klemens); św. Augustyn: nauka o Bogu, nauka o człowieku i poznaniu (iluminizm), nauka o łasce (predestynacja). Filozofia w średniowieczu, specyfika filozofii średniowiecznej; narodziny uniwersytetu i metoda schola-styczna; klasyczna scholastyka św. Tomasza: relacja między wiedzą a wiarą, nauka o Bogu (pięć dróg, atrybuty Boga), nauka o człowieku i duszy.	2	2
8.	Filozofia epoki Renesansu, renesansowy humanizm T. Morusa i M. de Montaigne'a; filozofia polityczna N. Machiavellego; filozofia przyrody G. Bruna i Leonardo da Vinci; narodziny nowożytnego przyrodoznawstwa - Galileusz Idee filozofii wieku XVII A/ Kartezjusz: idea mathesis universalis i jej wpływ na nowożytny model nauki, elementy metody, sceptycyzm metodyczny, fundament wiedzy pewnej - cogito ergo sum, dualizm psychofizyczny; B/ Pascal: miejsce człowieka w świecie, wiedza rozumu a wiedza serca, zakład Pascala.	2	2
9.	Filozofia epoki Oświecenia, deizm Woltera; materializm La Mettriego i jego "człowiek-maszyna", determinizm Holbacha, sensualizm Condillaca; krytyka cywilizacji: Rousseau; filozofia polityczna J. Locke'a Filozofia krytyczna Kanta, program filozofii transcendentalnej; struktura podmiotu poznającego i krytyka metafizyki; etyka deontologiczna.	2	2
10.	Filozofia wieku XIX: Kierkegaard, Nietzsche A/ Kierkegaard: idea powrotu do pierwotnego chrześcijaństwa, wybór życia; B/ Nietzsche: nihilizm, świat jako	2	2

	"życie", wola mocy, pochodzenie moralności				
12.	Intuicjonizm Bergsona i egzystencjalizm Sartre'a A/ H. Bergson: elan vital jako źródło ewolucji; intelekt a intuicja - poznanie naukowe a filozoficzne; B/ J.P. Sartre: "być w sobie" i "być dla siebie", koncepcja wolności.	2	2		
14.	Współczesna filozofia w Polsce: myśl L. Kołakowskiego i Karola Wojtyły A/ L. Kołakowski: filozof - błazen czy kapłan?; dylematy cywilizacji (idea wolności i demokracji); B/ K. Wojtyła: koncepcja osoby, wolności i odpowiedzialności.	2	2		
Razem zajęć teoretycznych:		20	20		
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia i kategorie filozoficzne oraz rozumie znaczenie filozofii na tle kultury intelektualnej			
	W_02	Student ma uporządkowaną wiedzę o głównych dawnych stanowiskach i najważniejszych współczesnych osiągnięciach filozofii			
umiejętności	U_01	Student potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i wykorzystywać informacje dotyczące problemów filozoficznych z wykorzystaniem różnych źródeł (czasopisma, popularne opracowania) w celu zdiagnozowania/scharakteryzowania problemu ideologicznego/politycznego/etycznego			
	U_02	Student potrafi dyskutować i argumentować z wykorzystaniem poglądów myślicieli filozoficznych			
kompetencje społeczne	K_01	Student dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne, poszukując optymalnych rozwiązań jest świadomy możliwości odwołania się do dorobku filozoficznego różnych autorów			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	K	Kolokwium ustne	W_01, W_02, K_01	100	1
SUMA:				100%	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	
W_02	
U_01	
U_02	
K_01	K1_K03
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Russell, B. <i>Dzieje Zachodniej Filozofii</i>, Aletheia, Warszawa 2012. Höffe, O. <i>Mala Historia Filozofii</i>, PWN, Warszawa 2008. Tatarkiewicz Wł., <i>Historia filozofii</i>, t. I-III (wybrane zagadnienia), Warszawa 1997. Kołakowski L., <i>O co pytają nas wielcy filozofowie</i>, Kraków 2008. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Periodyk „Filozofuj” https://filozofuj.eu/wydania/ Kołakowski L., <i>Mini wykłady o maksi sprawach</i>, Kraków 2004. 	

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS			
Nazwa: Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych* Filozofia Wychowania		Zo	1			
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y		
ogólnoakademicki	SPS	nie	tak	I		
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki		Nie wpisywać				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	20	10	10	30	
• zajęcia wprowadzające	1	1				1

• wykłady właściwe	19	19				
• studiowanie literatury			7	7		
• przygotowanie pracy pisemnej			3	3		
Łącznie:	20	9	10	10	30	1

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem tekstów multimedialnych

Zajęcia teoretyczne:

• zajęcia z udziałem nauczycieli:

wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, informacja, dyskusja,

• samodzielna praca studenta:

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie pracy pisemnej

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:

- historia filozofii, filozofia ogólna

Wymagania wstępne:

- podstawowa wiedza z zakresu historii filozofii

Cele zajęć:

- zapoznanie studenta najważniejszymi tradycjami/kierunkami/zagadnień dotyczącymi filozofii wychowania
- uświadomienie studentowi roli, miejsca i znaczenia filozofii wychowania w kontekście nauk pedagogicznych
- wyposażanie studenta w umiejętność aktywnego uczestniczenia w dyskusjach dotyczących filozoficznych koncepcji związanych z wychowaniem

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Filozofia wychowania jako subdyscyplina teoretyczna na tle założeń nauk pedagogicznych	3	3
2	Przedmiotowe i metodologiczne różnice/podobieństwa między filozofią wychowania a pedagogiką.	3	3
3	Filozofia wychowania w kontekście wybranych tradycji filozoficznych (m.in. fil. scjentyistyczna, fil. teistyczna/ateistyczna, fil. egzystencjalna, fil. marksowska).	14	14
Razem zajęć teoretycznych:		20	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie terminologię stosowaną na gruncie filozofii wychowania
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu filozofii wychowania w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z naukami pedagogicznymi
	W_03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą najważniejszych nurtów/kierunków/tradycji związanych z filozoficznymi koncepcjami wychowania oraz rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
umiejętności	U_01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i kulturotwórczych z wykorzystaniem pojęć i kategorii właściwych filozofii wychowania
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu filozofii wychowania oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych,

		wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	praca pisemna				
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	w oparciu o pisemną pracę dotyczącą zastosowania filozoficznych koncepcji wychowania w kontekście możliwych praktyk i strategii edukacyjnych	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02 U_03	100%	1
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$\text{OCENA za wykład} = \frac{O(w) \cdot ECTS(w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W012				

W_02	
W_03	
U_01	
U_02	K2_U021
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<p>Feinberg W., Soltis F. J., <i>Szkola i Społeczeństwo</i>, Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Warszawa 2000. Przełęcki M., <i>O rozumności i dobroci</i>, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2002. Witkowski L., <i>Humanistyka Stosowana</i>, Impuls, Kraków 2018. Gutek, G.,L., <i>Filozofia dla pedagogów</i>, GWP, Gdańsk 2007. Gutek, G.,L., <i>Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji</i>, GWP, Gdańsk 2003</p>	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> (filmografia) „Dogville” reż. Lars von Trier (2003) 	

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych: Socjologia ogólna		Zo		1		
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr	
praktyczny	SPS	nie		tak	II	
Dyscyplina: nauki socjologiczne						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15		15		30	1
Zajęcia wprowadzające	1		-			
Wykłady	12		-			
Zajęcia podsumowujące	2		-			
Analiza literatury	-		10			
Przygotowanie do zaliczenia	-		5			
Łącznie:	15		15			1

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.			
Metody dydaktyczne:			
Zajęcia teoretyczne:			
zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny			
samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
nie dotyczy		wiedza z zakresu nauk społecznych i humanistycznych na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej	
Cele przedmiotu:			
zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i obszarami zainteresowań socjologii			
ukazanie złożoności zjawisk i procesów społecznych zachodzących we współczesnych społeczeństwach			
ukształtowanie zdolności do analitycznego postrzegania współczesnej rzeczywistości społecznej			
przygotowanie do rozumienia zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni społecznej			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne i podsumowujące.	2	2
2	Socjologia jako nauka. Historia i rozwój myśli socjologicznej.	2	1
3	Grupa społeczna. Interakcje społeczne.	2	1
4	Socjalizacja. Społeczne koncepcje osobowości.	2	1
5	Kultura.	2	1
6	Rodzina.	2	1
7	Społeczne aspekty zdrowia, choroby i niepełnosprawności.	2	1
8	Seksualność i płeć – ujęcie społeczne	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	9
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla zajęć:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	
	W_02	Student ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	
	W_03	Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	
umiejętności	U_01	Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	
	U_02	Student posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	

	U_03	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej			
kompetencje społeczne	K_01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. ✓ Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. ✓ Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. ✓ Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. ✓ Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	Z	zaliczenie ustne: 2 pytania oraz zadanie: krytyczna analiza wybranego zjawiska społecznego	W_01; W_02; W_03; U_01; U_02; U_03; K_01	100	1
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład} = \frac{O(w) \times ECTS(w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p><i>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

W_01	K1_W11
W_02	K1_W11
W_03	K1_W11
U_01	K1_U20
U_02	K1_U20
U_03	K1_U20
K_01	K1_K12
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
Giddens, A, Sulton, P,W, Socjologia, Wyd. Naukowe PWN 2012 Januszek, H, Sikora, J, Podstawy socjologii, Wyd. Akademii Ekonomicznej 2000	
B. Literatura uzupełniająca:	
Sztompka, P, Bogunia-Borowska, M, (red.), Socjologia codzienności, Wyd. Znak 2008 Szacka, B, Wprowadzenie do socjologii, Wyd. Oficyna Naukowa 2008 Szacki, J, Historia myśli socjologicznej, Wyd. Naukowe PWN 2019 Turner, J, Socjologia. Koncepcje i ich zastosowania, Wyd. Zysk i S-ka 2006	

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych* Kształtowanie kompetencji badawczych dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej		Zo		1		
Kierunek studiów	Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	studia jednolite magisterskie	nie		tak	II	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		

Zajęcia teoretyczne [razem]	15	15	10	10		
• wykład audytorijny	14	14	-	-	25	1
• analiza literatury przedmiotu	-	-	3	3		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	7	7		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	15	15	10	10	25	1

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, metoda projektów

Zajęcia teoretyczne:

• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład konwersatoryjny /problemowy

• **samodzielna praca studenta:**

studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji,
przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:

• Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej

Wymagania wstępne:

• znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki

Cele przedmiotu:

- Rozwijanie kompetencji w zakresie planowania, projektowania, organizowania, ewaluowania treści programowych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- Doskonalenie przygotowania studentów do kształtowania postawy badawczej dzieci młodszych
- Określanie istoty i podstawowych założeń wobec kształtowanych umiejętności badawczych na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- Projektowanie zajęć zintegrowanych dotyczących działalności badawczej dzieci

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Teoretyczne podstawy kształtowania umiejętności badawczych dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Pojęcie, cele i zasady.	2	2
2	Dziecko jako badacz rzeczywistości edukacyjnej. Tropami dziecięcego myślenia/ dlaczego nie pytam?	2	2
3	Kreatywne myślenie o edukacji. Od przedszkola do Doliny Krzemowej	2	2
4	Szkoła jako organizacja wspierająca rozwój umiejętności badawczych dziecka	2	2
5	KONCEPCJA REGGIO EMILIA/ Nigdy nie nauczaj dziecka tego, czego może nauczyć się samo	2	2
6	Strategie myślenia projektującego jako czynnik rozwijania umiejętności badawczych dziecka	2	2
7	Sytuacyjne wspieranie dzieci w doświadczaniu świata. Istota i znaczenie sytuacji doświadczalnych dla współczesnej edukacji małego dziecka. Edukacja oparta na doświadczeniach bezpośrednich	2	2
8	Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	15

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie istotę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do badania otaczającej rzeczywistości przez dzieci lub uczniów			
	W_02	zna i rozumie różnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego			
	W_03	zna i rozumie strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia oraz zasady: projektowania spersonalizowanych strategii edukacyjnych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować i rozbudzać zainteresowania i zdolności dzieci lub uczniów, dostosowywać sposoby i treści nauczania do ich zasobów, rozwijać u dzieci lub uczniów ciekawość, aktywność i samodzielność poznawczą oraz kreatywne podejście do zadań			
	U_02	potrafi organizować działania edukacyjne nastawione na konstruowanie wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowanie różnych sposobów uczenia się, w tym różnych treści, oraz wiedzy osobistej dziecka i wiedzy nowej oraz ich rekonstrukcji			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do kierowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem oraz przyjęcia odpowiedzialności za integralny rozwój dzieci lub uczniów i podejmowane działania pedagogiczne			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	K	Kolokwium	W_01, W_02	100%	1
	SUMA:			100%	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Szczegółowe efekty uczenia się ze standardu		Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	C.W1.		K1_W11		

	C.W3.	
W_02	C.W1	K1_W11
U_01	C.U6.	K1_U21
U_02	C.U7.	K1_U20
K_01	C.K1.	K1_K10 K1_K11

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Klus-Stańska D. (red.), (Anty)edukacja wczesnoszkolna, Impuls, Kraków 2014
 Klus-Stańska D. (red.), Światy dziecięcych znaczeń, Warszawa 2004
 Klus-Stańska D., M. Nowicka (red.), Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, Warszawa 2004
 Sowińska H. (red.), Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, Poznań 2011
 Sowińska H., Michalak R. (red.), Edukacja elementarna jako strategia zmian rozwojowych dziecka, Kraków 2004
 Waloszek D., Nauczyciel w dzieciństwie człowieka. Doświadczenie – kompetencja – refleksyjność, Kraków 2015

B. Literatura uzupełniająca:

Bauman T., Uczenie się jako przedsięwzięcie na całe życie, Kraków 2005
 Komorowska-Zielony A., Twórcze działania przyrodnicze i matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej, Gdańsk 2008
 Edward de Bono, Dziecko w szkole kreatywnego myślenia, Gliwice 2010
 Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Czudek-Ślęczka S., Wąsiński A. (red.), Edukacja małego dziecka. Nowe konteksty, poglądy i doświadczenia, tom3, Bielsko-Biała – Kraków 2010
 Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Zalewska-Bujak M. (red.), Edukacja małego dziecka. Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu i szkole, tom5, Kraków 2013
 Sowińska A., Sowiński R., Od nauczania do uczenia się. Nasz plan daltoński, Łódź 2017

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS		
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych: Podstawy psychologii klinicznej		Zaliczenie z oceną	1		
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
Charakterystyka zajęć:					
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr	
praktyczny	SPS	nie	tak	III	
Dyscyplina: Psychologia					
nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:		osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki					
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:					
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin			liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)	S (student)	razem		

	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20		10		30	1
• Zajęcia wprowadzające	1		-			
• Wykłady	18		-			
• Analiza literatury	-		5			
• Przygotowanie do kolokwium	-		5			
• Kolokwium zaliczeniowe	1		-			
Łącznie:	20		10		30	1

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

• zajęcia z udziałem nauczycieli:

Wykład konwersatoryjny, analiza studium przypadku

• samodzielna praca studenta:

Studiowanie literatury, krytyczna analiza treści wykładów

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:

- Psychologia ogólna, psychologia rozwoju człowieka

Wymagania wstępne:

- Znajomość psychologicznych koncepcji człowieka oraz elementów psychologii rozwoju człowieka

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie Studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii klinicznej, pojęciem normy i patologii, mechanizmami powstawania zaburzeń oraz podstawowymi zaburzeniami wieku rozwojowego.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Wprowadzenie w tematykę zajęć, zapoznanie z warunkami zaliczenia przedmiotu.	1	0,5
2	Obszary zainteresowania psychologii klinicznej i jej miejsce wśród innych nauk.	1	0,5
3	Norma i patologia - rodzaje norm, pojęcie zaburzenia. Ideał optymalnego życia.	2	1
4	Mechanizmy powstawania zaburzeń - czynniki biologiczne i psychospołeczne.	5	3
5	Zaburzenia okresu dzieciństwa: zaburzenia rozwoju, zaburzenia zachowania - objawy, kryteria diagnostyczne, metody pomocy.	10	6
6	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		20	12

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	Student zna podstawowe pojęcia związane z psychologią kliniczną.
	W_02	Student ma podstawową wiedzę o mechanizmach powstawania zaburzonych form funkcjonowania.
umiejętności	U_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania i rozumienia zaburzeń rozwoju i zaburzeń zachowania oraz planowania metod pomocy.
kompetencje	K_01	Student dostrzega i formułuje dylematy etyczne związane z pracą z osobami z

społeczne		zaburzeniami funkcjonowania.			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	K	Kolokwium pisemne: test wiadomości oraz analiza studium przypadku, z uwzględnieniem dylematów etycznych	W_01; W_02; U_01; K_01	100	1
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład} = \frac{O(w) \times ECTS(w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W12				
W_02	K1_W12				
U_01	K1_U21				
K_01	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Radochoński, M., Podstawy psychopatologii dla pedagogów. Rzeszów, Wydawnictwo Naukowe UR, 2001; 2017 					

- Seligman M, Walker E., Rosenhan D., Psychopatologia. Poznań: Zysk i S-ka, 2003
- Meyer R., Psychopatologia. Jeden przypadek, wiele teorii. Gdańsk: GWP, 2008

B. Literatura uzupełniająca:

- Carson R., Butcher J., Mineka S., Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP, 2003
- Wolańczyk T., Komender J., Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2005

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych* Trening interpersonalny		Zaliczenie z oceną		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr	
ogólnoakademicki	SPS	nie		tak	III	
Dyscyplina: Psychologia						
nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki Zakład Psychologii						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	9	10	16	25	1
• Ćwiczenia warsztatowe	15	9	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	3	6		
• Przygotowanie do zajęć	-	-	3	6		
• Przygotowanie do zaliczenia	-	-	4	4		
Łącznie:	15	9	10	16	25	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
Wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, rozwiązywanie zadań problemowych, praca w grupach i w parach, burza mózgów						
• samodzielna praca studenta:						
Studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów, przygotowywanie do dyskusji, przygotowanie pracy zaliczeniowej						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Psychologia ogólna Psychologia społeczna 		<ul style="list-style-type: none"> Znajomość podstawowych koncepcji psychologicznych Znajomość podstawowych procesów psychicznych 	
Cele przedmiotu:			
<ul style="list-style-type: none"> Przekazanie podstawowej wiedzy na temat kompetencji społecznych, zasad skutecznej komunikacji interpersonalnej oraz znaczenia wrażliwości interpersonalnej Ćwiczenie podstawowych umiejętności interpersonalnych Większa świadomość siebie w relacjach interpersonalnych 			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające.	1	0,5
2.	Zawarcie kontraktu, integracja, budowanie zaufania w grupie.	3	2
3.	Komunikacja interpersonalna – definicja, podstawowe zagadnienia.	2	1,5
4.	Znaczenie komunikacji niewerbalnej.	2	1
5.	Bariery w komunikacji.	2	1
6.	Zasady skutecznej komunikacji.	2	1
7.	Rodzaje postaw: agresywna, uległa i asertywna.	2	1
8.	Zajęcia podsumowujące – zaliczenie przedmiotu	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	9
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	
umiejętności	U_01	Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych	
	U_02	Student potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	
kompetencje społeczne	K_01	Student jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na 		

	<p>egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.</p> <ul style="list-style-type: none"> Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
--	--

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	Z	Rozwiązywanie zadań problemowych	U_01, U_02, K_01	50%	1
	P	Praca zaliczeniowa	W_01, U_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma } ECTS}$ <p><i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
---	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W12
U_01	K1_U17
U_02	K1_U20
K_01	K1_K12 K1_K13

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Ferguson, J., *Asertywność doskonała*. Poznań: Rebis, 1999.
Hartley, P., *Komunikacja w grupie*. Poznań: Zysk i S-ka, 2002.
Król-Fijewska, M., *Stanowczo, łagodnie, bez lęku*. Warszawa: W.A.B., 2007.
Rosenberg, M. B., *Porozumienie bez przemocy. O języku serca*. Warszawa: Czarna Owca, 2009.

B. Literatura uzupełniająca:

Gordon, T., *Wychowanie bez porażek*. Warszawa: PAX Instytut Wydawniczy, 2007.
Hamer, H., *Klucz do efektywności nauczania*. Warszawa: Wydawnictwo Veda, 2010.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Psychologia	E	4
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	

Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		nie	III	
Dyscyplina: Psychologia						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	30		30			
• Wykład	30		30		2	2
• Przygotowanie eseju na zaliczenie	-		10			
• Studiowanie literatury	-		10			
• Przygotowanie do egzaminu			10			
Zajęcia praktyczne CAU	15		15		1	1
• Analiza tekstów, dyskusja	2		-			
• Ćwiczenia praktyczne	12		-			
• Test wiadomości	1		-			
• Samodzielne studiowanie literatury	-		5			
• Wykonywanie prac domowych (przygotowanie się do ćwiczeń) i przygotowanie się do zaliczenia (test)	-		10			
Zajęcia praktyczne CW	15		15		1	1
• Dyskusja i analiza zdarzeń podczas praktyk	15					
• Przygotowanie eseju dotyczący zdarzeń podczas praktyk z odniesieniem się wiedzy psychologicznej			7			
• Przygotowanie notatek z praktyk do pracy podczas ćwiczeń warsztatowych			8			
Łącznie:	60		60		4	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład			Wykład wprowadzający, analiza tekstów źródłowych z			

konwersatoryjny, esej problemowy	dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe, Kolokwia		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Przedmioty wprowadzające:		
-	-		
Cele zajęć:			
• Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii			
• Zapoznanie studentów ze sposobami praktycznego zastosowania wiedzy psychologicznej w szkole			
• Przygotowanie studentów do samodzielnej, krytycznej analizy tekstów zawierających informacje z zakresu psychologii			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Psychologia jako nauka społeczna, współczesne kierunki i metody badawcze w psychologii oraz zastosowanie wiedzy psychologicznej w szkole	2	2
2	Procesy poznawcze (sposobność, uwaga, pamięć, rozumowanie)	4	4
3	Czynniki kognitywne a uczenie się, formowanie się pojęć a rozwój poznawczy i mowy w szkole	4	4
5	Teorie inteligencji oraz metody jej pomiaru	4	4
6	Teorie emocji i motywacji, motywacja uczenia się	3	3
7	Różnice indywidualne w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego	3	3
8	Proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa i adolescencji: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny	8	8
9	Pojęcie o normie rozwojowej, zaburzeniach w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, dysharmonii i zaburzeniach rozwojowych uczniów	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		30	30
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Charakterystyka procesów poznawczych (sposobność, uwaga, pamięć, rozumowanie) oraz metod ich rozwoju w szkole	4	4
2	Charakterystyka pojęcia strefy najbliższego rozwoju oraz jej praktycznego zastosowania w szkole	3	3
3	Charakterystyka psychologiczno-pedagogiczna procesów rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-	4	4

	emocjonalny i moralny		
4	Charakterystyka psychologiczno-pedagogiczna procesów rozwoju ucznia w okresie adolescencji: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny	4	4
5	Omówienie najważniejszych i najtrudniejszych aktualnych problemów edukacyjnych według wspólnego schematu teoretycznego: <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja konkretnego przypadku ilustrującego konkretny problem edukacyjny • wszechstronne i pogłębione naukowe wyjaśnienie problemu • ukazanie praktycznych implikacji wynikających z przedstawionej wiedzy i dotyczących praktycznych działań nauczycieli służących rozwiązaniu określonego problemu edukacyjnego • propozycje praktycznych działań i zastosowania wiedzy psychologicznej w praktyce edukacyjnej 	15	15
Razem zajęć praktycznych:		30	30
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		60	60
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla zajęć:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	
	W_02	Student zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.	
	W_03	Student zna i rozumie proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania.	
umiejętności	U_01	Student potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów;	
	U_02	Student potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	
	U_03	Student potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	
kompetencje społeczne	K_01	Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na 	

	<p>egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Esej1	W_01; W_02; W_03	100	2
SUMA:				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Prace domowe	U_01; U_02; U_03	20	1
	T	Test wiedzy	W_01; W_02; W_03	60	
Z1	Aktywne uczestniczenie w ćwiczeniach	K_01	20		
SUMA:				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia warsztatowe):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	2	Esej2	U_01; U_02; U_03	50	1
Z2	Merytoryczny udział w dyskusjach podczas CW	K_01	50		
SUMA:			100%		
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i } \acute{c}wiczenia \text{ CAU i CW} = O(w) \times ECTS + O(CAU) \times ECTS + O(CW) \times ECTS / \text{Suma ECTS}$				
sposób zaliczenia EGZAMINU					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	EG	Test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi	W_01; W_02; W_03	100	
SUMA:				100%	
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ					

sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć	<p>OCENA za zajęcia = $O(w) \times ECTS + O(CAU) \times ECTS + O(CW) \times ECTS / \text{Suma ECTS} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$</p> <p><i>Szczegółowe zasady zaliczania zajęć określają zapisy Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
---	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do szczegółowych efektów uczenia się	Odniesienie do ogólnych efektów uczenia się
W_01	B1.W1	SN1_W02
W_02	B1.W2	SN1_W02
W_03	B1.W4	SN1_W02
U_01	B1.U1	SN1_U01
U_02	B1.U2	SN1_U01
U_03	B1.U5	SN1_U01
K_01	B1.K2	SN1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Becelewska, Daniela (2006). *Repetitorium z rozwoju człowieka*. Jelenia Góra: Mała Poligrafia, s. 6-219.
- Bee Helen (2004). *Psychologia rozwoju człowieka*. Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo, s. 128-395.
- Fontana David (1998). *Psychologia dla nauczycieli*. Zysk i S-ka, Poznań, s. 19-418.
- *Psychologia ucznia i nauczyciela* (2012). Podręcznik akademicki pod red. Stanisława Kowalika, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 13-367.
- Wadeley Alison, Birch Ann, Malim Tony (2000). *Wprowadzenie do psychologii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 9-59.

B. Literatura uzupełniająca:

- Brzezińska, A. I. (2005). *Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Bühler, Ch. (1999). *Bieg życia ludzkiego*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Harwas-Napierała, B.; Trempała, J. (2004). *Psychologia rozwoju człowieka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Schaffer, H. R. (2011). *Psychologia dziecka*. Warszawa: PWN.
- Trempała, J. (1999). *Koncepcje rozwoju człowieka*. W: J. Strelau (red.), *Psychologia*. Podręcznik akademicki (tom I, s. 256-282). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS	
Pedagogika		E		4	
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
Charakterystyka zajęć:					
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y
praktyczny	SPS	tak		nie	III
Dyscyplina: pedagogika					
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia			osoby prowadzące zajęcia:		
Instytut Pedagogiki					
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:					
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	SS	SNS	SS	SNS	razem
Zajęcia teoretyczne [razem]	30		30		2
• Wykład	30		30		
• Przygotowanie eseju na zaliczenie	-		10		
• Studiowanie literatury	-		10		
• Przygotowanie do egzaminu			10		
Zajęcia praktyczne CAU	15		15		1
• Ćwiczenia praktyczne, analiza tekstów, dyskusja	14		-		
• Kolokwium	1		-		
• Samodzielne studiowanie literatury i przygotowanie się do kolokwium	-		10		
• Esej pedeutologiczny – przygotowanie	-		5		
Zajęcia praktyczne CW	15		15		1
• Dyskusja i analiza zdarzeń podczas praktyk	15				
• Przygotowanie zadania 1			7		
• Przygotowanie się do merytorycznego udziału w zajęciach – zadanie 2 (prezentacja przez studenta wybranego zaobserwowanego problemu podczas praktyk wraz z propozycją działań pedagogicznych)			8		
Łącznie:	60		60		4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.					
Metody dydaktyczne:					

Zajęcia teoretyczne:		Zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi		Wykład wprowadzający, analiza tekstów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe, Kolokwia	
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu		percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Przedmioty wprowadzające:	
<ul style="list-style-type: none"> • nie dotyczy 		<ul style="list-style-type: none"> • Podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych i humanistycznych na poziomie szkoły średniej 	
Cele przedmiotu:			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studenta z naukowym językiem pedagogiki i jej naukową tożsamością • Stwarzanie okazji do dokonywania analizy zjawisk społecznych w kontekście ich związków z wybranymi obszarami działalności pedagogicznej • Stwarzanie okazji do nabywania świadomości dotyczącej miejsca pedagogiki w systemie nauk o człowieku 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne: - omówienie programu wykładów na podstawie opisu zajęć (sylabusu); - omówienie warunków zaliczenia przedmiotu (zaliczenia ćwiczeń, wykładów, praktyk i warunki przystąpienia do egzaminu)	1	1
2.	Specyfika pedagogiki jako dyscypliny naukowej - pedagogika jako swoista nauka o człowieku; - przedmiot badań pedagogiki; zadania i funkcje pedagogiki - rozwój pedagogiki w perspektywie rozwoju jej systemu pojęciowego - powiązania pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi (nauki współdziałające z pedagogiką) - formalna klasyfikacja nauk pedagogicznych (pedagogiki szczegółowe/subdyscypliny pedagogiczne)	4	4
3.	Wychowanie jako konstytutywne pojęcie pedagogiki: -istota i funkcje wychowania; - proces wychowania, jego cechy i dynamika - ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania - trudności wychowawcze – przyczyny, profilaktyka, metody radzenia sobie	5	5
4.	Szkoła jako instytucja dydaktyczno-wychowawcza: - organizacja i funkcje systemu oświaty - funkcje i zadania szkoły jako instytucji edukacyjnej - model szkoły współczesnej; alternatywne formy edukacji (edukacja domowa, edukacja na odległość,) - klasa szkolna jako środowisko wychowawcze; style kierowania klasą, procesy społeczne w klasie szkolnej; rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej - kultura szkoły: organizacja pracy szkoły; program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, relacje między nauczycielami i uczniami, jakość porozumiewania się jako istotny element kultury szkoły; rozwijanie u	8	8

	<p>dzieci/uczniów kompetencji komunikacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - przejawy kryzysu szkoły: działania wychowawczo - profilaktyczne, prewencja i terapia pedagogiczna - podstawy prawa wewnątrzszkolnego - podstawa programowa a program nauczania - ocena działalności szkoły; problematyka ewaluacji pracy nauczyciela i szkoły 		
5.	<p>Nauczyciel i jego zawód:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedeutologia jako teoria osoby i zawodu nauczyciela - rola zawodowa nauczyciela i jej przemiany - powinności nauczyciela i jego profesjonalny rozwój; zasady prawnej odpowiedzialności nauczyciela/opiekuna/wychowawcy za bezpieczeństwo i zdrowie ucznia - etyka zawodowa nauczyciela, nauczycielska pragmatyka zawodowa; prawa i obowiązki nauczycieli, odpowiedzialność nauczyciela (dyscyplinarna, cywilna, karna), awans zawodowy nauczycieli; - projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego. - choroby zawodowe – profilaktyka, diagnoza, terapia; syndrom wypalenia zawodowego u nauczycieli – przyczyny, objawy, strategie zaradcze - uwarunkowania sukcesu zawodowego nauczyciela; jak być nauczycielem z pasją? 	6	6
6.	<p>Profilaktyka pedagogiczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole – podstawy prawne, zasady i formy udzielania wsparcia w placówkach oświatowych -podstawy doradztwa zawodowego w szkole; - zasady konstruowania szkolnych i klasowych programów profilaktycznych - teoretyczne podstawy diagnozy pedagogicznej (metody i techniki dobrej diagnozy oraz uwarunkowania procesu diagnostycznego) - uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole - współpraca szkoły z podmiotami zajmującymi się diagnozą i terapia pedagogiczną -wspomaganie uczniów w projektowaniu ścieżki zawodowej i edukacyjnej 	5	5
7.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		30	30
zajęcia praktyczne: CAU			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjno-wprowadzające	1	1
2.	<p>Pedagogika jej geneza i rozwój</p> <ul style="list-style-type: none"> - etymologiczne znaczenie nazwy „pedagogika” oraz wyrazów pochodnych - mapa pojęciowa współczesnej pedagogiki 	2	2
3.	<p>Wychowanie a rozwój:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przymus i swoboda w wychowaniu - wychowanie jako urabianie/indoktrynacja i jako wspomaganie - charakterystyka podstawowych środowisk wychowawczych: rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, dziecko w świecie mediów - wychowanie a manipulacja - przejawy kryzysu współczesnego wychowania 	3	3
4.	<p>Szkoła jako instytucja wychowawcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - program ukryty w szkole - autokratyzm i demokracja w szkole - pozaszkolne instytucje wychowawcze, opiekuńcze i resocjalizacyjne - przyczyny trudności wychowawczych; obszary kryzysu współczesnego wychowania - zasady i metody wychowania - umiejętności wychowawcze nauczyciela 	3	3

	- współpraca rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem lokalnym - samorządność uczniowska jako realizacja zasady wychowania przez partycypację		
5.	Problemy tożsamości zawodowej nauczyciela: - pojęcie tożsamości zawodowej nauczyciela (statusy tożsamościowe; kryzys tożsamościowy; od anomii do autonomii zawodowej) - dylematy etyczne w pracy nauczyciela (nauczyciel absolutysta czy utilitarysta moralny?) - ja jako nauczyciel/wychowawca/opiekun (uwarunkowania rozwoju zawodowego nauczyciela, bariery rozwoju)	3	3
6.	Działania profilaktyczne nauczyciela: - programy profilaktyczne w szkole (egzemplifikacje programów wykorzystywanych w praktyce szkolnej) - przygotowanie diagnozy pedagogicznej przypadku (indywidualne prace studentów)	3	3
Razem zajęć praktycznych:		15	15
zajęcia praktyczne: CW			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Dyskusja nad zaobserwowanymi podczas praktyk faktami/zdarzeniami dydaktyczno - wychowawczymi; analiza i interpretacja wybranych problemów pedagogicznych wraz propozycją działań interwencyjnych, wychowawczych, resocjalizacyjnych czy opiekuńczych;	15	15
Razem zajęć praktycznych		15	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		60	60
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla zajęć:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	
	W_02	Student zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	
	W_03	Student zna i rozumie wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w	

		placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;
	W_04	Student zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji
	W_05	Student ma wiedzę z zakresu doradztwa zawodowego: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie
	U_01	Student potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego;
	U_02	Student potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
	U_03	Student potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym;
	U_04	Student potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;
	U_05	Student potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju
kompetencje społeczne	K_01	Student jest gotów do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy;
	K_02	Student jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;
	K_03	Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;
	K_04	Student jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:		
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 	

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01; W_02; W_03; W_04; W_05	100	2
	SUMA:			100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	T	Esej pedeutologiczny	U_01; U_02	50	1
	2	Kolokwium z pytaniami problemowymi	W_01; W_02; W_03; W_04; W_05	50	
	SUMA:			100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia warsztatowe):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	2	Zadanie (diagnoza potencjału ucznia wraz z zaprojektowaniem odpowiedniego wsparcia i nawiązania w tym celu udokumentowanej konsultacji z nauczycielami specjalistami i środowiskiem pozaszkolnym – indywidualny przypadek)	W_05; U_03; U_05; K_01; K_03; K_04	50	1
Z2	Merytoryczny udział w dyskusjach podczas CW – prezentacja przez studenta wybranego zaobserwowanego problemu podczas praktyk wraz z propozycją działań pedagogicznych	U_04; U_05; K_01; K_02; K_03; K_04	50		
		SUMA:	100%		
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia CAU i CW} = O(w) \times ECTS + O(CAU) \times ECTS + O(CW) \times ECTS / \text{Suma ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	EG	Test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi	W_01; W_02; W_03; W_04; W_05	100
	SUMA:			100%
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ				
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć	<p>OCENA za przedmiot = $O(w) \times ECTS + O(CAU) \times ECTS + O(CW) \times ECTS / \text{Suma ECTS} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$</p> <p><i>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają zapisy Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do Szczegółowych efektów uczenia się		Odniesienie do ogólnych efektów uczenia się	
W_01	B2.W1		SN1_W06'; SN1_W07	
W_02	B2.W2		SN1_W03	
W_03	B2.W3		SN1_W01; SN1_W02; SN1_W03	
W_04	B2.W4		SN1_W03	
W_05	B2.W7		SN1_W04	
U_01	B2.U2		SN1_U18	
U_02	B2.U3		SN1_U01	
U_03	B2.U4		SN1_U05	
U_04	B2.U5		SN1_U01; SN1_U02; SN1_U05	
U_05	B2.U7		SN1_U07; SN1_U10; SN1_U14	
K_01	B2.K1		SN1_K01; SN1_K02; SN1_K03	
K_02	B2.K2		SN1_K02; SN1_K03	
K_03	B2.K3		SN1_K07	
K_04	B2.K4		SN1_K05; SN1_K06; SN1_K07	
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Kwieciński, Z., Śliwerski, B. (red.), <i>Pedagogika</i>, t. 1., GWP, Warszawa 2003. Kwieciński, B. Śliwerski, (red.), <i>Pedagogika</i>, t. 2., GWP, Warszawa 2003. Jaworska, T., Leppert, R., <i>Wprowadzenie do pedagogiki. Wybór tekstów</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2001. Śliwerski, B.(red.), <i>Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu</i>, t. 1, GWP, Gdańsk 2006. Dudzikowa, M., Czerepaniak-Walczak, M., <i>Wychowanie. Pojęcia. Procesy. Konteksty</i>, t. 1, GWP, Gdańsk 2007. 				

- Kwiatkowska, H., *Pedeutologia*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008;
- Kwiatkowska, H., *Tożsamość nauczycieli. Między anomią a autonomią*, GWP, Gdańsk 2005.
- J. Szempruch, *Pedeutologia, Studium teoretyczno-pragmatyczne*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.
- E. Wysocka, Człowiek a środowisko życia. Podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2007
- E. Jarosz, *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*. Wyd. VI, Wyd. UŚ, Katowice 2006
- E. Jarosz, E. Wysocka, *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*. Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2006.

B. Literatura uzupełniająca:

- Rubacha, K. (red.) , *Konceptualizacja przedmiotu badań pedagogiki*, OW „Impuls”. Kraków 2008.
- Zawiaślak, A., *Pedagog szkolny wobec nowych zadań edukacyjnych* (w:) Optymalizacja sytuacji szkolnej uczniów, pod red. J. Jakóbowskiego, Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2000
- Dobson, j., *Rozmowy z rodzicami*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2009.
- Kawula, S., Brągiel, J., Janke, A., *Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006
- Sałasiński M., Badziukiewicz B., *Vademecum pedagoga szkolnego*, PWN, Warszawa 2003.
- Jundziłł, I., *Rola zawodowa pedagoga szkolnego*, PWN, Warszawa 1998.
- Mendel, M., *Nauczyciele i rodzice jako sprzymierzeńcy*, Harmonia, Warszawa 2008, cz. II.
- Niemierko, B., *Diagnostyka edukacyjna*. Podręcznik akademicki, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2009

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:			
Nazwa: Emisja głosu		Zo			
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
Charakterystyka zajęć:					
Profil studiów		poziom kształcenia	semestr/y	Tryb studiów	
praktyczny		SPS	IV	SS	
Dyscyplina: pedagogika					
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:					
Instytut Pedagogiki					
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:					
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	SS	SNS	SS	SNS	
Zajęcia praktyczne [razem]	15	15	15	15	30
• Zajęcia wprowadzające.	1	1			
• Ćwiczenia audytoryjne	13	13			
• Kolokwium.	1	1			
• Studiowanie literatury.			4	4	
					1

• Opracowanie materiałów na zajęcia.			7	7		
• Przygotowanie do kolokwium.			4	4		
Łącznie:	15	15	15	15	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
Wykład z prezentacją multimedialną, pokaz, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia warsztatowe, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:						
Ćwiczenia symulacyjne, praktyczne, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
brak			• sprawny aparat artykulacyjny; umiejętność sprawnego głośnego czytania nieznanego tekstu literackiego			
Cele zajęć:						
• Profilaktyka chorób narządu głosu.						
• Nauka prawidłowej techniki emisji głosu i oddychania						
• Przygotowanie studenta do dalszej świadomej pracy nad głosem						
Treści programowe:						
zajęcia praktyczne:						
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin				
		SS	SNS			
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Opanowanie podstawowych wiadomości teoretycznych z anatomii, fizjologii, fonetyki i akustyki, związanych z procesem kształcenia głosu.	2	2			
2.	Nabywanie w toku kształcenia głosu praktycznej umiejętności oceny postępów w zakresie emisji, a także przeprowadzania niezbędnej korekty błędów emisyjnych.	2	2			
3.	Ćwiczenia oddechowe poprawiające panowanie nad oddechem.	1	1			
4.	Ćwiczenia artykulacyjne. Ćwiczenie narządów artykulacyjnych mających usprawnić wymowę.	2	2			
5.	Ćwiczenie różnych technik mowy oraz dykcji.	2	2			
6.	Ćwiczenia fonacyjne. Kształcenie umiejętności odpowiedniego czytania tekstu poprzez recytację, melorecytację, rytmizację tekstu.	2	2			
7.	Zasady higieny głosu. Opanowanie umiejętności posługiwania się postawionym głosem.	2	2			
8.	Choroby zawodowe związane z emisją głosu. Ochrona głosu przed przeciążeniem.	1	1			
9.	Kolokwium. Sprawdzian nabytej wiedzy.	1	1			
Razem zajęć praktycznych:		15	15			
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.						
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne						

Efekty uczenia się dla zajęć:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	Student zna zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.			
umiejętności	U_01	Student sprawnie posługuje się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu			
kompetencje społeczne	K_01	Student wykazuje komunikatywność i staranność w mowie. Zachowuje otwartość w czasie dialogu i pracy z grupą			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	O1	Ćwiczenie praktyczne. Przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych.	U_01	40	1
	O2	Kolokwium pisemne – znajomość zagadnień teoretycznych omawianych podczas zajęć.	W_01,	30	
	O3	Obserwacja podczas zajęć – aktywność, komunikatywność, staranność w mowie otwartość i dialogiczność podczas pracy na zajęciach	K_01	30	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma} ECTS}$ <p><i>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów określa Regulamin studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p>				

wzoru:	<p>3,0 – 3,24 – <i>dostateczny (3,0)</i> 3,25 – 3,74 – <i>dostateczny plus (3,5)</i> 3,75 – 4,24 – <i>dobry (4,0)</i> 4, 25 – 4,74 – <i>dobry plus (4,5)</i> 4,75 – 5,0 – <i>bardzo dobry (5,0)</i></p>
---------------	---

Matryca

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:		
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do Szczegółowych efektów uczenia się	Odniesienie do ogólnych efektów uczenia się
W_01	C. W7	SN1_W10
U_01	C.U7	SN1_U16
K_01	C.K2	SN1_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bogumiła Toczyska „*Głośno i Wyraźnie. 9lekcji dobrego mówienia*” Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 2007
- Bogumiła Tarasiewicz „*Mówię i śpiewam świadomie*” Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac naukowych UNIVERSITAS. Kraków 2006
- T. Zaleski, T. Gałkowski, Z. Tarkowski „*Diagnoza i terapia zaburzeń mowy*” Lublin 1993
- M. Śliwińska-Kowalska „*Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli*”, IMP Łódź, 1999
- „*Zarys higieny głosu*” opracowanie zespołowe pod redakcją S. Klajmana, Warszawa 1977

B. Literatura uzupełniająca:

- Gniazdowski „*Promocja zdrowia w miejscu pracy. Teoria i zagadnienia praktyczne*”, IMP, Łódź 1997
- B. Dudek „*Rozwiązywanie problemów związanych ze stresem w miejscu pracy*”, Zakład Psychologii Pracy, IMP, Łódź 1998

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	
Nazwa: Pierwsza pomoc		Zo	
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Charakterystyka zajęć:			
Profil studiów	poziom kształcenia	semestr/y	Tryb studiów
praktyczny	SPS	IV	SS
Dyscyplina: nauki o zdrowiu			
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			
Instytut Nauk o Zdrowiu			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:			

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	15	15	15	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia symulacyjne/ warsztatowe	14	14				
• Przygotowanie materiałów na zajęcia.			10	10		
• Przygotowanie do zaliczenia.			5	5		
Łącznie:	15	15	15	15	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
pokaz, metoda symulacyjna z wykorzystaniem symulatorów i sprzętu ratowniczego, praca w grupach „studium przypadku”						
• samodzielna praca studenta:						
Ćwiczenia symulacyjne, praktyczne, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zaliczenia						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
brak			• znajomość budowy człowieka w zakresie szkoły średniej			
Cele zajęć:						
• nauczenie studenta zasad udzielania pierwszej pomocy w wybranych stanach zagrożenia życia zgodnie z: „Ramowym programem i planem szkolenia przygotowującym nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy”						
• nauczyć studentów udzielenia pierwszej pomocy zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Polskiej i Europejskiej Rady Resuscytacji						
• nauczyć studentów zastosowania zdobytej wiedzy i umiejętności do zapewnienia sobie i osobom ratowanym bezpieczeństwa						
• nauczyć studentów umiejętności współpracy w zespole wielozadaniowym w stanach nagłych						
Treści programowe:						
zajęcia praktyczne:						
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin				
		SS	SNS			
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia ćwiczeń symulacyjnych	0,5	0,5			
2.	Podstawy anatomii i fizjologii	0,5	0,5			
3.	Wezwanie pomocy	0,5	0,5			

4.	Bezpieczeństwo własne, uszkodzonego miejsca zdarzenia	0,5	0,5
5.	Uszkodzony nieprzytomny	0,5	0,5
6.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	1	1
7.	Defibrylacja z użyciem AED	0,5	0,5
8.	Zadławienia	0,5	0,5
9.	Urazy i skutki urazów	0,5	0,5
10.	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran zewnętrznych	0,5	0,5
11.	Wstrząs – zasady postępowania przeciw wstrząsowemu	0,5	0,5
12.	Unieruchamianie złamań i zwichnięć	0,5	0,5
13.	Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania	0,5	0,5
14.	Nagłe zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego	1	1
15.	Zatrucia	0,5	0,5
16.	Wsparcie psychiczne uszkodzonego	0,5	0,5
17.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia	0,5	0,5
18.	Udzielanie pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych	5	5
19.	Zajęcia końcowe: podsumowanie ćwiczeń; wystawienie ocen końcowych.	0,5	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	15

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla zajęć:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	Zna zasady prawidłowego funkcjonowania narządów i układów w organizmie człowieka
	W_02	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach nagłych
	W_03	Wie jak prawidłowo wezwać pomoc
	W_04	Wie jak udzielać wsparcia psychicznego uszkodzonym
	W_05	Zna zasady ewakuacji ze strefy zagrożenia
umiejętności	U_01	Umie udzielać pierwszej pomocy w wybranych sytuacjach nagłych
	U_02	Potrafi wezwać pomoc i udzielić wsparcia psychicznego uszkodzonym
	U_03	Umie prawidłowo przeprowadzić ewakuację ze strefy zagrożenia

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na

egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	O1	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych. Ocena zadania wykonanego samodzielnie i grupowo.	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05 U_01, U_02, U_03	100	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(\acute{c}w) \times \text{ECTS}(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów określa Regulamin studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

- 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
- 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
- 3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
- 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)
- 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Matryca

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do szczegółowych efektów uczenia się	Odniesienie do ogólnych efektów uczenia się
W_01	PP.W1	SN1_W09
W_02	PP.W2	SN1_W09
W_03	PP.W3	SN1_W09
W_04	PP.W4	SN1_W09
W_05	PP.W5	SN1_W09
U_01	B2.U5; PP.U1	SN1_U17
U_02	B2.U5; PP.U2	SN1_U17
U_03	B2.U5; PP.U3	SN1_U17

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Anders J.: Wytyczne resuscytacji 2015, Polska Rada Resuscytacji, 2016
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, Dz. U. Nr 139, poz. 1132

B. Literatura uzupełniająca:

-

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba ECTS			
Nazwa: Praktyka zawodowa (psychologiczno-pedagogiczna)		Zo		1			
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej						
Charakterystyka zajęć:							
Profil studiów		poziom kształcenia		semestr/y	Tryb studiów		
praktyczny		SPS		III	SS		
Dyscyplina: Psychologia 50 %, pedagogika 50 %							
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:					
Instytut Pedagogiki							
Nazwa zajęć:							
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta		liczba godzin				liczba punktów ECTS	
		N (nauczyciel)		S (student)			razem
		SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]				30	30	30	1
• Organizacja, specyfika, podstawy prawne, warunki pracy i BHP danej placówki				3	3		
• Obserwacja i uczestnictwo w pracy placówki i przygotowanie oraz wykonanie zadań zleconych przez opiekuna				24	24		
• Przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk				3	3		
Łącznie:				30	30	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.							
Metody dydaktyczne: całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w przewidzianych godzinach praktyk oraz punktach ECTS							
Zajęcia praktyczne:							
• zajęcia z udziałem nauczycieli:							

<p>Obserwowanie i współdziałanie z opiekunem praktyk z ramienia placówki w sprawowaniu opieki nad uczniami, podejmowanie działań wychowawczych i prowadzenie zorganizowanych zajęć wychowawczych.</p>			
<p>• samodzielna praca studenta:</p>			
<p>Zapoznanie z literaturą, przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, obserwacja zajęć/czynności wykonywanych przez pracowników w danej placówce, zapoznanie z dokumentacją placówki.</p>			
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Zajęcia wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<p>• brak</p>		<p>• student posiada ogólne wiadomości z zakresu pedagogiki i psychologii</p>	
<p>Cele zajęć:</p>			
<p>Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Praktyka odbywa się, w zależności od etapu edukacyjnego, którego dotyczy kształcenie osoby przygotowującej się do wykonywania zawodu nauczyciela, w szkole lub placówce realizującej kształcenie na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych.</p>			
<p>Treści programowe:</p>			
<p>zajęcia praktyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Organizacja, specyfika, podstawy prawne, warunki pracy danej placówki, zasady BHP w danej placówce.	3	3
2.	<ul style="list-style-type: none"> Asystowanie, obserwacja różnych zadań w placówce (obserwacja pracy wychowawcy klasy, obserwacja sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów, obserwacja pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, obserwacja pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich). Wykonywanie różnych zadań merytorycznych zleconych przez opiekuna praktyk w placówce i współdziałanie w tym zakresie z innymi nauczycielami i specjalistami (zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć wychowawczych pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych) 	24	24
3.	Przygotowanie dokumentacji dot. praktyki (dziennika praktyk)	3	3
Razem zajęć praktycznych:		30	30
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
<p>Efekty uczenia się dla zajęć:</p>			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	Student zna i rozumie zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;	
	W_02	Student zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	
	W_03	Student zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	
umiejętności	U_01	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego	

		interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;
	U_02	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;
	U_03	Student potrafi wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;
	U_04	Student potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
	U_05	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
	U_06	Student potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk
kompetencje społeczne	K_01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	Z1	Notatki z obserwacji i wykonywanych zadań w dzienniku praktyk	U_01; U_02; U_03; U_04; U_05; U_06; K_01	50	1
	Z2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01; W_02; W_03	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$\text{OCENA za } \acute{c}\text{wiczenia} = \frac{O(\acute{c}w) \times \text{ECTS}(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$
	<p><i>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów określa Regulamin studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p style="margin-left: 40px;"> <i>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)</i> <i>3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)</i> <i>3,75 – 4,24 – dobry (4,0)</i> <i>4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)</i> <i>4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</i> </p>

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do Szczegółowych efektów uczenia się	Odniesienie do ogólnych efektów uczenia się
W_01	B3.W1	SN1_W04
W_02	B3.W2	SN1_W04
W_03	B3.W3	SN1_W04; SN1_W09
U_01	B3.U1	SN1_U01
U_02	B3.U2	SN1_U01
U_03	B3.U3	SN1_U01
U_04	B3.U4	SN1_U01
U_05	B3.U5	SN1_U05; SN1_U02
U_06	B3.U5	SN1_U01
K_01	B3.K1	SN1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ustawa o ochronie danych osobowych, Statut wewnętrzny instytucji, Ustawa o Systemie Oświaty, **Ustawa z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela.**

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS	
Podstawy dydaktyki		Zo	3	
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej			
Charakterystyka zajęć:				
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe	Zajęcia do wyboru	Semestr

		dla studentów				
praktyczny	SPS	tak		nie	IV	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	15	15	15	30	
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	14	14				
• Analiza literatury			5	5		
• Opracowanie eseju			5	5		
• Przygotowanie do zaliczenia (kolokwium)			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	30	30	30	60	
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	28				
• Kolokwium	1	1				
• Przygotowanie projektu			5	5		
• Przygotowanie do ćwiczeń			20	20		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Łącznie:	45	45	45	45	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład, wykład konwersatoryjny z dyskusją, wykład z prezentacją multimedialną			Metody podające - objaśnienie lub wyjaśnienie, konwersatorium, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, praca indywidualna i zespołowa, analiza materiałów źródłowych, gry dydaktyczne			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Percepcja treści wykładów, sporządzenie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do zajęć, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie do zaliczenia.			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
Pedagogika, psychologia			znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki i psychologii (ścieżka nauczycielska)			

Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studentów z miejscem i rolą dydaktyki jako subdyscypliny pedagogiki. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności projektowania i wdrażania nowoczesnego, konstruktywistycznego modelu kształcenia. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Zdobyć wiedzy teoretycznej i praktycznej z dydaktyki, m.in. na temat przedmiotu i zadań dydaktyki, systemów edukacyjnych, założeń terminologicznych procesu kształcenia, celów kształcenia i wychowania, metod edukacyjnych, zasad dydaktycznych, form organizacyjnych, środków dydaktycznych oraz sposobów wykorzystania nowoczesnej technologii. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z istotą oraz zasadami opracowywania programu edukacyjnego. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie modeli bycia nauczycielem, zadań nauczyciela i szkoły wobec uczniów, koncepcji partnerstwa edukacyjnego. 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjno-wprowadzające 1. Prezentacja i omówienie programu zajęć i opisu modułu kształcenia (sylabus) 2. Szczegółowe omówienie warunków zaliczenia przedmiotu	1	1
2	Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Główne nurty myślenia o szkole i edukacji szkolnej	4	4
3	Szkoła jako instytucja wspomagająca rozwój jednostki i społeczeństwa. Modele współczesnej szkoły: tradycyjny, humanistyczny, refleksyjny i emancypacyjny. Szkolnictwo alternatywne. Współczesne koncepcje nauczania. Modele profesjonalizmu i ich implikacje dla edukacji nauczycieli. Edukacja do refleksyjnej praktyki	3	3
4	Proces nauczania – uczenia się. Środowisko uczenia się. Szkolne uczenie się. Cele kształcenia - źródła, sposoby formułowania i rodzaje. Zasady dydaktyki. Metody nauczania. Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Style i techniki pracy z uczniami. Formy organizacji uczenia się	3	3
5	System oświaty. Organizacja i funkcjonowanie. Szkoła (w tym szkoła specjalna) i jej program. Wzorce i modele programów nauczania. Programy autorskie. Ewaluacja programów. Treści nauczania. Plany pracy dydaktycznej	3	3
7.	Kolokwium i zaliczenie przedmiotu	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	15
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjno-wprowadzające 1. Prezentacja i omówienie programu zajęć i opisu modułu kształcenia (sylabus) 2. Szczegółowe omówienie warunków zaliczenia przedmiotu	1	1
2	Proces nauczania – uczenia się Lekcja (jednostka dydaktyczna) i jej budowa. Style i techniki pracy z uczniami. Formy organizacji uczenia się. Środki dydaktyczne	5	5
3	Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą. Procesy społeczne w klasie. Integracja klasy szkolnej. Ład i dyscyplina w szkole i w klasie. Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie szkolnej. Edukacja włączająca. Indywidualizacja nauczania. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole	5	5
4	Projektowanie działań edukacyjnych w aspekcie wykorzystania nowoczesnej technologii. Formy kształcenia uczniów /różnicowane, zindywidualizowane i zespołowe	4	4

5	Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia. Wewnątrzszkolny system oceniania, sprawdziany i egzaminy zewnętrzne. Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły	5	5
6	Język jako narzędzie pracy nauczyciela. Porozumiewanie się w celach dydaktycznych – sztuka wykładania, sztuka zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów. Edukacyjne zastosowania mediów	5	5
7.	Prezentacja projektów zespołowych wraz z obroną zawartych w nim tez	4	4
8.	Kolokwium i zaliczenie przedmiotu	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	30
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	45

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla zajęć:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	Student zna i rozumie usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;
	W_02	Student zna zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępowi w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;
	W_03	Student zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;
	W_04	Student zna zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;
	W_05	Student zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;
	W_06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną;

	W_07	Student zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów,			
umiejętności	U_01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego			
	U_02	Student potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej			
	U_03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów			
	U_04	Student potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę			
	U_05	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym			
	U_06	Student potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej			
	U_07	Student potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim.			
kompetencje społeczne	K_01	Student jest gotowy do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów			
	K_02	Student jest gotowy do skutecznego korygowania swoich błędów językowych			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	E	Esej z treści wykładów z uwzględnieniem krytycznej analizy stanu postulowanego (teoretycznego) ze stanem	K_01	30%	1

		praktycznych implikacji oraz własnych doświadczeń dydaktyczno-wychowawczych		
	K1	Kolokwium z treści wykładów	W_01; W_03; W_05	70%
	SUMA:			100%

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się	Symbol	sposób weryfikacji		waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Projekt zespołowy teoretyczno-praktyczny (częściowo przygotowywany podczas zajęć – obserwacja podczas zajęć postępów w pracy nad projektem) Prezentacja projektu podczas zajęć	U_01; U_02; U_03; U_04; U_05; U_06; U_07; K_01; K_02	50%	2
	K	Kolokwium	W_02; W_03; W_04; W_05; W_06; W_07	50%	
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej	$OCENA \text{ za przedmiot} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{SumaECTS}}$
	<p><i>Szczegółowe zasady zaliczania zajęć określa Regulamin studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do Szczegółowych efektów uczenia się	Odniesienie do ogólnych efektów uczenia się
W_01	C.W1	SN1_W02
W_02	C.W2	SN1_W01; SN1_W02
W_03	C.W3	SN1_W02; SN1_W11; SN1_W12
W_04	C.W4	SN1_W02; SN1_W12
W_05	C.W5	SN1_W05
W_06	C.W6	SN1_W02; SN1_W12
W_07	C.W7	SN1_W05; SN1_W10
U_01	C.U1	SN1_U02; SN1_U03; SN1_U12
U_02	C.U2	SN1_U04
U_03	C.U3	SN1_U02; SN1_U03; SN1_U06; SN1_U09; SN1_U13
U_04	C.U4	SN1_U02

U_05	C.U5	SN1_U03; SN1_U07
U_06	C.U6	SN1_U10
U_07	C.U8	SN1_U15
K_01	C.K1	SN1_K02; SN1_K04
K_02	C.K2	SN1_K01

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, Impuls, Kraków 2011.

Klus-Stańska D., Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń, Warszawa 2010.

Klus-Stańska D., Konstruowanie wiedzy w szkole, Olsztyn 2000.

Hurło L., Klus-Stańska D., Łojko M., Paradygmaty współczesnej pedagogiki, Kraków 2009.

Kupisiewicz Cz., Dydaktyka. Podręcznik akademicki, Impuls, Kraków 2012.

Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Żak, Warszawa 2003.

B. Literatura uzupełniająca:

Bauman T., Uczenie się jako przedsięwzięcie na całe życie, Kraków 2005.

Konarzewski K. (red.), Sztuka nauczania. Szkoła, PWN, Warszawa 2008.

Kruszewski K.(red.), Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, PWN, Warszawa 2013.

Kupisiewicz Cz., Szkoła w XX wieku, PWN, Warszawa 2006.

Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. I i II, Wyd. Nauk PWN, Warszawa 2007.

Niemierko B., Szkolne kształcenie. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Wyd. Nauk. i Prof., Warszawa 2008.

Nazwa zajęć Fortepian		Forma zaliczenia Zo E		Liczba punktów ECTS 13
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		I-VI
Dyscyplina sztuki muzyczne				
Formy zajęć:	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)	S (student)		
ćwiczenia artystyczne (CA)	90	300	13	

Przygotowanie do ćwiczeń – indywidualne ćwiczenie na instrumencie		250	Semestr I N 15 / S 75 3 ECTS Semestr II N 15 / S 75 3 ECTS Semestr III N 15 / S 15 1 ECTS Semestr IV N 15 / S 15 1 ECTS Semestr V N 15 / S 45 2 ECTS Semestr VI N 15 / S 75 3 ECTS
Przygotowanie do egzaminu		10	
Słuchanie nagrań wybranych utworów z literatury		10	
Analiza literatury związanej z rozwojem pianistyki w Polsce i na		10	
Czytania a'vista		10	
Udział w koncertach na zakończenie semestru		10	
Razem	90	300	13

Metody dydaktyczne:

metody oparte na obserwacji, pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne:

1. prezentacja utworu przez wykładowcę w czasie zajęć - możliwość odniesienia się do pewnego wzorca w trakcie samodzielnej pracy studenta
2. prezentacja metod pracy nad doskonaleniem warsztatu pianistycznego – sposoby pracy (efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na ćwiczenie), ćwiczenia rozwijające technikę (artykulacyjne, agogiczne), ćwiczenie pamięci (sposoby uczenia się utworu na pamięć), ćwiczenie koncentracji (gotowość estradowa poprzez osiągnięcie płynności wykonania), ćwiczenie słyszenia wielogłosowego (nauka każdego głosu oddzielnie, szczególnie w polifonii)
3. kontrola błędów tekstowych, artykulacyjnych, dynamicznych itp. w czasie zajęć
4. kontrola postępów w pracy nad utworami, bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów sygnalizowanych przez studenta
5. praca nad interpretacją utworu (omówienie, dyskusja ze studentem, prezentacja przez wykładowcę wybranych fragmentów utworu pod kątem różnych możliwości interpretacyjnych)
6. omówienie sposobów samodzielnej pracy nad utworem, krytyczna analiza wykonań utworów samodzielnie przygotowanych przez studenta na zajęcia
7. praca nad rozwijaniem umiejętności czytania a'vista – omówienie najistotniejszych elementów tej techniki; ćwiczenie wzrokowej analizy zapisu nutowego utworu pod kątem tonacji, harmonii, agogiki, stylu; ćwiczenie wewnętrznego słyszenia utworu; koncentracja na najistotniejszych dla danego utworu elementach, szczególnie na ogólnym charakterze utworu; ćwiczenie umiejętności wyprzedzania wzrokiem zapisu nutowego w czasie czytania a'vista; ćwiczenie pobudzania wyobraźni muzycznej i otwartości wypowiedzi muzycznej przez dobór odpowiedniego repertuaru do czytania a'vista (szczególnie przy pomocy prostych, charakterystycznych utworów kompozytorów współczesnych)
8. ćwiczenie umiejętności wzajemnego słuchania się w trakcie uprawiania muzyki kameralnej, dyskusja na temat roli solisty i akompaniatora i zachowania proporcji dynamicznych w trakcie wykonywania utworu, omówienie sposobów pracy nad utworem kameralnym z uwzględnieniem procesu tworzenia wspólnej interpretacji wykonawców
9. dyskusja nad problemem stresu podczas wykonań publicznych, zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia wartości studenta poprzez świadomość wagi, jaką odgrywa systematyczna, rzetelna praca nad utworem do momentu wyjścia na scenę
10. indywidualne podejście w doborze metod pracy ze studentem, uwzględniające jego dotychczasowe wykształcenie pianistyczne.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

- A. Wymagania formalne – znajomość podstawowych zasad muzyki
- B. Wymagania wstępne w zakresie:

1. wiadomości – rozpoznaje zapis nutowy w kluczu wiolinowym i basowym oraz proste podziały rytmiczne, reaguje na zmiany agogiczne i dynamiczne
  2. umiejętności- ma świadomość funkcjonowania własnego aparatu ruchowego, w naturalny i intuicyjny sposób kształtuje frazę muzyczną (głosem bądź na fortepianie)
  3. kompetencji- jest wrażliwy na piękno interpretacji muzycznych, chętnie pracuje w zespole i podejmuje działania związane z organizowaniem projektów muzycznych oraz działań w charakterze edukatora muzyki
- Wykładowca przedmiotu fortepian, biorąc pod uwagę stopień zaawansowania studentów w grze na fortepianie, kwalifikuje ich po rozpoczęciu pierwszego roku nauczania do jednej z dwóch grup:
- Poziom pierwszy - średnio zaawansowany:** studenci kontynuujący naukę gry na fortepianie po długiej przerwie w grze na fortepianie, na poziomie podstawowej szkoły muzycznej.
- Poziom drugi - zaawansowany:** studenci grający na poziomie odpowiadającym końcowemu etapowi podstawowej szkoły muzycznej i wyższym.

Zakwalifikowanie do jednej z wyżej wymienionych grup związane jest z realizowaniem repertuaru na danym poziomie. Po semestrze istnieje możliwość przejścia na wyższy poziom. Decyzję taką podejmuje wykładowca przedmiotu. Dobór repertuaru

pozostawia się nauczycielom akademickim.

Organizacja przedmiotu

Wszystkie zajęcia prowadzone są indywidualnie, w salach ćwiczeniowych Instytutu Muzyki AP. Koncerty studentów w ramach zaliczeń odbywają się w Auli Instytutu Muzyki AP.

Ze względu na specyfikę przedmiotu nie ma możliwości realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Cele przedmiotu

1. rozwijanie u studentów środków pianistycznych służących do posługiwania się instrumentem w przyszłej pracy artystycznej i pedagogicznej (rozwijanie prawidłowych nawyków warunkujących swobodę gry na fortepianie)
2. zaznajomienie studentów z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie (opanowywanie zróżnicowanego stylistycznie i technicznie repertuaru)
3. kształcenie umiejętności szybkiego i bezbłędnego odczytywania tekstu (gra a vista w zróżnicowanych tempach i o różnym stopniu trudności pianistycznych)
4. wyrabianie poczucia stylu i kształcenie gustu artystycznego
5. rozwijanie samodzielności myślenia (umiejętność samodzielnej pracy nad utworem)
6. praktyka akompaniamentu i gry zespołowej w zespołach kameralnych (duety z instrumentalistami, wokalistami, duety fortepianowe - na cztery ręce, zespoły kameralne.)

Treści programowe

-etapowa praca nad każdym utworem – analiza utworu pod kątem zapisu nutowego, tonacji, oznaczeń agogicznych, dynamicznych i artykulacyjnych, precyzyjne rozczytanie tekstu przez studenta, biegłość i płynność wykonania utworu, niezależność rąk i słyszenia głosów (szczególnie w muzyce polifonicznej)

-interpretacja utworu (język muzyczny poszczególnych epok, wiedza o kompozytorze, epoce, stylu który kompozytor reprezentuje),

-kształtowanie wyobraźni muzycznej poprzez samodzielne przygotowanie utworu i czytanie a'vista,

-poszerzanie znajomości literatury muzycznej fortepianowej i kameralnej

-współpraca w zespole kameralnym, praca nad akompaniamentem, wzajemne słuchanie: solista – akompaniator, słyszenie wielowarstwowe utworu kameralnego

-problem stresu w trakcie wykonywania utworów w czasie publicznych prezentacji

WYKAZ UTWORÓW DO REALIZACJI PRZEZ STUDENTÓW

SEMESTR PIERWSZY, DRUGI, TRZECI, CZWARTY I PIĄTY

- w trakcie semestru 6 utworów (etiuda – 2, forma sonatowa – 1, polifonia – 1, utwór dowolny – 2 (w tym może być utwór na 4 ręce bądź akompaniament do utworu wokalnego lub instrumentalnego, ale w semestrze piątym obowiązkowo utwór na 4 ręce i w semestrze szóstym akompaniament), czytanie a'vista

SEMESTR SZÓSTY

- w trakcie semestru 6 utworów (etiuda – 2, forma sonatowa – 1, polifonia – 1, utwór dowolny – 1, utwór instrumentalny lub wokalny z akompaniamentem fortepianowym (obowiązuje wykonanie z solistą) – 1, czytanie a'vista. Dodatkowo dwa tygodnie przed egzaminem student otrzymuje od wykładowcy nuty utworu do samodzielnego przygotowania

PODZIAŁ UTWORÓW

- I. ETIUDY
- II. POLIFONIA
- III. FORMA SONATOWA
- IV. UTWORY DOWOLNE

Ścisłe formy polifoniczne można zastąpić dowolnym utworem z epoki baroku (także formą taneczną), utworami z pogranicza baroku i klasycyzmu (np. klawesyniści francuscy) oraz opracowaniami utworów z epoki renesansu.

W ramach działu – forma sonatowa można wykonać (poza klasycznym allegrem sonatowym) dowolną część sonaty, koncertu (niekoniecznie z epoki klasycyzmu), również utwór w formie ronda lub cykl wariacji (niekoniecznie klasycznych).

Efekty uczenia się

Wiedza

W_01

W poznawanych utworach z podstawowego

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną po każdym semestrze i egzamin na koniec szóstego semestru po uzyskaniu oceny końcowej (egzamin:U_02, U_03, U_04,

repertuaru fortepianowego definiuje podstawowe terminy muzyczne w zakresie agogiki, dynamiki, artykulacji oraz zna budowę swojego instrumentu.

W_02

Określa budowę formalną utworu –np. allegro sonatowe, rondo, wariacje, utwory o budowie ABA, **określa tonację utworu**

Umiejętności

U_01

Wykazuje się umiejętnością systematycznej pracy pomiędzy zajęciami .

U_02

Wykonuje utwór zgodnie z zapisem nutowym uwzględniając: prawidłowe odczytanie tekstu, płynność gry, właściwe tempo i charakter utworu, dynamikę i artykulację.

U_03

Potrafi samodzielnie przygotować i wykonać utwór, a w trakcie pracy nad nim poprawnie realizuje elementy zapisu nutowego oraz interpretuje utwór.

U_04

Czyta a'vista proste utwory fortepianowe z koncentracją na podstawowych elementach muzycznych utworu (rytm, metrum, wysokość dźwięku) **oraz gra gamy przez jedną oktawę plus triadę do każdej gamy.**

U_05

Tworzy wspólną koncepcję wykonawczą i interpretacyjną podczas pracy w zespole kameralnym (akompaniowanie soliście, gra w duecie fortepianowym) ze szczególnym uwrażliwieniem na umiejętność wzajemnego słuchania.

U_06

Łączy publiczne wykonanie utworu z obyciem scenicznym.

Kompetencje społeczne

K_01

Potrafi współpracować w małym zespole, niezależnie od pełnionej w nim roli solisty bądź akompaniatora.

K_02

Potrafi zarządzać czasem przygotowując się do koncertów i kolokwium.

K_02, K_03)

Wszystkie kolokwia i egzaminy odbywają się komisyjnie- w obecności wszystkich prowadzących przedmiot fortepian oraz kierownika Zakładu Praktyki Instrumentalnej.

Zaliczenie semestru następuje na podstawie dwóch rozłożonych w trakcie semestru **kolokwium, wewnętrznego koncertu i przygotowania do zajęć.**

W trakcie każdego **kolokwium** student zalicza na ocenę po dwa utwory z podanych działów (patrz –PODZIAŁ UTWORÓW w Treściach programowych). Zaliczenia każdorazowo potwierdzane są wpisem wykładowcy do kart repertuarowych studenta, które przechowuje wykładowca przedmiotu.

Nieusprawiedliwiona nieobecność na kolokwium skutkuje oceną niedostateczną. Nieterminowe, przekładane zaliczenia nie mogą być ocenione wyżej niż na ocenę dostateczną, za wyjątkiem sytuacji szczególnych, np. usprawiedliwiona choroba studenta.

Student, który przygotowuje się w ramach egzaminu kończącego studia licencjackie do koncertu dyplomowego z fortepianu zalicza szósty semestr przedmiotu fortepian na podstawie pracy na zajęciach i oceny wykładowcy.

Warunkiem zaliczenia semestru jest udział studenta w **wewnętrznych koncertach** pianistycznych w Auli Instytutu Muzyki pod koniec każdego semestru /nie dotyczy studentów I roku, którzy kończą pierwszy semestr/. W trakcie koncertu każdy student wykonuje na ocenę jeden wybrany wcześniej utwór z repertuaru przerabianego w trakcie danego semestru. Jeśli utwór jest powtarzany z repertuaru granego wcześniej, pod uwagę brana jest ocena wyższa. Istnieje możliwość poprawienia oceny nieudanego wykonania- jeśli było to prawykonanie utworu na koncercie- na zaliczeniu komisyjnym następnego dnia.

Na koncercie utwory solowe wykonywane są z pamięci, natomiast utwory kameralne i akompaniamenty mogą być wykonywane z nut. Student, który był nieobecny na koncercie:

1.ale usprawiedliwił nieobecność, wykonuje utwór w najbliższym terminie przed komisją

2.ale był nieusprawiedliwiony, na kolejnym koncercie wykonuje 2 utwory, w przypadku szóstego semestru musi zagrać utwór na koncercie dyplomantów lub powtórzyć cały semestr z powodu niezaliczenia przedmiotu fortepian.

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów dwa tygodnie przed zaliczeniem.

Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne **przygotowywanie się do zajęć**, które będzie każdorazowo oceniane przez wykładowcę i odnotowywane w karcie repertuarowej studenta.

Skala ocen z przygotowania do zajęć:

Dopuszczalne 2 nieprzygotowania w semestrze - bdb

Dopuszczalne 3 nieprzygotowania w semestrze - db plus

Dopuszczalne 4 nieprzygotowania w semestrze - db

Dopuszczalnych 5 nieprzygotowań w semestrze - dst plus

Dopuszczalnych 6 nieprzygotowań – dst

Kryteria oceny utworu wykonywanego podczas koncertu, kolokwium, egzaminu (U_02)

niedostateczna	dostateczna	dobra	b. dobra
gra	prawidłowy	przybliżone	właściwe

K_03
Radzi sobie ze stresem scenicznym podczas publicznych prezentacji.

nierytmiczna, niezgodna z zapisem nutowym	rytm i wysokość nut	tempo do właściwego, częściowa dynamika, właściwa artykulacja	tempo i wyraz muzyczny, gra stylowa
---	---------------------	---	-------------------------------------

Podczas egzaminu(U_02, U_03, U_04, K_02, K_03) student wykonuje samodzielnie przygotowany utwór, czyta a'vista utwór przygotowany przez komisję oraz wykonuje jedną gamę z triadą).

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

- Kolokwium I**
- Kolokwium II**
- Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów)**
- koncert**

Ćwiczenia obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Średnią ważoną wszystkich ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$O_k = (P_{\acute{C}wI} \times O_{\acute{C}wI}) + (P_{\acute{C}wII} \times O_{\acute{C}wII}) + (P_{\acute{C}wIII} \times O_{\acute{C}wIII}) + (P_{\acute{C}wIV} \times O_{\acute{C}wIV}) + (P_{\acute{C}wV} \times O_{\acute{C}wV}) + (P_{\acute{C}wVI} \times O_{\acute{C}wVI}) / \Sigma P$$

O_k - ocena końcowa

P_{ćw} – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O_{ćw} – ocena z ćwiczeń,

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest składową 20% oceny za egzamin i 80% średniej ocen końcowych z sześciu semestrów, przeliczana według wzoru (procenty zamieniamy na frakcje)

$$O_{KM} = [(O_k \times 0,8) + (O_e \times 0,2)]$$

O_{KM} – ocena końcowa za moduł/przedmiot

O_k – średnia ocen końcowych za sześć semestrów

O_e – ocena za egzamin

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr I -VI	Kod	Ocena końcowa	Efekt kształcenia
Kolokwium I Kolokwium II	S*	80%	W_01, W_02,U_02, U_03,U_04, U_05,U_06, K_02,K_03
Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów i gam na lekcji)	PZ	20%	W_01,W_02, U_01,U_03, U_04

	<p>S* -średnia arytmetyczna ocen za wykonanie sześciu utworów w trakcie trzech kolokwium, ocena za wykonanie utworu na koncercie brana jest pod uwagę jeśli jest to ocena wyższa, niż uzyskana w trakcie kolokwium</p>	
<p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej. Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i d oraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku.</p>		

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	
W_01	K1_W02 K1_W06	
W_02	K1_W03	
U_01	K1_U09 K1_U11	
U_02	K1_U09 K1_U11	
U_03	K1_U02 K1_U03 K1_U04 K1_U06 K1_U09 K1_U10 K1_U13	
U_04	K1_U02 K1_U12	
U_05	K1_U01 K1_U07 K1_U08 K1_U09	
U_06	K1_U17 K1_U18	
K_01	K1_K07 K1_K08 K1_K10	
K_02	K1_K01 K1_K05 K1_K10	
K_03	K1_K09 K1_K10	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- nagrania muzyki fortepianowej, koncerty na żywo w wykonaniu pianistów solistów i kameralistów
- Czesław Sielużycki – Ręka pianisty. Fizjologiczne podstawy techniki
- Henryk Neuhaus – Sztuka pianistyczna
- Wanda Chmielowska – Z zagadnień nauczania gry na fortepianie
- Gyorgy Sandor – O grze na fortepianie. Gest, dźwięk, wyraz
- M. Niemira – Jak zdobyć, rozwijać i utrzymać technikę pianistyczną.

B. Przykładowa literatura uzupełniająca

Etiudy:

- K.Czerny – Pierwszy nauczyciel op. 599
- H. Gnesina – 23 małe etiudy dla początkujących
- A. Różycki – Wybór etiud z op. 7 i 12
- L. Schytte – 25 łatwych etiud op. 108; Etiudy op. 106
- S. Raube – Etiudy dla dzieci zeszyt I i II
- D. Wiłkomirska – Etiudy dla początkujących

- W. Sawicka, G. Stempniowa – Etiudy. Zeszyty I – VI
- H. Lemoine – Etiudy op. 37
- J. F. Burgmuller – Etiudy op. 100
- K. Czerny - Wybór etiud z op. 139,599,636
- H. Bertini – Etiudy op. 100, Etiudy op. 29
- S. Heller – Etiudy op. 125
- A. Loschhorn – Etiudy op. 65
- H. Berens – Najnowsza szkoła biegłości

Utwory polifoniczne i utwory dawnych mistrzów:

- M. Frey – 20 łatwych utworów polifonicznych
- Z. Śliwiński – Z dawnych wieków
- J. S. Bach – łatwe utwory, Drobne utwory, Inwencje dwugłosowe, Inwencje trzygłosowe, Fugi i preludia (łatwiejsze), Suity francuskie, Małe preludia
- G. Turk – Menuety
- E. Altberg – Wybór utworów z XVII i XVIII w.
- S. Lachowicka - Utwory polifoniczne
- J. Hoffman, A. Rieger – Dawne tańce i melodie zeszyt I i II
- D. Zipoli – Fughetty
- J. F. Haendel – Fughetty, 12 łatwych utworów

Formy klasyczne:

- J. Garścia – Sonatiny op. 51, op. 38
- S. Raube – Wybór sonatin, zeszyt I i II
- J. Hoffman, A. Rieger – Wybrane sonatiny, zeszyt I i II
- A. Diabelli – Sonatiny op. 151, 168
- W. A. Mozart – 2 sonatiny/PWM/, Sonatiny wiedeńskie, Sonaty (łatwiejsze)
- A. Rowley – Sonatiny
- L. Beethoven – 6 łatwych wariacji, Sonaty (łatwiejsze)
- M. Clementi – Sonatiny
- J.L. Dussek – Sonatiny
- J. Haydn – Sonatiny, Sonaty (łatwiejsze)
- J. N. Hummel – Ronda
- D. Kabalewski – Wariacje d op. 53, Sonatina a op. 27

Utwory różne:

- B. Bartok – Mikrokosmos
- J. Dzielska – Kolorowe kamyki
- J. Garścia – Utwory dla dzieci, miniatury, Obrazki dla najmłodszych
- D. Kabalewski – Łatwe utwory
- A. M. Klechniowska – Igraszki na fortepian
- W. Markiewiczówna – Kolorowe obrazki
- A. Rowley – Erholungen
- F. Rybicki – Zaczynam grać, Pieśni ludowe
- D. Szostakowicz – Album dziecięcy
- E. Altberg – Czytanki muzyczne
- S. Raube – Żabki i inne utwory na fortepian
- P. Czajkowski – Album dla młodzieży
- K. Drobner – Ulica mistrzów zegarmistrzów
- J. Garztecka – Utwory dla dzieci
- D. Kabalewski – Utwory op. 39, op. 27
- T. Kassern – Słodki kramik
- S. Majkapar – Biriulki, Preludia pedałowe, Rondo a
- R. Schumann – Album dla młodzieży
- A. Hundziak – Cyrk
- P. Perkowski – Łatwe utwory
- F. Serocki – Krasnoludki
- S. Prokofiew – Muzyka dziecięca
- F. Schubert – Wybór tańców

- Fr. Chopin – Polonezy dziecięce, Cantabile, Largo (Drobne utwory)
- J. Ekier – Kolorowe melodie, Kolędy
- W. Lutosławski – Melodie ludowe
- M. K. Ogiński – Polonez a, Pięć tańców

Utwory na cztery ręce:

- A. Diabelli – Utwory z op. 149, Sonatiny op. 163
- J. Garścia – Graj ze mną na cztery ręce
- S. Majkapar – Pierwsze kroki. Zbiór utworów na 4 ręce
- E. Altberg, Z. Romaszkowa – Wybór łatwych utworów na cztery ręce
- I. Strawiński – Łatwe utwory na 4 ręce
- A. Greczaninow – Utwory op. 99
- S. Raube – Drobiazgi na fortepian na 4 ręce
- K. M. Weber – Wybór utworów na 4 ręce
- E. Altberg – Francuski wachlarzyk
- R. Schumann – Utwory na 4 ręce op. 85
- Akompaniamenty do utworów wokalnych i instrumentalnych

Kontakt: joanna.bernagiewicz@gmail.com

Nazwa zajęć Harmonia z ćwiczeniami		Forma zaliczenia (Z, E)		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			4-6
Dyscyplina <i>Sztuki muzyczne</i>					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
wykład	15		15		1
prezentacja środków harmoniczných			15		
przyswojenie informacji					
ćwiczenia laboratoryjne (CL)	75		75		5
pisemna realizacja omawianých środków harmoniczných			30		
praktyczna realizacja omawianých			25		

środków harmonicznych				
analiza harmoniczna			20	
Razem	90		90	6

Metody dydaktyczne

1. Wykład problemowy
2. Analiza środków harmonicznych w wybranych utworach
3. Harmonizowanie linii melodycznej w układzie czterogłosowym
4. Ćwiczenia praktyczne na fortepianie

Wymagania wstępne

Wymagania formalne

zaliczenie trzech semestrów przedmiotów

Kształcenie słuchu z zasadami muzyki

Fortepian

B. Wymagania wstępne w zakresie:

Wiadomości

posiada wiedzę z zakresu zasad muzyki,

Umiejętności

posiada podstawowe umiejętności gry na fortepianie

bez problemu czyta i pisze nuty zarówno w kluczu wiolinowym, jak i basowym

Kompetencji

jest wrażliwy na sposób realizacji akompaniamentu i jest w stanie realizować projekty muzyczne

wykorzystując

nabyte umiejętności

Organizacja przedmiotu

Wszystkie zajęcia są prowadzone w salach Instytutu Muzyki AP.

Cele zajęć

1. opanowanie wiedzy na temat podstaw tworzenia konstrukcji harmonicznej w systemie funkcyjnym
2. opanowanie umiejętności analizy harmonicznej
3. opanowanie umiejętności harmonizacji melodii
4. rozwinięcie słuchu harmonicznego
5. kształtowanie wrażliwości harmonicznej, smaku i umiejętności oceny wartości utworu
6. wyczulenie na brzmieniowe walory środków harmonicznych
7. wykształcenie umiejętności realizacji konstrukcji harmonicznych na fortepianie (na podstawie kadencji)

Treści programowe

1. podstawowe pojęcia i wiadomości
2. łączenie trójdźwięków triady w postaci zasadniczej
3. stosowanie dźwięków obcych
4. łączenie trójdźwięków triady w przewrotach
5. struktury charakterystyczne dominanta i subdominanta (dominanta septymowa i nonowa, subdominanta z sekstą)
6. akordy na stopniach pobocznych
7. zaawansowane środki harmoniczne modulacje alteracje

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01

Definiuje szeroką gamę terminów związanych z przedmiotem

W_02

Wykazuje się szeroką wiedzą z zakresu harmonii systemu tonalnego dur-moll w zakresie układu czterogłosowego i faktury fortepianowej (figuracja akordowa), wymienia akordy triady harmonicznej i ich odmiany oraz akordy na stopniach pobocznych w zadanych tonacjach, dźwięki obce, zna i rozumie ideę zboczenia modulacyjnego oraz modulacji

W_03

Dysponuje szerokim wachlarzem wiedzy na temat możliwości

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

zaliczenie z oceną po każdym semestrze
egzamin po trzecim semestrze nauki

Warunkiem zaliczenia każdego semestru jest zaliczenie wszystkich sprawdzianów

na każdym sprawdzianie/egzaminie sprawdzane są wszystkie efekty uczenia

się;w_01,w_02,w_03,w_04,u_01,u_02,u_03,k_01,k_02,

<p>harmonizacji linii melodycznej W_04 Charakteryzuje ogólną linię rozwojową systemu tonalnego dur-moll i opisuje inne zjawiska harmoniczne powsta³e na bazie systemu tonalnego, jak i całkowicie od niego oderwane</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01 Dobiera odpowiednie środki harmoniki funkcyjnej do własnych prac</p> <p>U_02 Potrafi realizować pisemnie i przy fortepianie zagadnienia związane z przedmiotem zajęć (m. in. harmonizacja linii melodycznej, kadencje)</p> <p>U_03 Dyskutuje nad koncepcją zastosowanych środków harmonicznycch w wybranych utworach na podstawie analizy słuchowej i oglądu partytury, a także porównuje zasób środków harmonicznycch w wybranych kompozycjach</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Wykazuje umiejętność samooceny własnych działań artystycznych i jest zdolny do konstruktywnej krytyki w stosunku do innych osób</p> <p>K_02 Jest zdolny do efektywnego wykorzystania swojej wiedzy, wyobraźni, intuicji i zdolności kreatywnego myślenia do rozwiązywania problemów</p>	<p>odpowiednio do omówionego zakresu treści programowych</p> <p>Ocena za semestr jest średnią ważoną ocen uzyskanych ze sprawdzianów pisemnych i grania</p> <p>$OS = (2 * OP + 1 * OG) / 3$ gdzie OS – ostateczna ocena semestralna OP – ocena semestralna ze sprawdzianów pisemnych (2/3) OG – ocena semestralna ze sprawdzianów praktycznych (grania) (1/3)</p> <p>ocena semestralna ze sprawdzianów pisemnych i praktycznych (grania) jest odpowiednio średnią arytmetyczną sprawdzianów odbywanych w trakcie semestru</p> <p>$OG = (OG1 + \dots + OGn) / n$ $OP = (OP1 + \dots + OPn) / n$ gdzie n jest liczbą sprawdzianów w semestrze (będą 2 lub 3)</p> <p>Na ocenę z egzaminu składają się</p> <p>$OE = (2 * OS + 1 * OE) / 3$ gdzie OE – ocena z egzaminu OS – średnia arytmetyczna ocen semestralnych (2/3)</p> <p>OE – ocena z egzaminu (1/3)</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</p> <p>sprawdziany pisemne (znajomość pojęć i reguł, ich realizacja nutowa, analizowanie i tworzenie konstrukcji harmonicznycch) praktyczne (granie kadencji na fortepianie)</p>
---	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W03
W_02	K1_W03
W_03	K1_U02, K1_U14
W_04	K1_W04, K1_W06
U_01	K1_U14
U_02	K1_U14
U_03	K1_U15
K_01	K1_K10
K_02	K1_K06

Wykaz literatury
A. Literatura podstawowa:

Targosz J., Podstawy harmonii funkcyjnej, Kraków 1993

B. Literatura uzupełniająca:

Sikorski K., Harmonia, cz. I i II, Kraków 1955 i następne wydania

Poszowki A., Harmonia systemu tonalnego dur-moll, Gdańsk 2001

Gawlas J., Harmonia funkcyjna, Kraków 1973

Niziurski M., Harmonia, Kielce 1978

Wesołowski F., Materiały do ćwiczeń harmonicznnych, Kraków 1996

Nazwa zajęć HISTORIA MUZYKI		Forma zaliczenia Zo / E		Liczba punktów ECTS 7	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		I-IV	
Dyscyplina <i>sztuki muzyczne</i>					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
wykłady	75				I sem - 15W 15CAU 25S - 2 ECTS II sem - 15W 15CAU 25S - 2 ECTS III sem - 15W 15CAU 25S - 2 ECTS IV sem - 5W 15C 25S - 1 ECTS
Przygotowanie do kolokwiiów			80		
ćwiczenia audytoryjne - CAU	35				
Przygotowanie do sprawdzianów słuchowych					

Przygotowanie do egzaminu			20		
Razem	110		100		7

Metody dydaktyczne

Wykład:

Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (50 godz.): wykład.

Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (50 godz.): przyswajanie treści z zajęć, czytanie literatury, słuchanie omawianej muzyki, opracowywanie notatek, utrwalanie nabytej wiedzy.

Ćwiczenia:

Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (60 godz.) słuchanie i ukierunkowane analizowanie przykładów muzycznych

Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (50 godz.): przesłuchiwanie przykładów muzycznych i samodzielna ich analiza prowadząca do ich rozpoznawania, zapamiętywanie podstawowych danych o utworach.

Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (30 godz.): przygotowanie do egzaminu

Wymagania wstępne

Warunkiem wstępnym jest podstawowa wiedza z historii kultury i podstawowa znajomość terminologii muzycznej.

Cele zajęć

Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z dziejami muzyki artystycznej Zachodu.

Zajęcia wstępne mają na celu wskazanie miejsca muzyki w szeroko rozumianej kulturze, jej genezę i związki z naturą, a także wyjaśnienie, czym jest historia muzyki jako nauka. Następnie, po ogólnym przedstawieniu starożytnych kultur muzycznych, w porządku chronologicznym omawiane są przemiany, jakim podlegała muzyka artystyczna naszego kręgu kulturowego na przestrzeni ponad tysiąca lat ze wskazaniem na związki tych przemian z innymi dziedzinami życia. Obok dominującej kwestii twórczości kompozytorskiej poruszane są też kwestie zapisu muzyki, systemów dźwiękowych i skalowych, rozwoju instrumentarium oraz przemian życia muzycznego. W kształceniu muzycznym jest to przedmiot podstawowy, gdyż nie można bez tej wiedzy dobrze zrozumieć ani tym bardziej wykonywać muzyki. Celem zajęć jest więc zdobycie wiedzy umożliwiającej pełne i wiadome uczestnictwo w życiu muzycznym oraz fachowe jego kształtowanie.

Treści programowe

WPROWADZENIE

Czym jest muzyka? Źródła muzyki. Działanie muzyki. Historia muzyki jako nauka.

ANTYK

Cechy wspólne muzyki kultur starożytnych. Muzyka Mezopotamii. Muzyka Izraela. Muzyka starożytnej Grecji. Muzyka starożytnego Rzymu.

ŚREDNIOWIECZE

Muzyka pierwszych chrześcijan. Chorał (starorzyski, karoliński). Chorał gregoriański. Cechy chorału. Grzegorz I. Skale średniowieczne. Liturgia Kościoła rzymskiego. Notacja chorału. Guido z Arezzo. Hildegarda von Bingen. Świecka muzyka średniowiecza – monodia akompaniowana. Trubadurzy, truverzy, minstrele, minnesingerzy, waganci, bardowie. Carmina Burana. Średniowieczne instrumentarium.

Początki polifonii. Organum. Ars antiqua. Szkoła paryska Notre Dame. Leoninus. Perotinus. Ars nova. Vitry. Machaut.

Średniowiecze w Polsce. Muzyczne zabytki polskiego średniowiecza. Mikołaj z Radomia.

RENEZANS

Między średniowieczem a renesansem – wiek XV. Cantus firmus. L'homme arme. Ciconia. Tinctoris. Fauxbourdon. Szkoła burgundzka. Dufay. Szkoła angielska. Dunstable. Szkoła franko-flamandzka. Ockgehem. Obrecht. Josquine de Prez.

Ogólna charakterystyka renesansu. Msza. Motet. Madrygał. Instrumentarium renesansu. Tańce renesansu. Wybrani kompozytorzy renesansu. Palestrina. Lassus. Marenzio.

Renesans w Polsce. Złoty wiek kultury polskiej. Wacław z Szamotuł. Gomółka.

BAROK

Między renesansem a barokiem. Claudio Monteverdi. Mikołaj Zieleński. Camerata florencka. Jacopo Peri. Ogólna charakterystyka baroku. Basso continuo. Przemiany tonalne. Strój temperowany. Teoria afektów. Monodia akompaniowana. Wielkie formy wokalne-instrumentalne. Opera. Kantata. Oratorium. Pasja.

Instrumentarium barokowe. Styl koncertujący. Koncert solowy. Concerto grosso. Suita.

Formy ościnatowe i wariacyjne. Passacaglia. Chacone. Wariacje ościnatowe. La folia.

Fuga.

Sugestopedia.

Wybrani kompozytorzy baroku. Bach. Haendel. Vivaldi. Lully. Charpentier. Buxtehude. Pachelbel. Corelli. Torelli. Purcell. Telemann. Tartini.

Barok w Polsce. Mielczewski. Jarzębski. Pękiel. Szarzyński. Gorczycki.

KLASYCYZM

Wieloznaczość terminu 'klasyka'.

Między barokiem a klasycyzmem. Polifonia a homofonia. Ewolucjonizm a okresowość. Rokoko. Styl galant.

Klawesyniści francuscy. Sonaty Scarlatti. Synowie Bacha. Szkoły przedklasyczne.

Reforma operowa. Piccini. Gluck.

Ogólna charakterystyka klasycyzmu. System dur-moll. Muzyka fortepianowa.

Formy muzyczne klasycyzmu. Rondo. Wariacje. Forma sonatowa. Wielkie formy wokalnoinstrumentalne.

Klasyki wiedeńscy.

Klasycyzm w Polsce.

ROMANTYZM

Ogólna charakterystyka epoki.

Wczesny romantyzm. Schubert. Schumann. Mendelssohn.

Muzyka fortepianowa. Chopin. Liszt.

Szkoły narodowe. Musorgski. Borodin. Czajkowski. Rimski-Korsakow. Dvorzak. Smetana. Sibelius. Grieg.

Opera. Rossini. Bizet. Verdi. Wagner.

Muzyka rozrywkowa. Offenbach. Rodzina Straussów.

Muzyka polska. Moniuszko. Wieniawski.

Późny romantyzm. Brahms. Bruckner. Saint-Saëns.

MUZYKA PRZEŁOMU XIX I XX WIEKU ORAZ I POŁOWY XX WIEKU

Koniec XIX wieku – zmierzch epok jednorodnych stylistycznie.

Neoromantyzm. Strauss. Mahler. Impresjonizm. Debussy. Ravel. Inne kierunki przełomu wieków. Fauré. Falla.

Respighi. Satie. Rachmaninow.

Opera werystycka. Puccini.

Muzyka polska przełomu XIX i XX wieku. Paderewski. Karłowicz.

Muzyka pierwszej połowy XX wieku. Zmiany wpływające na sztukę nowego wieku. Wielokierunkowość rozwoju muzyki.

Ekspresjonizm. Dodekafonia. Punktualizm. Schönberg. Berg. Webern.

Nowe znaczenie metryki. Strawiński. Prokofiew.

Rozwój jazzu i jego wpływ na symfonię. Strawiński. Gershwin.

Archaizacje. Strawiński. Orff.

Odwołania do folkloru. Strawiński. Bartok.

Muzyka polska I połowy XX wieku. Szymanowski. Bacewicz.

MUZYKA II POŁOWY XX WIEKU ORAZ PRZEŁOMU XX I XXI WIEKU

Zmiany wpływające na sztukę połowy XX wieku.

Serializm. Aleatoryzm. Boulez. Stockhausen. Poszukiwanie nowych efektów dźwiękowych. Cage. Messiaen.

Muzyka elektroakustyczna i elektroniczna. Eksperymenty z formą i stylem. Łączenie gatunków.

Muzyka polska. Lutosławski. Górecki. Kilar. Penderecki.

ĆWICZENIA

Style, kierunki, formy i gatunki muzyczne na przestrzeni epok.

Monodia. Monodia akompaniowana. Muzyka chóralna a cappella.

Wielkie formy wokalnoinstrumentalne – kantata, oratorium, pasja.

Muzyka sceniczna – dramat liturgiczny, opera, dramat muzyczny, operetka, musical.

Muzyka sakralna na przestrzeni wieków.

Muzyka instrumentalna – solowa, kameralna, orkiestrowa. Zespoły muzyczne.

Życie muzyczne - muzyczne zawody.

Muzyka etniczna.

Muzyka użytkowa na przestrzeni wieków.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 zna podstawową charakterystykę poszczególnych epok w historii muzyki

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

zaliczenie z oceną po każdym semestrze;

W_02 zna podstawowe dane biograficzne najważniejszych kompozytorów poszczególnych epok i ich twórczość
 W_03 Zna podstawowe zasady stylistyki muzycznej poszczególnych epok
 W_04 zna podstawowe zagadnienia z historię jazzu i muzyki rozrywkowej
 W_05 zna periodyzację dziejów muzyki Zachodu

Umiejętności

U_01 kojarzy kompozytorów z określonymi epokami, stylami, ośrodkami i gatunkami muzycznymi
 U_02 umie określić cechy stylistyczne utworu w kontekście epoki

Kompetencje społeczne

K_01 zdaje sobie spraw z konieczności ustawicznego pogłębiania swojej wiedzy muzycznej

egzamin z całości po semestrze czwartym

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Wykłady

Podstawą zaliczenia semestru jest zaliczenie wszystkich kolokwiów (sprawdziany wiedzy) w danym semestrze. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną ocen z kolokwiów. Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).

Ćwiczenia

Podstawą zaliczenia semestru jest zaliczenie wszystkich kolokwiów (sprawdziany słuchowe) w danym semestrze. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną ocen z kolokwiów. Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).

$$O_w = (\sum K / IK) - (0.25 \times N_{no})$$

$$O_{cw} = (\sum K / IK) - (0.25 \times N_{no})$$

O_w - ocena z wykładu

O_{cw} – ocena z ćwiczeń

∑K - suma ocen z kolokwiów

IK – ilość kolokwiów

N_{no} – nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (wykład + ćwiczenia) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{ks} = [(P_w \times O_w) + (P_{cw} \times O_{cw})] / SP$$

P_w – punkty ECTS wykładów za semestr

P_{cw} – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O_w – ocena wykładu;

O_{cw} – ocena ćwiczeń

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

SP – suma punktów ECTS za semestr

Kolokwia	Efekty kształcenia
Kolokwia wiedzy semestr I-III	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02
Kolokwia wiedzy semestr IV	W_04, U_03
Kolokwia słuchowe semestr I-III	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02
Kolokwia słuchowe semestr IV	W_04, U_03
Egzamin	W_05, W_06, U_04, U_05

	<p>Ocena końcowa za moduł jest składową 25% oceny za egzamin i 75% ocen końcowych z I, II, III i IV semestru, przeliczana według wzoru:</p> $OKM = (A \times 3 + B) / 4$ <p>OKM – ocena końcowa za moduł A – średnia ocen końcowych za I, II, III i IV semestr B – ocena za egzamin</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady:</p> <p>3,00-3,24 – dostateczny (3,0) 3,25-3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75-4,24 – dobry (4,0) 4,25-4,74 – dobry plus (4,5) 4,75-5,00 – bardzo dobry (5,0).</p> <p>Podstawowym warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie wszystkich składowych ocen pozytywnych.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01
W_02	K1_W01
W_03	K1_W02
W_04	K1_W02
W_05	K1_W01
U_01	K1_U03
U_02	K1_U04
K_01	K1_K01

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

D. Gwizdalanka, *Historia muzyki*, t 1-4, Kraków 2005-2009
M. Kowalska, *ABC historii muzyki*, Kraków 2001
Encyklopedia Muzyki, red. A. Chodkowski, Warszawa 1995
przygotowane przez prowadzącą zestawy nagrań omawianych utworów

B. Literatura uzupełniająca:

D. Szlagowska, *Kultura muzyczna antyku*, Gdańsk 19963
M. Wozaczyńska, *Muzyka średniowiecza*, Gdańsk
M. Wozaczyńska, *Muzyka renesansu*, Gdańsk 1996
M. Bukofzer, *Muzyka w epoce baroku. Od Monteverdiego do Bacha*, Warszawa 1970
D. Szlagowska, *Muzyka baroku*, Gdańsk 1999
A. Einstein, *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków 1983
B. Muchenberg, *Pogadanki o muzyce*, t. 1 i 2 [Kraków (wiele wydań)]

A. Jarzębska, *Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku*, Wrocław 2004
 W. Rudziński, *Muzyka naszego stulecia*, Warszawa 1995

Nazwa zajęć LITERATURA MUZYCZNA		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	Tak	Literatura muzyczna / literatura chóralna	V VI	
Dyscyplina <i>sztuki muzyczne</i>					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
wykłady	15				I sem 1- II sem 1
Przygotowanie do kolokwium			15		
ćwiczenia audytoryjne - CAU	15				
Przygotowanie do kolokwium			15		
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne Wykład: Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (15 godz.): wykład. Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (15 godz.): przyswajanie treści z zajęć, czytanie literatury, słuchanie omawianej muzyki, opracowywanie notatek, utrwalanie nabytej wiedzy. Ćwiczenia: Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (15 godz.): słuchanie i ukierunkowane analizowanie przykładów muzycznych Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (15 godz.): przesłuchiwanie przykładów muzycznych i samodzielna ich analiza prowadząca do ich rozpoznawania, zapamiętywanie podstawowych danych o utworach					
Wymagania wstępne					

Warunkiem wstępnym jest podstawowa wiedza z historii muzyki	
<p>Cele zajęć</p> <p>Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z literaturą muzyczną kultury artystycznej Zachodu i wdrożenie umiejętności rozpoznawania największych arcydzieł z historii muzyki, a także określania w kontekście historyczno-stylistycznym wszelkich jej przykładów.</p> <p>Celem zajęć jest więc zdobycie wiedzy umożliwiającej pełne i wiadome uczestnictwo w życiu muzycznym oraz fachowe jego kształtowanie.</p>	
<p>Treści programowe</p> <p>Zapoznanie się z literaturą muzyczną średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu, romantyzmu oraz XX-XXI wieku w kontekście stylistyki, formy i gatunku muzycznego.</p>	
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza</p> <p>W_01 potrafi scharakteryzować poszczególne style historyczne, główne techniki kompozytorskie, najważniejsze gatunki i formy muzyczne i ich przedstawicieli</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01 rozpoznaje najważniejsze przykłady literatury muzycznej poszczególnych epok</p> <p>U_02 potrafi rozpoznać formę muzyczną i styl danej kompozycji</p> <p>U_03 potrafi zakwalifikować słuchany utwór do epoki, gatunku, twórczości konkretnego kompozytora</p> <p>U_04 umie podać tematy wybranych kompozycji w historii muzyki</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 zdaje sobie sprawę z konieczności ustawicznego pogłębiania swojej wiedzy muzycznej</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia</p> <p>zaliczenie z oceną po każdym semestrze;</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia</p> <p>Podstawą zaliczenia semestru jest zaliczenie wszystkich kolokwium w danym semestrze. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną ocen z kolokwium. Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).</p> <p>$Ow = (\sum K / IK) - (0.25 \times Nno)$</p> <p>$O\acute{c}w = (\sum K / IK) - (0.25 \times Nno)$</p> <p>Ow - ocena z wykładu</p> <p>O$\acute{c}$w – ocena z ćwiczeń</p> <p>$\sum K$ - suma ocen z kolokwium</p> <p>IK – ilość kolokwium</p> <p>Nno – nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach.</p> <p>Ocena końcowa za moduł jest średnią</p>

	<p>arytmetyczną ocen z semestrów.</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady:</p> <p>3,00-3,24 – dostateczny (3,0) 3,25-3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75-4,24 – dobry (4,0) 4,25-4,74 – dobry plus (4,5) 4,75-5,00 – bardzo dobry (5,0).</p> <p>Podstawowym warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie wszystkich składowych ocen pozytywnych.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03
U_01	K1_U03, K1_U04, K1_U05
U_02	K1_U03, K1_U04, K1_U05
U_02	K1_U03, K1_U04, K1_U05
U_04	K1_U03, K1_U04, K1_U05
K_01	K1_K01

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

przygotowane przez prowadzącą zestawy nagrań omawianych utworów
D. Gwizdalanka, *Historia muzyki*, t 1-4, Kraków 2005-2009
M. Kowalska, *ABC historii muzyki*, Kraków 2001
Encyklopedia Muzyki, red. A. Chodkowski, Warszawa 1995

B. Literatura uzupełniająca:

D. Szlagowska, *Kultura muzyczna antyku*, Gdańsk 19963
M. Wozaczyńska, *Muzyka średniowiecza*, Gdańsk
M. Wozaczyńska, *Muzyka renesansu*, Gdańsk 1996
M. Bukofzer, *Muzyka w epoce baroku. Od Monteverdiego do Bacha*, Warszawa 1970
D. Szlagowska, *Muzyka baroku*, Gdańsk 1999
A. Einstein, *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków 1983
B. Muchenberg, *Pogadanki o muzyce*, t. 1 i 2 [Kraków (wiele wydań)]
A. Jarzębska, *Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku*, Wrocław 2004
W. Rudziński, *Muzyka naszego stulecia*, Warszawa 1995

Nazwa zajęć LITERATURA CHÓRALNA		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	nie	Literatura muzyczna / literatura chóralska	V - VI	
Dyscyplina <i>sztuki muzyczne</i>					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
wykłady	15				I sem 1 II sem 1
Przygotowanie do kolokwium			15		
ćwiczenia audytoryjne - CAU	15				
Przygotowanie do kolokwium					
			15		
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne Wykład: Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (15 godz.): wykład. Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (15 godz.): przyswajanie treści z zajęć, czytanie literatury, słuchanie omawianej muzyki, opracowywanie notatek, utrwalanie nabytej wiedzy. Ćwiczenia: Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (15 godz.) słuchanie i ukierunkowane analizowanie przykładów muzycznych Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (15 godz.): przesłuchiwanie przykładów muzycznych i samodzielna ich analiza prowadząca do ich rozpoznawania, zapamiętywanie podstawowych danych o utworach					
Wymagania wstępne Warunkiem wstępnym jest podstawowa wiedza z historii muzyki					
Cele zajęć Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z literaturą muzyczną chóralistyki Zachodu i wdrożenie umiejętności					

rozpoznawania największych arcydzieł z historii muzyki chóralnej, a także określania w kontekście historyczno-stylistycznym wszelkich jej przykładów.

Celem zajęć jest więc zdobycie wiedzy umożliwiającej pełne i wiadome uczestnictwo w muzycznym życiu chóralnym oraz fachowe jego kształtowanie.

Treści programowe

Zapoznanie się z muzyczną literaturą chóralną, zarówno a cappella, jak i wokalnoinstrumentalną średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu, romantyzmu oraz XX-XXI wieku w kontekście stylistyki, formy i gatunku muzycznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 potrafi scharakteryzować poszczególne style historyczne, główne techniki kompozytorskie w chóralistyce, najważniejsze gatunki i formy muzyczne a cappella i wokalnoinstrumentalne i ich przedstawicieli

Umiejętności

U_01 rozpoznaje najważniejsze przykłady chóralnej literatury muzycznej poszczególnych epok
 U_02 potrafi rozpoznać formę muzyczną i styl danej kompozycji
 U_03 potrafi zakwalifikować słuchany utwór do epoki, gatunku, twórczości konkretnego kompozytora
 U_04 umie podać tematy wybranych kompozycji w historii muzyki

Kompetencje społeczne

K_01 zdaje sobie sprawę z konieczności ustawicznego pogłębiania swojej wiedzy muzycznej

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

zaliczenie z oceną po każdym semestrze;

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Podstawą zaliczenia semestru jest zaliczenie wszystkich kolokwiów w danym semestrze. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną ocen z kolokwiów. Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).

$$Ow = (\sum K / IK) - (0.25 \times Nno)$$

$$Ocw = (\sum K / IK) - (0.25 \times Nno)$$

Ow - ocena z wykładu

Ocw – ocena z ćwiczeń

$\sum K$ - suma ocen z kolokwiów

IK – ilość kolokwiów

Nno – nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach

Ocena końcowa za moduł jest średnią arytmetyczną ocen z semestrów

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady:

3,00-3,24 – dostateczny (3,0)

3,25-3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75-4,24 – dobry (4,0)

4,25-4,74 – dobry plus (4,5)

4,75-5,00 – bardzo dobry (5,0).

Podstawowym warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie wszystkich składowych ocen pozytywnych.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03
U_01	K1_U03, K1_U04, K1_U05

U_02	K1_U03, K1_U04, K1_U05
U_02	K1_U03, K1_U04, K1_U05
U_04	K1_U03, K1_U04, K1_U05
K_01	K1_K01
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
<p>przygotowane przez prowadzącą zestawy nagrań omawianych utworów D. Gwizdalanka, <i>Historia muzyki</i>, t 1-4, Kraków 2005-2009 M. Kowalska, <i>ABC historii muzyki</i>, Kraków 2001 <i>Encyklopedia Muzyki</i>, red. A. Chodkowski, Warszawa 1995</p>	
B. Literatura uzupełniająca:	
<p>D. Szlagowska, <i>Kultura muzyczna antyku</i>, Gdańsk 19963 M. Wozaczyńska, <i>Muzyka średniowiecza</i>, Gdańsk M. Wozaczyńska, <i>Muzyka renesansu</i>, Gdańsk 1996 M. Bukofzer, <i>Muzyka w epoce baroku. Od Monteverdiego do Bacha</i>, Warszawa 1970 D. Szlagowska, <i>Muzyka baroku</i>, Gdańsk 1999 A. Einstein, <i>Muzyka w epoce romantyzmu</i>, Kraków 1983 B. Muchenberg, <i>Pogadanki o muzyce</i>, t. 1 i 2 [Kraków (wiele wydań)] A. Jarzębska, <i>Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku</i>, Wrocław 2004 W. Rudziński, <i>Muzyka naszego stulecia</i>, Warszawa 1995</p>	

Nazwa zajęć ANALIZA DZIEŁA MUZYCZNEGO		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			V, VI
Dyscyplina sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	2
ćwiczenia audytoryjne CAU	30		30		V sem 15 CAU 15 S -

					1 ECTS VI sem 15 CAU 15 S - 1 ECTS
przygotowanie do kolokwiów			10		
przygotowanie analizy utworów			20		
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne					
Metody wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (30 godz.): Omówienie elementów dzieła muzycznego, przykładowe analizy utworów.					
Metody wymagające samodzielnej pracy studenta (30 godz.): przyswojenie podstawowej terminologii, przygotowanie analiz utworów.					
Wymagania wstępne Podstawowa wiedza muzyczna, umiejętność czytania nut, podstawowa znajomość harmonii funkcyjnej.					
Cele zajęć Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi terminami i kategoriami analizy dzieła muzycznego oraz wykształcenie umiejętności analizowania utworów na podstawie zapisu nutowego					
Treści programowe elementy dzieła muzycznego i ich rodzaje – melodyka, rytmika, metrum, harmonika, agogika, artykulacja, frazowanie, kolorystyka, faktura budowa okresowa – motyw, fraza, zdanie, okres analiza harmoniczna formy wariacyjne formy polifoniczne forma sonatowa małe formy instrumentalne – tańce, liryka instrumentalna i inne formy cykliczne – forma sonaty, suita formy ostanatowe forma otwarta					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Wiedza			A. Sposób zaliczenia		
W_01 Zna elementy dzieła muzycznego, rozumie ich wzajemne relacje			zaliczenie z oceną		
W_02 posiada wiedzę o wzorcach budowy formalnej utworów muzycznych			B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia		
Umiejętności			Podstawą zaliczenia każdego semestru jest		
U_01 potrafi przeanalizować utwór muzyczny (fortepianowy lub chóralny) ze wskazaniem elementów dzieła muzycznego i ich charakterystyki muzycznych oraz współczynników formy			1. zaliczenie kolokwiów		
U_02 potrafi przeprowadzić analizę harmoniczną utworu wielogłosowego			2. przygotowanie analiz utworów		
U_03 na podstawie analizy potrafi określić formę utworu			Na ocenę semestralną składają się średnie		

U_04 potrafi fachowym językiem przedstawić wyniki analizy utworów

Kompetencje społeczne

K_01 zdaje sobie sprawę z konieczności ustawicznego pogłębiania swojej wiedzy muzycznej

K_02 jest świadom znaczenia analizy dzieła muzycznego we właściwej interpretacji i rozumieniu muzyki

K_03 Potrafi zastosować wiedzę o elementach dzieła muzycznego i muzycznych wzorcach formalnych do różnorodnych działań muzyczno-edukacyjnych

arytmetyczne ocen z kolokwiów i przygotowanych analiz.

Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).

ZADANIE	EFEKTY KSZTAŁCENIA
Kolokwium - elementy dzieła muzycznego	W_01
Kolokwium – analiza harmoniczna	U_02
Kolokwium – formy muzyczne	W_01, W_02, U_03
Analiza – utwór fortepianowy	W_01, U_01, U_03, U_04
Analiza – utwór chóralny	W_01, U_01, U_02, U_03, U_04

$$O_s = (\sum K \sum A) / (IKIA)] - (0.25 \times Nno)$$

O_s - ocena semestralna

∑K - suma ocen z kolokwiów

IK – ilość kolokwiów

∑A - suma ocen z analiz

IA – ilość analiz

Nno – nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach

$$O_k = [(P_{sv} \times O_{sv}) + (P_{svi} \times O_{svi})] / \sum P$$

O_k – ocena końcowa

P_{sv} – punkty ECTS za semestr V

O_{sv} – ocena za semestr V

P_{svi} – punkty ECTS za semestr VI

O_{svi} – ocena za semestr VI

∑P – suma punktów ECTS

Oceny są przeliczane według zasady:

3,00-3,24 – dostateczny (3,0)

3,25-3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75-4,24 – dobry (4,0)

4,25-4,74 – dobry plus (4,5)

4,75-5,00 – bardzo dobry (5,0).

Podstawowym warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie wszystkich składowych ocen pozytywnych.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W03
W_02	K1_W03
U_01	K1_U03, K1_U05
U_02	K1_U03, K1_U05
U_03	K1_U18
K_01	K1_K01
K_02	K1_K03
K_03	K1_K03
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
D. Wójcik, <i>ABC form muzycznych</i> , Kraków 2003	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Podhajski, <i>Formy muzyczne</i>, Warszawa 1991 • B. Muchenberg, <i>Literatura muzyczna</i>, [Kraków] 1981 • A. Frączkiewicz, F. Skołyszewski, <i>Formy muzyczne</i>, t. 1 i 2, Kraków • J. Chomiński, K. Wilkowska-Chomińska, <i>Formy muzyczne</i>, t. 1 do 5, Kraków 	

Nazwa zajęć ZASADY MUZYKI		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów Edukacja Artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		1-4	
Dyscyplina : Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć ćwiczenia laboratoryjne CL	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	6
	90		90		I sem.

Przygotowanie do ćwiczeń- analiza zadań i materiału realizowanego na zajęciach			30		N 30 / S 30 2 ECTS II sem.
Przygotowanie do kolokwium cząstkowych			20		N 30/ S 30 2 ECTS III sem.
Przygotowanie do zaliczeń przy fortepianie			20		N 15 / S 15 1 ECTS IV sem.
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			20		N 15 / S 15 1 ECTS
RAZEM	90		90		6

Metody dydaktyczne

1. Metoda ćwiczeniowa.
2. Realizacja zadań pisemnych, testów .
3. Korekta błędów w tekstach muzycznych.
4. Realizacja prac domowych.
5. Ćwiczenia praktyczne przy fortepianie.

Wymagania wstępne

Spełnienie wymogów rekrutacji .

Cele zajęć

1. Praktyczne zapoznanie z zasadami notacji muzycznej oraz wiadomościami teoretycznymi dotyczącymi budowy gam, interwałów, trójdźwięków, skal.
2. Systematyzacja pojęć oraz utrwalenie wiedzy w ramach zagadnień szczegółowych dotyczących materiału dźwiękowego .
3. Wykształcenie umiejętności ćwiczenia i pracy własnej poprzez zastosowanie właściwej metody do zadanego problemu.
4. Nabywanie umiejętności biegłego wykonywania zadań pisemnych i ustnych.
5. Nabywanie umiejętności biegłego wykonywania zadań praktycznych- przy fortepianie.

Treści programowe

1. Elementy notacji muzycznej- pismo nutowe, klucze, nazwy oktafów.
Zapis wysokości dźwięków na pięciolinii w kluczu wiolinowym i basowym bez znaków chromatycznych.
2. Metrum muzyczne, takty proste i złożone. Zapis i realizacja prostych przebiegów rytmicznych . Taktowanie.
3. Wartości nut i pauz. Podział i grupowanie wartości rytmicznych/ takty regularne i nieregularne/.
4. Przekształcanie taktów.
5. Diatonika , chromatyka- półtony i całe tony diatoniczne i chromatyczne.
6. Znaki chromatyczne, przykluczowe, enharmonia. Pokrewieństwo tonacji. Koło kwintowe.
7. Budowa gamy durowej. Zapis gam. Określanie tonacji na podstawie zapisu nut.
8. Tetrachordy w gamach.
9. Budowa i rodzaje gam molowych. Zapis gam w odmianach, określanie tonacji na podstawie zapisu nut.
10. Tercja . Budowa i przewroty trójdźwięków.
Zapis i wyszukiwanie w zapisie nutowym trójdźwięków. Słuchanie trójdźwięków w postaci zasadniczej i w przewrotach.
11. Triada harmoniczna. Funkcje trójdźwięku.
12. Interwały- budowa. Określanie odległości interwałowych między dźwiękami.
13. Interwały gamowłaściwe . Przewroty interwałów.
14. Rozwiązywanie dysonansów, określanie interwałów w układzie melodycznym i w konstrukcjach wielogłosowych.
15. Funkcje trójdźwięków głównych i pobocznych.
16. Wieloznaczność funkcyjna trójdźwięków.
17. Dominanta septymowa- budowa, przewroty, zapis.
18. Przewroty dominanty septymowej i jej rozwiązania
Wyszukiwanie w zapisie nutowym dominanty. Słuchanie dominanty septymowej w postaci zasadniczej i w przewrotach.
19. Elementy dzieła muzycznego - określenia i oznaczenia muzyczne dotyczące agogiki, dynamiki, artykulacji, skrótów

- notacji muzycznej , interpretacji.
 20.Skale muzyczne poza systemem dur-moll.
 21.Zapisywanie prostych przebiegów rytmicznych- rytmizacja tekstu.
 22.Zapisywanie prostych przebiegów melodycznych z wykorzystaniem pentatoniki.
 23.Granie na pianinie gam durowych, molowych i ich odmian.
 24. Granie na pianinie trójdźwięków w postaci zasadniczej i w przewrotach.
 25. Granie na pianinie triady harmonicznej.
 25.Granie na pianinie dominanty septymowej w postaci zasadniczej i przewrotach

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01. Zna podstawowe problemy z obszarów edukacji muzycznej K_W03, K_W09

W_02.Definiuje wiadomości teoretyczne z zakresu zasad muzyki w korelacji z innymi przedmiotami.K_W02,K_W09

Umiejętności

U_01.Operuje pojęciami charakterystycznymi dla edukacji muzycznej. K_U05 ,K_U12

U_02. Posiada umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów K-U09,K_U10

Kompetencje społeczne

K_01.Zachowuje otwartość i kreatywność w podejściu do analizy zjawisk muzyczno- edukacyjnych. K_K03, K_K04K_02.Wykazuje zainteresowanie pogłębianiem wiedzy i umiejętności muzyczno- pedagogicznych. K_K01, K_K03

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Semestr I, II-zaliczenie z oceną

B.Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Semestr I-II

1.Zaliczenie wszystkich ćwiczeń w semestrze na zajęciach oraz przygotowanych w domu .

2 .Uzyskanie poprawnej oceny z kolokwiów cząstkowych z zasad muzyki.

Semestr I

Skala ocen dla ćwiczeń w semestrze I	Efekt uczenia się	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian 1	W_02 U_01	SI	10%
Sprawdzian 2	W_02 U_01 K_02	SII	10%
Sprawdzian 3	W_02 U_01 K_02	SIII	20%
Sprawdzian 4	W_01 U_01 K_02	SIV	30%
Sprawdzian 5	W-01 U_01 K_02	SV	30%

Semestr II

Skala ocen dla ćwiczeń w semestrze II	Efekt uczenia się	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian 1	W_02 U_02	SI	25%
Sprawdzian 2	W_02 U_02 K_01	SII	25%
Sprawdzian 3	W_02 U_02 K_01	SIII	50%

Ocenę semestralną z ćwiczeń laboratoryjnych obliczamy według wzoru

Semestr I

$$O_{\acute{c}w} = [(SI \times 0,1) + (SII \times 0,1) + (SIII \times 0,2) + (SIV \times 0,3) + (SV \times 0,3)]$$

Semestr II

$$O_{\acute{c}w} = [(SI \times 0,25) + (SII \times 0,25) + (SIII \times 0,5)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{ks} = (P_{\acute{c}w} \times O_{\acute{c}w}) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Średnią ocen końcowych

obliczamy wg wzoru:

$$O_k = (P_{\acute{c}wI} \times O_{\acute{c}wI}) + (P_{\acute{c}wII} \times O_{\acute{c}wII}) / \Sigma P$$

O_k - ocena końcowa

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Semestr III-IV

1. Zaliczenie wszystkich ćwiczeń w semestrze na zajęciach oraz przygotowanych w domu .

2. Uzyskanie poprawnej oceny z kolokwiów częściowych z zasad muzyki.

Semestr III

Skala ocen dla ćwiczeń	Efekt kształcenia	Kod	Ocenia końcowa
Aktywność na zajęciach	W_01, W_02 U_01, U_02 K_01	AnZ I	50%
Prace domowe	W_01 U_01, U_02 K_02	PD I	50%

Semestr IV

Skala ocen dla ćwiczeń	Efekt uczenia się	Kod	Ocenia końcowa
Aktywność na zajęciach	W_01, W_02	AnZ II	50%

	U_01,U_02 K_01		
Prace domowe	W_01 U_01,U_02 K_02	PD II	50%

Ocenę semestralną z ćwiczeń artystycznych obliczamy według wzoru:

Semestr III

$$O_{\text{cw}} = [(AnZ \text{ I} \times 0,50) + (PDI \times 0,50)]$$

Semestr IV

$$O_{\text{cw}} = [(AnZ \text{ II} \times 0,50) + (PDII \times 0,50)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{\text{ks}} = (P_{\text{cw}} \times O_{\text{cw}}) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna
P_{cw} – punkty ECTS ćwiczeń za semestr
O_{cw} – ocena ćwiczeń;
ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5)
4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W09,
W_02	K1_W03,
U_01	K1_U04 , K1_U05
U_02	K1_U10, K1_U13
K_01	K1_K03, K1_K04, K1_K06
K_02	K1_K01, K1_K14

A. Literatura podstawowa:

1. Wesołowski F., 2004, Zasady muzyki, PWM, Kraków
2. Lasocki J. K., 1978, Podstawowe wiadomości z nauki o muzyce, PWM, Kraków
3. Lissa Z., 1989, Zarys nauki o muzyce, PWM, Kraków
4. Habela J., 1990, Słowniczek muzyczny, PWM, Kraków
5. Radziwiłowicz D. 1995, Ćwiczenia z zasad muzyki-CEA Warszawa

Nazwa zajęć Kształcenie słuchu		Forma zaliczenia Zo, E		Liczba punktów ECTS 8	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			1-4
Dyscyplina Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia laboratoryjne CL	120		120		8
1.Utrwalanie materiału zrealizowanego na zajęciach			20		I sem. 30 / 30
2.Samodzielne przygotowanie ćwiczeń z zakresu czytania nut głosem.			20		2 ECTS II sem. 30 / 30
3.Przygotowanie do kolokwiów			30		2ECTS
4.Przygotowanie do zajęć			20		III sem. 30 / 30 2 ECTS IV sem. 30 / 30 2 ECTS
5.Przygotowanie do egzaminu			30		
RAZEM	120		120		8
Metody dydaktyczne					
1.Realizacja zadań pisemnych, testów, dyktand 2.Korekta błędów w tekstach muzycznych 3.Realizacja prac domowych 4.Metoda ćwiczeniowa					
Wymagania wstępne					
Spełnienie wymogów rekrutacji					
1. Zna podstawowe pojęcia z dziedziny zasad muzyki dotyczące zapisu nutowego 2. Odtwarza głosem pojedyncze wysokości dźwięków 3. Odtwarza głosem motywy i frazy melodyczno -rytmiczne 4. Zapamiętuje i odtwarza krótkie motywy rytmiczne					

<p>Cele zajęć</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktyczne zapoznanie z zasadami notacji muzycznej, oraz wiadomościami teoretycznymi dotyczącymi budowy interwałów ,trójdźwięków, gam . 3. Wykształcenie umiejętności ćwiczenia i pracy własnej poprzez zastosowanie właściwej metody do zadanego problemu. 4. Zdobywanie sprawności w wykonywaniu ćwiczeń praktycznych w zakresie realizowanych zagadnień 5. Nabywanie umiejętności biegłego wykonywania zadań pisemnych 6. Zdobywanie umiejętności intonowania struktur melodycznych osadzonych tonalnie i wychodzących poza nią . 7. Nabycie umiejętności czytania nut głosem . 8. Nabycie umiejętności rozpoznawania i realizacji wartości i grup rytmicznych. 9. Kształcenie pamięci muzycznej. 	
<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda cyfrowa 2. Śpiewanie gam dur i moll nazwami literowymi i solmizacyjnymi z zastosowaniem różnych wartości. 3. Śpiewanie trójdźwięków ,triady D7 i jej przewrotów. 4. Śpiewanie gamy całotonowej i chromatycznej. 5. Słuchowe rozpoznawanie gam granych na instrumencie. 6. Słuchowe rozpoznawanie interwałów granych na instrumencie. 7. Śpiewanie struktur interwałowych 8. Realizowanie struktur rytmicznych 9. Ćwiczenia rozwijające poczucie tonalności, pamięć i wyobraźnię muzyczną. 10. Czytanie nut głosem ćwiczeń i utworów z literatury wokalne przewidzianej programem kształcenia 11. Zapis krótkich dyktand jednogłosowych i struktur melodycznych. 12. Fonogestyka Kodaly,a w zakresie ćwiczeń jednogłosowych. 13. Śpiewanie kanonów. 	
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza</p> <p>W_01 Posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnościąK1_W02</p> <p>W_02Definiuje wiadomości teoretyczne z zakresu kształcenia słuchu i zasad muzyki w korelacji z innymi przedmiotami w obrębie materiału objętego programem kształcenia .K1_W02,K1_W09</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01 Potrafi zastosować odpowiednie metody i techniki ćwiczenia, które służą do szybszego i bardziej efektywnego rozwiązywania problemów związanych z opanowaniem materiału co umożliwia mu ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę. K1_U09</p> <p>U_02 opanował umiejętność czytania nut głosem ćwiczeń oraz utworów 1i2-głosowych a, capella i z towarzyszeniem fortepianu w systemie tonalnym oraz utworów poszerzonych o dźwięki alterowane</p> <p>K1_U12,K1_U09</p> <p>U_03 posiada umiejętność oceny intonacji własnej i innego wykonawcy oraz zdolność szybkiej reakcji na wszelkie zjawiska</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia</p> <p>Semestr I, II, III ,IV zal. z oceną Semestr IV egzamin ustny i pisemny</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Semestr I-IV</p> <p>1 .Obecność na zajęciach. jest obowiązkowa Nieobecności muszą zostać odrobione przez studenta w formie określonej przez wykładowcę.</p> <p>2.Student przystępujący do zaliczenia przedmiotu w drugim terminie z powodów nieusprawiedliwionych, może otrzymać ocenę maksymalnie dostateczną.</p> <p>1.Przygotowanie do zajęć- PZ W_01,U_01,U_02,K_02 Przygotowanie zadań domowych jest sprawdzane wrywkowo i oceniane. Trzykrotne ich niezaliczenie obniża ocenę semestralną o pół stopnia</p> <p>2. Kolokwia pisemne- S-I W_02,U_01,U_03,K_01 sprawdzające postępy ucznia zawierające; a) interwały, gamy , trójdźwięki, schematy</p>

dźwiękowe K1_013,K1_U02,

U_04 Wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania nabytej wiedzy na innych przedmiotach K1_U03,K1_U08,K1_W09

Kompetencje społeczne

K_01 Rozumie istotę i znaczenie ciągłej sprawności słuchowej w zawodzie muzyka i potrzebę pogłębiania swojej wiedzy i zdobytych już umiejętności K1_K01

K_02 Rozumie potrzebę zdrowej rywalizacji jednocześnie posiada umiejętność integracji z członkami grupy podczas prezentowania prac zespołowych. Na zajęciach zbiorowych współpracuje z grupą K1_K13,K1_U08

rytmiczne , motywy cyfrowe realizowane na zajęciach

3..Kolokwium pisemne –S-II

W_02,U_01,U_03,K_01

sprawdzające postępy studenta zawierające materiał realizowany na zajęciach- jw.-oraz proste dyktanda melodyczne i rytmiczne

3.Kolokwium ustne –S-III

W_02,U_01,U_02,U_03,K_01

a) Przygotowanie materiału podanego wcześniej przez nauczyciela.

Ćwiczenia laboratoryjne obowiązują semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli

Skala ocen dla ćw.w semestrach: I-IV -KS	Efekty uczenia	Kod	Ocena końcowa
---	----------------	-----	---------------

Sprawdzian I	W_02,U_01,U_03,K_01	SI	20%
Sprawdzian II	W_02,U_01,U_03,K_01	SII	20%
Sprawdzian III	W_02,U_01,U_02,U_03,K_01	SIII	40%
Przygotowanie do zajęć	W_01,U_01,U_02,K_02	PZ	20%

Ocenę semestralną z ćwiczeń obliczamy według wzoru:

$$O_{\text{ćw}} = (SI \times 0,20) + (SII \times 0,20) + (SIII \times 0,4) + (PZ \times 0,20)$$

Średnią ważoną wszystkich ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$O_k = (O_{\text{ćwI}} \times P_{\text{ćwI}}) + (O_{\text{ćwII}} \times P_{\text{ćwII}}) + (O_{\text{ćwIII}} \times P_{\text{ćwIII}}) + (O_{\text{ćwIV}} \times P_{\text{ćwIV}}) \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

$P_{\text{ćw}}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\text{ćw}}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestry

Egzamin z modułu/przedmiotu

Na egzamin składa się.

1Kolokwium pisemne –SI
W_02, U_01,U_03,U_04,K_01
Podstawą zaliczenia kolokwium jest prawidłowy zapis- 55% prezentowanych zadań .
2. Kolokwium ustne –SII
W_02,U_02,U_03,U_04,K_01,K_02
Przygotowanie podanego wcześniej przez wykładowcę materiału - minimum 55% prawidłowych odpowiedzi.
Ocena za egzamin jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli

Skala ocen za egzamin	Efekty uczenia	kod	Ocena końcowa
Kolokwium pisemne	W_02,U_01,U_03, U_04,K_01	SI	50%
Kolokwium ustne	W_02,U_02,U_03, U_04,K_01,K_02	SII	50%

Ocenę za egzamin wyliczamy wg wzoru
 $O_{Eg} = (SI \times 0,50) + (SII \times 0,50)$

O_{Eg}-ocena za egzamin
 SI- kolokwium pisemne
 SII- kolokwium ustne

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest składową 50% oceny za egzamin (efekty kształcenia
 W_02,U_01,U_02,U_03,U_04,K_01,K_02)
 i 50% średniej ocen końcowych z czterech semestrów, przeliczana według wzoru (procenty zamieniamy na frakcje)

$$O_{km} = [(O_k \times 0.5) + (O_{Eg} \times 0.5)]$$

O_{km}- ocena końcowa za moduł/przedmiot
 O_k- średnia ocen końcowych za cztery semestry
 O_{Eg}- ocena za egzamin
 Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady:
 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
 3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5)
 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

		Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.
Matryca efektów uczenia się dla zajęć		
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	
W_01	K1_W02,	
W_02	K1_W02, K1_W09	
U_01	K1_U09, K1_U11 K1_W09	
U_02	K1_U12, K1_U13	
U_03	K1_U13, K1_U09	
U_04	K1_U03, K1_U13	
K_01	K1_K01	
K_02	K1_K13, K1_U08	
Wykaz literatury		
A. Literatura podstawowa:		
Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):		
A.Kowalska-Pińczak; Kształcenie poczucia linearnego - od tonalności do atonalności. AM Gdańsk 2000.		
J.Powroźniak –Wszyscy śpiewamy z nut		
I.Targońska Ćwiczenia do kształcenia słuchu Warszawa 2003		
T. Stachak, L.Florek, I.Chmiel -Nowy solfeż		
M.Wacholc- Solfeż elementarny		
B. Literatura uzupełniająca:		
Z.Kodaly.77 Zvietimmige Sing Budapest Musica1989		
C.Orff-Schulwerk		

Nazwa zajęć	Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS		
CHÓR	Zo	13		
Kierunek studiów				
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	nie	Chór / Zespół muzyki dawnej	I-VI
Dyscyplina				
Sztuki muzyczne				

Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CAU)	220		170		13
Przygotowanie repertuaru chóralnego do zaliczeń w kwartetach			80		
Przygotowanie repertuaru chóralnego do koncertów			80		
Analiza literatury przedmiotu			10		
Razem	220		170		13
Metody dydaktyczne					
<p>Ćwiczenia audytorijne metodą projektów.</p> <p>Forma pogadarek na temat fizjologii śpiewu oraz interpretacji utworów z różnych epok.</p> <p>Metoda analityczno-słuchowa polegająca na zaprezentowaniu pewnego wzoru wykonania oraz przeprowadzenia analizy słuchowej mającej posłużyć do uzyskania świadomego wykonawstwa literatury światowej.</p> <p>Koncerty, współpraca z orkiestrą i innymi chórami.</p>					
Wymagania wstępne					
<p>w zakresie wiadomości: podstawowa znajomość nut,</p> <p>w zakresie umiejętności: umiejętność posługiwania się aparatem wykonawczym,</p> <p>w zakresie kompetencji: potrafi współpracować z muzykami oraz wykazuje swobodę podczas występów publicznych.</p>					
Cele zajęć					
<p>Rozwojowe – kształcenie głosu i słuchu muzycznego oraz rozwijanie wrażliwości intonacyjno-emisyjnej, zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami i umiejętnościami z zakresu śpiewu, poszerzenie wiadomości o muzyce i zapisie muzycznym, a także pogłębienie intelektualnego i emocjonalnego związku z kulturą narodową.</p> <p>Poznawcze – zapoznanie z literaturą chóralną różnych epok oraz z twórczością polskich i obcych kompozytorów.</p> <p>Wychowawcze – rozwijanie uczuć patriotycznych, wdrażanie studentów do aktywności artystycznej oraz kształcenie umiejętności współpracy i współtworzenia.</p> <p>Użytkowe – przygotowanie zespołu do udziału w różnego rodzaju imprezach akademickich, środowiskowych, konkursach, tworzenie nawyków właściwego zachowania się na estradzie, ustawienie chóru, wejście i zejście ze sceny oraz opracowanie wspólnego ukłonu.</p> <p>Poszukiwanie optymalnych składów dla chóru, wykształcenie wśród chórzystów nawyku spokojnego wejścia na scenę. Ćwiczenia skupienia uwagi, koncentracji, panowania nad sobą.</p> <p>Nabywanie umiejętności w zakresie dykcji i emisji głosu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności pracy w zespole poprzez ukształtowanie dyscypliny artystycznej oraz poczucia pełnej odpowiedzialności poprzez udział chóru w imprezach, koncertach, przeglądach, konkursach, festiwalach, nagraniach płytowych.</p> <p>Doskonalenie muzykalności i poczucia estetycznego, kształtowanie umiejętności podstaw śpiewu w grupie głosowej oraz w zespole (słyszenie linearne i harmoniczne).</p> <p>Przygotowanie do świadomej interpretacji muzyki chóralnej różnych stylów muzycznych.</p>					
Treści programowe					
<ul style="list-style-type: none"> ✓ budowa i działanie aparatu głosowego, ✓ wydobywanie i kształtowanie głosu, prawidłowy oddech, ✓ rozśpiewanie w chórze, dodatnie i ujemne cechy głosu, ✓ praca nad dykcją; prawidłowa wymowa samogłosek (samogłoski wysokie, średnie i niskie) i spółgłosek, ✓ intonacja w zespole chóralnym a brzmienie zespołu, ✓ dynamika, praca nad dynamiką, frazowanie, ✓ sacrum i profanum w muzyce, chorał gregoriański i jego tradycje wykonawcze, 					

- ✓ interpretacja utworów pochodzących z różnych epok, realizacja faktury polifonicznej, homofonicznej,
- ✓ wykonawstwo muzyki ludowej, cechy charakterystyczne melodii ludowych,
- ✓ praca nad utworem współczesnym, systemy dźwiękowe,
- ✓ funkcja chóru w formach wokalo-instrumentalnych,
- ✓ rola dyrygenta w zespole,
- ✓ funkcje muzyki (rozwojowe, kształcące, wychowawcze, terapeutyczne itp.), walory pedagogiczne muzyki.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

W_01 Posiada znajomość literatury chóralnej w zakresie repertuaru obowiązkowego oraz repertuaru związanego z różnymi uroczystościami państwowymi, szkolnymi itp.

W_02 Posiada dobrą znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych

W_03 Zna i rozumie zapis tekstu nutowego

W_04 Zna budowę aparatu głosowego, jego higienę oraz warsztat emisji głosu

Umiejętności:

U_01 Potrafi świadomie wykorzystywać swoją intuicję, emocjonalność i wyobraźnię w obszarze ekspresji artystycznej

U_02 Posiada umiejętność radzenia sobie z sytuacjami stresowymi podczas prezentacji

U_03 Wykazuje się umiejętnością brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących

Kompetencje społeczne :

K_01 Posiada zdolność do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych przedsięwzięć i projektów

K_02 Jest przekonany o sensie i potrzebie organizowania różnego rodzaju przedsięwzięć kulturalnych w swoim środowisku

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną po każdym semestrze – efekt kształcenia W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03.

Warunkiem zaliczenia semestru jest udział w zaliczeniach w formie śpiewania w kwartetach oraz udział studenta we wszystkich próbach, koncertach, które odbywają się dodatkowo.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Formy zaliczenia:

Kwartet I

Kwartet II

Udział w ćwiczeniach i koncertach

Zaliczenie w kwartetach odbywa się dwa razy podczas semestru w obecności wykładowcy i jest protokołowane.

Kryteria oceny utworu podczas przesłuchania (U_01, U_02):

niedostateczna	dostateczna	dobra	bardzo dobra
błędy w intonacji, tempie i rytmice, niedbałość w frazowaniu, stała dynamika, słaba dykcja	przybliżona: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika, poprawna dykcja	właściwa: intonacja, przybliżone tempo i rytmika, częściowe frazowanie i dynamika, prawidłowa dykcja	właściwa: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika oraz prawidłowa dykcja

Termin kwartetów podawany jest na dwa tygodnie przed ich zaliczeniem.

Nieusprawiedliwiona nieobecność podczas zaliczania kwartetów skutkuje oceną niedostateczną, natomiast usprawiedliwiona nieobecność umożliwia zaliczenie śpiewania w kwartecie na najbliższych zajęciach pod warunkiem, że student/ka uzgodni z innymi studentami skład głosowy potrzebny do swojej prezentacji.

Skala ocen za udział w ćwiczeniach i koncertach osobna dla I i II semestru oraz dla III, IV, V i VI semestru.

Semestry - I i II

Dopuszczalne są:

- dwie nieobecności nieusprawiedliwione oraz udział we wszystkich koncertach – **bdb**
- trzy nieobecności nieusprawiedliwione, jedna nieobecność usprawiedliwiona oraz udział we wszystkich koncertach – **db plus**
- trzy nieobecności nieusprawiedliwione oraz usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – **db**
- cztery nieobecności nieusprawiedliwione oraz dwie nieobecności usprawiedliwione, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – **dst plus**
- cztery nieobecności nieusprawiedliwione, trzy nieobecności usprawiedliwione, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu - **dst**

Semestry - III, IV, V i VI

Dopuszczalne są:

- dwie nieobecności nieusprawiedliwione oraz udział we wszystkich koncertach – **bdb**
- dwie nieobecności nieusprawiedliwione, jedna nieobecność usprawiedliwiona oraz udział we wszystkich koncertach – **db plus**
- trzy nieobecności nieusprawiedliwione oraz usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – **db**
- trzy nieobecności nieusprawiedliwione oraz jedna nieobecność usprawiedliwiona, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – **dst plus**
- trzy nieobecności nieusprawiedliwione, trzy nieobecności usprawiedliwione, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu - **dst**

Ćwiczenia audytoryjne: obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Skala ocen dla ćwiczeń – semestry I- VI	Kod	Efekt kształceni a	Ocena końcowa
Kwartet I Kwartet II	K	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02	50%
Udział w ćwiczeniach i koncertach	U	W_01 W_02 W_03 U_02 U_03	50 %

Ocena z kwartetów jest średnią arytmetyczną ocen każdego z nich.

Ocenę semestralną z ćwiczeń audytoryjnych obliczamy wg wzoru:

$$OK = (O\acute{C}wK \times 0,5) + (O\acute{C}wU \times 0,5)$$

	<p>OK – ocena końcowa za semestr OĆwK – ocena za kwartety OĆwU – ocena za udział w ćwiczeniach i koncertach</p> <p>Oceną końcową za moduł jest średnia ważona wszystkich ocen końcowych, którą obliczamy wg wzoru:</p> $OKM = [(PĆwI \times OĆwI) + (PĆwII \times OĆwII) + (PĆwIII \times OĆwIII) + (PĆwIV \times OĆwIV) + (PĆwV \times OĆwV) + (PĆwVI \times OĆwVI)] / \Sigma P$ <p>OKM – ocena za moduł PĆwI – punkty ECTS ćwiczeń za pierwszy semestr OĆwI – ocena z ćwiczeń za pierwszy semestr; ΣP – suma punktów ECTS za semestry</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy ćwiczeń nie może być podstawą do wystawienia oceny końcowej.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02
W_02	K1_W06, K1_U04, K1_U05
W_03	K1_U03
W_04	K1_U05
U_01	K1_U01, K1_U07
U_02	K1_U03; K1_U10; K1_U08;
U_03	K1_U02, K1_U03, K1_U07
K_01	K1_U05, K1_K07
K_02	K1_K09, K1_K13

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Gaude Mater Polonia – opr. T. Klonowski (4-gł. mieszany)
Gaudeamus igitur – opr. K. Mroszczyk (4-gł. mieszany)
Polski Hymn Narodowy - opr. K. Sikorski i W. Raczkowski (4-gł. mieszany)
Cohors Generosa - opr. Z. Kódaly
Rozkołysz pieśniq - opr. R. I. Drozd

Kolędy na 4-gł. mieszane (opr. S. Stuligrosz, J. Maklakiewicz, A. Koszewski i in.).
Utwory od muzyki dawnej do współczesnej - z literatury religijnej, świeckiej i ludowej; z muzyki polskiej i obcej.
Formy wokalnoinstrumentalne realizowane podczas koncertów z orkiestrą symfoniczną.

B. Literatura uzupełniająca

Krukowski St., *Problemy wykonawcze muzyki dawnej*, Warszawa 1991

Lasocki J.K., *Chór. Poradnik dla dyrygentów*, Kraków 1958
 Szaliński A., *Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej*, Warszawa 1975
 Chomiński J.M., *Pieśń*, t. 3, Kraków 1974
 Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie*, Kraków 2003
Zarys higieny głosu, opracowanie zespołowe red. S. Klajmana, Gdańsk 1975
 Bregy E., *Elementy techniki wokalne*, Warszawa 1974
 Wojtyński Cz., *Emisja głosu*, Warszawa 1970

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia		Liczba punktów ECTS	
ZESPÓŁ MUZYKI DAWNEJ		Zo		13	
Kierunek studiów					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	nie	Chór / Zespół muzyki dawnej	I-VI	
Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CAU)	220		170		13
Przygotowanie repertuaru chóralnego do zaliczeń w kwartetach			80		
Przygotowanie repertuaru chóralnego do koncertów			80		
Analiza literatury przedmiotu			10		
Razem	220		170		13
Metody dydaktyczne					
<p>Ćwiczenia audytoryjne metodą projektów. Forma pogadarek na temat fizjologii śpiewu oraz interpretacji utworów z różnych epok. Metoda analityczno-słuchowa polegająca na zaprezentowaniu pewnego wzoru wykonania oraz przeprowadzenia analizy słuchowej mającej posłużyć do uzyskania świadomego wykonawstwa literatury światowej. Koncerty, współpraca z orkiestrą i innymi chórami.</p>					
Wymagania wstępne					

w zakresie wiadomości: podstawowa znajomość nut,
w zakresie umiejętności: umiejętność posługiwania się aparatem wykonawczym,
w zakresie kompetencji: potrafi współpracować z muzykami oraz wykazuje swobodę podczas występów publicznych.

Cele zajęć

Rozwojowe – kształcenie głosu i słuchu muzycznego oraz rozwijanie wrażliwości intonacyjno-emisyjnej, zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami i umiejętnościami z zakresu śpiewu, poszerzenie wiadomości o muzyce i zapisie muzycznym, a także pogłębienie intelektualnego i emocjonalnego związku z kulturą narodową.

Poznawcze – zapoznanie z literaturą chóralną różnych epok oraz z twórczością polskich i obcych kompozytorów.

Wychowawcze – rozwijanie uczuć patriotycznych, wdrażanie studentów do aktywności artystycznej oraz kształcenie umiejętności współpracy i współtworzenia.

Użytkowe – przygotowanie zespołu do udziału w różnego rodzaju imprezach akademickich, środowiskowych, konkursach, tworzenie nawyków właściwego zachowania się na estradzie, ustawienie chóru, wejście i zejście ze sceny oraz opracowanie wspólnego ukłonu.

Poszukiwanie optymalnych składów dla chóru, wykształcenie wśród chórzystów nawyku spokojnego wejścia na scenę. Ćwiczenia skupienia uwagi, koncentracji, panowania nad sobą.

Nabycie umiejętności w zakresie dykcji i emisji głosu.

Rozwijanie umiejętności pracy w zespole poprzez ukształtowanie dyscypliny artystycznej oraz poczucia pełnej odpowiedzialności poprzez udział chóru w imprezach, koncertach, przeglądach, konkursach, festiwalach, nagraniach płytowych.

Doskonalenie muzykalności i poczucia estetycznego, kształtowanie umiejętności podstaw śpiewu w grupie głosowej oraz w zespole (słyszenie linearne i harmoniczne).

Przygotowanie do świadomej interpretacji muzyki chóralnej różnych stylów muzycznych.

Treści programowe

budowa i działanie aparatu głosowego,
wydobycie i kształtowanie głosu, prawidłowy oddech,
rozśpiewanie w chórze, dodatnie i ujemne cechy głosu,
praca nad dykcją; prawidłowa wymowa samogłosek (samogłoski wysokie, średnie i niskie) i spółgłosek,
intonacja w zespole chóralnym a brzmienie zespołu,
dynamika, praca nad dynamiką, frazowanie,
sacrum i profanum w muzyce, chorał gregoriański i jego tradycje wykonawcze,
interpretacja utworów pochodzących z dawnych epok, realizacja faktury polifonicznej, homofonicznej,
praca nad utworem współczesnym, systemy dźwiękowe,
funkcja chóru w formach wokalnoinstrumentalnych,
rola dyrygenta w zespole,
funkcje muzyki (rozwojowe, kształcące, wychowawcze, terapeutyczne itp.), walory pedagogiczne muzyki.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

W_01 Posiada znajomość literatury chóralnej w zakresie repertuaru obowiązkowego oraz repertuaru związanego z różnymi uroczystościami państwowymi, szkolnymi itp.

W_02 Posiada dobrą znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych

W_03 Zna i rozumie zapis tekstu nutowego

W_04 Zna budowę aparatu głosowego, jego higienę oraz warsztat emisji głosu

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną po każdym semestrze – efekt kształcenia W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03.

Warunkiem zaliczenia semestru jest udział w zaliczeniach w formie śpiewania w kwartetach oraz udział studenta we wszystkich próbach, koncertach, które odbywają się dodatkowo.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Formy zaliczenia:

Kwartet I

Kwartet II

Udział w ćwiczeniach i koncertach

<p>Umiejętności:</p> <p>U_01 Potrafi świadomie wykorzystywać swoją intuicję, emocjonalność i wyobraźnię w obszarze ekspresji artystycznej</p> <p>U_02 Posiada umiejętność radzenia sobie z sytuacjami stresowymi podczas prezentacji</p> <p>U_03 Wykazuje się umiejętnością brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących</p> <p>Kompetencje społeczne :</p> <p>K_01 Posiada zdolność do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych przedsięwzięć i projektów</p> <p>K_02 Jest przekonany o sensie i potrzebie organizowania różnego rodzaju przedsięwzięć kulturalnych w swoim środowisku</p>	<p>Zaliczenie w kwartetach odbywa się dwa razy podczas semestru w obecności wykładowcy i jest protokołowane.</p> <p>Kryteria oceny utworu podczas przesłuchania (U_01, U_02):</p> <table border="1" data-bbox="783 327 1441 813"> <thead> <tr> <th>niedostateczna</th> <th>dostateczna</th> <th>dobra</th> <th>bardzo dobra</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>błędy w intonacji, tempie i rytmice, niedbałość w frazowaniu, stała dynamika, słaba dykcja</td> <td>przybliżona: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika, poprawna dykcja</td> <td>właściwa: intonacja, przybliżone tempo i rytmika, częściowe frazowanie i dynamika, prawidłowa dykcja</td> <td>właściwa: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika oraz prawidłowa dykcja</td> </tr> </tbody> </table> <p>Termin kwartetów podawany jest na dwa tygodnie przed ich zaliczeniem.</p> <p>Nieusprawiedliwiona nieobecność podczas zaliczania kwartetów skutkuje oceną niedostateczną, natomiast usprawiedliwiona nieobecność umożliwia zaliczenie śpiewania w kwartecie na najbliższych zajęciach pod warunkiem, że student/ka uzgodni z innymi studentami skład głosowy potrzebny do swojej prezentacji.</p> <p>Skala ocen za udział w ćwiczeniach i koncertach osobna dla I i II semestru oraz dla III, IV, V i VI semestru.</p> <p>Semestry - I i II Dopuszczalne są: - dwie nieobecności nieusprawiedliwione oraz udział we wszystkich koncertach – bdb - trzy nieobecności nieusprawiedliwione, jedna nieobecność usprawiedliwiona oraz udział we wszystkich koncertach – db plus - trzy nieobecności nieusprawiedliwione oraz usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – db - cztery nieobecności nieusprawiedliwione oraz dwie nieobecności usprawiedliwione, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – dst plus - cztery nieobecności nieusprawiedliwione, trzy nieobecności usprawiedliwione, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu - dst</p> <p>Semestry - III, IV, V i VI Dopuszczalne są: - dwie nieobecności nieusprawiedliwione oraz udział we wszystkich koncertach – bdb - dwie nieobecności nieusprawiedliwione, jedna nieobecność usprawiedliwiona oraz udział we wszystkich</p>	niedostateczna	dostateczna	dobra	bardzo dobra	błędy w intonacji, tempie i rytmice, niedbałość w frazowaniu, stała dynamika, słaba dykcja	przybliżona: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika, poprawna dykcja	właściwa: intonacja, przybliżone tempo i rytmika, częściowe frazowanie i dynamika, prawidłowa dykcja	właściwa: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika oraz prawidłowa dykcja
niedostateczna	dostateczna	dobra	bardzo dobra						
błędy w intonacji, tempie i rytmice, niedbałość w frazowaniu, stała dynamika, słaba dykcja	przybliżona: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika, poprawna dykcja	właściwa: intonacja, przybliżone tempo i rytmika, częściowe frazowanie i dynamika, prawidłowa dykcja	właściwa: intonacja, tempo, rytmika, frazowanie, dynamika oraz prawidłowa dykcja						

koncertach – **db plus**

- trzy nieobecności nieusprawiedliwione oraz usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – **db**

- trzy nieobecności nieusprawiedliwione oraz jedna nieobecność usprawiedliwiona, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu – **dst plus**

- trzy nieobecności nieusprawiedliwione, trzy nieobecności usprawiedliwione, usprawiedliwione opuszczenie jednego koncertu - **dst**

Ćwiczenia audytoryjne: obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Skala ocen dla ćwiczeń – semestry I-VI	Kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Kwartet I Kwartet II	K	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02	50%
Udział w ćwiczeniach i koncertach	U	W_01 W_02 W_03 U_02 U_03	50 %

Ocena z kwartetów jest średnią arytmetyczną ocen każdego z nich.

Ocenę semestralną z ćwiczeń audytoryjnych obliczamy wg wzoru:

$$OK = (O\acute{C}wK \times 0,5) + (O\acute{C}wU \times 0,5)$$

OK – ocena końcowa za semestr

O $\acute{C}$ wK – ocena za kwartety

O $\acute{C}$ wU – ocena za udział w ćwiczeniach i koncertach

Oceną końcową za moduł jest średnia ważona wszystkich ocen końcowych, którą obliczamy wg wzoru:

$$OKM = [(P\acute{C}wI \times O\acute{C}wI) + (P\acute{C}wII \times O\acute{C}wII) + (P\acute{C}wIII \times O\acute{C}wIII) + (P\acute{C}wIV \times O\acute{C}wIV) + (P\acute{C}wV \times O\acute{C}wV) + (P\acute{C}wVI \times O\acute{C}wVI)] / \Sigma P$$

OKM – ocena za moduł

P $\acute{C}$ wI – punkty ECTS ćwiczeń za pierwszy semestr

O $\acute{C}$ wI – ocena z ćwiczeń za pierwszy semestr;

Σ P – suma punktów ECTS za semestry

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest

przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5)

	4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0) Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy ćwiczeń nie może być podstawą do wystawienia oceny końcowej.
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02
W_02	K1_W06, K1_U04, K1_U05
W_03	K1_U03
W_04	K1_U05
U_01	K1_U01, K1_U07
U_02	K1_U03; K1_U10; K1_U08;
U_03	K1_U02, K1_U03, K1_U07
K_01	K1_U05, K1_K07
K_02	K1_K09, K1_K13

<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p><i>Gaude Mater Polonia</i> – opr. T. Klonowski (4-gł. mieszany) <i>Gaudeamus igitur</i> – opr. K. Mroszczyk (4-gł. mieszany)   Utwory od wczesnego Renesansu do późnego Baroku - z literatury religijnej oraz świeckiej; z muzyki polskiej i obcej.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Krukowski St., <i>Problemy wykonawcze muzyki dawnej</i>, Warszawa 1991 ✓ Lasocki J.K., <i>Chór. Poradnik dla dyrygentów</i>, Kraków 1958 ✓ Szaliński A., <i>Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej</i>, Warszawa 1975 ✓ Chomiński J.M., <i>Pieśń</i>, t. 3, Kraków 1974 ✓ Tarasiewicz B., <i>Mówię i śpiewam świadomie</i>, Kraków 2003 ✓ <i>Zarys higieny głosu, opracowanie zespołowe</i> red. S. Klajmana, Gdańsk 1975 ✓ Bregy E., <i>Elementy techniki wokalne</i>, Warszawa 1974 ✓ Wojtyński Cz., <i>Emisja głosu</i>, Warszawa 1970
--

Nazwa zajęć	Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS		
DYRYGOWANIE	E	5		
Kierunek studiów				
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y

praktyczny	SPS	tak		II-V	
Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA)	60		90		5
Analiza partytury chóralnej			30		
Przygotowanie do ćwiczeń			45		
Przygotowanie do egzaminu			15		
Razem	60		90		5
Metody dydaktyczne					
<p>Ćwiczenia w grupach:</p> <ul style="list-style-type: none"> analiza utworów muzycznych wykonywanie ćwiczeń manualno-ruchowych analiza elementów semantycznych 					
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
<p>1/ Przedmioty wprowadzające: zasady muzyki, kształcenie słuchu, fortepian - podstawowe umiejętności gry.</p> <p>2/ Wymagania wstępne: Ogólna sprawność psychofizyczna (predyspozycje manualne i słuchowe)</p>					
Cele przedmiotu					
<p>Przygotowanie studenta do prowadzenia amatorskich oraz szkolnych zespołów wokalnych, instrumentalnych i wokально-instrumentalnych. Poznanie zasad techniki dyrygenckiej, uzyskanie możliwie wysokiego poziomu stopnia sprawności manualnej, wykształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów techniczno-wykonawczych, osiągnięcie umiejętności odczytywania partytur i przełożenie tej wiedzy na język gestu. Nabycie umiejętności dyrygenckich, potrzebnych do realizacji własnej koncepcji wykonawczej poznanych utworów. Wykształcenie zdolności ścisłej współpracy z akompaniatorem na bazie wzajemnej inspiracji artystycznej dziełem muzycznym.</p>					
Treści programowe					
<p>Swobodne poruszanie się w różnorodnych układach metrycznych. Zapoznanie się z problematyką wykonawczą różnych epok w ujęciu historycznym. Stopniowanie trudności (zawartości merytorycznej treści) utworów z uwzględnieniem określonego semestru nauki. Rozwijanie problematyki interpretacji utworów, w zależności od stopnia zaawansowania wiedzy - różnice stylistyczne.</p> <p>Analiza tekstu literackiego w połączeniu z warstwą muzyczną utworu. Nabywanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów dyrygenckich. Przygotowanie utworów do pracy z zespołem muzycznym.</p>					
Efekty uczenia się			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Wiedza:			1. Sposób zaliczenia :		
W_01 - Posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością, obejmujący szeroki wachlarz			II, III, IV semestr – komisyjne zaliczenie z oceną, Efekt uczenia się W_01, W_02, U_01, U_03		

stylistyczno - gatunkowy.

W_02 - Zna elementy dzieła muzycznego i budowy formalnej utworów.

W_03 - Dostrzega powiązania teoretyczne wiedzy muzycznej z praktycznym zastosowaniem jej w pracy edukatora muzyki.

Umiejętności:

U_01 - Posiada podstawowe umiejętności z zakresu interpretacji utworów, reprezentujących różne style muzyczne.

U_02 - Posiada umiejętność prowadzenia różnych formacji zespołowych.

U_03 - Posiada warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej.

U_04 - Wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego.

Kompetencje społeczne:

K_01 - Wykazuje potrzebę uczenia się przez cały okres nauki i pracy zawodowej.

K_02 - Umiejętnie komunikuje się w obrębie własnego środowiska i społeczności.

K_03 - Posiada umiejętność współpracy, integracji i negocjacji podczas realizacji zespołowych zadań projektowych.

Podział efektów kształcenia na poszczególne semestry

II semestr	III semestr	IV semestr	V semestr
W_01	W_01	W_01 W_02	W_01 W_02 W_03
U_01	U_04	U_03	U_02
K_01	K_01	K_02	K_03

U_04, K_01, K_02.

V semestr - zaliczenie z oceną przez pedagoga prowadzącego zajęcia oraz końcowy egzamin komisyjny.

Efekt uczenia się W_01, W_02, W_03, U_02, K_03.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia poszczególnych semestrów jest pozytywna opinia pedagoga prowadzącego zajęcia i osoby współpracującej (akompaniatora).

Ocena dotyczy:

- rozwoju artystycznego studenta,
- umiejętności techniczno - manualnych,
- współpracy nad interpretacją utworu,
- wzajemnego zrozumienia,
- frekwencji na zajęciach .

Zaliczenia semestralne:

SEMESTR II:

1. Sprawdzian I (SI):

Przygotowanie z pamięci 3-ch utworów o podstawowym stopniu trudności, pod względem dyrygenckim (manualnym) oraz zaprezentowanie ich na fortepianie; znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów.

2. Sprawdzian II (SII) - komisyjny:

Przygotowanie z pamięci 2-ch utworów o podstawowym stopniu trudności, pod względem dyrygenckim (manualnym) oraz zaprezentowanie ich na fortepianie; znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów. Efekt uczenia się W_01, U_01, K_01.

SEMESTR III:

3. Sprawdzian III (SIII):

Przygotowanie z pamięci 3-ch utworów o średnim stopniu trudności, pod względem dyrygenckim (manualnym) oraz zaprezentowanie ich na fortepianie; znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów.

4. Sprawdzian IV (SIV) - komisyjny:

Przygotowanie z pamięci 2-ch utworów o średnim stopniu trudności, pod względem dyrygenckim (manualnym) oraz zaprezentowanie ich na fortepianie; znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów . Efekt uczenia się W_01, U_04, K_01.

SEMESTR IV:**5. Sprawdzian V (SV):**

Przygotowanie z pamięci 3-ch utworów o wyższym stopniu trudności, ze szczególnym uwzględnieniem 1 formy wokalne z towarzyszeniem fortepianu - pod względem dyrygenckim (manualnym); zaprezentowanie ich na fortepianie, znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów .

6. Sprawdzian VI (SVI) - komisyjny:

Przygotowanie z pamięci 2-ch utworów o wyższym stopniu trudności, ze szczególnym uwzględnieniem 1 formy wokalne z towarzyszeniem fortepianu - pod względem dyrygenckim (manualnym); zaprezentowanie ich na fortepianie, znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów .

Efekt uczenia się W_01, W_02, U_03, K_02.

SEMESTR V:**7. Sprawdzian VII (SVII):**

Przygotowanie z pamięci 3-ch utworów o wyższym stopniu trudności, z uwzględnieniem 1 formy wokalno-instrumentalnej, pod względem dyrygenckim (manualnym), zaprezentowanie ich na fortepianie; znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów .

8. Sprawdzian VIII (SVIII) - komisyjny:

Przygotowanie z pamięci 3-ch utworów o wyższym stopniu trudności, z uwzględnieniem 1 formy wokalno-instrumentalnej, pod względem dyrygenckim (manualnym), zaprezentowanie ich na fortepianie; znajomość poszczególnych głosów partytury, wykazanie się ogólną wiedzą nt. utworów .

Efekt uczenia się W_01, W_02, W_03, U_02, K_03.

Sprawdziany kończą się zaliczeniem z oceną . Ocenę końcowe z zaliczenia poszczególnych semestrów oraz ocena z egzaminu końcowego są wystawiane przez pedagogów prowadzących przedmiot uwzględniając opinię osoby współpracującej - akompaniatora.

Zaliczenia poprawkowe:

Terminy sprawdzianów poprawkowych:

I, III, V, VII, VIII - ustala się z prowadzącym zajęcia,

II, IV, VI oraz egzamin - ustala komisja.

Dopuszcza się dwa sprawdziany poprawkowe. Termin poprawkowy egzaminu końcowego odbywa się w okresie sesji poprawkowej.

Warunkiem zaliczenia semestru jest pozytywna ocena otrzymana ze sprawdzianów i egzaminu. Nieobecność nieusprawiedliwiona na sprawdzianach lub egzaminie jest równoznaczna z otrzymaniem oceny negatywnej (2).

Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Skala ocen dla ćwiczeń semestr II	Efekt uczenia się	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian I	W_01, U_01,	S I	50%
Sprawdzian II	K_01	S II	50 %

Skala ocen dla ćwiczeń semestr III	Efekt uczenia się	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian III	W_01, U_04,	S III	50%
Sprawdzian IV	K_01.	S IV	50 %

Skala ocen dla ćwiczeń semestr IV	Efekt uczenia się	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian V	W_01, W_02,	S V	50%
Sprawdzian VI	U_03, K_02	S VI	50 %

Skala ocen dla ćwiczeń semestr V	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian VII	W_01, W_02,	S VII	50%
Sprawdzian VIII	W_03, U_02, K_03.	S VIII	50 %

Moduł z przedmiotu „Dyrygowanie” kończy się egzaminem komisyjnym.
Efekt kształcenia W_01, W_02, W_03, U_02, K_03

Egzamin końcowy składa się z trzech

elementów:

1. z zakresu teorii (wiedza o utworach);
2. manualny z dyrygowania, z towarzyszeniem fortepianu;
3. przy fortepianie (umiejętność odczytywania partytur, znajomość głosów w utworze).

Poszczególne elementy egzaminu są oceniane przez komisję egzaminacyjną wg następującej skali:

- 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)
4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocenę semestralną z ćwiczeń artystycznych obliczamy według wzoru:

W sem. II:

$$O_{\acute{c}w} = [(SI \times 0,5) + (SII \times 0,5)]$$

W sem. III:

$$O_{\acute{c}w} = [(SIII \times 0,5) + (SIV \times 0,5)]$$

W sem. IV:

$$O_{\acute{c}w} = [(SV \times 0,5) + (SVI \times 0,5)]$$

W sem. V:

$$O_{\acute{c}w} = [(SVII \times 0,5) + (SVIII \times 0,5)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia artystyczne) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{ks} = (P_{\acute{c}w} \times O_{\acute{c}w}) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Średnią ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$O_k = (P_{\acute{c}wII} \times O_{\acute{c}wII}) + (P_{\acute{c}wIII} \times O_{\acute{c}wIII}) + (P_{\acute{c}wIV} \times O_{\acute{c}wIV}) + (P_{\acute{c}wV} \times O_{\acute{c}wV}) / \Sigma P$$

O_k - ocena końcowa

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestry

Ocena końcowa za moduł jest składową 80% średniej ocen końcowych z II, III, IV, V semestru i 20% oceny za egzamin, przeliczana według wzoru (procenty zamieniamy na frakcje)

$$O_{KM} = [(A \times 0,8) + (B \times 0,2)]$$

O_{KM} – ocena końcowa za moduł
 A – średnia ocen końcowych za II, III, IV i V semestr
 B – ocena za egzamin

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
 3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5)
 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01; K1_W02
W_02	K1_W03
W_03	K1_W04
U_01	K1_W06
U_02	K1_U01; K1_U07; K1_U08
U_03	K1_U03; K1_U10; K1_U08;
U_04	K1_U10; K1_K01;
K_01	K1_K01; K1_K03;
K_02	K1_K13; K1_K15;
K_03	K1_K13; K1_K12;

Wykaz literatury: Partytury chórálne kompozytorów różnych epok o zróżnicowanej stylistyce.

1. Literatura o podstawowym stopniu trudności do wyboru:

Wiechowicz St. - *Antologia muzyki renesansu*
 Wacław z Szamotuł - *Pieśni*
 Lasocki J. - *Z pieśnią z.1*
 Pfeiffer I. - *Pieśni naszej ziemi z.1 i 2*
 Bury E. - *Cztery preludia*
 Koszewski A. - *Fiat pax*
 Blacha N. - *Modlitwa o pokój*
 Górecki H.M. - *Totus Tuus*
 Bruckner A. - *Locus iste*
 Nowowiejski F. - *Parce Domine*

2. Literatura o średnim stopniu trudności do wyboru:

Wiechowicz St. - *Antologia muzyki renesansu*
 Wacław z Szamotuł - *Pieśni*
 Anonim - *Oczy me miłe*
 Gomółka M. - *Melodie na Psalterz polski*
 Mikołaj z Krakowa - *Aleć nade mną Wenus*
 Lasocki J. - *Z pieśnią z.2*
 Bury E. - *Pieśni*
 Świder J. - *Missa Brevis*
 Jasiński M. - *Ave Maria*
 Świder J. - *Laudate pueri Dominum*
 Koszewski A. - *Zdrowaś królowno wyborna*

Penderecki K. - *Pastisz w stylu Bacha*
Prosnak K. - *Morze*

3. Literatura o wyższym stopniu trudności do wyboru:

Wiechowicz St. - *Antologia muzyki renesansu*
Lasocki J. - *Z pieśni z.3 i 4*
Bury E. - *Obrazy tysiąclecia*
Cwojdzński A. - *Szopeniada*
Twardowski A. - *Alleluja*
Gorczycki G.G. - *Completorium*
Jasiński M. - *Preludium i fughetta*
Maciejewski R. - *Pieśni kurpiowskie*

Literatura uzupełniająca:

- ✓ Moniuszko St. - *Pieśni wybrane,*
- ✓ Koszewski A. - *Kołysanka,*
- ✓ Twardowski R. - *Tryptyk polski, Miniatury chóralne,*
- ✓ Maszyński P. - *Pieśni wybrane na chór męski,*
- ✓ Lachman W. - *Pieśni wybrane na chór męski,*
- ✓ Koszewski A. - *Suita lubuska na chór żeński,*
- ✓ Malawski A. - *Mała suita chóralna,*
- ✓ Wiechowicz S. - *10 pieśni śląskich,*
- ✓ Real R. - *Ave Maria,*
- ✓ Busto J. - *Ave Maria,*
- ✓ Różycki L. - *Kołysanka ludowa,*
- ✓ Koszewski A. - *W polu,*
- ✓ Bruckner A. - *In monte Oliveti,*
- ✓ ar. Jaspersen P. - *My Lord, what a Morning,*
- ✓ Laloux F. - *Tantum ergo*
- ✓ d'Evry E. - *O sacrum convivium,*
- ✓ Parshall P. - *A new commandment,*
- ✓ Lotti A. - *Miserere,*

-Edward Bury - *Nauka dyrygowania I i II*

-Stanisław Krukowski - *Problemy wykonawcze muzyki dawnej* Warszawa 1972

Wykaz ww. literatury chóralnej jest przykładowy i nie stanowi obowiązku ścisłego stosowania go w praktycznym nauczaniu przedmiotu. W celu zapewnienia studentom właściwego rozwoju artystycznego, wykładowca może dobierać repertuar wg własnego uznania.

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia		Liczba punktów ECTS	
CZYTANIE PARTYTUR		Zo		2	
Kierunek studiów					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			III-IV
Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA)	30		30		
Analiza partytury chóralnej			15		III sem.- N 15 / S 15 1 ECTS
Przygotowanie do ćwiczeń			15		IV sem.- N 15 / S 15 1 ECTS
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne					
Ćwiczenia w grupach:					
- metoda praktyczna- student realizuje pod kontrolą wykładowcy wyznaczone przez niego partytury na fortepianie;					
- metoda pogładowa- prezentacja partytury przez wykładowcę, słuchanie nagrań- omówienie problematyki słuchanych utworów z jednoczesnym śledzeniem przebiegu w partyturze.					
Wymagania wstępne					
1/ Przedmioty wprowadzające- Zasady muzyki , kształcenie słuchu, fortepian- podstawowe umiejętności gry.					
2/ Wymagania wstępne- Predyspozycje manualne i słuchowe .					
Cele zajęć					
Zapoznanie studenta ze sposobami rozczytywania partytur chóralnych , instrumentalnych i wokalnie-instrumentalnych do wykorzystania w pracy z zespołami amatorskimi oraz w szkołach typu podstawowego i średniego.					
Poznanie problematyki zapisu partytur w utworach o fakturze homofonicznej i polifonicznej, rozwiązywania problemów technicznych związanych z prezentacją partytury na fortepianie, techniką imitacji oraz transpozycji w obrębie sekundy w górę i w dół. Kształcenie umiejętności śpiewania poszczególnych głosów w wybranych partyturach.					
Treści programowe					
Ćwiczenie płynności czytania literatury chóralnej zróżnicowanej fakturalnie, stylistycznie i graficznie.					
Rozczytywanie zapisu partytury współczesnej z nietypowym zapisem nutowym-graficznym. Analiza realizowanego materiału pod względem formalnym, harmonicznym , interpretacyjnym oraz trudności wykonawczych. Osiągnięcie umiejętności samodzielnego czytania partytur , zgodnie z zapisem kompozytora.					

Sporządzanie wyciągów fortepianowych z partytur chóralnych na jeden fortepian. Czytanie a vista łatwiejszych partytur chóralnych w układzie 3 i 4-głosowym na chóry jednorodne i mieszane.
Czytanie partytur utworów muzyki dawnej z kluczem C w połączeniu z kluczem F.
Śpiewanie poszczególnych głosów z partytur chóralnych wykonywanych podczas zajęć.

Efekty uczenia się:

Wiedza

K1_W01 Dysponuje wiedzą na temat ogólnej literatury muzycznej w perspektywie chronologicznej.

K1_W02 Poznał podstawowy repertuar muzyczny związany z własną specjalnością w zakresie repertuaru szkolnego oraz stosowanego w edukacji pozaszkolnej.

K1_W03 Potrafi wymienić elementy dzieła muzycznego, rozumie ich wzajemne relacje oraz dysponuje wiedzą o wzorcach budowy formalnej utworów muzycznych z literatury ogólnej oraz własnej specjalności.

Umiejętności

1) Umiejętności ekspresji wykonawczej

K1_U01 Umie tworzyć własne koncepcje wykonawcze utworów na wybrane instrumenty, śpiew oraz inscenizacje muzyczno ruchowe.

K1_U02 Umie realizować własne koncepcje wykonawcze w różnych rodzajach utworów muzycznych opierając się na zdobytej wiedzy i intuicji.

2) Umiejętności w zakresie repertuaru

K1_U03 Posiada umiejętności niezbędne do wykonania repertuaru związanego z własną specjalnością od utworów stosowanych w muzyce szkolnej po repertuar edukacji pozaszkolnej.

Kompetencje społeczne

K1_K01 Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego oraz pogłębiania kompetencji zawodowych.

K1_K02 Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania twórczych działań muzyczno-edukacyjnych na rzecz uczniów w szkole oraz środowiska lokalnego.

K1_K03 Potrafi zbierać, analizować, interpretować informacje oraz rozwijać idee i formułować krytyczną argumentację.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia :

III-IV semestr-zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się

w trakcie semestru student zalicza na ocenę w terminach ustalonych przez wykładowcę 4 do 6 utworów (ich liczba zależy od stopnia trudności)

zaliczenie utworu polega na jego wykonaniu na fortepianie i jego omówieniu

przy zaliczeniu każdego utworu sprawdzane są efekty kształcenia W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03

ocena semestralna jest średnią arytmetyczną ocen zaliczeń poszczególnych utworów

$$O_S = (O_{U1} + \dots + O_{Un})/n$$

gdzie

O_S - ocena za semestr

O_{Un} - ocena za zaliczenie n-tego utworu

n - liczba utworów w semestrze

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest średnią arytmetyczną ocen z poszczególnych semestrów

$$O_{KM} = (O_{S1} + O_{S2})/2$$

gdzie

O_{KM} – ocena końcowa za moduł/przedmiot

O_{S1} – ocena za 1 semestr

O_{S2} – ocena za 2 semestr

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:**- Literatura chóralna:**

- Wiechowicz St. „ Antologia muzyki renesansu”, - Wacław z Szamotuł „ Pieśni”, - Anonim „ Oczy me miłe”, - Gomółka M. „ Melodie na Psalterz polski”, Lasocki J. „ Z pieśnią ” część 1-4, Pfejffer I. „Pieśni naszej ziemi”, Moniuszko St. „Pieśni wybrane”, Lachman W. „Pieśni wybrane na chór męski”, Bruckner A. „Locus iste”, Norbert Blacha „Modlitwa o pokój”, Andrzej Koszewski „Zdrowaś królowno wyborna”, Mikołaj Górecki „Totus Tuus”,

B. Literatura uzupełniająca:

1/ Edward Bury -Technika czytania partytur, - Hanna Piliczowa — Nauka czytania partytur, - Iwan Połtawcew — Kurs czytania partytur chóralnych cz. I i II.

Nazwa zajęć Podstawy instrumentacji i aranżacji		Forma zaliczenia (Zo)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Podstawy instrumentacji i aranżacji	V-VI	
Dyscyplina: Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA)	30		30		2
Wiadomości wstępne			10		I sem. 1 p. ECTS N 15 / S 15
Przygotowanie do ćwiczeń z instrumentacji			10		II sem. 1 p. ECTS N 15 / S 15
Przygotowanie do ćwiczeń z aranżacji			10		
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne Analiza, prezentacja, ćwiczenia.					

Wymagania wstępne

Podstawy zasad muzyki, podstawy harmonii, podstawy gry na fortepianie.

Cele zajęć

1. Poznanie podstawowych cech instrumentów
2. Zaznajomienie się z podstawami instrumentacji
3. Zapoznanie się z podstawą aranżacji

Treści programowe

1. Zapoznanie z podstawowymi cechami instrumentów smyczkowych i dętych
2. Prawidłowy zapis na partyturze
3. Sposoby łączenia instrumentów
4. Instrumentacja prostej piosenki na instrumenty smyczkowe
5. Analizowanie prostych partytur
6. Próba aranżacji kolędy na wybrane instrumentarium
7. Aranżacja piosenek szkolnych/popularnych na mały skład instrumentalny

Efekty uczenia się:**Wiedza****W_01**

Student przyswoił podstawową wiedzę z zakresu instrumentoznawstwa (m.in. budowa instrumentu, strój, skala, sposoby artykulacji,) instrumentów smyczkowych oraz dętych

W_02

Student posiada wiedzę z zakresu różnych konfiguracji połączeń instrumentów

Umiejętności**U_01**

Student posiada umiejętność opracowania prostego utworu muzycznego w zależności od potrzeb na wybrany mały aparat wykonawczy

U_02

Student posiada umiejętność analizy partytur pod kątem zastosowanych środków instrumentacyjnych

Kompetencje społeczne**K_01**

Student wykazuje kreatywność w realizacji własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikających z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji.

K_02

Student potrafi zaprezentować swoją działalność artystyczną publicznie

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**A. Sposób zaliczenia****A. Sposób zaliczenia****I semestr**

Zaliczenie z oceną

(W_01, U_01, K_01)

II semestr

Zaliczenie z oceną

(W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02,)

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Podstawą zaliczenia każdego semestru jest:

1. Aktywne uczestnictwo w zajęciach
2. Zaliczenie w formie pisemnej wiedzy z zakresu instrumentów muzycznych
3. Zinstrumentowania trzech prostych piosenek na różny skład wykonawczy (w każdym semestrze)
4. Stworzenie aranżacji fortepianowej do utworu/piosenki oraz wykonanie go w formie praktycznej na koncercie zaliczeniowym (zapis nutowy)

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów dwa tygodnie przed zaliczeniem.

Na ocenę za semestr składają się:

$$O = (3*O_t + 4*O_p + 3*O_k) / 10$$

O_t – średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z zaliczeń pisemnych (30%)

O_p – średnia arytmetyczna za zinstrumentowanie 3 piosenek/utworów (nuty) (40%)

O_k – ocena za stworzenie aranżacji na

	<p>fortepian i samodzielne wykonanie na koncercie zaliczeniowym (30%)</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach – każdorazowo o 0,25 stopnia.</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczenia nie może być podstawą do wystawienia oceny pozytywnej.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02, K1_W06
W_02	K1_W06, K1_W09
U_01	K1_U01, K1_U02,
U_02	K1_U10,
K_01	K1_K02,
K_02	K1_K09,
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
K.Guzowski <i>Podstawowe zagadnienia instrumentacji</i> AM Gdańsk 1986	
M.Drobner <i>Instrumentoznawstwo i akustyka</i> Kraków 1980	
W. Olszewski, <i>Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej i rozrywkowej</i> , PWN 2010	
B. Literatura uzupełniająca:	
Wybrane partytury i przykłady nutowe	

Nazwa zajęć Muzyczne zajęcia fakultatywne – Interpretacja ruchowa muzyki		Forma zaliczenia Zo	Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Specjalność: edukacja muzyczna				
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak	Interpretacja	VI

				ruchowa muzyki / gitara elektrycz na	
Dyscyplina SZTUKI MUZYCZNE					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjo narne	studia stacjonarne	studia niestacjo narne	
Ćwiczenia artystyczne (CA):	15	-	45	-	2
Przygotowanie do ćwiczeń			20		VI sem. – N 15 / S 45 - 2 ECTS
Udział w koncertach			5		
Analiza literatury dotycząca danego fakultetu			10		
Przygotowanie do egzaminu			10		
Razem	15	-	45	-	2
Metody dydaktyczne Metody oparte na obserwacji, pogadanka, pokaz, ćwiczenia artystyczne					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nad interpretacją wybranego przez studenta utworu (omówienie, dyskusja ze studentem, prezentacja przez wykładowcę wybranych fragmentów utworu pod kątem różnych możliwości interpretacyjnych wybranych elementów muzyki, technik wykonania) 2. Prezentacja metod pracy nad Interpretacją ruchową muzyki w przestrzeni 3. Kontrola błędów ruchowych i przestrzennych w interpretacji w czasie zajęć 4. Kontrola postępów w pracy nad interpretacjami utworów, bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów sygnalizowanych przez studenta 5. Omówienie sposobów samodzielnej pracy nad utworem, krytyczna analiza wykonania interpretacji utworów samodzielnie przygotowanych przez studenta na zajęcia 6. Indywidualne podejście w doborze metod pracy ze studentem, uwzględniające jego dotychczasowe doświadczenia sceniczne i choreograficzne 					
Wymagania wstępne Wymagania formalne - znajomość podstawowych zasad muzyki, historii muzyki i literatury muzycznej w obszarze odpowiadającym osiągniętym efektom kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej - podstawowe umiejętności ruchowe, koordynacyjne i przestrzenne - obycie ze sceną, doświadczenie sceniczne w zakresie ruchu i tańca					
Cele zajęć oppanowanie podstawowych wiadomości teoretycznych na temat kompozycji ruchowej kształcenie środków ruchowych służących do pracy nad interpretacją ruchową muzyki oraz w przyszłej pracy artystycznej i pedagogicznej (rozwijanie prawidłowych nawyków warunkujących swobodę ruchu) zapoznanie studenta z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie (opanowywanie zróżnicowanego stylistycznie i technicznie repertuaru) umiejętność przełożenia na język ruchu wyodrębnionego z utworu muzycznego motywu, frazy, zdania czy					

okresu a także poszczególnych elementów muzyki
 umiejętność określenia charakteru interpretowanej muzyki i odzwierciedlenia go w sposobie poruszania się
 przekazanie zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas uczestnictwa w różnych formach ruchowych
 umiejętność dostosowania ćwiczeń ruchowych oraz poszczególnych technik tanecznych do odpowiednich grup wiekowych
 umiejętność skomentowania różnych sposobów interpretacji dzieł tanecznych
 wyrabianie poczucia stylu i kształcenie gustu artystycznego
 rozwijanie samodzielności myślenia (umiejętność samodzielnej pracy nad utworem)

Treści programowe

1. Interpretacja przestrzenno-ruchowa muzyki wg metody Emila Jaques-Dalcroze'a
2. Kompozycja ruchowa spektakli tanecznych – analiza spektakli
3. Plastyka ruchu
4. Ciało jako środek wyrazu i warsztat twórczy
5. Ruch i sposoby jego wyrażania. Ruchowe reakcje na sytuacje rzeczywiste i wytwarzane w wyobraźni
6. Cechy charakterystyczne różnych stylów sztuki. Powiązanie formy ruchu ze stylem
7. Przełożenie elementów muzyki na język ruchu
8. Poszukiwanie środków ruchowych – improwizacja
9. Rola rekwizytu
10. Twórczość wybitnych choreografów i dorobek artystyczny wybitnych tancerzy
11. Etapowa praca nad każdą interpretacją ruchową muzyki

W trakcie semestru trzeciego i czwartego student przygotowuje program koncertu dyplomowego (nie można powtarzać repertuaru ze studiów pierwszego stopnia), zgodnie z obowiązującymi zasadami dyplomowania na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01

Definiuje podstawowe style muzyczne w utworach samodzielnie wyćwiczonych i wykonywanych oraz w interpretacjach utworów innych wykonawców.

W_02

Analizuje wykonywane utwory pod kątem budowy formalnej oraz problemów wykonawczych.

W_03

Dysponuje podstawową wiedzą na temat historii rozwoju i teorii dyscypliny muzycznej, którą wybrał jako przedmiot dyplomowy

W_04

Zna podstawową literaturę muzyczną z przedmiotu wybranego jako dyplomowy

Umiejętności

U_01

Świadomie i samodzielnie pracuje nad utworem, z uwzględnieniem metod pracy doskonalących warsztat wykonawczy.

U_02

Interpretuje utwór muzyczny (także samodzielnie) pod kątem określonej stylistyki muzycznej, z uwzględnieniem dynamiki, agogiki oraz kształtowania frazy muzycznej.

U_03

Tworzy wspólną koncepcję wykonawczą i interpretacyjną

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne dla przedmiotu muzyczne zajęcia fakultatywne: interpretacja ruchowa muzyki

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

Zaliczenie semestru następuje na podstawie kolokwium i przygotowania do zajęć.

Systematyczne przygotowywanie się do zajęć będzie każdorazowo oceniane przez wykładowcę i odnotowywane w karcie repertuarowej studenta.

Skala ocen z przygotowania do zajęć:

Dopuszczalne 2 nieprzygotowania w semestrze - bdb

Dopuszczalne 3 nieprzygotowania w semestrze - db plus

Dopuszczalne 4 nieprzygotowania w semestrze - db

Dopuszczalnych 5 nieprzygotowań w semestrze - dst plus

Dopuszczalnych 6 nieprzygotowań – dst

Kolokwia na zakończenie semestru odbywają się komisyjnie - w obecności wszystkich prowadzących przedmiot.

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów najdalej dwa tygodnie przed zaliczeniem.

Kolokwium na zaliczenie – efekty kształcenia W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01

Składa się z ćwiczeń artystycznych

- umiejętności samodzielnej interpretacji muzyczno-ruchowej części lub całości dzieła z literatury muzycznej (od muzyki dawnej do współczesności) i zademonstrowania jej z grupą studentów lub wybraną przez siebie (nagranie video)

- odpowiedzi na 2 pytania sprawdzające osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia W_03 i W_04:

✓ Historia tańca

podczas pracy zespołowej ze szczególnym uwrażliwieniem na umiejętność wzajemnego słuchania.

U_04

Publicznie wykonuje przygotowane przez siebie utwory, łącząc występ z wypowiedzią artystyczną na estradzie.

Kompetencje społeczne

K_01

Świadomie pracuje nad rozwojem swojej muzykalności, wrażliwości i warsztatu wykonawczego.

K_02

Docenia pozytywne aspekty systematycznej pracy nad utworem, uważnego ćwiczenia.

K_03

Kieruje pracą zespołu i wykazuje odpowiedzialność za pracę nad wspólnym efektem wykonawczym

- ✓ Cechy kompozycji ruchowej
- ✓ Repertuar taneczny
- ✓ Muzyka – literatura muzyczna

Nieusprawiedliwiona nieobecność na kolokwium skutkuje oceną niedostateczną. Nieterminowe, przekładane zaliczenia nie mogą być ocenione wyżej niż na ocenę dostateczną, za wyjątkiem sytuacji szczególnych, np. usprawiedliwiona choroba studenta.

Po zakończeniu semestru następuje udział w koncercie dyplomowym. efekty kształcenia- K_02, K_03, U_04 , którego reguły są opisane w dokumencie „Zasady dyplomowania w Instytucie Muzyki Akademii Pomorskiej – studia I stopnia.”

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów dla przedmiotu muzyczne zajęcia fakultatywne: interpretacja ruchowa muzyki

SI - kolokwium semestralne – efekty kształcenia W_01, W_02, W_03, W_04

S II - przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów) – efekty kształcenia U_01, U_02, U_03

koncert efekty kształcenia U_04, K_01, K_02, K_03

Ćwiczenia artystyczne - obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Kolokwium - SI	S*	W_01, W_02, W_03, W_04	50%
Przygotowanie do zajęć - S II	PZ	U_01, U_02, U_03	50%

S* -średnia arytmetyczna ocen za wykonanie dwóch utworów w trakcie kolokwium, w przypadku trzeciego semestru średnia arytmetyczna za wykonanie dwóch utworów i za odpowiedź na dwa pytania teoretyczne. Ocena za wykonanie utworu na koncercie brana jest pod uwagę jeśli jest to ocena wyższa, niż uzyskana w trakcie kolokwium

Średnią ważoną wszystkich ocen końcowych z ćwiczeń artystycznych obliczamy wg wzoru:

$$Ok = [(SI \times 0,5) + (SII \times 0,5)] / \Sigma P$$

Ok- ocena końcowa

Pcw – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

OĆw – ocena z ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestry

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia ćwiczeń artystycznych (modułu/przedmiotu) jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

	<p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p> <p>Wylczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i d oraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02 K1_W06
W_02	K1_W01, K1_W03
W_03	K1_W04
W_04	K1_W01
U_01	K1_U01, K1_U06
U_02	K1_U03, K1_U04
U_03	K1_U05, K1_U07, K1_U10
U_04	K1_U10, K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K06, K1_K01
K_03	K1_K08, K1_K09, K1_K10

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- E. Turska I. – *Krótki zarys historii tańca i baletu*, PWN 1962
- F. Emil Jaques-Dalcroze – *Pisma wybrane*,
- G. Skowrońska-Lebecka E.- *Dźwięk i gest*, Żak, W-wa 1995

B. Literatura uzupełniająca:

- Franklin E. – *Świadomość ciała. Wykorzystanie obrazów mentalnych w pedagogice ruchu* – Kined , Lublin 2007
- Dąbrowska G., *Tańczycie dobrze*, Warszawa 1991, WSiP.
- Appia A. – *Dzieło sztuki żywej i inne prace*, Wyd. Artystyczne i Filmowe, W-Wa 1974
- Szczuka W. – *Gest sceniczny*, CPARA, W-wa 1970
- Lenartowska J. – *Obrazki rytmiczne*, Polskie Wydawnictwo muzyczne, 1958

Nazwa zajęć	Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS
MUZYCZNE ZAJĘCIA FAKULTATYWNE - DYRYGOWANIE	Zo	2

Kierunek studiów

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak	MUZYCZNE ZAJĘCIA FAKULTATYWNE	VI

Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia nie-stacjonarne	studia stacjonarne	studia nie-stacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA)	15		45		
Przygotowanie do ćwiczeń artystycznych			15		
Udział w koncertach			5		
Analiza literatury dotycząca danego fakultetu			15		
Razem	15		45	2	
Metody dydaktyczne					
<p>Metody oparte na obserwacji, pogadankach, pokazach, ćwiczeniach praktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja utworu przez wykładowcę w czasie zajęć - możliwość odniesienia się do pewnego wzorca w trakcie samodzielnej pracy studenta • prezentacja metod pracy nad doskonaleniem warsztatu dyrygenckiego – sposoby pracy (efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na ćwiczenie), ćwiczenia rozwijające technikę, ćwiczenie pamięci (sposoby uczenia się utworu na pamięć), ćwiczenie koncentracji (gotowość estradowa poprzez osiągnięcie płynności wykonania). • kontrola błędów popełnianych w samodzielnym przygotowaniu • kontrola postępów w pracy nad utworami, bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów sygnalizowanych przez studenta • praca nad interpretacją utworu (omówienie, dyskusja ze studentem, prezentacja przez wykładowcę wybranych fragmentów utworu pod kątem różnych możliwości interpretacyjnych) • omówienie sposobów samodzielnej pracy nad utworem, krytyczna analiza wykonań utworów samodzielnie przygotowanych przez studenta na zajęcia • analiza muzyczna i wykonawcza przygotowywanych utworów • dyskusja nad problemem stresu podczas wykonań publicznych, zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia wartości studenta poprzez świadomość wagi, jaką odgrywa systematyczna, rzetelna praca nad utworem do momentu wyjścia na scenę • przygotowanie do prowadzenia prób z zespołem, z którym student wystąpi na koncercie dyplomowym 					
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
<p>1/ Przedmioty wprowadzające: Dyrygowanie, czytanie partytur, historia muzyki, zasady muzyki, harmonia – na poziomie studiów I stopnia.</p>					
Cele przedmiotu					
<p>Kontynuacja celów założonych na poziomie studiów pierwszego stopnia dla przedmiotu: dyrygowanie, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnego podejścia do zainteresowań i preferencji muzycznych studenta w zakresie opracowywanych utworów.</p> <p>dalszy rozwój środków techniki dyrygenckiej do przyszłej pracy artystycznej i pedagogicznej zapoznanie studenta z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie wyrabianie poczucia stylu i kształcenie gustu artystycznego rozwijanie samodzielności myślenia (umiejętność samodzielnej pracy nad utworem) przygotowanie studenta do pracy z zespołem</p>					
Treści programowe					

- ✓ etapowa praca nad każdym utworem – analiza utworu pod kątem zapisu nutowego, tonacji, oznaczeń agogicznych, dynamicznych i artykulacyjnych, precyzyjne rozczytanie tekstu przez studenta, biegłość i płynność wykonania utworu, niezależność rąk i słyszenia głosów
- ✓ interpretacja utworu (język muzyczny poszczególnych epok, wiedza o kompozytorze, epoce, stylu, który kompozytor reprezentuje),
- ✓ kształtowanie wyobraźni muzycznej poprzez samodzielne przygotowanie utworu i czytanie a'vista,
- ✓ poszerzanie znajomości historii i literatury muzycznej
- ✓ współpraca z zespołem
- ✓ problem stresu w trakcie wykonywania utworów w czasie publicznych prezentacji

W trakcie semestru trzeciego i czwartego student przygotowuje program koncertu dyplomowego (nie można powtarzać repertuaru ze studiów pierwszego stopnia), zgodnie z obowiązującymi zasadami dyplomowania na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

Efekty uczenia się

Wiedza:

W_01

Definiuje podstawowe style muzyczne w utworach samodzielnie wyćwiczonych i wykonywanych oraz w interpretacjach utworów innych wykonawców.

W_02

Analizuje wykonywane utwory pod kątem budowy formalnej oraz problemów wykonawczych.

W_03

Dysponuje podstawową wiedzą na temat historii rozwoju i teorii dyscypliny muzycznej, którą wybrał jako przedmiot dyplomowy

W_04

Zna podstawową literaturę muzyczną z przedmiotu wybranego jako dyplomowy

Umiejętności:

U_01

Świadomie i samodzielnie pracuje nad utworem, z uwzględnieniem metod pracy doskonalących warsztat wykonawczy.

U_02

Interpretuje utwór muzyczny (także samodzielnie) pod kątem określonej stylistyki muzycznej, z uwzględnieniem dynamiki, agogiki oraz kształtowania frazy muzycznej.

U_03

Tworzy wspólną koncepcję wykonawczą i interpretacyjną podczas pracy zespołowej (akompaniament, duet) ze

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

2. Sposób zaliczenia :

VI semestr – zaliczenie próby przed koncertem dyplomowym.

Efekt kształcenia W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_03, K_01, K_02, K_03

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Student samodzielnie proponuje program do realizacji zgodnie z jego zainteresowaniami i upodobaniami artystycznymi.

Przedstawiony repertuar, zatwierdzony przez prowadzącego zajęcia fakultatywne, powinien być wykonany z pamięci i obejmować od 3-ch do 4-ch utworów (ok. 20 min) o wyższym stopniu trudności, z uwzględnieniem różnorodnej stylistyki oraz aparatu wykonawczego.

Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Część praktyczna	Sp _{III}	50%
Część teoretyczna	Sp _{III}	50%

Po zakończeniu semestru student przystępuje do koncertu dyplomowego, którego sposób zaliczenia jest opisany w dokumencie „Zasady dyplomowania w Instytucie Muzyki Akademii Pomorskiej – studia II stopnia.”

Efekt kształcenia U_01, U_02, U_03, U_04, K_03.

Ocenę semestralną z ćwiczeń obliczamy według wzoru:

szczególным uwrażliwieniem na umiejętność wzajemnego słuchania.

U_04

Publicznie wykonuje przygotowane przez siebie utwory, łącząc występ z wypowiedzią artystyczną na estradzie.

Kompetencje społeczne:

K_01

Świadomie pracuje nad rozwojem swojej muzykalności, wrażliwości i warsztatu wykonawczego.

K_02

Docenia pozytywne aspekty systematycznej pracy nad utworem, uważnego ćwiczenia.

K_03

Obserwuje swój rozwój artystyczny w kontekście panowania nad stresem scenicznym.

Podział efektów kształcenia na poszczególne semestry

III semestr	IV semestr
W_01	W_01
W_02	W_02
W_03	W_03
	W_04
U_02	U_01
U_03	U_02
	U_03
	U_04
K_01	K_01
	K_02
	K_03

W sem. III :

$$O\acute{C}wIII = [(SpIII \times 0,5) + (StIII \times 0,5)]$$

W sem. IV :

$$O\acute{C}wIV = [(SpIV \times 0,5) + (StIV \times 0,5)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$Oks = (P\acute{C}w \times O\acute{C}w) / \Sigma P$$

Oks - ocena końcowa semestralna

P $\acute{C}$ w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O $\acute{C}$ w – ocena ćwiczeń;

Σ P – suma punktów ECTS za semestr

Średnią ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$Ok = (P\acute{C}wIII \times O\acute{C}wIII) + (P\acute{C}wIV \times O\acute{C}wIV) / \Sigma P$$

Ok- ocena końcowa

P $\acute{C}$ w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O $\acute{C}$ w – ocena ćwiczeń;

Σ P – suma punktów ECTS za semestry

Ocena końcowa jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02 K1_W07
W_02	K1_W03 K1_W07
W_03	K1_W03
W_04	K1_W01
U_01	K1_U01 K1_U06
U_02	K1_U03 K1_U04
U_03	K1_U03 K1_U04 K1_U03
U_04	K1_U10 K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K06 K1_K01

Wykaz literatury dla przedmiotu

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

nagrania video uznanych dyrygentów, koncerty na żywo

12. Literatura dotycząca zaliczenia teoretycznego

Banach M., *Prowadzenie emisji głosu w chórze*, Bydgoszcz 1998

Lasocki J.K., *Chór. Poradnik dla dyrygentów*, PWM, Kraków 1958.

Stankowska K., *Chór w szkole*, WSiP, Warszawa 1988

Marciniak I., (red.), *Problemy wykonawcze muzyki współczesnej*, WSP, Zielona Góra 1998

Harnoncuort N., *Muzyka mową dźwięków*, Fundacja Ruch Muzyczny, Warszawa 1995

Bardijewski H., *Wybrane zagadnienia pracy dyrygenta chóru*, COMUK, Warszawa 1985

Zabłocki J., *O prowadzeniu chóru*, COMUK, Warszawa 1978

Waldorff J., *Diabły i anioły*, Wiedza Powszechna, 1994; *Sekrety POLIHYMNI*, 1978; *Moje cienie*, 1979;

Czyż H., *Pamiętam, jak dziś*, Warszawa, 1991; *Ucieczka spod klucza*, Warszawa 1973;

Szaliński A., *Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej*, COMUK, Warszawa 1974

Krukowski S., *Problemy wykonawcze muzyki dawnej*, COMUK, Warszawa 1991

13. Literatura muzyczna

Wybrane pozycje literatury chóralnej od średniowiecza do współczesności.

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia		Liczba punktów ECTS	
MUZYCZNE ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – EMISJA GŁOSU		Zo		2	
Kierunek studiów					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	MUZYCZNE ZAJĘCIA FAKULTATYWNE	VI	
Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia nie-stacjonarne	studia stacjonarne	studia nie-stacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA)	15		45		
Przygotowanie do ćwiczeń artystycznych			15		
Udział w koncertach			5		
Analiza literatury dotycząca danego			15		

fakultetu				
Razem	15		45	2
Metody dydaktyczne				
<p>Metody oparte na obserwacji, pogadankach, pokazach, ćwiczeniach praktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja utworu przez wykładowcę w czasie zajęć - możliwość odniesienia się do pewnego wzorca w trakcie samodzielnej pracy studenta • prezentacja metod pracy nad doskonaleniem warsztatu wokalnego – sposoby pracy (efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na ćwiczenie), ćwiczenia rozwijające technikę (oddechowe, artykulacyjne, dykcyjne, formowania i wydobywania dźwięków), ćwiczenie pamięci (sposoby uczenia się utworu na pamięć), ćwiczenie koncentracji (gotowość estradowa poprzez osiągnięcie płynności wykonania), • kontrola błędów dykcyjnych, oddechowych, artykulacyjnych, intonacyjnych, dynamicznych itp. w czasie zajęć • kontrola postępów w pracy nad utworami, bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów sygnalizowanych przez studenta • praca nad interpretacją utworu (omówienie, dyskusja ze studentem, prezentacja przez wykładowcę wybranych fragmentów utworu pod kątem różnych możliwości interpretacyjnych) • omówienie sposobów samodzielnej pracy nad utworem, krytyczna analiza wykonań utworów samodzielnie przygotowanych przez studenta na zajęcia • kształtowanie postawy śpiewaczej, mimiki, gestykulacji, nawiązywania kontaktu ze słuchaczem • współpraca z akompaniatorem, dyskusja na temat roli solisty i akompaniatora oraz zachowania proporcji dynamicznych w trakcie wykonywania utworu, • dyskusja nad problemem stresu podczas wykonań publicznych, zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia wartości studenta poprzez świadomość wagi, jaką odgrywa systematyczna, rzetelna praca nad utworem do momentu wyjścia na scenę • indywidualne podejście w doborze metod pracy ze studentem, uwzględniające jego dotychczasowe 				
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
<p>wymagania formalne</p> <p>- znajomość podstawowych zasad muzyki, historii muzyki i literatury muzycznej (w szczególności literatury wokalne) w obszarze odpowiadającym osiągniętym efektom kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej</p> <p>1/ Przedmioty wprowadzające:</p> <p>Dyrygowanie, czytanie partytur, historia muzyki, zasady muzyki, harmonia – na poziomie studiów I stopnia.</p>				
Cele przedmiotu- muzyczne zajęcia fakultatywne: emisja głosu				
<p>Kontynuacja celów założonych na poziomie studiów pierwszego stopnia dla przedmiotu: emisja głosu, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnego podejścia do zainteresowań i preferencji muzycznych studenta w zakresie opracowywanych utworów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dalszy rozwój wokalny służący do posługiwania się głosem w przyszłej pracy artystycznej i pedagogicznej (rozwijanie prawidłowych nawyków wokalnych) 2. zapoznanie studenta z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie (opanowywanie zróżnicowanego stylistycznie i technicznie repertuaru) 3. poszerzenie repertuaru : aria operowa, staro włoska, oratoryjna, musicalowa, poezja śpiewana, piosenka, cover, standard jazz, wokaliza, improwizacja wokalna 4. wyrabianie poczucia stylu i kształcenie gustu artystycznego 5. rozwijanie samodzielności myślenia (umiejętność samodzielnej pracy nad utworem) 6. w zależności od potrzeb, upodobań studenta – duety wokalne, praca z zespołem akompaniującym 				
Treści programowe dla przedmiotu – muzyczne zajęcia fakultatywne: emisja głosu				
<p>-etapowa praca nad każdym utworem – analiza utworu pod kątem oddechowym, artykulacyjnym (legato, staccato, portato, portamento, tryl, mordent, koloratura, przednutka długa i krótka), dykcyjnym, intonacyjnym, dynamicznym(realizacja messa di voce), rytmicznym(biegłość i płynność wykonania utworu)</p>				

-interpretacja utworu wynikająca z warstwy muzycznej i słownej (język muzyczny poszczególnych epok, wiedza o kompozytorze, epoce, stylu który kompozytor reprezentuje, analiza tekstu poetyckiego) w połączeniu z odpowiednią mimiką, gestykulacją

-kształtowanie wyobraźni muzycznej poprzez samodzielne przygotowanie utworu

-poszerzanie znajomości historii i literatury wokalne

-współpraca z akompaniamentem, zespołem akompaniującym oraz innym wokalistą(duety)

-problem stresu w trakcie wykonywania utworów w czasie publicznych prezentacji

Efekty uczenia się

Wiedza

W_01

Definiuje podstawowe style muzyczne w utworach samodzielnie wyćwiczonych i wykonywanych oraz w interpretacjach utworów innych wykonawców.

W_02

Analizuje wykonywane utwory pod kątem budowy formalnej oraz problemów wykonawczych.

W_03

Dysponuje podstawową wiedzą na temat historii rozwoju i teorii dyscypliny muzycznej, którą wybrał jako przedmiot dyplomowy

W_04

Zna podstawową literaturę muzyczną z przedmiotu wybranego jako dyplomowy

Umiejętności

U_01

Świadomie i samodzielnie pracuje nad utworem, z uwzględnieniem metod pracy doskonalących warsztat wykonawczy.

U_02

Interpretuje utwór muzyczny (także samodzielnie) pod kątem określonej stylistyki muzycznej, z uwzględnieniem dynamiki, agogiki oraz kształtowania frazy muzycznej.

U_03

Tworzy wspólną koncepcję wykonawczą i interpretacyjną podczas pracy zespołowej (akompaniament, duet) ze szczególnym uwrażliwieniem na umiejętność wzajemnego słuchania.

U_04

Publicznie wykonuje przygotowane przez siebie utwory, łącząc występ z wypowiedzią artystyczną na estradzie.

Kompetencje społeczne

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia :

Zaliczenie semestru następuje na podstawie kolokwium i przygotowania do zajęć. Systematyczne przygotowywanie się do zajęć będzie każdorazowo oceniane przez wykładowcę i odnotowywane w zeszycie repertuarowym (zaliczeniowym) studenta. Skala ocen z przygotowania do zajęć:
Dopuszczalne 2 nieprzygotowania w semestrze - bdb
Dopuszczalne 3 nieprzygotowania w semestrze - db plus
Dopuszczalne 4 nieprzygotowania w semestrze - db
Dopuszczalnych 5 nieprzygotowań w semestrze - dst plus
Dopuszczalnych 6 nieprzygotowań – dst
Kolokwia na zakończenie semestru odbywają się komisyjnie - w obecności wszystkich prowadzących przedmiot.

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów najdalej dwa tygodnie przed zaliczeniem.
Kryteria oceny utworu wykonywanego podczas koncertu, kolokwium (U_02)B.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

kolokwium semestralne
przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów)
koncert

<p>K_01 Świadomie pracuje nad rozwojem swojej muzykalności, wrażliwości i warsztatu wykonawczego.</p> <p>K_02 Docenia pozytywne aspekty systematycznej pracy nad utworem, uważnego ćwiczenia.</p> <p>K_03 Obserwuje swój rozwój artystyczny w kontekście panowania nad stresem scenicznym.</p>	<p>Ćwiczenia obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli:</p>												
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="906 248 1107 423">Skala ocen dla ćwiczeń artystycznych – semestr III-IV</th> <th data-bbox="1107 248 1182 423">Kod</th> <th data-bbox="1182 248 1278 423">Ocena końcowa</th> <th data-bbox="1278 248 1449 423">Efekty kształcenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="906 423 1107 714">Kolokwium</td> <td data-bbox="1107 423 1182 714">S*</td> <td data-bbox="1182 423 1278 714">50%</td> <td data-bbox="1278 423 1449 714">W_01, W_02, W_03, W_04, U_02, U_03, U_04, K_02, K_03</td> </tr> <tr> <td data-bbox="906 714 1107 1003">Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów na lekcji)</td> <td data-bbox="1107 714 1182 1003">PZ</td> <td data-bbox="1182 714 1278 1003">50%</td> <td data-bbox="1278 714 1449 1003">W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02</td> </tr> </tbody> </table>	Skala ocen dla ćwiczeń artystycznych – semestr III-IV	Kod	Ocena końcowa	Efekty kształcenia	Kolokwium	S*	50%	W_01, W_02, W_03, W_04, U_02, U_03, U_04, K_02, K_03	Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów na lekcji)	PZ	50%	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	<p>S* -średnia arytmetyczna ocen za wykonanie dwóch utworów w trakcie kolokwium, w przypadku trzeciego semestru średnia arytmetyczna za wykonanie dwóch utworów i za odpowiedź na dwa pytania teoretyczne. Ocena za wykonanie utworu na koncercie brana jest pod uwagę jeśli jest to ocena wyższa, niż uzyskana w trakcie kolokwium</p> <p>Średnią ważoną wszystkich ocen końcowych obliczamy wg wzoru: $Ok = (P\acute{C}wIII \times O\acute{C}wIII) + (P\acute{C}wIV \times O\acute{C}wIV) / \Sigma P$ Ok- ocena końcowa P$\acute{C}$w – punkty ECTS ćwiczeń artystycznych za semestr O$\acute{C}$w – ocena z ćwiczeń artystycznych; ΣP – suma punktów ECTS za semestry</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia</p>
Skala ocen dla ćwiczeń artystycznych – semestr III-IV	Kod	Ocena końcowa	Efekty kształcenia										
Kolokwium	S*	50%	W_01, W_02, W_03, W_04, U_02, U_03, U_04, K_02, K_03										
Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów na lekcji)	PZ	50%	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02										

	pozytywnej oceny końcowej. Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i d oraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku.
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02 K1_W07
W_02	K1_W03 K1_W07
W_03	K1_W03
W_04	K1_W01
U_01	K1_U01 K1_U06
U_02	K1_U03 K1_U04
U_03	K1_U03 K1_U04 K1_U03

Wykaz literatury dla przedmiotu	
<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): nagrania muzyki wokalne, koncerty na żywo w wykonaniu wokalistów Literatura dotycząca zaliczenia teoretycznego Brégy W., Elementy techniki wokalne, Kraków 1974 Brégy W., Kształcenie aktorskie śpiewaków operowych, Warszawa 1964 Gawrońska M., Podstawy wymowy i impostacji głosu, Wrocław 1997 Higiena głosu śpiewaczego, red. J. Krassowski, Gdańsk 1990 Schaeffer B., Dzieje muzyki, Warszawa 1983 Śmiechowski B., Historia muzyki. Z muzyką przez wieki i kraje, Warszawa 1995 Tarasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie, Kraków 2003 Goleman D., Inteligencja emocjonalna, Poznań 2005 Signorini A., Zbyt dumna, zbyt krucha (biografia M. Callas), Warszawa 2011 Panek W., Kariery i legendy (J. Kiepusa, A. Didur, A. Sari), Warszawa 1988 Literatura muzyczna Arie staro włoskie M. A. Cesti – Tu mancavi a tormentarmi A. Caldara – Come raggio di sol G. Carissimi – Vittoria! Mio core! B. Marcello – Quella fiamma che maccende Arie operowe H. Purcell – Aria Dydony z opery Dydona i Eneasza (When I am laid) L. Niedermeyer – Aria z opery Stradella (Pieta, Signore) W. A. Mozart – Aria Cherubina z opery Wesele Figara (Non so piu) G. F. Haendel – Aria z opery Rinaldo (Lascia chio pianga) G. F. Haendel – Aria z Xerxesu (Ombra mai fu) S. Moniuszko – Arietta Broni z I aktu opery Hrabina (O mój dziaduniu) S. Moniuszko – Dumka Jadwigi z opery Straszny Dwór Arie oratoryjne G. F. Haendel – Aria z oratorium Samson (Ye sons of Israel) G. F. Haendel – Aria z oratorium Mesjasz (He was despised) J. S. Bach – Aria z Magnificatu (Esurientes) G. B. Pergolesi – Stabat Mater Pieśni E. Grieg – Gluckcbote mein - Zur Rosenzeit R. Schumann – Die Lotosblume S. Schubert – Der Tod und das Madchen - Die Post J. S. Bach – Bist du bei mir W. A. Mozart – Jak Luiza paliła listy niewiernego kochanka</p>	

<p>J. Brahms – Madchenlied S. Moniuszko – Pieśń wieczorna - Prządka S. Niewiadomski – Latawica M. K. Ogiński – Do Dafnisa I. Komorowski – Kalina M. Karłowicz – Z nową wiosną Arie musicalowe A.L. Webber – Musical Evita – Nie czekaj mnie w Argentynie - Musical Cats – Memory L. Bernstein – Musical West Side Story – Tonight H. Arlen – Musical Czarnoksiężnik z krainy Oz – Over the rainbow G. Gershwin - The man I love Inne L. Bonfa – Black Orpheus – Bossa Nova A. C. Jobim – Girl from Ipanema – Bossa Nova V. Young – When I fall in love F. Churchill – Some day my prince will come B. Literatura uzupełniająca</p>
--

Nazwa zajęć Drugi instrument		Forma zaliczenia (Z, E)		Liczba punktów ECTS 8	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej / specjalność: Edukacja muzyczna					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Gitara klasyczna, organy, klarnet, gitara elektryczna, gitara basowa, perkusja, trąbka/puzon	1-4	
Dyscyplina Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
ćwiczenia artystyczne (CA)	60		180		8
Przygotowanie do ćwiczeń –			120		

indywidualne ćwiczenie na instrumencie					
Przygotowanie do egzaminu			20		
Słuchanie nagrań wybranych utworów z literatury			10		
Analiza literatury związanej z rozwojem muzyki w Polsce i na świecie			10		
Czytania a'vista			10		
Udział w koncertach na zakończenie semestru			10		
Razem	60		180		8

Metody dydaktyczne

metody oparte na obserwacji, pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne:

1. prezentacja utworu przez wykładowcę w czasie zajęć - możliwość odniesienia się do pewnego wzorca w trakcie samodzielnej pracy studenta
2. prezentacja metod pracy nad doskonaleniem warsztatu gry na wybranym instrumencie – sposoby pracy (efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na ćwiczenie), ćwiczenia rozwijające technikę (artykulacyjne, agogiczne), ćwiczenie pamięci (sposoby uczenia się utworu na pamięć), ćwiczenie koncentracji (gotowość estradowa poprzez osiągnięcie płynności wykonania), ćwiczenie słyszenia wielogłosowego – w przypadku wybrania instrumentu wielogłosowego (nauka każdego głosu oddzielnie, szczególnie w polifonii)
3. kontrola błędów tekstowych, artykulacyjnych, dynamicznych itp. w czasie zajęć
4. kontrola postępów w pracy nad utworami, bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów sygnalizowanych przez studenta
5. praca nad interpretacją utworu (omówienie, dyskusja ze studentem, prezentacja przez wykładowcę wybranych fragmentów utworu pod kątem różnych możliwości interpretacyjnych)
6. omówienie sposobów samodzielnej pracy nad utworem, krytyczna analiza wykonań utworów samodzielnie przygotowanych przez studenta na zajęcia
7. praca nad rozwijaniem umiejętności czytania a'vista – omówienie najistotniejszych elementów tej techniki; ćwiczenie wzrokowej analizy zapisu nutowego utworu pod kątem tonacji, harmonii, agogiki, stylu; ćwiczenie wewnętrznego słyszenia utworu; koncentracja na najistotniejszych dla danego utworu elementach, szczególnie na ogólnym charakterze utworu; ćwiczenie umiejętności wyprzedzania wzrokiem zapisu nutowego w czasie czytania a'vista; ćwiczenie pobudzania wyobraźni muzycznej i otwartości wypowiedzi muzycznej przez dobór odpowiedniego repertuaru do czytania a'vista (szczególnie przy pomocy prostych, charakterystycznych utworów kompozytorów współczesnych)
8. ćwiczenie umiejętności wzajemnego słuchania się w trakcie uprawiania muzyki kameralnej, dyskusja na temat roli solisty i akompaniatora i zachowania proporcji dynamicznych w trakcie wykonywania utworu, omówienie sposobów pracy nad utworem kameralnym z uwzględnieniem procesu tworzenia wspólnej interpretacji wykonawców
9. dyskusja nad problemem stresu podczas wykonań publicznych, zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia wartości studenta poprzez świadomość wagi, jaką odgrywa systematyczna, rzetelna praca nad utworem do momentu wyjścia na scenę
10. indywidualne podejście w doborze metod pracy ze studentem, uwzględniające jego dotychczasowe wykształcenie instrumentalistyczne.

Wymagania wstępne

Wymagania formalne – znajomość podstawowych zasad muzyki

Wymagania wstępne w zakresie:

1. wiadomości – rozpoznaje zapis nutowy w kluczach właściwych dla wybranego instrumentu oraz proste podziały rytmiczne, reaguje na zmiany agogiczne i dynamiczne
2. umiejętności – ma świadomość funkcjonowania własnego aparatu ruchowego, w naturalny i intuicyjny sposób kształtuje frazę muzyczną (głosem bądź na wybranym instrumencie)
3. kompetencji – jest wrażliwy na piękno interpretacji muzycznych, chętnie pracuje w zespole i podejmuje działania związane z organizowaniem projektów muzycznych oraz działań w charakterze edukatora muzyki

Wykładowca przedmiotu II instrument, biorąc pod uwagę stopień zaawansowania studentów w grze na wybranym instrumencie, kwalifikuje ich po rozpoczęciu pierwszego roku nauczania do jednej z trzech grup:

Poziom pierwszy – początkujący: studenci rozpoczynający naukę gry od nauki czytania nut oraz studenci słabo zaawansowani, po długiej przerwie w grze na wybranym instrumencie.

Poziom drugi – średnio-zaawansowany: studenci kontynuujący naukę gry na wybranym instrumencie na poziomie podstawowej szkoły muzycznej (II - III klasa).

Poziom trzeci – zaawansowany: studenci grający na poziomie odpowiadającym końcowemu etapowi podstawowej szkoły muzycznej i wyższym.

Zakwalifikowanie do jednej z wyżej wymienionych grup związane jest z realizowaniem repertuaru na danym poziomie. Po semestrze istnieje możliwość przejścia na wyższy poziom. Decyzję taką podejmuje wykładowca przedmiotu. Dobór repertuaru pozostawia się nauczycielom akademickim.

Organizacja przedmiotu

Wszystkie zajęcia prowadzone są indywidualnie, w salach ćwiczeniowych Instytutu Muzyki AP. Koncerty studentów w ramach zaliczeń odbywają się w salach Instytutu Muzyki AP.

Ze względu na specyfikę przedmiotu nie ma możliwości realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Cele zajęć

1. rozwijanie u studentów środków wykonawczych służących do posługiwania się instrumentem w przyszłej pracy artystycznej i pedagogicznej (rozwijanie prawidłowych nawyków warunkujących swobodę gry na wybranym instrumencie)
2. zaznajomienie studentów z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie (opanowywanie zróżnicowanego stylistycznie i technicznie repertuaru)
3. kształcenie umiejętności szybkiego i bezbłędnego odczytywania tekstu (gra a vista w zróżnicowanych tempach i o różnym stopniu trudności wykonawczej)
4. wyrabianie poczucia stylu i kształcenie gustu artystycznego
5. rozwijanie samodzielności myślenia (umiejętność samodzielnej pracy nad utworem)
6. praktyka gry zespołowej w zespołach kameralnych (duety z instrumentalistami, wokalistami – w przypadku wybrania instrumentu akompaniującego, zespoły kameralne.)

Treści programowe

- etapowa praca nad każdym utworem – analiza utworu pod kątem zapisu nutowego, tonacji, oznaczeń agogicznych, dynamicznych i artykulacyjnych, precyzyjne rozczytanie tekstu przez studenta, biegłość i płynność wykonania utworu, niezależność rąk i słyszenia głosów (w przypadku wybrania instrumentu wielogłosowego)
- interpretacja utworu (język muzyczny poszczególnych epok, wiedza o kompozytorze, epoce, stylu który kompozytor reprezentuje),
- kształtowanie wyobraźni muzycznej poprzez samodzielne przygotowanie utworu i czytanie a'vista,
- poszerzanie znajomości literatury muzycznej wybranego instrumentu i kameralnej
- współpraca w zespole kameralnym, praca nad akompaniamentem (w przypadku wybrania instrumentu akompaniującego), wzajemne słuchanie: solista – akompaniator, słyszenie wielowarstwowe utworu kameralnego
- problem stresu w trakcie wykonywania utworów w czasie publicznych prezentacji

WYKAZ UTWORÓW DO REALIZACJI PRZEZ STUDENTÓW W ZALEŻNOŚCI OD POZIOMU ZAAWANSOWANIA

Poziom początkujący

SEMESTR PIERWSZY

- w trakcie semestru minimum 4 utwory z dowolnie wybranych działów, czytanie a'vista

SEMESTR DRUGI, TRZECI I CZWARTY

- w trakcie semestru minimum 3 utwory, czytanie a'vista

Poziom średnio-zaawansowany i poziom zaawansowany

SEMESTR PIERWSZY, DRUGI, TRZECI I CZWARTY

- w trakcie semestru minimum 3 utwory, czytanie a'vista

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01

Definiuje podstawowe terminy muzyczne w zakresie

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną po każdym semestrze i egzamin komisyjny na koniec czwartego semestru (W-01, W-

agogiki, dynamiki, artykulacji oraz zna budowę swojego instrumentu.

W_02

Określa budowę formalną utworu –np. allegro sonatowe, rondo, wariacje, utwory o budowie ABA

Umiejętności

U_01

Wykazuje się umiejętnością systematycznej pracy pomiędzy zajęciami .

U_02

Wykonuje utwór zgodnie z zapisem nutowym uwzględniając: prawidłowe odczytanie tekstu, płynność gry, właściwe tempo i charakter utworu, dynamikę i artykulację.

U_03

Potrafi samodzielnie przygotować i wykonać utwór, a w trakcie pracy nad nim poprawnie realizuje elementy zapisu nutowego oraz interpretuje utwór.

U_04

Czyta a'vista proste utwory gitarowe z koncentracją na podstawowych elementach muzycznych utworu (rytm, metrum, wysokość dźwięku).

U_05

Tworzy wspólną koncepcję wykonawczą i interpretacyjną podczas pracy w zespole kameralnym (akompaniowanie soliście – w przypadku instrumentów akompaniujących, gra w duecie) ze szczególnym uwrażliwieniem na umiejętność wzajemnego słuchania.

U_06

Łączy publiczne wykonanie utworu z obyciem scenicznym..

Kompetencje społeczne

K_01

Potrafi współpracować w małym zespole, niezależnie od pełnionej w nim roli solisty bądź akompaniatora.

K_02

Potrafi zarządzać czasem przygotowując się do koncertów, ćwiczeń i zaliczeń.

K_03

Radzi sobie ze stresem scenicznym podczas publicznych prezentacji.

02, W-03, U-01, U-02, U-03, K-01)

Wszystkie zaliczenia odbywają się w obecności wykładowcy danego przedmiotu, a egzaminy komisyjnie w obecności wykładowcy danego przedmiotu i minimum jeszcze jednego wykładowcy II instrumentu.

Zaliczenie semestru następuje na podstawie wewnętrznego koncertu, przesłuchania i przygotowania do zajęć.

Nieusprawiedliwiona nieobecność na zaliczeniu skutkuje oceną niedostateczną. Nieterminowe, przekładane zaliczenia nie mogą być ocenione wyżej niż na ocenę dostateczną, za wyjątkiem sytuacji szczególnych, np. usprawiedliwiona choroba studenta.

Warunkiem zaliczenia semestru jest udział studenta w wewnętrznych koncertach II instrumentu w Auli Instytutu Muzyki pod koniec każdego semestru /nie dotyczy studentów I roku, którzy kończą pierwszy semestr/. W trakcie koncertu każdy student wykonuje na ocenę jeden wybrany wcześniej utwór z repertuaru przerabianego w trakcie danego semestru. Jeśli utwór jest powtarzany z repertuaru granego wcześniej na przesłuchaniu semestralnym, pod uwagę brana jest ocena wyższa.

Student, który był nieobecny na koncercie:

1. ale usprawiedliwił nieobecność, wykonuje utwór w najbliższym terminie przed wykładowcą
2. ale był nieusprawiedliwiony, na kolejnym koncercie wykonuje 2 utwory

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów dwa tygodnie przed zaliczeniem. Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne przygotowywanie się do zajęć, które będzie każdorazowo oceniane przez wykładowcę i odnotowywane w karcie repertuarowej studenta.

Skala ocen z przygotowania do zajęć:

Dopuszczalne 2 nieprzygotowania w semestrze - bdb
Dopuszczalne 3 nieprzygotowania w semestrze - db plus

Dopuszczalne 4 nieprzygotowania w semestrze - db
Dopuszczalnych 5 nieprzygotowań w semestrze - dst plus

Dopuszczalnych 6 nieprzygotowań – dst

Kryteria oceny utworu wykonywanego podczas koncertu, przesłuchania, egzaminu (U_02)

niedosta- teczna	dosta- teczna	dobra	b. dobra
gra nierytmiczna, niezgodna z zapisem	prawidłowy rytm i wysokość nut	przybliżone tempo do właściwego, częściowa	Właściwe tempo i wyraz muzyczny,

nutowym		dynamika, właściwa artykulacja	gra stylowa
---------	--	--------------------------------------	-------------

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

- Przesłuchanie (na koniec semestru)
- Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów)
- Koncert

Ćwiczenia obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna jest średnią arytmetyczną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli:

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr I - IV	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
Przesłuchanie	W-01, W-02, W-03, U-01, U-02, U-03 K-01	S*	50%
Przygotowanie do zajęć (prezentacja przygotowywanych utworów na lekcji)	W-01, W-02, W-04, U-01, U-04, U-05, U-06, K-01 K-02 K-03	PZ	50%

S* - średnia arytmetyczna ocen za wykonanie minimum trzech utworów w trakcie przesłuchania, ocena za wykonanie utworu na koncercie brana jest pod uwagę jeśli jest to ocena wyższa, niż uzyskana w trakcie przesłuchania

Średnią ważoną wszystkich ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$O_k = (P_{\dot{C}wI} \times O_{\dot{C}wI}) + (P_{\dot{C}wII} \times O_{\dot{C}wII}) + (P_{\dot{C}wIII} \times O_{\dot{C}wIII}) + (P_{\dot{C}wIV} \times O_{\dot{C}wIV}) / \Sigma P$$

O_k – ocena końcowa

$P_{\dot{C}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\dot{C}w}$ – ocena z ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestry

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest składową 30% oceny za egzamin i 70% średniej ocen końcowych z czterech semestrów, przeliczana według wzoru (procenty zamieniamy na frakcje)

$$O_{KM} = [(O_k \times 0,7) + (O_e \times 0,3)]$$

O_{KM} – ocena końcowa za moduł/przedmiot

O_k – średnia ocen końcowych za cztery semestry

O_e – ocena za egzamin

	<p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p> <p>Wyliczenie oceny końcowej z egzaminu następuje zgodnie z § 27 ust.1 b oraz § 30 ust.6 Regulaminu Studiów AP w Słupsku.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02, K1_W06
W_02	K1_W03
U_01	K1_U09, K1_U11
U_02	K1_U09, K1_U11
U_03	K1_U01, K1_U02, K1_U03, K1_U04, K1_U09, K1_U13
U_04	K1_U12
U_05	K1_U03, K1_U04, K1_U07, K1_U08, K1_U13
U_06	K1_U17
K_01	K1_K06
K_02	K1_K05
K_03	K1_U17, K1_K09

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

ORGANY

nagrania muzyki organowej, koncerty na żywo w wykonaniu organistów solistów i kameralistów
J. Erdman – Organy

GITARA KLASYCZNA

Nagrania muzyki gitarowej, koncerty na żywo w wykonaniu gitarzystów solistów i kameralistów
J. Cardoso – Nauka i metoda techniki gitarowej

KLARNET

- P. Herfurth- A tune a day
- A. Brzozowski- Szkoła na klarnet
- A. Kasperek- Szkoła na klarnet
- H. Klose- Methode complete pour clarinet

GITARA ELEKTRYCZNA

1. Great Jazz Standards For Guitar - Arranged Fred Sokolow
2. Reihe jazz - die gitare im jazz-Stefan Diez
3. Gitara nie tylko jazzowa - Janusz Konefał
4. Blues - Rock - Leszk Cichoński
5. Chords & Scales for Guitar - Blake Neelly and Jeff Schroed

GITARA BASOWA

1. Der elektrobass im jazz - Adelhard Roidinger
2. Der kontrabas im jazz - Adelhard Roidinger
3. Blues In All Keys Transcribed Bass Lines - Bob Cranshaw

PERKUSJA

- a) Adam Polachowski – Szkoła gry na werblu, Etiudy batalistyczne
- b) Kevin Tuck – Drums Book
- c) Ted Reed – Syncopation
- d) Morris Goldenberg – Snare Drum for beginners
- e) S. Fink – Progressive Studies for Snare Drum – cz. I, II, III, V
- f) Christoph Niessen – Snare Drum Fun, Marching fun für Schlagwerker, Warmups for Drums
- g) J. S. Pratt – Modern Street Beats
- h) Charley Wilcoxon – 150 Rudimental Solos
- i) Joe Morello – Master Studies
- j) Christoph Niessen - Rhythmen von A-Z
- k) Eckhard Kopetzki – Fata Morgana
- l) John Lombardo, Charles Perry – Rockin’ Bass Drum, Beyond The Rockin’ Bass

TRĄBKA/PUZON

- ✓ Wilhelm Krzystek - Wybór praktycznych ćwiczeń na puzon
- ✓ Własne opracowania utworów: Stranger in the night, When I fall in love, The Entertainer, fragmenty opery Carmen G. Bizeta, Kantaty J.S.Bacha,
- ✓ Zbiór etiud melodyjnych różnych kompozytorów.
- ✓ Jean Baptiste Arban - Szkoła na trąbkę, 50 etiud- zeszyt I
- ✓ Zbiór etiud kompozytorów rosyjskich.
- ✓ J. Kalinowski - Dawne Tańce i Melodie
- ✓ J. Dastych - Dwie miniatury
- ✓ J.Kudyk - Etiudy Jazzowe
- ✓ Różni kompozytorzy - Zbiór popularnych piosenek i melodii (Gershwin, Nat King Cole, Ellington i in.)

B. Literatura uzupełniająca:

ORGANY

Szkoły i zbiory:

- red. B. Rutkowski – Zeszyty Organowe I, II
- W. Żeleński – 25 Preludiów
- S. Karg-Elert – 13 *preludiów* (Min. org. nr 13)
- M. Reger – 30 kleine Choral-vorspiele op. 135 a
- L. Vierne – 24 *pieces libre*
- red. J. Gołos – *Z polskiej muzyki organowej XVI w.*
- red. J. Grubich – *Dawna polska muzyka organowa*
- J.S.Bach – *Małe preludia i fugi*

Utwory polifoniczne i utwory dawnych mistrzów:

- ✓ red. B. Rutkowski – *Manuałowe utwory dawnych mistrzów*

Utwory różne:

- ✓ M. Surzyński – Wybrane utwory
- ✓ A. Freyer – Wybrane utwory
- ✓ M. Sawa – Preludia organowe na temat polskich pieśni kościelnych

GITARA KLASYCZNA

Etiudy:

1. F. Sor – Etiudy op. 31
2. F. Sor – Etiudy op. 35

3. J. Powroźniak – wybór etiud cz. I, II
4. A. Wendland - Guitar Master Class – LEGATO – ćwiczenia i etiudy
5. L. Brouwer - Estudios sencillos

Utwory polifoniczne i utwory dawnych mistrzów:

- B. Pękiel – „40 utworów na lutnię lub gitarę”,
- T. Mazur – „Muzyka polskiego renesansu”,
- J. P. Rameau - „Wybrane utwory w transkrypcji 1 i 2 gitary,
- J. Powroźniak - „J. S. Bach Utwory wybrane w transkrypcji na 1 i 2 gitary”,
- J. Powroźniak- Grajmy na gitarze z. XVII – „Gitarowa muzyka dawna i nowa” i in.

Utwory różne:

- A. J. Powroźniak - Utwory wybrane –klasycy gitary
- B. J. Powroźniak - Grajmy na gitarze” z. VI, IX , X , XI, XIV, XV, XVII, XVIII, XIX, XX,
- C. J. Cardoso - Suita de los Mita
- D. J. Powroźniak - Skarbczyk gitarzysty
- E. M. Drożdżowski - „Przez cały rok z gitarą”, „Dźwiękiem malowane”, „Etiudy” z. I , „33 utwory na gitarę”, „Gitarowe marzenia” z.1 i 2,
- F. M. Drożdżowski i T. Stachak - Solo & Duo.

KLARNET

Etiudy:

- L. Kurkiewicz- Zbiór etiud i ćwiczeń na klarnet- z.I,II,III
- J. Rae-20 modern studies

Utwory:

- I. Wyczyński- Wybór łatwych utworów na klarnet
- P. Weston - First clarinet album
- G. Gershwin- Wybrane utwory
- H. Rabaud- solo da concours
- E. Bozza- Aria

PERKUSJA

Pozycje literatury perkusyjnej autorów:

- J. Beck, A. Cirone, J. Delecluse, S. Fink, E. Kopetzki, M. Markovich, J. S. Pratt, W. Schinstine, Ch. Wilcoxon, N. J. Zivković, J. Bartz i in.

Nazwa zajęć II instrument - Gitara elektryczna		Forma zaliczenia Zo,E		Liczba punktów ECTS 8	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
Praktyczny	SPS	nie			1-4
Dyscyplina Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne CA	60		180		8
Przygotowanie do ćwiczeń			130		
Udział w koncertach			10		
Analiza literatury dotycząca danego fakultetu			20		
Przygotowanie do egzaminu			20		
Razem	60		180		8
Metody dydaktyczne					
Metody dydaktyczne dla muzycznych zajęć fakultatywnych: wybrany instrument – gitara elektryczna					
metody oparte na obserwacji, pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne:					
1. prezentacja utworu przez wykładowcę w czasie zajęć - możliwość odniesienia się do pewnego wzorca w trakcie samodzielnej pracy studenta					
2. prezentacja metod pracy nad doskonaleniem warsztatu gitarzysty – sposoby pracy (efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na ćwiczenie), ćwiczenia rozwijające technikę (artykulacyjne, agogiczne), ćwiczenie pamięci (sposoby uczenia się utworu na pamięć), ćwiczenie koncentracji (gotowość estradowa poprzez osiągnięcie płynności wykonania), ćwiczenie słyszenia akordów 4,5,6 dźwiękowych.					
3. kontrola błędów tekstowych, artykulacyjnych, dynamicznych itp. w czasie zajęć					
4. kontrola postępów w pracy nad utworami, bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów sygnalizowanych przez studenta					
5. praca nad interpretacją utworu (omówienie, dyskusja ze studentem, prezentacja przez wykładowcę wybranych fragmentów utworu pod kątem różnych możliwości interpretacyjnych)					
6. omówienie sposobów samodzielnej pracy nad utworem, krytyczna analiza wykonań utworów samodzielnie przygotowanych przez studenta na zajęcia					
7. praca nad rozwijaniem umiejętności czytania a'vista – omówienie najistotniejszych elementów tej techniki;					

ćwiczenie wzrokowej analizy zapisu nutowego utworu pod kątem tonacji, harmonii, agogiki, stylu; ćwiczenie wewnętrznego słyszenia utworu; koncentracja na najistotniejszych dla danego utworu elementach, szczególnie na ogólnym charakterze utworu; ćwiczenie umiejętności wyprzedzania wzrokiem zapisu nutowego w czasie czytania a'vista; ćwiczenie pobudzania wyobraźni muzycznej i otwartości wypowiedzi muzycznej przez dobór odpowiedniego repertuaru do czytania a'vista (szczególnie przy pomocy prostych, charakterystycznych utworów kompozytorów współczesnych)

8. ćwiczenie umiejętności wzajemnego słuchania się w trakcie uprawiania muzyki kameralnej, dyskusja na temat roli solisty i akompaniatora i zachowania proporcji dynamicznych w trakcie wykonywania utworu, omówienie sposobów pracy nad utworem kameralnym z uwzględnieniem procesu tworzenia wspólnej interpretacji wykonawców

9. dyskusja nad problemem stresu podczas wykonań publicznych, zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia wartości studenta poprzez świadomość wagi, jaką odgrywa systematyczna, rzetelna praca nad utworem do momentu wyjścia na scenę

10. indywidualne podejście w doborze metod pracy ze studentem, uwzględniające jego dotychczasowe wykształcenie instrumentalne.

Wymagania wstępne

Wymagania formalne

- znajomość podstawowych zasad muzyki, harmonii, kontrapunktu, historii muzyki i literatury muzycznej (w szczególności literatury gitarowej) w obszarze odpowiadającym osiągniętym efektom kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

- osiągnięte efekty kształcenia przewidziane programem studiów pierwszego stopnia, umożliwiające kontynuację nauki gry na gitarze elektrycznej na poziomie odpowiadającym końcowemu etapowi podstawowej szkoły muzycznej i wyższym

Cele zajęć

Kontynuacja celów założonych na poziomie studiów pierwszego stopnia dla przedmiotu: **gitarę elektryczną**, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnego podejścia do zainteresowań i preferencji muzycznych studenta w zakresie opracowywanych utworów:

1. dalszy rozwój środków gitarowych służących do posługiwania się instrumentem w przyszłej pracy artystycznej i pedagogicznej (rozwijanie prawidłowych nawyków warunkujących swobodę gry na gitarze)
2. zapoznanie studenta z literaturą muzyczną w możliwie najszerszym zakresie (opanowywanie zróżnicowanego stylistycznie i technicznie repertuaru)
3. dalsze kształcenie umiejętności szybkiego i bezbłędnego odczytywania tekstu (gra a vista w zróżnicowanych tempach i o różnym stopniu trudności)
4. wyrabianie poczucia stylu i kształcenie gustu artystycznego
5. rozwijanie samodzielności myślenia (umiejętność samodzielnej pracy nad utworem)
6. w zależności od potrzeb, upodobań studenta - praktyka solowa, akompaniamentu i gry zespołowej.

Treści programowe

-etapowa praca nad każdym utworem – analiza utworu pod kątem zapisu nutowego, tonacji, oznaczeń agogicznych, dynamicznych i artykulacyjnych, precyzyjne rozczytanie tekstu przez studenta, biegłość i płynność wykonania utworu.

-interpretacja utworu (język muzyczny zależnie od gatunku, stylu, wiedza o kompozytorze i charakterystycznych cechach stylu)

-kształtowanie wyobraźni muzycznej poprzez samodzielne przygotowanie utworu i czytanie a'vista,

-poszerzanie znajomości literatury muzycznej na gitarę (standardy muzyki rozrywkowej, jazzowej)

-współpraca w zespole kameralnym, praca nad akompaniamentem, wzajemne słuchanie: solista – akompaniator, słyszenie wielowarstwowe utworu kameralnego

-problem stresu w trakcie wykonywania utworów w czasie publicznych prezentacji

W trakcie semestru trzeciego i czwartego student przygotowuje program koncertu dyplomowego (nie można powtarzać repertuaru ze studiów pierwszego stopnia), zgodnie z obowiązującymi zasadami dyplomowania na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia (E)		Liczba punktów ECTS	
Dydaktyka przedmiotu muzyka				8	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	Tak		III-VI	
Dyscyplina					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady (W)	30				8
Studia nad literaturą z dydaktyki muzyki			30		III Sem. W N 15 / S 15 1 ECTS
Przygotowanie prezentacji multimedialnej			20		Ćw N 30 / S 0 1 ECTS
Przygotowanie pracy zaliczeniowej			20		IV Sem. W N 15 / S 15 1 ECTS
Przygotowanie się do egzaminu			30		Ćw N 30 / S 0 1 ECTS
Ćwiczenia audytoryjne (CAU)	90				
Przygotowanie do kolokwium.			20		V Sem. Ćw N 15 / S 45 2 ECTS
					VI Sem. Ćw N 15 / S 45 2 ECTS
Razem	120		120		8
Metody dydaktyczne					
ćwiczenia warsztatowe, analiza literatury muzycznej z dyskusją, rozwiązywanie zadań					
Wymagania wstępne					
<p>A. Wymagania formalne, czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu: Pedagogika ogólna, Pedagogika w szkole podstawowej, Podstawy dydaktyki, Zasady muzyki, Historia muzyki, Instrument: obowiązkowy.</p> <p>B. Wymagania wstępne, czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu</p> <p>Student opanował wiedzę i umiejętności z zakresu: zasady muzyki niezbędnych w realizacji form aktywności muzycznej, historii dziejów kultury muzycznej, literatury muzycznej i potrafi zagrać akompaniament do piosenek, utworów instrumentalnych, zabaw i ćwiczeń rytmicznych.</p>					
Cele zajęć					
Przedmiot stanowi praktyczny warsztat wybranych problemów z zakresu dydaktyki muzyki					
Głównymi celami przedmiotu są:					
Nabywanie umiejętności wykorzystania wiedzy ogólnopedagogicznej, dydaktycznej o rozwoju dziecka (w tym					

muzycznym) oraz procesie dydaktycznym w konstruowaniu procesu uczenia się muzyki

Wyposażenie studenta w umiejętności wdrażania różnorodnych nurtów i orientacji edukacji muzycznej w procesie uczenia się muzyki na zajęciach przedmiotowych.

Rozwijanie twórczej i innowacyjnej postawy nauczyciela w konstruowaniu programu, jak i wdrażaniu nowych metod edukacyjnych.

Wyposażenie studenta w narzędzia ewaluacji i diagnozy osiągnięć muzycznych ucznia oraz przedstawienie ich praktycznego zastosowania.

Zapoznanie studenta z literaturą metodyczną, podręcznikami i programami do przedmiotu muzyka oraz wdrożenie do wykorzystania tych pomocy na zajęciach szkolnych.

Przygotowanie do prowadzenia zajęć z przedmiotu muzyka na I i II etapie kształcenia ogólnokształcącego, a także muzycznych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Poznanie celów kształcenia, treści programowych, zasad, metod, form i organizacji kształcenia muzycznego.

Kształcenie umiejętności konstruowania scenariuszy zajęć z muzyki, zgodnie z założeniami współczesnej dydaktyki.

Przygotowanie merytoryczne studentów do praktyki ciągłej (wrzesień) w szkole podstawowej.

Treści programowe

Wykład:

Podstawy teoretyczne dydaktyki muzyki, główne założenia koncepcyjne w Polsce – Narodowa koncepcja edukacji muzycznej, Polska pluralistyczna koncepcja wychowania muzycznego (Maria Przychodzińska), Krakowska Szkoła Wychowania Muzycznego Zofii Burowskiej

Wychowanie do sztuki (muzyki), wychowanie estetyczne i rola muzyki w tym procesie, wartości w muzyce i edukacji, przeżycie i funkcje poznawcze oraz terapeutyczne muzyki.

Cele wychowawcze, kształcące i dydaktyczne muzyki – klasyfikacja pojęć i ich praktyczne zastosowanie.

Cele kształcenia muzycznego (wymagania ogólne) i treści nauczania muzyki (wymagania szczegółowe).– analiza Podstawy Programowej Kształcenia Ogólnego MEN.

Nauczyciel muzyki – wzory, modele i rzeczywistość, proces kształcenia i doskonalenia zawodowego. Zasady organizowania pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela muzyki

Przedmiot muzyki w kontekście innych przedmiotów realizowanych w szkole podstawowej oraz znaczenie i praktyka dydaktyki muzyki w edukacji zintegrowanej.

Ścieżki edukacyjne-włączanie treści pozamuzycznych do realizacji przedmiotu muzyka.

Ćwiczenia

Organizacja kształcenia muzycznego uczniów na poziomie etapu edukacyjnego, roku szkolnego, bloku programowego i pojedynczej jednostki lekcyjnej.

Współczesne systemy kształcenia muzycznego – realizacja praktyczna założeń systemów: wg koncepcji Carla Orffa, Emila Jacquesa Dalcroze' a, Zoltana Kodaya.

Formy aktywności muzycznej stosowane na lekcjach muzyki (śpiew, gra na instrumentach, tworzenie muzyki, słuchanie muzyki, ruch z muzyką) oraz założenia budowy programów nauczania w kontekście realizacji tych form.

Konstruowanie scenariuszy zajęć z przedmiotu muzyka na I i II etapie edukacyjnym, zgodne z założeniami współczesnej dydaktyki oraz wymagań programowych.

Poznanie literatury przedmiotu – literatura dydaktyki muzyki, pakiety edukacyjne na I i II etap kształcenia oraz literatura uzupełniająca.

Konstrukcja programu nauczania muzyki, jego zorientowanie wynikowe oraz formy sprawdzenia i oceny osiągnięć

Pozalekcyjne i pozaszkolne formy edukacji muzycznej

Efekty uczenia się

Wiedza

W_01 Potrafi scharakteryzować metody, cele kształcenia muzycznego oraz treści nauczania muzyki formułowane i realizowane na I i II etapie edukacyjnym

W_02 Rozumie jak należy organizować pracę dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela muzyki oraz kształcenie muzyczne uczniów.

W_03 Wyjaśnia formy aktywności muzycznej stosowane na lekcjach muzyki, założenia programów nauczania oraz strukturę jednostki lekcyjnej.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną, egzamin

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

- ✓ Kolokwium ustne
- ✓ Prezentacja multimedialna
- ✓ Prowadzenie lekcji muzyki na I i II etapie edukacyjnym – pokaz praktyczny
- ✓ Wykonanie **pracy zaliczeniowej**: własne opracowanie scenariuszy zajęć na wybrane

W_04 Opanował wiedzę z zakresu literatury dydaktyki muzyki.

Umiejętności

U_01 Potrafi konstruować scenariusze zajęć z muzyki na I i II etapie edukacyjnym na podstawie dostępnych materiałów dydaktycznych oraz uzupełniając je o własne, innowacyjne pomysły twórcze.

U_02 Prawidłowo realizuje wszystkie formy aktywności muzycznej

U_03 Realizuje praktycznie założenia systemów kształcenia muzycznego

U_04 Potrafi skonstruować narzędzia kontroli i oceny osiągnięć uczniowskich

Kompetencje społeczne

K_01 Rozumie potrzebę pogłębiania wiedzy przedmiotowej i rozwijania umiejętności związanych z zawodem nauczyciela.

K_02 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno - edukacyjnych.

K_03 Posiada wiedzę psychologiczną dotyczącą komunikacji i relacji nauczyciel-uczeń

zagadnienie,

✓ egzamin z zakresu treści przedmiotowych

Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestrów

Wykłady:

Skala ocen dla wykładów sem III	kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Prezentacja multimedialna	PM III	W_02 , W_03 U_02	50%
Praca zaliczeniowa Scenariusz zajęć lekcji muzyki	PZ III	W_01 , W_02 , U_01, U_04	50%

Skala ocen dla wykładów sem IV	Kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Prezentacja multimedialna	PM IV	W_02 , W_03 U_02 K_01 K_02	50%
Praca zaliczeniowa Scenariusz zajęć lekcji muzyki	SZ IV	W_01 , W_02 , U_01, U_04 W_04	50%

Ćwiczenia obowiązują semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr III	kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Aktywny udział w zajęciach	AK III	W_02, W_03 U_02	70%
Prezentacja scenariusza z praktyk	ZP III	W_01, W_02, U_01, U_04	30%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr IV	Kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Aktywny udział w zajęciach	AK IV	W_02, W_03 U_02 K_01 K_02	80%
Prezentacja scenariusza z praktyk	ZP IV	W_01, W_02, U_01, U_04 W_04	20%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V	Kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Kolokwium ustne	KU V	W_01, W_02, U_01, U_04 W_04	70%
Wykonanie pracy zaliczeniowej	PZ V	W_01, W_02, U_01, U_04 W_04	30%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr VI	Kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Wykonanie pracy zaliczeniowej	PZ VI	W_01, W_02, U_01, U_04 W_04	50%
Pokaz praktyczny Przeprowadzenie zajęć z grupą studentów	PP VI	W_02, W_03 U_02 K_01 K_02	50%

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (wykład + ćwiczenia) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{ks} = [(P_w \times O_w) + (P_{\acute{c}w} \times O_{\acute{c}w})] / \Sigma P$$

P_w – punkty ECTS wykładów za semestr

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O_w – ocena wykładu;

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

	<p>Średnia ważona za moduł/przedmiot obliczamy według wzoru:</p> $O_k = [(P_{III} \times O_{kIII}) + (P_{IV} \times O_{kIV}) + (P_V \times O_{ckV}) + (P_{VI} \times O_{ckVI})] / \sum P$ <p>Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest składową 30% oceny za egzamin (efekty W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_04K_01, K_03) i 70% ocen końcowych (średnia ważona) z III, IV, V i VI semestru, przeliczana według wzoru:</p> $O_{KM} = [(A \times 70) + (B \times 30)] / 100$ <p>O_{KM} – ocena końcowa za moduł/przedmiot A – średnia ocen końcowych za III, IV, V, VI semestr B – ocena za egzamin</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W13
W_02	K1_W011, K1_W13
W_03	K1_W13; K1_W02
W_04	K1_W05
U_01	K1_U22; K1_U15
U_02	K1_U22; K1_U01, K1_U03; K1_U06; K1_U11; K1_U15
U_03	K1_U22;
U_04	K1_U22;
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02; K1_K03; K1_K04; K1_K05
K_03	K1_K06; K1_K08; K1_K09; K1_K12, K1_K13

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Goriszowski W., Kowalik P. – Metodologiczno – metodyczne problemy wychowania muzycznego w zarysie. Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 1994

Przychodzińska M. – Wychowanie Muzyczne – idee, treści, kierunki rozwoju. WSiP, Warszawa 1989

Podstawa programowa kształcenia ogólnego – Edukacja artystyczna i kulturalna MEN 2009

Burowska Z. – Słuchanie i tworzenie muzyki w szkole. WSiP, Warszawa 1980

Podręczniki do nauki przedmiotu muzyka.

B. Literatura uzupełniająca:

B. Literatura uzupełniająca

Brzozowska-Kuczkiwicz – Emil Jaques – Dalcroze i jego rytmika, WSiP, Warszawa 1991

Burowska Z, Karpąta B., Noworol B., Wilk A. – So-mi-la. WSiP, Warszawa 1989

Dadak – Kozicka K. – Śpiewajże mi jako umiesz. WSiP, Warszawa 1992

Michalak B. – Schulwerk Carla Orffa – Idea muzyki elementarnej i jej recepcja. Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Poznań 2009

Smoczyńska-Nachtman U.- Muzyka dla dzieci. WSiP, Warszawa 1992

Stasińska K. – Instrumentarium Orffa w szkole. WSiP, Warszawa 1986

Śmiechowski B. – Z muzyką przez wieki i kraje. Borgis, Warszawa 1995

Nazwa zajęć Praktyka przedmiotu muzyka		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		4-6	
Dyscyplina: Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
Praktyka według szczegółowego harmonogramu praktyk	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Sem III – 0/30 -1 p ECTS Sem IV – 0/60 -2 p ECTS Sem V – 0/30 -1 p ECTS
Hospitowanie lekcji muzyki			32		
Zapoznanie z dokumentacją dydaktyczno-muzyczną nauczyciela muzyki			7		
Hospitowanie muzycznych zajęć pozalekcyjnych			15		
Zapoznanie z dokumentacją szkoły			6		
Samodzielne przeprowadzenie lekcji muzyki i zajęć pozalekcyjnych			60		
Razem			120		4
Metody dydaktyczne Konstruowanie scenariuszy zajęć, przygotowanie prezentacji multimedialnych, poszukiwanie i analiza materiałów źródłowych, dyskusja, projekt badawczy, prowadzenie dokumentacji.					
Wymagania wstępne A. Wymagania formalne , czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu: Dydaktyka przedmiotu muzyka, Zasady muzyki, Historia muzyki, Instrument: obowiązkowy, Instrumenty szkolne. B. Wymagania wstępne , czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu Zna zasady organizacji kształcenia muzycznego uczniów oraz zasady organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela muzyki, zgodne z obowiązującymi przepisami oświatowymi.					

Cele przedmiotu

Głównymi celami praktyk są:

1. Przygotowanie studentów do pracy dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej w zakresie przedmiotu muzyka w szkole podstawowej.
2. Nabycie umiejętności organizowania pracy dydaktyczno-wychowawczej poprzez właściwe opracowywanie scenariuszy zajęć, prowadzenie i hospitowanie lekcji i muzycznych zajęć pozalekcyjnych.
3. Nawiązanie przez studentów kontaktu pedagogicznego z dziećmi oraz poznanie charakteru i warunków pracy nauczyciela muzyki i szkoły.

Treści programowe

Hospitowanie lekcji muzyki, zgodnie z planem opiekuna praktyki w szkole podstawowej.

Zapoznanie z dokumentacją dydaktyczno-muzyczną nauczyciela muzyki, zgodną z obowiązującymi przepisami oświatowymi.

Hospitowanie muzycznych zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i pasje uczniów.

Zapoznanie z dokumentacją szkoły, uczestnictwo w posiedzeniach rady pedagogicznej, zespołach samokształceniowych, w innych zebraniach nauczycieli oraz szkolnych imprezach i życiu szkoły.

Samodzielne przeprowadzenie lekcji na poziomie szkoły podstawowej, na podstawie opracowanych przez studenta i zatwierdzonych przez opiekuna scenariuszy zajęć.

Samodzielne przeprowadzenie kilku pozalekcyjnych zajęć muzycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna metody i cele kształcenia muzycznego (wymagania ogólne) i treści nauczania muzyki (wymagania szczegółowe) na I i II etapie edukacyjnym wg Podstawy programowej MEN.

W_02 Zna zasady organizowania pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela muzyki i organizację kształcenia muzycznego uczniów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi.

W_03 Zna literaturę przedmiotu – pakiety edukacyjne na I i II etapie kształcenia oraz literaturę uzupełniającą.

W_04 Posiada wiedzę korzystania z multimedialnych źródeł muzyki i informacji o muzyce przy projektowaniu procesu lekcyjnego.

Umiejętności

U_05 Konstruuje prawidłowo i rzetelnie scenariusze zajęć z muzyki na **poziomie szkoły podstawowej**, zgodnie z założeniami współczesnej dydaktyki.

U_06 Przygotowuje i przeprowadza lekcje muzyki w szkole podstawowej i muzyczne zajęcia pozalekcyjne.

U_07 Potrafi dokonać analizy i oceny lekcji muzyki, a także muzycznych zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z wytycznymi (arkusz hospitacyjny).

U_08 Prowadzi rzetelnie dokumentację praktyk pedagogicznych

Kompetencje społeczne

K_09 Rozumie potrzebę pogłębiania wiedzy przedmiotowej i rozwijania umiejętności związanych z zawodem nauczyciela.

K_10 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno - edukacyjnych.

K_11 Posiada wiedzę psychologiczną dotyczącą komunikacji i relacji nauczyciel-uczeń.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Warunkiem zaliczenia praktyki jest:

pozytywna ocena przeprowadzonych lekcji wystawiona przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły.

złożenie dziennika praktyk wraz z „Kwestionariuszem oceny przydatności do zawodu” do opiekuna praktyk z ramienia uczelni.

Analiza scenariuszy zajęć prowadzonych przez studenta oraz wymaganej dokumentacji praktyk.

Ćwiczenia obowiązują semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli

Tabela

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr III	Efekt kształcenia	kod	Ocena końcowa
Ocena przebiegu praktyki wystawiona przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły.	W_01 do W_04 U_05 do U_06 K10_K11	S1	60%
Analiza wymaganej dokumentacji praktyk.	U_07 do U_08 K_09	S2	40%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr IV	Efekt kształcenia	kod	Ocena końcowa
Ocena przebiegu praktyki wystawiona przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły.	W_01 do W_04 U_05 do U_06 K10_-K11	S1	60%
Analiza scenariuszy zajęć prowadzonych przez studenta oraz wymaganej dokumentacji praktyk.	U_07 do U_08 K_09	S2	40%
Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V			
Ocena przebiegu praktyki wystawiona przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły.	W_01 do W_04 U_05 do U_06 K10_-K11	S1	60%
Analiza scenariuszy zajęć prowadzonych przez studenta oraz wymaganej dokumentacji praktyk.	U_07 do U_08 K_09	S2	40%

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (praktyka) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

Ocenę semestralną z ćwiczeń (praktyka) obliczamy według wzoru:

W sem. III

$$O\acute{C}w=[(SI \times 0,6) + (SII \times 0,4)]$$

W sem.IV

$$O\acute{C}w=[(SI \times 0,6) + (SII \times 0,4)]$$

W sem.V

$$O\acute{C}w=[(SI \times 0,6) + (SII \times 0,4)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$Oks = (P\acute{C}w \times O\acute{C}w) / \Sigma P$$

Oks - ocena końcowa semestralna

P $\acute{C}$ w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O $\acute{C}$ w – ocena ćwiczeń;

Σ P – suma punktów ECTS za semestr

Średnią ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$Ok = (P\acute{C}wIII \times O\acute{C}wIII) + (P\acute{C}wIV \times O\acute{C}wIV) + (P\acute{C}wV \times O\acute{C}wV) / \Sigma P$$

Ok- ocena końcowa

P $\acute{C}$ w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O $\acute{C}$ w – ocena ćwiczeń;

Σ P – suma punktów ECTS za semestry

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady:

	<p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p>
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W13
W_02	K1_W09; K1_W11, K1_W12, K1_W13
W_03	K1_W05; K1_W01; K1_W02;
W_04	K1_W07
U_05	K1_U22; K1_U15
U_06	K1_U20; K1_U21; K1_U22
U_07	K1_U22
U_08	K1_U22
K_09	K1_K01
K_10	K1_K02; K1_K03; K1_K04; K1_K05
K_11	K1_K08; K1_K10; K1_K11 K1_K12;
Wykaz literatury	
<p>✓ Literatura podstawowa: Gorisowski W., Kowalik P. – Metodologiczno – metodyczne problemy wychowania muzycznego w zarysie. Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 1994 Lipska E., Przychodzińska M. – Drogi do muzyki. Metodyka i materiały repertuarowe WSiP, Warszawa 1999 Okoń W. – Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa 1987 Przychodzińska M. – Wychowanie Muzyczne – idee, treści, kierunki rozwoju. WSiP, Warszawa 1989 Podstawa programowa kształcenia ogólnego – Edukacja artystyczna i kulturalna MEN 2017</p>	
B. Literatura uzupełniająca:	
Pakiety edukacyjne dla nauczyciela i ucznia do nauczania muzyki w szkole podstawowej różnych wydawnictw.	

Nazwa zajęć Teoria edukacji muzycznej		Forma zaliczenia (Zo)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak		I-II	
Dyscyplina <i>Sztuki muzyczne</i>					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	2
Wykład (W)	30		30		
Analiza literatury przedmiotu			10		I sem. - N 15 / S 15 - 1 ECTS II sem. - N 15 / S 15 - 1 ECTS
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej			10		
Przygotowanie do sprawdzianu pisemnego			10		
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne					
<ul style="list-style-type: none"> Wykład połączony z prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, praca własna studentów 					
Wymagania wstępne					
Wykształcenie ogólne na poziomie szkoły średniej oraz podstawowe w zakresie wiedzy i umiejętności muzycznych					
Cele zajęć					
<ol style="list-style-type: none"> Przekazanie studentom wiedzy dotyczącej aktualnym koncepcjom pedagogicznym znajdującym odzwierciedlenie w powszechnej edukacji muzycznej. Ukazanie pedagogiki muzycznej jako teorii edukacji w kontekście innych nauk. Opanowanie przez studentów najważniejszych pojęć pedagogicznych wykorzystywanych w opisie i analizie zjawisk kształcenia muzycznego. Uświadamianie studentom ich przyszłej roli zawodowej definiowanej na płaszczyźnie teorii oraz praktyki edukacyjnej. Kształcenie u przyszłych nauczycieli muzyki refleksyjnego stosunku do poznawanych teorii pedagogicznych i edukacyjnych, twórczej postawy w realizacji procesu dydaktyczno - wychowawczego w klasie szkolnej na przykładzie nauczania muzyki, Kształtowanie innowacyjnej postawy kandydatów na nauczycieli muzyki, wdrażanie ich do samokształcenia 					
Treści programowe					
<ol style="list-style-type: none"> Formy aktywności muzycznej na lekcji muzyka (w edukacji muzycznej) Śpiew i jego funkcje. Metodyka wprowadzania piosenki Wychowawcze funkcje muzyki – rozwój zdolności i kultury muzycznej, muzyka w kształtowaniu różnych sfer osobowości – poznawczych, etycznych, wyobraźniowych, emocjonalnych i estetycznych. Gra na instrumentach muzycznych – w koncepcjach nauczania muzyki 					

6. Ruch z muzyką – najważniejsze koncepcje i praktyka edukacyjna
7. Tworzenie muzyki w edukacji powszechnej – możliwości i ograniczenia
8. Integracja sztuk jako idea pedagogiczna. Rola zintegrowanej ekspresji artystycznej w tym zakresie. Powiązania muzyki z innymi sztukami – plastyką, poezją i literaturą, teatrem.
9. Słuchanie muzyki i jego typologia. Przeżycie estetyczne
10. Teorie wychowania i przeżycia estetycznego oraz ich rola w pedagogice muzyki.
11. Nauczyciel muzyki w szkole – model i zadania zawodowe.
12. Organizacja zajęć muzycznych w szkole.
13. Muzyka ludowa w edukacji muzycznej.
14. Wielokulturowość w nauczaniu muzyki.
15. Różne gatunki muzyki w edukacji muzycznej – sztuka wysoka a kultura popularna
16. Podstawy psychologii muzyki – zagadnienie zdolności muzycznych.

Efekty uczenia się

Wiedza

W_01 Opanował wiedzę dotyczącą podstaw edukacji muzycznej i pojęć związanych z tym obszarem

W_02 Wiąże wiedzę o edukacji muzycznej z kontekstem innych nauk humanistycznych i społecznych

W_03 Przyswoił podstawową wiedzę w zakresie prawa autorskiego oraz funkcjonowania nauczyciela muzyki we współczesnym rynku pracy

Umiejętności

U_01 Potrafi wykazać znaczenie teorii edukacji muzycznej w pracy nauczyciela muzyki

U_02 Opanował umiejętność stworzenia własnych autorskich rozwiązań edukacyjnych w oparciu o wiedzę z zakresu teorii pedagogiczno-muzycznej

Kompetencje społeczne

K_01 Wykazuje innowacyjną postawę w zakresie tworzenia własnego warsztatu edukacyjnego

K_02 Dostrzega rolę samokształcenia w tworzeniu swojej roli edukacyjnej jako nauczyciela muzyki – wychowawcy i dydaktyka

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Zaliczenie praktyczne pisemne i ustne.

- Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie edukacji muzycznej
- Praca pisemna na temat edukacji muzycznej

Semestr 1,

Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie edukacji muzycznej

emisji

- Praca pisemna na temat edukacji muzycznej

Semestr 2

Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie edukacji muzycznej

emisji

- Praca pisemna na temat edukacji muzycznej

Wykład - obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna z wykładu jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr I,	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
Praca pisemna na temat zagadnień edukacji muzycznej	W_01, U_01, U_02	P	50%
Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy o edukacji muzycznej	W_02, K_01, K_02	S	50 %

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr II,	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy o edukacji muzycznej	W_02, K_01, K_02	S	50%

Praca pisemna na temat zagadnień edukacji muzycznej	W_01, U_01, U_02	P	50 %

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr I,	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
Praca pisemna na temat kształcenia wokalnego	W_02 W_03 K_01	P	50%
Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie zbiorowej emisji głosu	U_01 U_02	S	50 %

Ocenę semestralną z ćwiczeń obliczamy według wzoru:

$$O_{cw} = [(S \times 0,5) + (P \times 0,5)]$$

Gdzie S, P – ocena cząstkowa wg skali

Oceny końcowa za semestr jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W05; K1_W11
W_02	K1_W11, K1_W05;
W_03	K1_W08
U_01	K1_U15; K1_U20;
U_02	K1_U15; K1_U20;
K_01	K1_K04;
K_02	K1_K05;

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

W. Goriszowski, P. Kowalik – *Metodologiczno-metodyczne problemy wychowania muzycznego w zarysie*. Kielce 1994.

Z. Konaszewicz, *Szkice z pedagogiki muzycznej*. Warszawa 2001.

M. Przychodzińska., *Wychowanie muzyczne - idee, treści, kierunki rozwoju*, Warszawa 1989.

M. Przychodzińska-Kaciczak, *Polskie koncepcje powszechnego wychowania muzycznego. Tradycje - współczesność*, Warszawa 1987.

I. Wojnar – *Teoria wychowania estetycznego*. Warszawa 1984.

B. Literatura uzupełniająca:

Z. Burowska – *Współczesne systemy wychowania muzycznego*, Warszawa 1976

Red. R. Gozdecka, M. Grusiewicz – *Współczesne oblicza edukacji muzycznej*. Lublin 2008.

Red. A Białkowski – *Nowe obszary i drogi rozwoju edukacji muzycznej w Polsce – Warszawa 2012*

Nazwa zajęć Zbiorowa emisja głosu		Forma zaliczenia (Zo)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	Tak		I-II	
Dyscyplina <i>Sztuki muzyczne</i>					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	2
Ćwiczenia audytorjne (CAU)	30		30		
Przygotowanie do zaliczeń			15		I sem - N 15/S 15 1 ECTS
Analiza literatury przedmiotu			15		
					II sem. – N 15/ S 15 1 ECTS
Razem	30		30		
Metody dydaktyczne					
a) Metoda oparta na obserwacji – pokaz. b) Metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja, – opis, analiza strukturalna, interpretacja – praca z książką, z materiałami nutowymi c) Metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych.					
Wymagania wstępne					
1. W zakresie wiedzy: posiada podstawową wiedzę o elementach muzyki; 2. W zakresie umiejętności: charakteryzuje się podstawowymi zdolnościami muzycznymi –słuchem wysokościowym, harmonicznym, poczuciem rytmu oraz warunkami głosowymi, opanował śpiew w zakresie piosenki szkolnej, 3. W zakresie kompetencji społecznych: potrafi zaangażować się w śpiewanie, redukować tremę wykonawczą.					
Cele zajęć					
1. Poznawanie teoretycznych i praktycznych podstaw emisji głosu 2. Kształcenie w zakresie umiejętności stosowania ćwiczeń wokalnych w zbiorowej emisji głosu 3. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy wykonań utworów wokalnych 4. Wdrożenie studenta do zadań pracy z dzieckiem na przykładzie uczenia go utworów muzycznych 5. Rozwijanie umiejętności uczenia pieśni szkolnej, prostych utworów chóralnych według algorytmu działań 6. Przystwojenie zasad ochrony głosu nauczyciela i ucznia przed przeciążeniami.					

Treści programowe

1. Budowa i funkcje aparatu głosowego.
2. Stosowanie oparcia oddechowego w ćwiczeniach.
3. Fonacja, praca więzadeł głosowych w aspektach miękkiego nastawienia głosu i jego ochrony.
4. Praca na rozwoju rezonatorów.
5. Artykulacja oraz podstawowe zasady wymowy.
6. Rozśpiewanie jako przygotowanie do zadań wokalnych na lekcji muzyki i próbie zespołów wokalnych.
7. Algorytm działań nauczyciela wprowadzania piosenki – metoda ze słuchu i z nut.
8. Nauka piosenek zróżnicowanych pod względem emisyjnym i stylistycznym.
9. Nauka prostych utworów wielogłosowych – praca nad intonacją i brzmieniem głosu.
10. Słuchanie muzyki wokalne – analiza typów głosu i stylistyki wykonawczej.
11. Podstawy higieny głosu w pracy z dzieckiem.

Efekty uczenia się:**Wiedza**

W_01 Poznał repertuar pieśni szkolnych i prostych utworów wielogłosowych w kontekście zadań zbiorowej emisji głosu.
 W_02 Jest świadomy związków wiedzy na temat zbiorowej emisji głosu z praktycznymi zadaniami kształcenia wokálnego uczniów
 W_03 Zna zależności pomiędzy teorią pedagogiki i dydaktyki muzyki a skutecznością kształcenia emisji głosu dziecka

Umiejętności

U_01 Potrafi nauczyć dzieci repertuar pieśni stosując skuteczne ćwiczenia głosowe raz realizując zadania muzyczne i interpretacyjne
 U_02 Opanował praktyczne umiejętności w śpiewu i akompaniamentu, które wykorzystuje na zajęciach muzyki w szkole i pracy pozaszkolnej

Kompetencje społeczne

K_01 Krytycznie analizuje wykonawstwo wokalne w kontekście rozumienia stylistyki pieśni szkolnej
 K_02 Jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań nauczyciela w zakresie higieny i emisji głosu dziecka

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**A. Sposób zaliczenia**

Zaliczenie z oceną.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia**Zaliczenie praktyczne pisemne i ustne.**

- Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie zbiorowej emisji głosu

- Praca pisemna na temat kształcenia wokálnego

Semestr 1,
 Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie zbiorowej emisji głosu

- Praca pisemna na temat kształcenia wokálnego

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr I,	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
Praca pisemna na temat kształcenia wokálnego	W_02 W_03 K_01	P	50%
Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie zbiorowej emisji głosu	U_01 U_02	S	50 %

Semestr 2
 Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie zbiorowej emisji głosu

	Praca pisemna na temat kształcenia wokalnego Ćwiczenia obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna z ćwiczeń jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli			
	Skala ocen dla ćwiczeń – semestr II,	Efekt kształcenia	Kod	Ocena końcowa
	Sprawdzian ustny opanowanie wiedzy w zakresie zbiorowej emisji głosu	U_01 U_02	S	50%
	Praca pisemna na temat kształcenia wokalnego	U_01 U_02 W_03 K_02	P	50 %
<p>Ocenę semestralną z ćwiczeń obliczamy według wzoru: $O_{\text{cw}} = [(S \times 0,5) + (P \times 0,5)]$ Gdzie S, P – ocena cząstkowa wg skali</p> <p>Oceny końcowa za semestr jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02
W_02	K1_W09, K1_W11
W_03	K1_W13
U_01	K1_U03, K1_U06
U_02	K1_U11
K_01	K1_K03
K_02	K1_K11

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- B. Tarasiewicz – Mówię i śpiewam świadomie – Podręcznik do nauki emisji głosu. Kraków 2003
- J. Chaciński, K. Chacińska – Podstawy emisji głosu w procesie kształcenia nauczycieli muzyki, Słupsk 1999
- B. Toczyska – Elementarne ćwiczenia dykcji, Gdańsk 2016
- Red. J. Krassowski – Higiena głosu śpiewaczego – Gdańsk 1990

B. Literatura uzupełniająca:

- A. Mitynowicz – Modrzejewska, Fizjologia i patologia głosu, Warszawa 1963
- H. Sobierajska – Uczymy się śpiewać. Warszawa 1975
- Cz. Wojtyński – Emisja głosu, Warszawa 1970

Nazwa zajęć ZAJĘCIA MUZYCZNO-RUCHOWE		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Specjalność: edukacja muzyczna					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	nie		Zajęcia muzyczno-ruchowe	I-V
Dyscyplina SZTUKI MUZYCZNE					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia audytoryjne (CAU):	75	-	105	-	6
- przygotowanie do ćwiczeń własnych			40		I sem. – N 15 / S - 45 2 ECTS
- przygotowanie do przeprowadzenia ćwiczeń na grupie			25		II sem. – N 15 / S 15 - 1 ECTS
- sporządzenie scenariusza ćwiczeń			15		III sem. – N 15 / S - 15 1 ECTS
- analiza literatury			10		IV sem. – N 15 / S - 15 1 ECTS
- przygotowanie do testu			15		V sem. – N 15 / S - 15 1 ECTS
Razem	75	-	105	-	6
Metody dydaktyczne					
<p>Ćwiczenia warsztatowe (CW): metoda oparta na obserwacji – pokaz metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych</p>					
Wymagania wstępne					
ogólna wiedza muzyczna					

Cele zajęć

rozwijanie aparatu ruchowego studentów jako środka wyrażania ekspresji zawartych w muzyce,
ćwiczenie koordynacji rąk i nóg
rozwijanie poczucia rytmu
rozwijanie improwizacji ruchowej i wokalne
kształcenie wrażliwości na poszczególne elementy muzyki poprzez ekspresję ruchową
rozwijanie inwencji i wyobraźni muzyczno-ruchowej
wyrabianie precyzji i estetyki ruchu
elementarna znajomość metody rytmiki Emila Jaques – Dalcroze’a, koncepcji kształcenia muzycznego Carla Orffa oraz elementów metody Zoltana Kodaly’ a
przygotowanie ruchowe studentów do prowadzenia elementów zajęć muzyczno-ruchowych w szkolnictwie ogólnym i amatorskim

Treści programowe

1. Formy edukacji muzycznej
  - ruch, śpiew, gra na instrumentach, percepcja, tworzenie
2. Poznanie wartości rytmicznych, grup rytmicznych ósemkowych i szesnastkowych
  - wykonanie ruchem, głosem i na instrumentach perkusyjnych
3. Ćwiczenia kształcące dyscyplinę rytmiczną w oparciu o zdobywanie praktycznych wiadomości o rytmie muzycznym:
  - odzwierciedlanie ruchem wartości rytmicznych,
  - metrum muzycznego,
  - tematów rytmicznych,
  - łańcuchy realizacji tematów rytmicznych,
  - ćwiczenia polirytmiczne i polimeryczne,
  - rytmy uzupełniające /tzw. kontrapunkt rytmiczny/,
4. Ćwiczenia słuchowo-ruchowe
  - uwrażliwiające na różne elementy dzieła muzycznego: dynamikę, agogikę, artykulację, kierunek i budowę linii melodycznej /frazę, zdanie, okres muzyczny/
  - inhibicyjno- incytacyjne /hamująco-pobudzające/
  - improwizacja ruchowa do muzyki
5. Ćwiczenia z techniki ruchu:
  - wyrabiające poczucie świadomego ruchu,
  - doskonalące koordynację ruchów,
  - naprężająco-rozluźniające,
  - tańce integracyjne różnych narodów świata,
  - interpretacja ruchowa piosenek i miniatur instrumentalnych /formy muzyczne AB,ABA, rondo, wariacje, kanon/
6. Ćwiczenia dykcyjne i muzyka mowy,
7. Śpiew w wielogłosie / improwizacja wokalna /,
8. Muzykowanie z wykorzystaniem instrumentarium Orffa /tworzenie akompaniamentów do piosenek, utworów instrumentalnych oraz improwizacja instrumentalna/
9. Omówienie i praktyczna realizacja metod Emila Jaques-Dalcroze’a, Carla Orffa i Zoltana Kodaly’ a

Efekty uczenia się:

Wiedza

W-01 Identyfikuje podstawowe zagadnienia metro-rytmiczne oraz elementy muzyczne utworu i ilustruje sposoby ich realizacji w przestrzeni

W-02 Wymienia podstawowe formy aktywności muzycznej uczniów i podaje przykłady ćwiczeń

W-03 Charakteryzuje metodę Emila Jaques-Dalcrozea, Carla Orffa i Zoltana Kodaly’ a

W-04 Analizuje literaturę metodyczną oraz literaturę muzyczną w zakresie realizowanym na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną po każdym semestrze - efekty kształcenia: W_01, W_02, W_03, W_04, U_01

Zaliczenie po V semestrze - efekty kształcenia: W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów najdalej dwa tygodnie przed zaliczeniem.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Umiejętności

U-01 Tworzy akompaniamenty na instrumentach perkusyjnych lub dobiera odpowiednią muzykę klasyczną do zabaw muzyczno-ruchowych

U-02 Ilustruje ruchem elementy muzyczne oraz treści emocjonalne zawarte w muzyce wykonuje ćwiczenia rytmiczne i koordynacyjne

U-03 Tworzy zabawy muzyczno-ruchowe, proste układy taneczne i inscenizacje piosenek odpowiadające rozwojowi psychoruchowemu dziecka i przeprowadza je na grupie studentów

U-04 Konstruuje ćwiczenia z zajęć muzyczno-ruchowych z uwzględnieniem różnorodnych form aktywności muzycznej uczniów

Kompetencje społeczne

K-01 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno-edukacyjnych

K-02 Jest zorientowany na różnorodne formy aktywności muzycznej dzieci i wykazuje potrzebę ustawicznego doskonalenia swoich umiejętności zawodowych

K-03 Kieruje pracą zespołu i wykazuje odpowiedzialność za pracę nad wspólnym efektem wykonawczym

wykonanie pracy zaliczeniowej semestralnej:

- Skonstruowanie scenariusza zajęć dla wybranej grupy wiekowej – sprawdzian I - S I
- Przeprowadzenie wybranego ćwiczenia na grupie studentów – sprawdzian II - S II
- Sprawdzenie ruchowy z zagadnień rytmicznych i koordynacyjnych – S III
- Test - sprawdzian IV - S IV

Obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ostateczna uśredniona ocena z ćwiczeń warsztatowych następuje po pomyślnym zdaniu wszystkich elementów. Jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli.

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr I-IV	Efekty kształcenia	kod	Ocena końcowa
Sprawdzian II	U_01, U_04, U_03, K_01, K_02, K_03	S II	20%
Sprawdzian III	W_01, U_02,	S III	30%
Sprawdzian IV	W_01, W_02, W_03, W_04	S IV	50%
Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V	Efekty kształcenia	kod	Ocena końcowa
Sprawdzian I	U_04, U_04,	S I	10%
Sprawdzian II	U_01, U_04, U_03, K_01, K_02, K_03	S II	10%
Sprawdzian III	W_01, U_02,	S III	40%
Sprawdzian IV	W_01, W_02, W_03, W_04	S IV	40%

Ocenę semestralną z ćwiczeń warsztatowych obliczamy według wzoru:

W sem. I-IV

$$O_{cw} = [(SII \times 0,2) + (SIII \times 0,3) + (SIV \times 0,5)]$$

W sem. V

$$O_{cw} = [(SI \times 0,1) + (SII \times 0,1) + (SIII \times 0,4) + (SIV \times 0,4)]$$

	<p>Końcowa ocena semestralna z przedmiotu ćwiczenia warsztatowe jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:</p> $O_{ks} = (P_{\acute{c}w} \times O_{\acute{c}w}) / \Sigma P$ <p>O_{ks} - ocena końcowa semestralna $P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr $O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń, ΣP – suma punktów ECTS za semestr</p> <p>Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest przeliczana tak aby procenty zamienić na frakcje.</p> $O_k = (P_{\acute{c}wI} \times O_{\acute{c}wI}) / \Sigma P$ <p>O_k - ocena końcowa z modułu/przedmiotu $P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr $O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń; ΣP – suma punktów ECTS za semestry</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p> <p>Każda nieobecność nieusprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim na zajęciach obniża ocenę końcową o 1/4 oceny.</p> <p>Wszystkie nieobecności nakładają na studenta obowiązek nadrobienia zaległości oraz w przypadku powyżej 3 nieobecności usprawiedliwionych przygotowania dodatkowej pracy pisemnej lub ćwiczenia do przeprowadzenia</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W03
W_02	K1_W07
W_03	K1_W09
W_04	K1_W05, K1_W02
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U12

U_02	K1_U06, K1_U12
U_03	K1_U03, K1_U5, K1_U14
U_04	K1_U07
K_01	K1_K02, K1_K03, K_K04
K_02	K1_K01, K1_K11
K_03	K1_K09, K1_K10
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
1. Lipska E., Przychodzińska M., <i>Muzyka w nauczaniu początkowym</i> , WSiP Warszawa 1991	
2. Malko D.– <i>Metodyka wychowania muzycznego w przedszkolu</i> . WSiP, Warszawa 1986	
B. Literatura uzupełniająca:	
Stasińska K., 120 lekcji muzyki w klasach I-III, WSiP Warszawa 1995	
Przybylska K., Zabawy i ćwiczenia muzyczno-ruchowe w kl. I-III, WSiP Warszawa 1975	
Brzozowska-Kuczkiewicz M.– <i>Emil Jaques-Dalcroze i jego rytmika</i> . WSiP, Warszawa 1991	
Smoczyńska-Nachtman U.- <i>Kalendarz muzyczny w przedszkolu</i> . WSiP, Warszawa 1983	

Nazwa zajęć PODSTAWY TAŃCA LUDOWEGO		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Specjalność: edukacja muzyczna					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	nie	Podstawy tańca ludowego	I-V	
Dyscyplina SZTUKI MUZYCZNE					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA):	75	-	105	-	6
- przygotowanie do ćwiczeń ruchowych			40		I sem. – N 15 / S - 45 2 ECTS
- przygotowanie do zaliczenia ruchowego			15		II sem. – N 15 / S 15 - 1 ECTS
- sporządzenie opisu choreografii			20		III sem. – N 15 / S - 15 1 ECTS

- analiza literatury			10		IV sem. – N 15 / S - 15 1 ECTS
- opanowanie materiału teoretycznego			15		V sem. – N 15 / S - 15 1 ECTS
Razem	75	-	105	-	6

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia warsztatowe (CW):

- metoda oparta na obserwacji – pokaz
- metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja
- metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych

Wymagania wstępne

brak przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego uczestnictwa w programowych zajęciach tanecznych

Cele zajęć

1. rozwijanie aktywności ruchowej studentów
2. poznanie kultury własnego narodu
3. praktyczna znajomość wybranych tańców regionalnych oraz tańców narodowych: krakowiak, Kujawiak, polonez, elementy mazura, elementy oberka
4. opanowanie podstawowych wiadomości teoretycznych na temat historii tańca
5. rozbudzanie dbałości o własne zdrowie poprzez stosowanie ćwiczeń jako środka zapobiegawczego
6. rozwijanie aparatu ruchowego studentów jako środka wyrażania ekspresji zawartych w muzyce
7. rozwijanie koordynacji ruchowej studentów
8. wykształcenie nawyku stosowania ćwiczeń ruchowych w celach rekreacyjnych i zdrowotnych
9. przekazanie zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas uczestnictwa w różnych formach ruchowych
10. umiejętność dostosowania ćwiczeń ruchowych oraz poszczególnych technik tanecznych do odpowiednich grup wiekowych

Treści programowe

- ✓ Wybrane zagadnienia z historii tańca i baletu
- ✓ Historia, tradycje, kultura poszczególnych regionów Polski
- ✓ Muzyka regionów
- ✓ Ćwiczenia z techniki ruchu: koordynujące prawidłową postawę, sprawność i elastyczność kończyn, ruchomość poszczególnych części ciała, skoordynowany ruch całego ciała
- ✓ Polskie tańce narodowe i wybrane tańce regionalne (poznanie elementów poszczególnych tańców i ich podstawowych figur).
- ✓ Pochodzenie tańców narodowych, regionalnych, ich kostiumy i podstawowe cechy muzyki.
- ✓ Podstawowe elementy tańca klasycznego
- ✓ Konstruowanie elementarnych choreografii tańców ludowych i narodowych

Efekty uczenia się:

Wiedza

- W-01 Rozpoznaje dany taniec, zna jego historię i pochodzenie. Rozpoznaje kostium i określa podstawowe cechy muzyki danego tańca.
- W-02 Obserwuje podstawowe składniki ruchu oraz elementy dzieła tanecznego, dokonuje ich opisu i prostej analizy
- W-03 Zna podstawowe terminy i pojęcia z zakresu teorii i historii tańca.
- W-04 Klasyfikuje dzieła muzyczne charakterystyczne dla różnych regionów lub tańców narodowych w twórczości kompozytorów

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie po każdym semestrze – efekty kształcenia: W_01, W_02, W_03, W_04, U_01

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów najdalej dwa tygodnie przed zaliczeniem.

Umiejętności

U-01 Demonstruje kroki i pozycje rąk i nóg poznanych tańców. tworzy własne połączenia kroków i figur
U-02 Rozróżnia artystyczne formy dzieł tanecznych oraz dostrzega ich związki z innymi dziedzinami sztuki
U-03 Korzysta z różnych form samokształcenia i źródeł wiedzy o tańcu

Kompetencje społeczne

K-01 Pielęgnowuje własne upodobania w zakresie kultury fizycznej i tańca oraz rozwija swoje umiejętności w tym zakresie
K-02 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno- edukacyjnych
K-03 Świadomie percypuje zjawiska artystyczne w dziedzinie sztuki tańca i promuje postawę aktywnego uczestnika kultury

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

wykonanie pracy zaliczeniowej:

- opis choreografii tanecznej z wybranego regionu i jednego tańca narodowego wraz z ćwiczeniami wstępnymi dla wybranej grupy wiekowej – sprawdzian I - S I
- sprawdzian ruchowy – ćwiczenia koordynacyjne, elementy poznanych technik tanecznych (klasyka) – sprawdzian II – S II
- test - sprawdzian pisemny lub ustny z wiedzy teoretycznej z zakresu tańca III - S III

\
ćwiczenia warsztatowe - Ostateczna uśredniona ocena następuje po pomyślnym zdaniu wszystkich elementów. Jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli.

Skala ocen dla ćwiczeń	Efekty kształcenia	kod	Ocena końcowa
Sprawdzian I	U_02, U_03, K_02	S I	20 %
Sprawdzian II	U_01, K_01, K_03	S II	30 %
Sprawdzian III	W_01, W_02, W_03, W_04	S III	50%

Ocenę semestralną z ćwiczeń warsztatowych obliczamy według wzoru:

$$O_{\text{cw}} = [(S I \times 0,2) + (S II \times 0,3) + (S III \times 0,5)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu ćwiczenia warsztatowe jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{\text{ks}} = (P_{\text{cw}} \times O_{\text{cw}}) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna
 P_{cw} – punkty ECTS ćwiczeń za semestr
 O_{cw} – ocena ćwiczeń,
 ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest przeliczana tak aby procenty zamienić na frakcje.

	$Ok = (P\acute{C}wi \times O\acute{C}wi) / \Sigma P$ <p>Ok- ocena koŃcowa z modułu/przedmiotu Pćw – punkty ECTS ćwiczeŃ za semestr Oćw – ocena ćwiczeŃ; ΣP – suma punktów ECTS za semestry</p> <p>Oceny koŃcowe oraz koŃcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana wedłuŕ zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajć nie moŕe być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny koŃcowej.</p> <p>Każda nieobecność nieusprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim na zajćciach obniŕza ocenę koŃcową o 1/4 oceny.</p> <p>Wszystkie nieobecnoŕci nakładają na studenta obowiązek nadrobienia zaleŕgłoŕci oraz w przypadku powyŕzej 3 nieobecnoŕci usprawiedliwionych przygotowania dodatkowej pracy pisemnej lub ćwiczenia do przeprowadzenia</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W04
W_02	K1_W03
W_03	K1_W04, K1_W06
W_04	K1_W02, K1_W04
U_01	K1_U01, K1_U06
U_02	K1_U03, K1_U04
U_03	K1_U06
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02; K1_K03; K1_K04
K_03	K1_K07, K1_K08

Wykaz literatury

1. Literatura podstawowa:

- Turska I. – *Krótki zarys historii tańca i baletu*, PWN 1962
- Sroka Cz. – *Polskie tańce narodowe we współczesnych zabawach konkursach i turniejach tanecznych*, dziedzictwo kulturowe CIOFF , Warszawa 2003
- Bednarzowa B., Młodzikowska M., *Tańce: rytm, ruch, muzyka*, Warszawa 1983, WSiP

G. Literatura uzupełniająca:

- Dąbrowska G., *Tańczujże dobrze*, Warszawa 1991, WSiP.

Nazwa zajęć Nauka akompaniamentu z czytaniem a'vista		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		V-VI	
Dyscyplina: Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia artystyczne (CA)	30		90		4
Przygotowanie do ćwiczeń – indywidualne ćwiczenie na instrumencie			70		V sem. 2 p. ECTS N 15 / S 45
Poszukiwanie i analiza repertuaru			5		VI sem. 2 p. ECTS N 15 / S 45
Czytania a'vista			15		
Razem	30		90		4
Metody dydaktyczne Zajęcia praktyczne, praca indywidualna przy instrumencie, prezentacja, ćwiczenia.					
Wymagania wstępne Umiejętność gry na fortepianie w stopniu podstawowym, znajomość podstaw zasad muzyki.					
Cele zajęć <ol style="list-style-type: none"> Umiejętność analizy tekstu muzycznego pod kątem jego przebiegu melodyczno-rytmicznego, tonalnego, harmonicznego i struktury formalnej Kształcenie płynnego czytania a'vista, dostosowane do poziomu możliwości pianistycznych studenta Realizacja akompaniamentu do utworów/piosenek Kreowanie wyobraźni i wrażliwości muzycznej Kształcenie umiejętności samodzielnego opracowania utworu Umiejętność akompaniowania soliście prostych utworów/piosenek (wokalista, instrumentalista) 					
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> Etapowa praca nad wybranymi utworami/piosenkami (analiza utworu, prawidłowe odczytanie melodii, zastosowanie właściwego akompaniamentu) Nauka zagadnień harmonicznnych zastosowanych w akompaniamentach (kadencje klasyczne i rozrywkowe) w 					

różnych tonacjach

3. Praca nad różnymi fakturami pianistycznymi wykorzystywanymi to tworzenia akompaniamentów
4. Prawidłowa realizacja czytania prostych utworów i akompaniamentów a'vista
- 5.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01

Posiada podstawowe wiadomości w zakresie zasad muzyki, harmonii i budowy formalnej utworów, pozwalające na ich wykorzystanie w zakresie tworzenia prostych akompaniamentów

W_02

Wykorzystuje wiedzę w zakres elementarnych elementów improwizacji do realizacji prostych akompaniamentów

Umiejętności

U_01

Potrafi samodzielnie i prawidłowo odczytać utwór a vista, uwzględniając jego charakter i formę

U_02

Potrafi zbudować prosty akompaniament do piosenek z zastosowaniem elementów improwizacji

U_03

Tworzy wspólną koncepcję wykonawczą i interpretacyjną opracowania akompaniamentu i wykonania go z solistą

Kompetencje społeczne

K_01

Rozumie potrzebę ciągłej pracy związanej z doskonaleniem własnych umiejętności wykonawczych .

K_02

Potrafi wykorzystać uzyskane umiejętności i wiedzę w działaniach artystyczno-edukacyjnych.

Kompetencje społeczne

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

I semestr

Zaliczenie z oceną
(W_01, U_01, U_02, K_01)

II semestr

Zaliczenie z oceną
(W_01, W_02, U_02, U_03, K_02,)

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Podstawą zaliczenia każdego semestru jest:

1. Aktywne uczestnictwo w zajęciach
2. Zaliczenie w formie praktycznej wszystkich zadanych ćwiczeń melodyczno-harmonicznych,
3. Opanowanie zadanego materiału (minimum trzy akompaniamenty w semestrze w tym jeden standard jazzowy)
4. Przedstawienie zrealizowanego zadania w postaci zapisu nutowego
5. Wykonanie na końcowym koncercie zaliczeniowym dwóch akompaniamentów z solistą (tylko VI semestr)

Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów dwa tygodnie przed zaliczeniem.

Na ocenę za semestr składają się:

$$O = (2 \cdot O_v + 6 \cdot O_{ak} + 2 \cdot O_k) / 10$$

O_v – średnia arytmetyczna ocen uzyskanych na za zajęciach za czytanie a vista (20%)

O_{ak} – średnia arytmetyczna za zaliczone w trakcie semestru akompaniamenty do piosenek (60%)

O_k – ocena za wykonanie przed komisją dwóch wylosowanych akompaniamentów (20%)

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

	<p>Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach – każdorazowo o 0,25 stopnia.</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczenia nie może być podstawą do wystawienia oceny pozytywnej.</p>
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02
W_02	K1_W09, K1_W10
U_01	K1_U10, K1_U12,
U_02	K1_U14, K1_U19,
U_03	K1_U07
K_01	K1_K01
K_02	K1_K13
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
<i>Piosenki przedszkolaka</i> , Wyd. Aksjomat, Kraków 2002,	
E. Chotomski - <i>Piosenki ciotki klotki</i> . Wyd. Literatura, Łódź 2008,	
<i>Nowe piosenki dla dzieci dużych i małych</i> , Red. A. Komosa, Wyd. Impuls, Krak 2002,	
<i>Zagraj to sam</i> – Piosenki popularne i rozrywkowe	
J. Aebersold – <i>Standardy jazzowe</i>	
Dan Haerle & Mark Levine - <i>Jazz Piano Voicings</i> (Aebersold, 1995)	
B. Literatura uzupełniająca:	
Piosenki dla dzieci, piosenki rozrywkowe, proste standardy jazzowe.	

Nazwa zajęć Przygotowanie lekcji dyplomowej	Forma zaliczenia (Zo,)	Liczba punktów ECTS 1		
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
Praktyczny	SPS	tak	nie	V
Dyscyplina <i>Sztuki muzyczne</i>				
Prowadzący zajęcia				
Formy zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)	S (student)		

	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia laboratoryjne	15		15		1
Przygotowanie scenariusza lekcji dyplomowej			10		V sem. N 15/S 15 - 1 ECTS
Przygotowanie do zaliczenia (zaprezentowania scenariusza przed grupą studentów)			5		
Razem	15		15		1

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia połączone z prezentacjami multimedialnymi, dyskusja, praca własna studentów, analiza podręczników szkolnych, ćwiczenia praktyczne: muzyczno-metodyczne)

Wymagania wstępne

Uzyskanie zaliczenia z przedmiotu dydaktyka muzyki (w semestrze przed rozpoczęciem przedmiotu „Przygotowanie lekcji dyplomowej).

Cele zajęć

- ✓ Kształcenie umiejętności kreatywnego budowania struktury i wypełniania treścią zajęć dydaktycznych – lekcji przedmiotu muzyka.
- ✓ Rozwijanie umiejętności praktyczno-muzycznych (gra na instrumentach, śpiew, ruch z muzyką-taniec, kompozycja) w połączeniu doskonalenia wiedzy i umiejętności metodycznej – akompaniament do piosenki, znajomość metod nauczania, konstruowanie zadań i czynności nauczyciela do lekcji.
- ✓ Doskonalenie umiejętności studenta w zakresie posługiwania się technicznymi środkami nauczania w zakresie biegłości posługiwania się nimi na lekcji muzyki.
- ✓ Rozwijanie umiejętności wykorzystywania wiedzy psychologiczno-pedagogicznej, a także z innych przedmiotów szkolnych do rozumienia stopnia wszechstronnego rozwoju dziecka trafnego doboru metod dydaktycznych oraz integrowania celów i treści lekcji muzyka.
- ✓ Wdrażanie do studiowania literatury metodycznej (podręczniki i książki dydaktyczne) celem poszerzania wiedzy i umiejętności dla kreatywnego podejścia w procesie budowania struktury i treści lekcji dyplomowej.

Treści programowe

1. Sformułowanie tematu lekcji dyplomowej studenta oraz skonstruowanie jej ogólnej budowy.
2. Analiza podręczników szkolnych i materiałów dydaktycznych pod kątem tematu lekcji.
3. Szczegółowe budowanie scenariusza zajęć oraz przygotowywanie pomocy dydaktycznych do lekcji.
4. Przygotowanie prezentacji multimedialnej z tekstem, filmami, rysunkami, zdjęciami i plikami audio do wykorzystania na lekcji.
5. Ćwiczenie czynności praktycznych studenta (kształcenie muzyczne - akompaniament fortepianowy, gra na instrumentach Orff'owskich, śpiew, ruch z muzyką – taniec, improwizacja – tworzenie muzyki, słuchanie muzyki) oraz metodycznych (konstruowanie dialogu z uczniem, algorytm czynności uczenia poszczególnych form aktywności muzycznych, organizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniem, stosowanie metod nauczania)
6. Demonstracja lekcji przed grupą studentów lub próba lekcji dyplomowej w szkole.
7. Dyskusja nad prawidłowością przebiegu lekcji oraz jej efektywnością.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna podstawową literaturę związaną z zagadnieniami dydaktyki muzyki w szkole.
W_02 Zna problematykę zastosowań multimedii w edukacji muzycznej stosowanych na zajęciach przedmiotu muzyka.
W_03 Wiąże teorię dydaktyczną z praktyką czynności

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia
Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

metodycznych nauczyciela na zajęciach muzycznych w szkole.

Umiejętności

U_01 Posiada umiejętności niezbędne do wykonania repertuaru związanego z nauczaniem przedmiotu muzyka w szkole.

U_02 Opanował podstawowe nawyki w zakresie higieny i emisji głosu, sprawności ruchowej, grze na instrumencie wykorzystywane na zajęciach muzyki w szkole.

U_03 Opanował praktyczne formy dydaktyczne niezbędne do wykonywania zadań pracy nauczyciela muzyki w szkole podstawowej.

Kompetencje społeczne

K_01 Prezentuje postawę rozwijania pomysłów twórczych w zakresie tworzenia scenariusza zajęć muzyki w szkole.

K_02 Realizuje własne koncepcje metodyczne podczas lekcji muzyki w szkole

kształcenia

Wykonanie pracy zaliczeniowej: –

scenariusz zajęć lekcji dyplomowej z prezentacją multimedialną

Prezentacja lekcji dyplomowej przed grupą studentów

Ocena końcowa modułu/przedmiotu jest średnią arytmetyczną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli.

Skala ocen dla ćwiczeń:	Kod	Efekt kształcenia	Ocena końcowa
Prezentacja lekcji dyplomowej przed grupą studentów	A	W_03 U_01 U_02 U_03	50%
Praca zaliczeniowa scenariusz zajęć lekcji dyplomowej z prezentacją multimedialną	B	W_01 W_02 K_01 K_02	50%

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest składową 50% oceny za aktywne uczestniczenie w zajęciach i 50% oceny za pracę zaliczeniową przeliczaną według wzoru:

$$O_{KM} = [(A \times 50) + (B \times 50)] / 100$$

O_{KM} – ocena końcowa za moduł/przedmiot

A – ocena za prezentacji lekcji dyplomowej

B – ocena za pracę zaliczeniową

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i doraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku.

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W05
W_02	K1_W07
W_03	K1_W09
U_01	K1_U03
U_02	K1_U11
U_03	K1_U22
K_01	K1_K04

K_02	K1_K05
Wykaz literatury Literatura podstawowa: Przychodzińska M., Polskie koncepcje powszechnego wychowania muzycznego. Tradycje-współczesność, WSiP, Warszawa 1987. Przychodzińska M., Wychowanie muzyczne – idee, treści, kierunki rozwoju, WSiP, Warszawa 1989 Goriszowski W., Kowalik P. – Metodologiczno – metodyczne problemy wychowania muzycznego w zarysie. Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 1994 Burowska Z. – Słuchanie i tworzenie muzyki w szkole. WSiP, Warszawa 1980 Podręczniki do nauki przedmiotu muzyka.	
Literatura uzupełniająca: Dadak – Kozicka K. – Śpiewajże mi jako umiesz. WSiP, Warszawa 1992 Smoczyńska-Nachtman U.- Muzyka dla dzieci. WSiP, Warszawa 1992 Stasińska K. – Instrumentarium Orffa w szkole. WSiP, Warszawa 1986 Publikowane zbiory scenariusz zajęć do przedmiotu muzyka	

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia		Liczba punktów ECTS	
Instrumenty szkolne		Zo		4	
Kierunek studiów					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów		poziom studiów		semestr/y	
praktyczny		SPS		1,2	
Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	4
Ćwiczenia audytoryjne CAU	30		90		Sem. I –15 - 2 ECTS Sem.II – 15-2 ECTS
Gra na fletach prostych.	10		45		
Muzykowanie w zespołach fletowych.	10		35		
Gra na instrumentach perkusyjnych melodycznych i niemelodycznych.	5		5		
Rozwiązywanie różnych	3		3		

problemów technicznych i tworzenie koncepcji aranżacyjnych i interpretacyjnych.					
Analiza literatury metodycznej w zakresie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela, bądź instruktora muzyki.	2		2		
Razem	30		90		4

Metody dydaktyczne

ćwiczenia warsztatowe, analiza literatury muzycznej z dyskusją, rozwiązywanie zadań

Wymagania wstępne

A. Wymagania formalne, czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu: Zasady muzyki

B. Wymagania wstępne, czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu Zna podstawowe pojęcia i terminy muzyczne, posługuje się biegle notacją muzyczną

Cele zajęć

- Praktyczne przygotowanie do wykorzystania instrumentów szkolnych w zajęciach przedmiotu Muzyka na różnych etapach kształcenia, zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
- Opanowanie podstawowych zasad i umiejętności gry na instrumentach perkusyjnych – melodycznych i niemelodycznych.
- Opanowanie podstawowych zasad i umiejętności gry na flecie prostym.
- Rozwijanie umiejętności gry w zespołach fletowych.
- Kształcenie poczucia rytmu, słuchu i muzykalności.
- Przyswojenie umiejętności i prawidłowej oceny czystości brzmienia instrumentów szkolnych jako warunku niezbędnego w grze zespołowej.
- Rozwijanie twórczej inicjatywy.
- Poznanie literatury metodycznej w zakresie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela, bądź instruktora muzyki

Treści programowe

Wybrane problemy dydaktyki fletowej (podstawy techniki gry, tabela palcowania i chwytów, umiejętność prawidłowego oddechu...).

Odtwarzanie muzyki w oparciu o skalę c 2-c 4 (w tym dźwięki chromatyczne).

Rozwijanie umiejętności gry zespołowej.

Tworzenie drugiego głosu do melodii.

Rozwiązywanie różnych problemów technicznych i tworzenie koncepcji interpretacyjnych.

Poznanie literatury muzycznej na flety proste: kolędy i pastorałki – jednogłosowo, dwugłosowo i trzygłosowo; muzyka ludowa i dawna – solo i w duetach; tematy dzieł muzyki klasycznej - solo i w duetach; ćwiczenia i piosenki z podręczników szkolnych.

Tworzenie akompaniamentu fortepianowego do melodii granych na fletach.

Poznanie instrumentów perkusyjnych o nieokreślonej i określonej wysokości dźwięku (dzwonki chromatyczne, metalofony, ksylofony), uwrażliwienie na ich barwę i wykorzystanie w akompaniamentach.

Wykorzystanie Instrumentarium Orffa w zakresie improwizacji (gry, zabawy, ilustracje muzyczne i akompaniamenty).

Tworzenie i stosowanie różnego rodzaju akompaniamentu do piosenek dziecięcych i utworów instrumentalnych: rytmicznego, burdonowego, ostinata melodycznego oraz akompaniamentu opartego na triadzie harmoniczej.

Wykonywanie gotowych opracowań akompaniamentów z wykorzystaniem instrumentów szkolnych do piosenek dziecięcych i utworów instrumentalnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Student zna, rozumie:

W_01 Zna literaturę metodyczną w zakresie realizacji „Gry na instrumentach szkolnych” na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela, bądź instruktora muzyki.

W_02 Zna treści nauczania zawarte w Podstawie Programowej Kształcenia Ogólnego MEN 2017 dla szkół podstawowych (I i II etap edukacyjny), dotyczące realizacji w/w formy.

W_03 Zna zasady i technikę gry na instrumentach perkusyjnych melodycznych i niemelodycznych oraz na flecie prostym (tabela palcowania i chwytów).

Umiejętności**Student potrafi:**

U_04 Tworzy i stosuje różnego rodzaju akompaniamenty instrumentów perkusyjnych do piosenek i zabaw dziecięcych oraz utworów instrumentalnych- rytmiczny, melodyczny, burdonowy, ostinata rytmiczne i melodyczne.

U_05 Wykorzystuje instrumentarium Orffa w zakresie improwizacji-ilustracje muzyczne do wierszy i opowiadań, ilustracje muzyczne inspirowane muzyką klasyczną, tworzenie akompaniamentu do zabaw muzyczno-ruchowych.

U_06 Posiada umiejętność muzykowania zespołowego w różnych składach wykonawczych.

U_07 Wykazuje umiejętność przygotowania utworów w różnych składach instrumentalnych, jako prowadzący, członek zespołu lub dyrygent

U_08 Odtwarza różnorodną muzykę na flecie prostym (piosenki dziecięce z podręczników szkolnych, muzyka ludowa, kolędy i pastorałki, tematy dzieł muzyki klasycznej i rozrywkowej...)..

Kompetencje społeczne

K_09 Rozumie potrzebę pogłębiania wiedzy przedmiotowej i rozwijania umiejętności związanych z zawodem nauczyciela.

K_10 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno - edukacyjnych.

K_11 Potrafi kierować pracą zespołu.

K_12 Potrafi przygotować wspólny koncert prezentacji własnych opracowań utworów na zespół instrumentów szkolnych oraz przyswaja sobie formy zachowania związane z występami publicznymi.

A. Sposób zaliczenia zaliczenie**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest:

aktywne uczestnictwo w zajęciach, opanowanie podstawowych zasad i techniki gry na flecie prostym (muzyka klasyczna, piosenka dziecięca, utwór ludowy),

Ćwiczenia artystyczne - obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli

Tabela

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr zimowy	Efekt kształcenia	kod	Ocena końcowa
Poziom umiejętności gry na flecie prostym	W_01 W_03 U_04 O_08 K_09K _11	S1	100%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr letni	Efekt kształcenia	kod	Ocena końcowa
Poziom umiejętności gry w zespołach fletowych – zaliczenie- 3 utworów	W_01 W_02 U_03- U_05 K_06- K_09	S1	100%

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia artystyczne) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

Ocenę semestralną z ćwiczeń obliczamy według wzoru:

W sem. I

$$O\acute{c}w = [(S1 \times 100\%) - Nno \times 0,25]$$

Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia artystyczne) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$Oks = (P\acute{C}w \times O\acute{C}w) / \Sigma P$$

Oks - ocena końcowa semestralna

P\acute{C}w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

	<p>OĆw – ocena ćwiczeń; ΣP – suma punktów ECTS za semestr Nno – nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02; K1_W05; K1_W01
W_02	K1_W13
W_03	K1_W09; K1_W10
U_4	K1_U01; K1_U02
U_5	K1_U19
U_6	K1_U03; K1_U07; K1_U10
U_7	K1_U08; K1_U14
U_8	K1_U09; K1_U10; K1_U11; K1_U12; K1_U13
K_9	K1_K01
K_10	K1_K02; K1_K03; K1_K04
K_11	K1_K13; K1_K05; K1_K06
K_12	K1_K08; K1_K09; K1_K13; K1_K14; K1_K15

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

Podręczniki szkolne na I i II etapie kształcenia.

Opracowania utworów na szkolne i amatorskie zespoły instrumentalne.

Opracowania muzyki dawnej na zespoły fletowe.

Repertuar: piosenki dziecięce, tańce i melodie ludowe, utwory z różnych epok o zróżnicowanej fakturze, utwory muzyki współczesnej.

Literatura uzupełniająca: do wyboru

Beres Janos: Furulya iskola. cz. I i II EM. Budapeszt 1967.

Beres Janos: Furulyazene. 1-3 EM. Budapeszt 1969.

Bereźnicki M.: Flet prosty. cz. I-III. AW Fraza. Wrocław 1993.

Bereźnicki M.: Kolędy. Wyd. Fraza. Wrocław 1996.

Dołżnikow J.: Literatura dla fletów, cz. I Muzyka. Moskwa 1993.

Handel G.F.: 12 menuetów na flety sopranowe.

Kaja P.: Etiudy na flet sopranowy. Wyd. Alex. Dzierżoniów 1995.

Klukowski J.: Uczymy się grać na flecie prostym. WSiP. Warszawa 1976.

Klukowski.: Flety proste. WSiP. Warszawa 1980.

Klukowski J.: Materiały do nauki gry na fletach prostych. Warszawa 1975.

Komorowska M.; Orkiestra dziecięca.

Klukowski J.: Zespoły fletów prostych. Warszawa 1981.

Korn K.: Kolędy i pastorałki. WMK Kraków 1996.

Krakowska J.: Drobne utwory na flet. Wyd. Contra. Warszawa 1998.

Krystyniak K.: Ręce pełne muzyki. WSiP. Warszawa 1997.
 Krystyniak K.: Szkolne zespoły muzyczne. WSiP. Warszawa 1994
 Krystyniak K.: Muzykowanie na lekcjach. WSiP. Warszawa 1993
 Lenartowska J.; Dziecięca orkiestra perkusyjna
 Misiewicz E., Gieruszczak D.: Taka sobie muzyczka. WSP. Słupsk 1997.
 Pepusch G.: Sonaty.
 Przybylski J.: Materiały pomocnicze do muzykowania zespołowego na fletach prostych. WSP. Bydgoszcz 1977.
 Przybylski J.: Zbiór melodii dziecięcych i ludowych na dwa flety proste w stroju C. WSP. Bydgoszcz 1977.
 Przychodzińska M.: Drogi do muzyki. WSiP. Warszawa 1999.
 Romanik S.: Szkoła gry na fletach podłużnych. WSP. Zielona Góra 1976.
 Romanik S.: Duety, tria i kwartety. WSP. Zielona Góra 1976.
 Smoczyńska U.: Muzyka dla dzieci. WSiP. Warszawa 1992.
 Socha J.: Flet podłużny. WSiP. Warszawa 1996.
 Stadnik R.: Szkoła na flet prosty. WM. Wrocław 1994.
 Szaliński A.; Muzykowanie zespołowe. Warszawa 1995.
 Hugh M. Stuart: Famous flute favorites. Boston Music Company. Boston 1990.
 Tomaszewski E.: Wybór etiud na flet. PWM. Kraków 1981.
 Tomczak M.: Melodie na flety proste. WSiP. Warszawa 1997.

Nazwa zajęć Zespół wokalny		Forma zaliczenia (E)		Liczba punktów ECTS 5	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	Tak		IV-VI	
Dyscyplina Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	5
Ćwiczenia audytoryjne (CAU)	75		75		
Przygotowanie do prowadzenia próby			20		IV sem. – N 15/ S 15 1
Analiza literatury dotycząca zagadnień metodyki prowadzenia zespołów wokalnych			10		ECTS V sem. – N 30/ S 30 2

Przygotowanie do prowadzenia rozśpiewania			5		ECTS VI sem. – N 30/ S 30 ECTS
Przygotowanie akompaniamentu fortepianowego			15		
Przygotowanie własnego głosu wokalnego z utworów			15		
Przygotowanie do egzaminu			10		
Razem	75		75		5

Metody dydaktyczne

- a) Metoda oparta na obserwacji – pokaz.
- b) Metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja,
– opis, analiza strukturalna, interpretacja
– praca z książką, z materiałami nutowymi
- c) Metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych.

Wymagania wstępne

- A: Wymagania formalne: Przygotowanie muzyczne sprawdzone kierunkowym egzaminem wstępnym oraz treści z zakresu przedmiotów emisja głosu, dyrygowanie, czytanie partytur, akompaniament z czytaniem a'vista
- B. Wymagania wstępne:
1. W zakresie wiedzy: posiada wiedzę na temat głosu i jego możliwości, metodyki pracy z zespołem oraz dyrygowania i chóralistyki
  2. W zakresie umiejętności: opanował podstawy dyrygowania, emisji głosu w stopniu zaawansowanym, oraz czytania nut a vista na fortepianie
  3. W zakresie kompetencji społecznych: kształtuje postawę wewnętrznej motywacji do pracy oraz jej racjonalnej organizacji

Cele zajęć

Podstawowym celem ogólnym przedmiotu jest praktyczno - muzyczne oraz metodyczno-teoretyczne przygotowanie studentów do prowadzenia zespołów wokalnych w szkole oraz placówkach pracy pozaszkolnej.

Cele szczegółowe:

Zrozumienie funkcji i znaczenia zespołów wokalnych w kontekście zadań kształcąco-wychowawczych szkoły i środowiska pozaszkolnego,

Kształcenie wrażliwości estetyczno - muzycznej oraz wyobraźni artystycznej,

Przygotowanie studenta do samodzielnej pracy z zespołem wokalnym (dyrygent, instruktor muzyczny),

Zastosowanie umiejętności nabytych podczas nauki dyrygowania w sytuacji praktycznej – próba zespołu wokalnego, praca nad utworem wokalnym,

Przygotowanie studenta do umiejętności kształtowania własności wykonawczych, w tym intonacji oraz brzmienia wokalnego zespołu – poprawne rozśpiewanie wg. zasad prawidłowej emisji głosu, kształcenie brzmienia poszczególnych głosów w utworze w zależności od stylistyki utworu. Ponadto celem zajęć jest uświadomienie studentom zależności funkcji wokalnych z artykulacją, dynamiką.

Kształtowanie umiejętności poprawnego wiązania tekstu (warstwy słownej) z kształtowaniem wykonania utworu na poziomie makroformy, jak i poziomie mikroformy (motyw, fraza). Rozumienie sensu tekstu utworu powinno być dla studenta odniesieniem w konstruowaniu interpretacji muzycznej.

Nabycie przez studenta umiejętności samodzielnego odczytywania najistotniejszych cech utworu wokalnego i wokalno - instrumentalnego oraz przygotowania przez niego koncepcji wykonawczej dzieła muzycznego.

Przygotowanie studenta do publicznej prezentacji umiejętności dyrygenckich podczas publicznego koncertu (utwory wokalne oraz wokalno-instrumentalne).

Kształcenie umiejętności oceny wszystkich elementów muzycznych, wartościowych dzieł, literatury chóralnej różnych epok i stylów oraz zasad ich interpretacji.

W zakresie przygotowania wokalnego:

Doskonalenie barwy brzmienia głosów wokalnych.

Utrwalenie opanowanych umiejętności z emisji głosu. Doskonalenie dykcji, artykulacji oraz łączenie emisji z utworem muzycznym.

Prowadzenie ćwiczeń rytmicznych i polirytmicznych uwzględniających zestaw wartości nut w występujących w opracowanym repertuarze.

Wprowadzenie ćwiczeń melodycznych związanych z trudniejszymi do wykonania interwałami spotykanymi w

utworach.

Ćwiczenia harmoniczne przygotowujące do śpiewu wielogłosowego.

Ćwiczenia z zastosowaniem różnego rodzaju tempa i dynamiki w tekstach mówionych i śpiewanych z uwzględnieniem zdań.

Samodzielne skonstruowanie przez studenta wzoru rozśpiewania i umiejętności przeprowadzenia go na zajęciach.

Treści programowe

W zakresie akompaniamentu oraz gry poszczególnych głosów (względnie całej partytury) utworu na fortepianie:

- ✓ Nauka partii akompaniamentu do utworów chóralnych.
- ✓ Nauka gry poszczególnych głosów utworu, przy zachowaniu zasady stopniowania trudności.
- ✓ Automatyzacja gry z uwzględnieniem równoczesności rytmicznej i tempa wykonywanego przez zespół utworu.
- ✓ Ćwiczenie adekwatności gry studenta akompaniującego do warsztatu techniki dyrygenckiej studenta prowadzącego próbę zespołu.

W zakresie pracy nad utworem (student przygotowujący utwór do publicznej prezentacji):

- ✓ Koncepcja pracy z utworem muzycznym – ogólny schemat zajęć zespołu.
- ✓ Praca nad utworem, algorytm działań zmierzających do określonego modelu wykonawczego.
- ✓ Kształtowanie poprawności intonacyjnej oraz brzmieniowej poszczególnych głosów zespołu, zwrócenie uwagi na właściwą precyzję dykcyjną.
- ✓ Łączenie poszczególnych głosów podczas pracy nad utworem, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia współbrzmień harmonicznym – od dwugłosu po wielogłos.
- ✓ Nauka odrębności interpretacyjnej utworów różnych epok i stylów oraz związanych z tym aspektów wykonawczych i warsztatowych.
- ✓ Różnice wykonawcze muzyki polifonicznej i homofonicznej,
- ✓ Elementy muzyki współczesnej, wielokulturowej (etnicznej) i popularnej.
- ✓ Dyrygowanie a cechy osobowości dyrygenta

W zakresie metodyki i organizacji szkolnego zespołu muzycznego

- A. Treści dydaktyczne związane z dyrygentem zespołu jako animatorem kultury muzycznej w środowisku.
- B. Dobór członków chóru (poza) szkolnego, organizacja infrastruktury i wsparcia finansowego działalności zespołu.
- C. Wykorzystanie wiedzy i umiejętności zdobytych podczas nauki przedmiotów – pedagogika oraz dydaktyka (metodyka) przedmiotu muzyka podczas realizacji zadań związanych pracą zespołu wokalnego (chór).
- D. Konstruowanie celów artystycznych i koncertowych zespołu.
- E. Integracja zespołu oraz środowiska w celu lepszej skuteczności w osiąganiu założonych celów.

Uczestnictwo w chórze jako sposób na rozwijanie własnych zainteresowań chórzysty oraz kształcenie niektórych cech jego osobowości (koncentracja wysiłku na wybranych celach, poczucie odpowiedzialności w ramach grupy-wspólnoty chóralnej, wdrożenie do dydaktycznej zasady systematyczności itd.)

Efekty uczenia się:

Wiedza:

W_01 Posiada wiedzę o literaturze muzycznej z zakresu muzyki chóralnej różnych stylistyk

W_02 Posiada wiedzę o metodyce zespołowej edukacji artystycznej w pracy z dziećmi i młodzieżą

Umiejętności

U_01 Potrafi przygotować zespół wokalny do wykonania utworu na publicznym koncercie

U_02 Realizuje własne koncepcje artystyczne w opanowywaniu utworu zespołu wokalnego

U_03 łączy różnorodne umiejętności muzyczne: dyrygowanie, śpiew, gra na fortepianie w zintegrowanej formie pracy z zespołem

Kompetencje społeczne

K_01 Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania artystyczne

K_02 Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości własnego warsztatu artystycznego

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną/ Egzamin

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Zaliczenie semestralne
Samodzielne przygotowanie utworu chóralnego do wykonania i zadyrygowanie nim –
Sprawdzian I (SI)
Przeprowadzenie rozśpiewania zespołu. –
Sprawdzian II (SII)
Akompaniament do zespołu, asystowanie przy fortepianie podczas nauki utworu. –

K_03 Opanował umiejętność przewodniczenia w zespołowej pracy artystyczno-edukacyjnej

Sprawdzian III (SIII)

Przygotowanie do wykonania wokalnego swojego głosu – Sprawdzian IV (SIV)

Egzamin – zadyrygowanie wybranym utworem chóralnym

W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02

Ćwiczenia obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabel

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V		Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian IV	W_01 U_01 K_01	S IV	50%
Sprawdzian II	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01	S II	10 %
Sprawdzian III	W_01 U_01 K_01	S III	10%
Sprawdzian I	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	SI	30%

Skala ocen dla ćwiczeń art – semestr VI		Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian IV	W_01 U_01 K_01 K_02	S I	50%
Sprawdzian II	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01 K_02	S II	10 %
Sprawdzian III	W_01 U_01 K_01 K_02	S III	10%
Sprawdzian I	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	SI	30%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr IV	Efekt kształc.	Kod	Ocena końcowa
Sprawdzian IV	W_01 U_01 K_01	S IV	100%

Ocenę semestralną z ćwiczeń obliczamy według wzoru:

W sem. V i VI

$$O_{\acute{c}w} = [(SI \times 0,5) + (SII \times 0,1) + (SIII \times 0,1) + (SIV \times 0,3)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{ks} = (P_{\acute{c}w} \times O_{\acute{c}w}) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Średnią ważoną ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$O_k = [(P_{\acute{c}wIV} \times O_{\acute{c}wIV}) + (P_{\acute{c}wV} \times O_{\acute{c}wV}) + (P_{\acute{c}wVI} \times O_{\acute{c}wVI})] / \Sigma P$$

O_k - ocena końcowa

$P_{\acute{c}w}$ – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

$O_{\acute{c}w}$ – ocena ćwiczeń;

ΣP – suma punktów ECTS za semestry

Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest składową 30% oceny za egzamin i 70% średniej ocen końcowych z IV, V, VI semestru, przeliczana według wzoru (procenty zamieniamy na frakcje)

$$O_{KM} = [(A \times 0,7) + (B \times 0,3)]$$

O_{KM} – ocena końcowa za moduł/przedmiot

A – średnia ocen końcowych za IV, V i VI semestr

B – ocena za egzamin

Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)

3,75 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1W_02
W_02	K1_W09
U_01	K1_U02, K1_U08
U_02	K1_U01, K1_U06
U_03	K1_U11
K_01	K1_K05, K1_K04
K_02	K1_K01,

K_03	K1_K13
Wykaz literatury	
Literatura podstawowa:	
1. M. Banach. Prowadzenie emisji głosu w chorze, Bydgoszcz1998	
2. J.K. Lasocki. Chór. Poradnik dla dyrygentów. PWM. Kraków 1962	
3. Marcin Łukasz Mazur, Vademecum dyrygenta chóru, Wydawca: Triangel, Warszawa 2014	
4. Jerzy Zabłocki, o technice dyrygowania, COMUK Warszawa. 1972	
Literatura uzupełniająca:	
1. Krukowski, <i>Problemy wykonawcze muzyki dawnej</i> , Warszawa 1991	
2. Szaliński A., <i>Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej</i> , Warszawa 1975	
3. L. Laprus - Rozśpiewanie chóru z ćwiczeniami emisyjnymi. Dzierżoniów 1995.	
4. E. Ordyk – Czyżewska - Wybrane zagadnienia sztuki chóralnej. Lublin 2005.	
5. J. Kowalski - O czym śpiewają niebiosy	
6. B. Tarasiewicz - Mówię i śpiewam świadomie. Kraków 2003.	
7. J. Łukaszewski - Zbiorowa emisja głosu. Warszawa 1977	
8. M. Kucińska - Podstawy wiedzy wokalne	
9. H. Sobierajska - Uczymy się śpiewać	
10. J. Gałęska- Tritt, Kształcenie głosu dziecka w śpiewie zespołowym, Warszawa 1985	
11. Kubala M- Technika wokalna i interpretacja, Warszawa 2003	

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia		Liczba punktów ECTS	
Zespół instrumentalny		Zo		5	
Kierunek studiów					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	nie	Zespół dęty, zespół smyczkowy, zespół mieszany, zespół gitarowy	V-VI	
Dyscyplina					
Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Sem. V – 15 / 45 - 2 ECTS Sem. VI – 30 / 105 -
CL – ćwiczenia laboratoryjne					

					3 ECTS
Muzykowanie w zespołach instrumentalnych i wokalnoinstrumentalnych opartych na instrumentach jednorodnych lub różnych zestawach instrumentów.	15		55		
Rozwiązywanie różnych problemów technicznych i tworzenie koncepcji aranżacyjnych i interpretacyjnych.	15		25		
Przygotowanie wspólnego koncertu prezentacji własnych opracowań wybranych utworów.	15		25		
Razem	45		105		5

Metody dydaktyczne

ćwiczenia, konstruowanie aranżacji, analiza literatury, poszukiwanie materiałów źródłowych, dyskusja, rozwiązywanie zadań

Wymagania wstępne

A. Wymagania formalne, czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu: Zasady muzyki, Harmonia, Instrumentacja i aranżacja, Dyrygowanie, Instrument: obowiązkowy i wybrany II instrument

B. Wymagania wstępne, czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu

Zna zasady tworzenia akompaniamentu instrumentalnego do piosenek, zabaw, utworów instrumentalnych.

Cele zajęć

- ✓ Przygotowanie do prowadzenia różnych form muzykowania zespołowego (o różnym składzie) na lekcjach muzyki, zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz poznanie metod organizacji i prowadzenia dziecięcych i młodzieżowych zespołów instrumentalnych.
- ✓ Stwarzanie możliwości konfrontacji umiejętności z zakresu techniki dyrygenckiej i samodzielnej realizacji repertuaru.
- ✓ Własne opracowywanie aranżacji na różne składy instrumentalne.
- ✓ Opanowanie podstawowych zasad i umiejętności gry na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych oraz melodycznych.
- ✓ Kształcenie poczucia rytmu, słuchu i muzykalności.
- ✓ Przystwojenie umiejętności i prawidłowej oceny czystości brzmienia instrumentu jako warunku niezbędnego w grze zespołowej.
- ✓ Rozwijanie twórczej inicjatywy.
- ✓ Rozwijanie umiejętności gry zespołowej.
- ✓ Poznanie kształtującego i wychowawczego znaczenia muzykowania zespołowego.
- ✓ Poznanie literatury metodycznej w zakresie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela muzyki bądź instruktora muzycznego

Treści programowe

V semestr-ćwiczenia- 15 godzin

1. Poznanie instrumentów perkusyjnych o nieokreślonej wysokości, uwrażliwienie na ich barwę i wykorzystanie w akompaniamentach.
2. Podstawowe zasady techniki gry i ogólna budowa instrumentów.
3. Granie na instrumentach perkusyjnych o określonej wysokości dźwięku: dzwonkach chromatycznych, metalofonie i ksylofonie.
4. Wykorzystanie Instrumentarium Orffa w zakresie improwizacji (gry, zabawy, ilustracje muzyczne i akompaniamenty).
5. Aktywne słuchanie muzyki wg metody Batii Strauss (wybranych przykładów) z wykorzystaniem instrumentarium Orffa.
6. Tworzenie i stosowanie różnego rodzaju akompaniamentu: rytmicznego, burdonowego, ostinata melodycznego

oraz akompaniamentu opartego na triadzie harmoniczej.

7. Wykonywanie gotowych opracowań akompaniamentów z wykorzystaniem instrumentów szkolnych do piosenek dziecięcych i utworów instrumentalnych.
8. Wykorzystanie instrumentów melodycznych w grze zespołowej: flet podłużny, gitara i pianino.
9. Rozwiązywanie różnych problemów technicznych i tworzenie koncepcji interpretacyjnych.
10. Muzykowanie w zespołach instrumentalnych i wokalnie-instrumentalnych opartych na instrumentach jednorodnych lub różnych zestawach instrumentów.
11. Opracowanie utworów na zespoły różnorodnych fletów prostych (sopranowy, altowy, tenorowy).
12. Rozwiązywanie różnych problemów technicznych i tworzenie koncepcji interpretacyjnych.
13. Samodzielne opracowanie utworów na różne składy instrumentalne.

VI semestr-ćwiczenia- 30 godzin

1. Wspólne muzykowanie w różnych składach instrumentalnych (ze szczególnym uwzględnieniem gry na flecie prostym oraz na II instrumencie) .
2. Rozwijanie własnej inwencji w zakresie interpretacji utworów.
3. Samodzielne aranżacje utworów na różne składy instrumentalne-jednorodne i mieszane.
4. Realizacja własnych opracowań i prowadzenie zajęć warsztatowych z grupą.
5. Zagadnienia metodyczne związane z organizacją zespołu, prób i występów.
6. Analiza literatury przedmiotu.
7. Przygotowanie wspólnego koncertu prezentacji własnych opracowań wybranych utworów.

Efekty uczenia się:

Wiedza

Student zna, rozumie:

W_01 Zna różne formy muzykowania zespołowego (o różnym składzie) na lekcjach muzyki, zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

W_02 Zna zasady tworzenia instrumentacji do piosenek i zabaw dziecięcych oraz innych utworów.

W_03 Zna metody organizacji i prowadzenia dziecięcych i młodzieżowych zespołów instrumentalnych.

W_04 Posiada wiedzę z zakresu prowadzenia zespołów instrumentalnych (harmonii, dyrygentury i instrumentacji)

W_05 Zna literaturę metodyczną i repertuar muzyczny w zakresie realizacji „Gry na instrumentach” na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela, bądź instruktora muzyki.

Umiejętności

Student potrafi:

U_06 Opracowuje własne aranżacje do piosenek i zabaw dziecięcych oraz utworów instrumentalnych - rytmiczny, melodyczny, burdonowy, ostinata rytmiczne i melodyczne na różne składy instrumentalne.

U_07 Wykonuje prawidłowo gotowe opracowania akompaniamentów z wykorzystaniem instrumentów szkolnych.

U_08 Posiada umiejętność muzykowania zespołowego w różnych składach wykonawczych.

U_09 Przeprowadza prawidłowo zajęcia z muzykowania w zespołach instrumentalnych i wokalnie-instrumentalnych opartych na instrumentach jednorodnych lub różnych zestawach instrumentów (z uwzględnieniem indywidualnej gry na II instrumencie)

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Podstawą zaliczenia I semestru przedmiotu jest: aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wiedzą i umiejętnościami z zakresu prowadzenia zespołów instrumentalnych, harmonii, dyrygentury i instrumentacji), własne opracowanie minimum jednego utworu na szkolny zespół instrumentalny i przeprowadzenie zajęć z grupą studentów.

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest: aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wiedzą i umiejętnościami z zakresu prowadzenia zespołów instrumentalnych (harmonii, dyrygentury, instrumentacji i metodyki przedmiotu), wykonanie pracy zaliczeniowej: własne opracowanie min. 2 utworów na różne składy instrumentalne, przygotowanie wspólnego koncertu prezentacji własnych opracowań wybranych utworów.

Ćwiczenia artystyczne - obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli 1 i 2

Kompetencje społeczne
K_10 Rozumie potrzebę pogłębiania wiedzy przedmiotowej i rozwijania umiejętności związanych z zawodem nauczyciela.
K_11 Potrafi przygotować wspólny koncert i przyswaja sobie formy zachowania związane z występami publicznymi.
K_12 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno – edukacyjnych.
K_13 Potrafi kierować pracą zespołu i wykazuje odpowiedzialność za pracę nad wspólnym efektem wykonawczym.

Tabela 1

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V	Efekt kształcenia	kod	Ocena końcowa
Opracowanie utworu na szkolny zespół instrumentalny	W_01 do W_05 U_06 K_10 K_12	S1	60%
Przeprowadzenie zajęć z grupą studentów	W_03-W_04 U_07- U_09 K_11 K_13	S2	40%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr VI	Efekt kształcenia	kod	Ocena końcowa
Opracowanie utworu na szkolny zespół instrumentalny	W_01- W_05 U_06 K_10 K_12	S1	60%
Przeprowadzenie zajęć z grupą studentów	W_03 W_04 U_07- U_09 K_11 K_13	S2	40%

Ocenę semestralną z ćwiczeń artystycznych obliczamy według wzoru:

W sem. V

$$O\acute{C}w = [(S1 \times 0,6\%) + (S2 \times 0,4\%) - Nno \times 0,25]$$

W sem.VI

$$O\acute{C}w = [(S1 \times 0,6\%) + (S2 \times 0,4\%) - Nno \times 0,25]$$

Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach (każdorazowo o 0.25 stopnia).

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (ćwiczenia artystyczne) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$Oks = (P\acute{C}w \times O\acute{C}w) / \Sigma P$$

Oks - ocena końcowa semestralna

P $\acute{C}$ w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O $\acute{C}$ w – ocena ćwiczeń;

Σ P – suma punktów ECTS za semestr

Nno – nieuspr. nieobecność na zajęciach

Średnią ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$Ok = (P\acute{C}wV \times O\acute{C}wV) + (P\acute{C}wVI \times O\acute{C}wVI) / \Sigma P$$

Ok- ocena końcowa

P $\acute{C}$ w – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O $\acute{C}$ w – ocena ćwiczeń;

Σ P – suma punktów ECTS za semestry

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_1	K1_W09; K1_W11
W_2	K1_W09; K1_W11; K1_W10

W_3	K1_W09; K1_W11
W_4	K1_W09; K1_W11
W_5	K1_W02; K1_W05
U_6	K1_U01; K1_U02; K1_U14
U_7	K1_U03; K1_U06
U_8	K1_U07; K1_U08; K1_U09; K1_U10; K1_U11; K1_U12; K1_U13
U_9	K1_U07; K1_U08; K1_U09; K1_U10; K1_U11; K1_U12; K1_U13
K_10	K1_K01
K_11	K1_K08; K1_K09; K1_K13; K1_K14; K1_K15
K_12	K1_K02, K1_K04, K1_K05; K1_K06
K_13	K1_K13, K1_K05, K1_K06, K1_K08

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Podręczniki szkolne na wszystkie szczeble nauczania.

Opracowania utworów na szkolne i amatorskie zespoły instrumentalne.

Repertuar: piosenki dziecięce, tańce i melodie ludowe, utwory z różnych epok o zróżnicowanej fakturze, utwory muzyki współczesnej.

B. Literatura uzupełniająca:

Danel-Bohrzyk H., Gruchel M., Gruchel P., Sikora J. – Jak słuchać muzyki w klasach 1-3. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1996

Frołowicz E. – Aktywny uczeń w świecie muzyki. Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2008

Gummesson T. – Miał raz tata grata fiata i inne piosenki. WSiP, Warszawa 1989

Kaja P.: Etiudy na flet sopranowy. Wyd. Alex. Dzierżoniów 1995.

Komorowska M.; Orkiestra dziecięca.

Korn K.: Kolędy i pastorałki. WMK Kraków 1996.

Krystyniak K.: Ręce pełne muzyki. WSiP. Warszawa 1997.

Krystyniak K.: Szkolne zespoły muzyczne. WSiP. Warszawa 1994

Krystyniak K.: Muzykowanie na lekcjach. WSiP. Warszawa 1993

Lenartowska J.; Dziecięca orkiestra perkusyjna

Misiewicz E., Gieruszczak D.: Taka sobie muzyczka. WSP. Słupsk 1997.

Powroźniak J.; ABC Gitary

Przychodzińska M.: Drogi do muzyki. WSiP. Warszawa 1999.

Stasińska K.: 120 lekcji muzyki. WSiP. Warszawa 1995.

Stasińska K.: Instrumentarium Orffa w szkole. WSiP. Warszawa 1995.

Szaliński A.; Muzykowanie zespołowe. Warszawa 1995.

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS	
Zespół estradowy		(Zo)	4	
Kierunek studiów				
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	nie	Zespół estradowy / Dziecięce zespoły taneczno-wokalne	V-VI

Dyscyplina: Sztuki muzyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	30		90		4
Zagadnienia metodyczne związane z organizacją zespołu, prób i występów.	15		40		V sem. 2 p. ECTS N 15 / S 45
Pomoc w przygotowaniu koncertów, prowadzeniu prób.	5		30		VI sem. 2 p. ECTS N 15 / S 45
Czynny udział studentów podczas koncertów Instytutu Muzyki	10		20		
Razem	30		90		4
Metody dydaktyczne Ćwiczenia praktyczne, dyskusja, rozwiązywanie zadań, prezentacja.					
Wymagania wstępne Podstawowa znajomość zasad muzyki, współdziałanie w zespole (chór, zespół), podstawy gry na fortepianie.					
Cele zajęć <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do prowadzenia różnych form muzykowania zespołowego. 2. Poznanie metod prowadzenia dziecięcych i młodzieżowych zespołów muzycznych. 3. Przygotowanie studenta do prowadzenia zespołu estradowego w przyszłej pracy zawodowej. 4. Ugruntowanie wiedzy ogólnomuzycznej. 5. Pogłębianie umiejętności warsztatowych, prowadzenia zespołu, zapoznania się z programami muzycznymi do tworzenia nut. 					
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje zespołów estradowych 2. Organizacja pracy zespołu 3. Osobowość prowadzącego (dyrygenta) zespołu 4. Organizacja koncertów i prób 5. Pogłębianie wiedzy i umiejętności muzycznych 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Wiedza			A. Sposób zaliczenia		
W_01 Zna podstawowe zagadnienia muzyczne, podstawy harmonii, instrumentach estradowych.			I semestr Zaliczenie z oceną (W_01, W_02, U_01, U_02, K_02)		
W_02					

<p>Posiada podstawową wiedzę z zakresu instrumentów występujących w zespołach.</p> <p>W_03 Zna programy muzyczne do zapisu nut, potrafi z nich korzystać w stopniu podstawowym.</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01 Student umie w sposób odpowiedni zachować się na scenie podczas występów publicznych.</p> <p>U_02 Posiada umiejętność przygotowania utworów na mały aparat wykonawczy. Może uczestniczyć jako członek zespołu lub prowadzący.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Potrafi współpracować w małym/dużym zespole niezależnie od pełnionej w nim roli</p> <p>K_02 Potrafi zrzędzać czasem przygotowując się do koncertów.</p> <p>K_03 Radzi sobie ze stresem scenicznym podczas publicznych prezentacji.</p>	<p>II semestr Zaliczenie z oceną (W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_03,)</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</p> <p>Podstawą zaliczenia każdego semestru jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywne uczestnictwo w zajęciach 2. Opanowanie zadanego materiału metodycznego (test) 3. Pomoc w przygotowaniu koncertu / udział w koncercie jako uczestnik (min. po jednym zadaniu na semestr) <p>Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów dwa tygodnie przed zaliczeniem. Na ocenę za semestr składają się: $O = (3*O_u + 3*O_t + 4*O_p) / 10$ O_u – średnia arytmetyczna ocen uzyskanych na za aktywne uczestnictwo (30%) O_t – średnia arytmetyczna za wiedzę (test) (30%) O_p – ocena za wykonanie pomoc w organizacji/udział w koncercie (40%)</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocenę obniżają nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach – każdorazowo o 0,25 stopnia.</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczenia nie może być podstawą do wystawienia oceny pozytywnej.</p>
---	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W06
W_02	K1_W09
W_03	K1_W07
U_01	K1_U17
U_02	K1_U07, K1_U08, K1_U18
K_01	K1_K07, K1_K08
K_02	K1_K01, K1_K10

K_03	K1_K09
Wykaz literatury A. Literatura podstawowa: M.Drobner <i>Instrumentoznawstwo i akustyka</i> Kraków 1980 W. Olszewski, <i>Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej i rozrywkowej</i> , PWN 2010 Krystyniak K.: <i>Szkolne zespoły muzyczne</i> . WSiP. Warszawa 1994 Krystyniak K.: <i>Muzykowanie na lekcjach</i> . WSiP. Warszawa 1993 <i>Opracowania kolęd na zespoły</i> .	
B. Literatura uzupełniająca: Podręczniki szkolne na wszystkie szczeble nauczania. Różne aranżacje piosenek/utworów.	

Nazwa zajęć		Forma zaliczenia		Liczba punktów ECTS	
DZIECIĘCE ZESPOŁY TANECZNO-WOKALNE		Zo		4	
Kierunek studiów					
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
Specjalność: edukacja muzyczna					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Zespół estradowy z metodyką / Dziecięce zespoły taneczno-wokalne z metodyką	V-VI	
Dyscyplina					
SZTUKI MUZYCZNE					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia audytoryjne (CAU):	30	-	90	-	4
- przygotowanie do ćwiczeń własnych			40		I sem. – N 15 / S - 45 2 ECTS
- przygotowanie do przeprowadzenia ćwiczeń na grupie			15		II sem. – N 15 / S 45 - 2 ECTS
- sporządzenie scenariusza			10		

zajęć					
- analiza literatury			10		
- przygotowanie do testu i zaliczenia ruchowego			15		
Razem	30	-	90	-	4
Metody dydaktyczne					
<p>Ćwiczenia warsztatowe (CW): metoda oparta na obserwacji – pokaz metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych</p>					
Wymagania wstępne					
ogólna wiedza muzyczna					
Cele zajęć					
rozwijanie aparatu głosowego i ruchowego studentów jako środka wyrażania ekspresji zawartych w muzyce, rozwijanie poczucia rytmu rozwijanie improwizacji ruchowej i wokalne ćwiczenie koordynacji rąk i nóg kształcenie wrażliwości na poszczególne elementy muzyki poprzez ekspresje ruchową i wokalną rozwijanie inwencji i wyobraźni muzyczno-ruchowej umiejętność interpretowania ruchem piosenek przygotowanie studentów do prowadzenia elementów zajęć taneczno-wokalnych w szkolnictwie ogólnym i amatorskim					
Treści programowe					
<p>A. Formy edukacji muzycznej - ruch, śpiew, gra na instrumentach, percepcja, tworzenie</p> <p>B. Podział zabaw ruchowych: zabawy ze śpiewem, zabawy przy akompaniamencie instrumentu</p> <p>C. Zabawy ze śpiewem: ilustracyjne, inscenizacyjne, rytmiczne, taneczne</p> <p>D. Elementy rozgrzewki ruchowej</p> <p>E. Ćwiczenia dykcyjne i muzyka mowy</p> <p>F. Repertuar dziecięcy i młodzieżowy – opracowanie ruchowe i głosowe wybranych przykładów</p> <p>G. Ćwiczenia kształcące znajomość elementów muzyki tj: dynamika, agogika, melodia, rytm, artykulacja czy forma</p>					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
<p>Wiedza W-01 Identyfikuje podstawowe elementy muzyczne utworu i ilustruje sposoby ich realizacji w przestrzeni oraz głosem W-02 Wymienia podstawowe formy aktywności muzycznej uczniów i podaje przykłady ćwiczeń W-03 Analizuje literaturę metodyczną oraz literaturę muzyczną w zakresie realizowanym na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy nauczyciela</p> <p>Umiejętności U-01 Ilustruje ruchem oraz głosem elementy muzyczne oraz treści emocjonalne zawarte w muzyce U-02 Tworzy zabawy muzyczno-ruchowe, proste układy taneczne i inscenizacje piosenek odpowiadające rozwojowi psychoruchowemu dziecka i przeprowadza je na grupie</p>			<p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną po V semestrze - efekty kształcenia: W_01, W_02, W_03 Zaliczenie po VI semestrze - efekty kształcenia: W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03</p> <p>Termin zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów najdalej dwa tygodnie przed zaliczeniem.</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</p>		

studentów

U-03 Konstruuje ćwiczenia z zajęć z uwzględnieniem różnorodnych form aktywności muzycznej uczniów

Kompetencje społeczne

K-01 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno- edukacyjnych

K-02 Jest zorientowany na różnorodne formy aktywności muzycznej dzieci i wykazuje potrzebę ustawicznego doskonalenia swoich umiejętności zawodowych

K-03 Kieruje pracą zespołu i wykazuje odpowiedzialność za pracę nad wspólnym efektem wykonawczym

wykonanie pracy zaliczeniowej semestralnej:

- Skonstruowanie scenariusza zajęć dla wybranej grupy wiekowej – sprawdzian I - S I
- Przeprowadzenie wybranego ćwiczenia na grupie studentów – sprawdzian II - S II
- Sprawdzenie ruchowo- głosowy – S III
- Test - sprawdzian IV - S IV

Obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną.

Ostateczna uśredniona ocena z ćwiczeń warsztatowych następuje po pomyślnym zdaniu wszystkich elementów. Jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli.

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V	Efekty kształcenia	kod	Ocena końcowa
Sprawdzian II	U_01, U_04, U_03, K_01, K_02, K_03	S II	20%
Sprawdzian III	W_01, U_02,	S III	30%
Sprawdzian IV	W_01, W_02, W_03, W_04	S IV	50%
Skala ocen dla ćwiczeń – semestr VI	Efekty kształcenia	kod	Ocena końcowa
Sprawdzian I	U_04, U_04,	S I	10%
Sprawdzian II	U_01, U_04, U_03, K_01, K_02, K_03	S II	10%
Sprawdzian III	W_01, U_02,	S III	40%
Sprawdzian IV	W_01, W_02, W_03, W_04	S IV	40%

Ocenę semestralną z ćwiczeń warsztatowych obliczamy według wzoru:

W sem. V

$$O_{\text{cw}} = [(SII \times 0,2) + (SIII \times 0,3) + (SIV \times 0,5)]$$

W sem. VI

$$O_{\text{cw}} = [(SI \times 0,1) + (SII \times 0,1) + (SIII \times 0,4) + (SIV \times 0,4)]$$

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu ćwiczenia warsztatowe jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{\text{ks}} = (P_{\text{cw}} \times O_{\text{cw}}) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

P_{cw} – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

O_{cw} – ocena ćwiczeń;

	<p>ΣP – suma punktów ECTS za semestr</p> <p>Ocena końcowa za moduł/przedmiot jest przeliczana tak aby procenty zamienić na frakcje.</p> $Ok = (P\acute{C}wI \times O\acute{C}wI) / \Sigma P$ <p>Ok- ocena końcowa z modułu/przedmiotu PĆw – punkty ECTS ćwiczeń za semestr OĆw – ocena ćwiczeń; ΣP – suma punktów ECTS za semestry</p> <p>Oceny końcowe oraz końcowa ocena z zaliczenia modułu/przedmiotu jest przeliczana według zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.</p> <p>Każda nieobecność nieusprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim na zajęciach obniża ocenę końcową o 1/4 oceny.</p> <p>Wszystkie nieobecności nakładają na studenta obowiązek nadrobienia zaległości oraz w przypadku powyżej 3 nieobecności usprawiedliwionych przygotowania dodatkowej pracy pisemnej lub ćwiczenia do przeprowadzenia</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W03
W_02	K1_W10, K1_W11
W_03	K1_W05, K1_W02, K1_W01
U_01	K1_U01, K1_U04, K1_U06
U_02	K1_U07, K1_U09
U_03	K1_U18, K1_U19
K_01	K1_K02, K1_K03, K_K04
K_02	K1_K01, K1_K11
K_03	K1_K09, K1_K10

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- ✓ Lipska E., Przychodzińska M., *Muzyka w nauczaniu początkowym*, WSiP Warszawa 1991
- ✓ Malko D.– *Metodyka wychowania muzycznego w przedszkolu*. WSiP, Warszawa 1986
- ✓ Bednarzowa B., Młodzikowska M., *Tańce: rytm, ruch, muzyka*, Warszawa 1983, WsiP

Literatura uzupełniająca:

- Stasińska K., *120 lekcji muzyki w klasach I-III*, WSiP Warszawa 1995

- Dąbrowska G., *Tańczujże dobrze*, Warszawa 1991, WSiP.
- Smoczyńska-Nachtman U.- *Rośpiwane przedszkole*. WSiP, Warszawa 1982
- Stadnicki A.- *Tańce dla dzieci*. WSiP, Warszawa 1994
- Przybylska K., *Zabawy i ćwiczenia muzyczno-ruchowe w kl. I-III*, WSiP Warszawa 1975

Nazwa zajęć Seminarium pracy dyplomowej z metodologią		Forma zaliczenia (Zo)		Liczba punktów ECTS 8	
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
Praktyczny	SPS	Tak			III-VI
Dyscyplina Sztuki muzyczne 50% pedagogika 50%					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	8
Seminarium (S)	120		120		
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego			15		III sem. – N 30 / S 30 2 ECTS
Przygotowanie pracy			60		IV sem. – N 30 / S 30 2 ECTS
Analiza literatury dotycząca problematyki pracy			30		V sem. – N 30 / S 30 2 ECTS
Przygotowanie do kolokwium			15		VI sem. – N 30 / S 30 2 ECTS
Razem	120		120		8
Metody dydaktyczne					
a) Metoda oparta na obserwacji – pokaz.					
b) Metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja, – opis, opowiadanie, analiza strukturalna, interpretacja – praca z książką,					
c) Metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych.					
Wymagania wstępne					
A: Wymagania formalne: Zaliczenie przedmiotów z pierwszego roku studiów					
B. Wymagania wstępne:					

1. W zakresie wiedzy: posiada wiedzę psychologiczną, pedagogiczną oraz dydaktyczno-muzyczną pozwalającą na efektywne wykorzystanie jej w pracy licencjackiej;
2. W zakresie umiejętności: opanował umiejętności analizowania zjawisk muzyczno-pedagogicznych i opisywania ich w zintegrowanej formie,
3. W zakresie kompetencji społecznych: jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania pracy twórczej i propagowaniu jej w środowisku edukacyjno-muzycznym.

Cele przedmiotu

- A. Poznanie przez studentów najważniejszej terminologii związanej z pracą naukową w edukacji muzycznej i jej zawartości znaczeniowej
- B. Poznanie struktury badań naukowych stosowanych w pedagogice muzycznej
- C. Rozwijanie u studentów umiejętności myślenia problemowego o rzeczywistości pedagogiczno-muzycznej oraz pobudzanie ich aktywności twórczej dotyczącej umiejętności rozwiązywania problemów.
- D. Przygotowanie do samodzielnego tworzenia koncepcji pracy, jako wyniku zainteresowań studenta w określonej przestrzeni pedagogiczno-artystycznej.
- E. Rozwijanie umiejętności pisarstwa naukowego, opracowywania źródeł, stosowania wymogów formalnych pracy (cytowanie, przypisy, bibliografia itp.).
- F. Nabywanie umiejętności ujmowania rzeczywistości nauczycielskiej i artystycznej w formie uogólnienia naukowego, jej obiektywizowania i standaryzowania.
- G. Wdrożenie do studiowania i rozumienia tekstów naukowych ze swojej dziedziny.
- H. Koordynacja twórczej, naukowej działalności studentów przygotowujących pracę dyplomową.
- I. Wdrażanie studentów do pogłębionych studiów nad literaturą przedmiotu dotyczącą wybranego tematu pracy oraz opanowanie przez nich umiejętności tworzenia teoretycznego opracowywania tych tekstów w formie pisemnej.
- J. Dążenie o naukowy charakter opracowywanego tekstu pracy dyplomowej.
- K. Opanowanie zasad pisarstwa naukowego.
- L. Zdobycie umiejętności łączenia praktyki edukacyjno-muzycznej z teoretyczną koncepcją pedagogiczną a następnie ujmowanie tych zagadnień w formie zintegrowanego tekstu pracy dyplomowej

Treści programowe

W części metodologicznej:

- ✓ Poznanie naukowe, prawa i prawidłowości w nauce – ogólna charakterystyka pojęć, typy i procedury sprawdzania – weryfikacja, falsyfikacja.
- ✓ Teoria naukowa, jej własności i funkcja w wyjaśnianiu zjawisk społecznych, kulturowych i pedagogicznych.
- ✓ Typy wyjaśniania naukowego jako procesy poznawania rzeczywistości w oparciu o wybrany paradygmat wiedzy.
- ✓ Typologia badań naukowych i możliwości ich stosowania w obszarach pedagogiczno-artystycznych. Klasyfikacja badań jakościowych i ilościowych.
- ✓ Studium literatury przedmiotu, jako wstęp do konstrukcji badań własnych.
- ✓ Klasyfikacja metod, technik i narzędzi badawczych (stosowanych w naukach społecznych) w konfrontacji z postawionym problemem naukowym, ich skuteczność i adekwatność w procesie sprawdzania hipotezy.
- ✓ Znaczenie hermeneutyki i kontekstowego rozumienia w badaniach humanistycznych.
- ✓ Pomiar dydaktyczny oraz testowanie osiągnięć szkolnych (w tym muzycznych). Diagnostyka edukacyjna i jej znaczenie w procedurach badawczych.

Przygotowanie pracy dyplomowej:

Pierwszy rok seminarium – semestr II

Wybór tematu pracy i zakresu tematyki.

Studia nad literaturą przedmiotu.

Wstępna wersja koncepcji pracy.

Opracowanie I rozdziału literatury przedmiotu.

Ostateczne opracowanie koncepcji pracy

Drugi rok seminarium – semestr I

Opracowanie literatury do rozdziału drugiego

Uszczegółowienie zagadnień związanych z szerszą perspektywą kulturowo-pedagogiczną ujętą uprzednio w rozdziale pierwszym

Określenie zadań pracy twórczej stanowiącej treść rozdziału III.

Drugi rok seminarium – semestr II
 Przygotowanie III rozdziału pracy stanowiącego twórczy wkład studenta w wybraną tematykę (program autorski, cykl jednostek lekcyjnych lub opis pracy w wybranej placówce edukacyjno-muzycznej, praca artystyczna z zespołami muzycznymi)
 Opracowanie pełnej wersji pracy dyplomowej.
 Uzupełnienie pracy o zakończenie, aneks, bibliografię i spis treści.
 Przygotowanie obrony pracy dyplomowej – omówienie autoreferatu, oraz listy zagadnień egzaminacyjnych

Efekty uczenia się:

Wiedza:

W_01 Przystoił wiedzę o terminach, zasadach i formach przygotowywania tekstu naukowego powiązanego z praktyczną działalnością muzyczno-pedagogiczną

W_02 Zna najważniejsze paradygmaty podejścia naukowego powiązanych z obszarem pedagogiki muzycznej

Umiejętności

U_01 Potrafi analizować oraz krytycznie oceniać wybraną literaturę fachową dotyczącą problematyki tematu pracy

U_02 Opanował umiejętność cytowania źródeł i ujmowania ich w pracy w formie przypisów

U_03 Opanował umiejętność stworzenia obszernego tekstu o charakterze metodyczno-naukowym związanym z kierunkiem studiów oraz własnymi zainteresowaniami

Kompetencje społeczne

K_01 Podejmuje refleksję na tematy społeczne, kulturowe, naukowe i etyczne, które są powiązane z tematyką pracy w obrębie obszaru edukacji muzycznej

K_02 Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu i prawa autorskiego, które konsekwentnie stosuje przygotowując pracę licencjacką

Efekty uczenia się

Wiedza:

W_01 Przystoił wiedzę o terminach, zasadach i formach przygotowywania tekstu naukowego powiązanego z praktyczną działalnością muzyczno-pedagogiczną

W_02 Zna najważniejsze paradygmaty podejścia naukowego powiązanych z obszarem pedagogiki muzycznej

Umiejętności

U_01 Potrafi analizować oraz krytycznie oceniać wybraną literaturę fachową dotyczącą problematyki tematu pracy

U_02 Opanował umiejętność cytowania źródeł i ujmowania ich w pracy w formie przypisów

U_03 Opanował umiejętność stworzenia obszernego tekstu o charakterze metodyczno-naukowym związanym z kierunkiem studiów oraz własnymi zainteresowaniami

Kompetencje społeczne

K_01 Podejmuje refleksję na tematy społeczne, kulturowe, naukowe i etyczne, które są powiązane z tematyką pracy w obrębie obszaru edukacji muzycznej

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia

Zaliczenie semestralne dokonywane jest na podstawie przedstawionych kolejnych części pracy według przedstawionego harmonogramu.

W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02

Kolokwium pisemne sprawdzające wiedzę z metodologii pisania pracy w sem. III

W_01, W_02, K_01, K_02

Formę egzaminu końcowego (obrona pracy licencjackiej) określa odrębny regulamin.

Ćwiczenia obowiązuje semestralne zaliczenie z oceną. Ocena semestralna i ostateczna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli.

Końcowa ocena semestralna z przedmiotu (seminarium) jest wyliczana w oparciu o średnie ważone, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS wyliczana według wzoru:

$$O_{ks} = (P_s \times O_s) / \Sigma P$$

O_{ks} - ocena końcowa semestralna

P_s – punkty ECTS seminarium za semestr

O_s – ocena seminarium,

ΣP – suma punktów ECTS za semestr

Średnią ważoną ocen końcowych obliczamy wg wzoru:

$$O_k = [(P_{\text{CWIII}} \times O_{\text{CWIII}}) + (P_{\text{CWIV}} \times O_{\text{CWIV}}) + (P_{\text{CWV}} \times O_{\text{CWV}}) + (P_{\text{CWVI}} \times O_{\text{CWVI}})] / \Sigma P$$

O_k - ocena końcowa

P_{cw} – punkty ECTS ćwiczeń za semestr

K_02 Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu i prawa autorskiego, które konsekwentnie stosuje przygotowując pracę licencjacką

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr III	Efek. Kształc	Kod	Ocena końcowa
Przygotowanie części pracy	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	Cz I	50%
Kolokwium pisemne	W_01, W_02, K_01, K_02	K	50%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr IV	Efek. Kształc	Kod	Ocena końcowa
Przygotowanie części pracy	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	Cz II	100%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr V	Efek. Kształc	Kod	Ocena końcowa
Przygotowanie części pracy	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	Cz III	100%

Skala ocen dla ćwiczeń – semestr VI	Efek. Kształc	kod	Ocena końcowa
Przygotowanie pracy w całości	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	Cz IV	100%

O_{ćw} – ocena ćwiczeń;
 ΣP – suma punktów ECTS za semestry
 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
 3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
 4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5)
 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zajęć nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W09, K1_W05
W_02	K1_W11
U_01	K1_U15, K1_U20, K1_U22
U_02	K1_U15
U_03	K1_U15, K1_U20, K1_U22
K_1	K1_K11
K_2	K1_K13
Wykaz literatury Literatura podstawowa: . Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): J. Brzeziński, <i>Elementy metodologii badań psychologicznych</i> , Warszawa 1980. M. Łobocki, <i>Metody badań pedagogicznych</i> . Warszawa. 1982 T. Pilch, <i>Zasady badań pedagogicznych</i> . Wrocław –Warszawa – Gdańsk. 1977 W. Zaczyński, <i>Praca badawcza nauczyciela</i> . Warszawa. 1968 Indywidualnie dobrana literatura do tematu pracy	
Literatura uzupełniająca: B. Niemierko, <i>Pomiar sprawdzający w dydaktyce</i> , Warszawa 1990. J. Chaciński - <i>Praca dyplomowa i magisterska na kierunku edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej - szkice o jej problematyce, metodologii i obszarach badawczych</i> . W:(red.) J. Chaciński, <i>Wybrane aspekty sztuki i edukacji estetycznej</i> . PAP Słupsk 2004. S. 265-279 Indywidualnie dobrana literatura do tematu pracy	

Nazwa zajęć PRAKTYKA MUZYCZNA		Forma zaliczenia Zo	Liczba punktów ECTS 15		
Kierunek studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		I-VI	
Dyscyplina <i>sztuki muzyczne</i>					

Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	15
Szczegółowy program praktyki każdego semestru ustala opiekun praktyki wraz z dyrekcją Instytutu Muzyki. Program jest związany z bieżącymi planami artystycznymi instytutu. Do programu praktyk należeć będzie udział, zarówno muzyczny, jak i organizacyjny w koncertach, spektaklach, konferencjach, prelekcjach i innych wydarzeniach muzycznych organizowanych przez Instytut, a także każdorazowo ustalane hospitacje wydarzeń artystycznych i inne aktywności muzyczne.			450		I sem. = 60 h st. , 2 ECTS II sem. = 60 h st. , 2 ECTS III sem. = 30 h st. , 1 ECTS IV sem. = 30 h st. , 1 ECTS V sem. = 150 h st. , 5 ECTS VI sem. = 120 h st. , 4 ECTS
Razem			450		15
Wymagania wstępne Podstawowe przygotowanie muzyczne					
Cele zajęć Głównymi celami praktyki są: <ul style="list-style-type: none"> poznanie charakteru i warunków pracy muzyka-wykonawcy; nabycie umiejętności pracy przy organizacji koncertów, festiwali czy spektakli muzycznych; nabycie umiejętności organizowania własnej pracy; zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych; kształtowanie kreatywności i innowacyjności; przygotowanie studentów do pracy zawodowej w kontekście merytorycznym i organizacyjnym w zakresie pracy muzycznej; nabycie umiejętności organizowania pracy muzycznej kształcenie umiejętności pracy w zespole. kształcenie umiejętności oceny prezentacji i prelekcji muzycznych 					
Treści programowe czynne uczestnictwo muzyczne w koncertach i spektaklach Instytutu Muzyki [W_01]; czynne uczestnictwo techniczne w koncertach i spektaklach Instytutu Muzyki [W_02, U_02]; uczestnictwo w organizacji koncertów, spektakli i wydarzeń organizowanych przez Instytut [W_01, U_02];					

uczestnictwo w organizowanych w Instytucie i poza nim prelekcjach muzycznych [U_02];
uczestnictwo w koncertach innych wykonawców [U_02];
uczestnictwo w spotkaniach z absolwentami Instytutu [W_01];
uczestnictwo w konferencjach organizowanych przez Instytut [U_02];
uczestnictwo we wszelkich wydarzeniach artystycznych organizowanych przez Instytut [W_01].

Efekty uczenia się:

Wiedza

Student zna, rozumie:

W_01 Zna warsztat pracy muzyka – wykonawcy
W_02 Zna zasady organizowania pracy muzycznej

Umiejętności

Student potrafi:

U_01 Organizować pracę własną i zespołową przy przygotowywaniu wydarzeń muzycznych
U_02 dokonać krytycznej analizy koncertów i prelekcji muzycznych

Kompetencje społeczne

K_01 Rozumie potrzebę pogłębiania wiedzy przedmiotowej i rozwijania umiejętności związanych z zawodem edukatora muzycznego
K_02 Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach artystyczno-edukacyjnych

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną

B. Formy i kryteria zaliczenia

Warunkiem zaliczenia praktyki jest pozytywna ocena poszczególnych bloków praktyk wystawiona przez opiekunów praktyk wedle kryteriów określonych w regulaminie praktyk.

Ocena końcowa za semestr (OS) jest średnią ważoną ocen za poszczególne bloki praktyki w danym semestrze przeliczaną według wzoru każdorazowo ustalonego przez opiekuna praktyki, zależnie od typu zajęć w danym semestrze.

Ocena końcowa za moduł/przedmiot (OM) jest średnią ważoną ocen semestralnych przeliczaną według wzoru:

$$OM = (OS1 \times ECTS + OS2 \times ECTS + OS3 \times ECTS + OS4 \times ECTS) : 4$$

Oceny składowe	Efekty kształcenia
Ocena czynnego uczestnictwa muzycznego w koncertach i spektaklach Instytutu Muzyki	W_01, K_01
Ocena czynnego uczestnictwa technicznego w koncertach i spektaklach Instytutu Muzyki	W_02, U_02
Ocena uczestnictwa w organizacji koncertów i spektakli Instytutu Muzyki	W_01, U_02
Ocena arkuszy hospitacji prelekcji muzycznych	U_02
Ocena arkuszy hospitacji profesjonalnych koncertów	U_02, K_02

		muzycznych	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć			
Numer (symbol) efektu uczenia się		Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	
W_01		K1_W06, K1_W08	
W_02		K1_W06, K1_W08	
K_01		K1_U04, K1_U05, K1_U07, K1_U17	
K_02		K1_U04, K1_U05, K1_U07, K1_U17	
U_01		K1_K01, K1_K02, K1_K03	
U_02		K1_K01, K1_K02, K1_K03	
Wykaz literatury			
Allen J., <i>Organizacja imprez</i> , Warszawa 2006.			
Bula K., <i>Jak mówić o muzyce? Vademecum komentatora muzycznego</i> . Warszawa 1991.			
Kazimierski L. L., <i>Sztuka występów publicznych</i> , Warszawa 2013			
Nizurski M., <i>Prelekcja muzyczna: skrypt dla studentów</i> , Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Kochanowskiego, Kielce 1994.			

3.2. Harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia, uwzględniający formy prowadzenia zajęć, wymiar tych zajęć oraz liczbę punktów ECTS

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR I (Nauczycielska) 2019/2022																					
Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zo/Z/E	
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL/CW N	CL/CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S		
	Lektorat języka obcego* (język angielski / niemiecki / rosyjski)	3		3	30	60			30	60											
Technologie informacyjne	2		2	15	45							15	45								Zo
Wychowanie-Fizyczne	0		0	30	0									30	0						Z
Bezpieczeństwo i higiena pracy	0		0	4	0	4	0														Z
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych* (Historia Filozofii/Filozofia wychowania)	1		1	20	10	20	10														Zo
Fortepian	3		3	15	75											15	75				Zo
Historia muzyki	2	1	1	30	30	15	15							15	15						Zo
Zasady muzyki	2		2	30	30							30	30								Zo
Kształcenie słuchu	2		2	30	30							30	30								Zo
Chór * / Zespół muzyki dawnej*	4		4	60	60									60	60						Zo
Drugi instrument * (Organy / Gitara klasyczna / Klarnet / Gitara elektryczna / Gitara basowa / Perkusja / Trąbka/Puzon)	2		2	15	45											15	45				Zo
Teoria edukacji muzycznej	1	1	0	15	15	15	15														Zo
Zbiorowa emisja głosu	1		1	15	15									15	15						Zo
Emisja głosu - kształcenie wokalne	1		1	15	15											15	15				Zo
Zajęcia muzyczno-ruchowe/ Podstawy tańca ludowego*	2		2	15	45							15	45								Zo
Instrumenty szkolne	2		2	15	45									15	45						Zo
Praktyka muzyczna	2		2	0	60															60	Zo
RAZEM	30	2	28	354	580	54	40	30	60	0	0	90	150	135	135	45	135	0	60		

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR IV (Nauczycielska) 2019/2022

Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zo/E	
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL /CW N	CL /CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S		
Lektorat języka obcego * (język angielski / niemiecki / rosyjski)	3		3	30	60			30	60												E
Emisja głosu	1		1	15	15							15	15								Zo
Pierwsza pomoc	1		1	15	15							15	15								Zo
Podstawy dydaktyki	3	1	2	45	45	15	15							30	30						Zo
Fortepian	1		1	15	15											15	15				Zo
Harmonia z ćwiczeniami	2		2	30	30							30	30								Zo
Historia muzyki	1		1	20	10	5	5							15	5						E
Zasady muzyki	1		1	15	15							15	15								Zo
Kształcenie słuchu	2		2	30	30							30	30								E
Chór * / Zespół muzyki dawnej*	2		2	25	35									25	35						Zo
Dyrygowanie	1		1	15	15											15	15				Zo
Czytanie partytur	1		1	15	15											15	15				Zo
Drugi instrument * (Organy / Gitara klasyczna / Klarinet / Gitara elektryczna / Gitara basowa / Perkusja / Trąbka/Puzon)	2		2	15	45											15	45				E
Dydaktyka przedmiotu muzyka	2	1	1	45	15	15	5							30	10						Zo
Praktyka przedmiotu - muzyka	1		1	0	30															30	Zoc.
Emisja głosu - kształcenie wokalne	1		1	15	15											15	15				E
Zajęcia muzyczno ruchowe / Podstawy tańca ludowego*	1		1	15	15							15	15								Zo
Zespół wokalny	1		1	15	15									15	15						Zo
Seminarium pracy dyplomowej z metodologią *	2		2	30	30			30	30												Zo
Praktyka muzyczna	1		1	0	30															30	Zo
RAZEM	30	2	28	405	495	35	25	60	90	0	0	120	120	115	95	75	105	0	60		

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR V (Nauczycielska) 2019/2022

Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zo/Z/E	
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL/CW N	CL/CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S		
Fortepian	2		2	15	45											15	45				Zo
Harmonia z ćwiczeniami	2	1	1	30	30	15	15					15	15								Zo
Literatura muzyczna / Literatura chóralna *	1	1		15	15	15	15														Zo
Analiza dzieła muzycznego	1		1	15	15									15	15						Zo
Chór * / Zespół muzyki dawnej*	2		2	25	35									25	35						Zo
Dyrygowanie	1		1	15	15											15	15				E
Podstawy instrumentacji i aranżacji	1		1	15	15											15	15				Zo
Dydaktyka przedmiotu muzyka	2		2	15	45									15	45						Zo
Praktyka przedmiotu - muzyka	1		1	0	30															30	Zo
Zajęcia muzyczno ruchowe / Podstawy tańca ludowego*	1		1	15	15							15	15								Zo
Nauka akompaniamentu z czytaniem a`vista	2		2	15	45											15	45				Zo
Przygotowanie lekcji dyplomowej	1		1	15	15							15	15								Zo
Zespół wokalny	2		2	30	30									30	30						Zo
Zespół instrumentalny *	2		2	15	45							15	45								Zo
Zespół estradowy */ Dziecięce zespoły taneczno-wokalne *	2		2	15	45							15	45								Zo
Seminarium pracy dyplomowej z metodologią *	2		2	30	30					30	30										Zo
Praktyka muzyczna	5		5	0	150															150	Zo
RAZEM	30	2	28	280	620	30	30	0	0	30	30	75	135	85	125	60	120	0	180		

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR VI (Nauczycielska) 2019/2022

Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zo/Z/E
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL / CW N	CL / CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S	
Fortepian	3		3	15	75											15	75			E
Harmonia z ćwiczeniami	2		2	30	30							30	30							E
Literatura muzyczna/Literatura chóralna*	1		1	15	15									15	15					E
Analiza dzieła muzycznego	1		1	15	15									15	15					Zo
Chór * / Zespół muzyki dawnej)	1		1	25	5									25	5					Zo
Podstawy instrumentacji i aranżacji	1		1	15	15											15	15			Zo
Muzyczne zajęcia fakultatywne*	2		2	15	45									15	45					Zo
Dydaktyka przedmiotu muzyka	2		2	15	45									15	45					E
Praktyka przedmiotu - muzyka	2		2	0	60														60	Zo
Nauka akompaniamentu z czytaniem a`vista	2		2	15	45											15	45			Zo
Zespół wokalny	2		2	30	30									30	30					E
Zespół instrumentalny *	3		3	30	60							30	60							Zo
Zespół estradowy */Dziecięce zespoły taneczno-wokalne *	2		2	15	45							15	45							Zo
Seminarium pracy dyplomowej z metodologią *	2		2	30	30					30	30									Zo
Praktyka muzyczna	4		4	0	120														120	Zo
RAZEM	30	0	30	265	635	0	0	0	0	30	30	75	135	115	155	45	135	0	180	

* Przedmiot swobodnego wyboru

W	wykład	CL	ćwiczenia laboratoryjne
L	lektorat	CA	ćwiczenia artystyczne
S	seminarium	CAU	ćwiczenia audytorcyjne

Program „Podwójny dyplom” realizowany pomiędzy Akademią Pomorską w Słupsku a Chersońskim Uniwersytetem Państwowym oraz Centralno-Ukraińskim Państwowym Pedagogicznym Uniwersytetem im. Wołodymyra Winnyczenki w Kropywnyckym.

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR I (Nauczycielska) Podwójny dyplom 2019/2022																				
Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zo./E
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL/CW N	CL/CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S	
	Lektorat języka obcego * (język angielski / niemiecki / rosyjski)	3		3	30	60			30	60										
Technologie informacyjne	2		2	15	45							15	45							Zo
Wychowanie-Fizyczne	0		0	30	0									30	0					Z
Bezpieczeństwo i higiena pracy	0		0	4	0	4	0													Z
Zajęcia do wyboru z dziedziny Nauk Społecznych lub Humanistycznych* (Historia Filozofii/Filozofia wychowania)	1		1	20	10	20	10													Zo
Fortepian	3		3	15	75											15	75			Zo
Historia muzyki	2	1	1	30	30	15	15							15	15					Zo
Zasady muzyki	2		2	30	30							30	30							Zo
Kształcenie słuchu	2		2	30	30							30	30							Zo
Chór * / Zespół muzyki dawnej*	4		4	60	60									60	60					Zo
Drugi instrument * (Organy / Gitara klasyczna / Klarnet / Gitara elektryczna / Gitara basowa / Perkusja / Trąbka/Puzon)	2		2	15	45											15	45			Zo
Teoria edukacji muzycznej	1	1	0	15	15	15	15													Zo
Zbiorowa emisja głosu	1		1	15	15									15	15					Zo
Emisja głosu - kształcenie wokalne	1		1	15	15											15	15			Zo
Zajęcia muzyczno-ruchowe/ Podstawy tańca ludowego*	2		2	15	45							15	45							Zo
Instrumenty szkolne	2		2	15	45									15	45					Zo
Praktyka muzyczna	2		2	0	60														60	Zo
RAZEM	30	2	28	354	580	54	40	30	60	0	0	90	150	135	135	45	135	0	60	

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR IV (Nauczycielska) Podwójny dyplom 2019/2022

Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zoc./E	
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL /CW N	CL /CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S		
Lektorat języka obcego* (język angielski / niemiecki / rosyjski)/ Іноземна мова/Іноземна мова за професійним спрямуванням	3		3	30	60			30	60												E
Emisja głosu/ Постановка голосу/Солоспів/	1		1	15	15							15	15								Zo
Pierwsza pomoc/ Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)/Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	1		1	15	15							15	15								Zo
Podstawy dydaktyki/ Педагогіка: загальна, мистецька/Педагогіка	3	1	2	45	45	15	15							30	30						Zo
Fortepian/ Основний музичний інструмент/Основний музичний інструмент	1		1	15	15											15	15				Zo
Harmonia z ćwiczeniami/ Гармонія / Гармонія/Теорія музики (сольфеджіо, гармонія)	2		2	30	30							30	30								Zo
Historia muzyki / Історія всесвітньої музики/Всесвітня історія музики/Історія зарубіжної музики	1		1	20	10	5	5							15	5						E
Zasady muzyki/ Теорія музики/Теорія музики (сольфеджіо, гармонія)/Теорія музики і сольфеджіо	1		1	15	15							15	15								Zo
Kształcenie słuchu/ Сольфеджіо/Теорія музики (сольфеджіо, гармонія)/Теорія музики і сольфеджіо	2		2	30	30							30	30								E
Chór * / Zespół muzyki dawnej*/ Хоровий клас та практикум керування хором/Хоровий клас/Хоровий клас та практикум роботи хором	2		2	25	35									25	35						Zo
Dyrygowanie/ Диригування та читання партитур/Хорове диригування	1		1	15	15											15	15				Zo
Czytanie partytur/ Диригування та читання партитур/Концертмейстерський клас/Хорове диригування	1		1	15	15											15	15				Zo
Drugi instrument * (Organy / Gitara klasyczna / Klarinet / Gitara elektryczna / Gitara basowa / Perkusja / Trąbka/Puzon)/ Додатковий музичний інструмент/Додатковий інструмент	2		2	15	45											15	45				E
Dydaktyka przedmiotu muzyka/ Методика музичного виховання/Методика музичного навчання/Методика музичного виховання/Методика викладання музичних дисциплін/Теорія і методика музичної освіти	2	1	1	45	15	15	5							30	10						Zo
Praktyka przedmiotu - muzyka/ Методика музичного виховання/Виробнича практика/Виробнича практика	1		1	0	30														30		Zoc.

Emisja głosu - kształcenie wokalne /Постановка голосу/Сольний спів	1		1	15	15												15	15			E	
Zajęcia muzyczno ruchowe / Podstawy tańca ludowego* / Методика музичного виховання/Методика музичного навчання/Методика музичного виховання/Теорія і методика музичної освіти	1		1	15	15							15	15									Zo
Zespół wokalny /Ансамблі: інструментальні / вокальні/Практикум з ансамблевого виконання/Хоровий клас та практикум роботи хором	1		1	15	15									15	15							Zo
Seminarium pracy dyplomowej z metodologią /Виконання дипломної роботи (у т.ч переддипломна практика) та атестація здобувачів вищої освіти/Переддипломна практика та державна атестація/Основи наукових досліджень/Курсова робота з предметної спеціальності	2		2	30	30			30	30													Zo
Praktyka muzyczna /Навчальна практика/Оркестровий клас/Оркестровий клас та практикум роботи з оркестром	1		1	0	30															30		Zo
RAZEM	30	2	28	405	495	35	25	60	90	0	0	120	120	115	95	75	105	0	60			

Nauka akompaniamentu z czytaniem a`vista/Концертмейстерський клас/Шкільний пісенний репертуар	2		2	15	45											15	45			Zo
Przygotowanie lekcji dyplomowej/Методика музичного виховання/Методика музичного навчання/Методика музичного виховання/Методика викладання музичних дисциплін/Теорія і методика музичної освіти	1		1	15	15						15	15								Zo
Zespół wokalny / Ансамбль/Практикум з ансамблевого виконання/Оркестровий клас / Хоровий клас/Хоровий клас та практикум роботи з хором	2		2	30	30								30	30						Zo
Zespół instrumentalny */Ансамбль/Оркестровий клас/Оркестровий клас та практикум роботи з оркестром	2		2	15	45						15	45								Zo
Zespół estradowy */ Dziecięce zespoły taneczno-wokalne*/ Ансамбль/ Оркестровий клас / Хоровий клас/Оркестровий клас та практикум роботи з оркестром	2		2	15	45						15	45								Zo
Seminarium pracy dyplomowej z metodologią / Виконання дипломної роботи (у т.ч переддипломна практика) та атестація здобувачів вищої освіти/Переддипломна практика та державна атестація/Курсова робота з фаху	2		2	30	30				30	30										Zo
Praktyka muzyczna/Навчальна практика/Оркестровий клас та практикум роботи з оркестром / Хоровий клас	5		5	0	150														150	Zo
RAZEM	30	2	28	280	620	30	30	0	0	30	30	75	135	85	125	60	120	0	180	

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS SEMESTR VI (Nauczycielska) Podwójny dyplom 2019/2022

Nazwa przedmiotu	ECTS			liczba godzin		liczba godzin zajęć														Zoc./E
	razem	wykład	zajęcia praktyczne	razem N	Razem S	W N	W S	L N	L S	S N	S S	CL/CW N	CL/CW S	CAU N	CAU S	CA N	CA S	P N	P S	
Fortepian	3		3	15	75											15	75			E
Harmonia z ćwiczeniami	2		2	30	30							30	30							E
Literatura muzyczna/Literatura chóralna*	1		1	15	15									15	15					E
Analiza dzieła muzycznego	1		1	15	15									15	15					Zo
Chór * / Zespół muzyki dawnej)	1		1	25	5									25	5					Zo
Podstawy instrumentacji i aranżacji	1		1	15	15											15	15			Zo
Muzyczne zajęcia fakultatywne*	2		2	15	45									15	45					Zo
Dydaktyka przedmiotu muzyka	2		2	15	45									15	45					E
Praktyka przedmiotu - muzyka	2		2	0	60														60	Zo
Nauka akompaniamentu z czytaniem a`vista	2		2	15	45											15	45			Zo
Zespół wokalny	2		2	30	30									30	30					E
Zespół instrumentalny *	3		3	30	60							30	60							Zo
Zespół estradowy */Dziecięce zespoły taneczno-wokalne *	2		2	15	45							15	45							Zo
Seminarium pracy dyplomowej z metodologią	2		2	30	30					30	30									Zo
Praktyka muzyczna	4		4	0	120														120	Zo
RAZEM	30	0	30	265	635	0	0	0	0	30	30	75	135	115	155	45	135	0	180	

3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym.

Praktyka zawodowa (psychologiczno-pedagogiczna) stanowi część standardu wykształcenia nauczyciela muzyki i wiąże się z grupą przedmiotów „Przygotowanie w zakresie psychologiczno – pedagogicznym” (30 godzin) oraz Praktyką przedmiotu Muzyka (120 godzin), łącznie 150 godzin (zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

Praktyka pedagogiczna stanowi skonfrontowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych podczas realizacji przedmiotów pedagogika, psychologia, a praktyka przedmiotowo-metodyczna jest częścią składową przygotowania studentów do pracy zawodowej. Jej zadaniem jest stworzenie warunków do pogłębienia wiadomości przekazanych w toku zajęć dydaktycznych i konfrontacja ich z praktyką. Praktyki mają przyczynić się do rozwijania aktywności, kreatywności i przedsiębiorczości studentów.

3.3.1. Realizacja praktyki ogólnopedagogicznej – szkoła podstawowa studentów kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (studia stacjonarne I stopnia) Akademii Pomorskiej w Słupsku (Praktyka zawodowa (psychologiczno-pedagogiczna))

Praktyka zawodowa (psychologiczno-pedagogiczna) stanowi część standardu wykształcenia nauczyciela muzyki i wiąże się z grupą przedmiotów „**Przygotowanie w zakresie psychologiczno - pedagogicznym**”. Praktyka pedagogiczna stanowi skonfrontowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych podczas realizacji przedmiotów pedagogika, psychologia.

Miejscem realizacji praktyki jest wybrana przez studenta szkoła podstawowa. Odbywać się będzie **w wymiarze 30 godzin**, (wrzesień 4 tygodnie) jako praktyka ciągła.

Zgodnie z dokumentem w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:

1) zapoznanie się ze szkołą podstawową, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) obserwowanie:

- a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
- b) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samymi w różnym wieku),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły podstawowej oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły podstawowej różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
- h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły podstawowej na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;

3) współdziałanie z opiekunem praktyk z ramienia szkoły podstawowej w:

- a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
- b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
- c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:

- a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
- b) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
- c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
- d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
- e) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
- g) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- i) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;

5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,

- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk z ramienia szkoły podstawowej w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Zaliczenie dokonane zostaje na podstawie obszernego sprawozdania z przebiegu praktyki praktyk zgodnie z punktami jej treści oraz opinii, oceny nauczyciela wyznaczonego na opiekuna praktyki w szkole podstawowej. Student ma obowiązek dostarczyć na Uczelnię opiekunowi praktyk z ramienia uczelni pełną dokumentację odbytej praktyki do 15 października danego roku akademickiego.

- Student na bieżąco prowadzi dokumentację – dziennik praktyk, w którym zamieszcza: - opis obserwacji aktywności ucznia i działań wychowawczych podejmowanych przez nauczyciela, sprawozdanie z własnych działań jako opiekuna wychowawcy oraz animatora aktywności ucznia i współdziałania w grupie.
- Harmonogram obserwacji i działań wychowawczych student otrzymuje od opiekuna z ramienia szkoły podstawowej, dokładnie omawia ich przebieg.
- Opiekun z ramienia szkoły podstawowej na bieżąco omawia przeprowadzone przez studenta działania wychowawcze, animacyjne i terapeutyczne, uzasadnia ocenę, którą zamieszcza pod każdym cząstkowym sprawozdaniem (scenariuszem działań wychowawczych).
- Na zakończenie praktyki opiekun z ramienia szkoły podstawowej omawia całościowo ze studentem odbyłą praktykę przedmiotową i wręcza wypełniony i podpisany „Kwestionariusz oceny przydatności do zawodu z odbytej praktyki pedagogicznej przez studentów Akademii Pomorskiej w Słupsku” .

3.3.2. Realizacja praktyki przedmiotowo-metodycznej studentów kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (praktyka przedmiotu - muzyka)

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

Praktyka przedmiotowo-metodyczna jest częścią składową przygotowania studentów do pracy zawodowej. Jej zadaniem jest stworzenie warunków do pogłębienia wiadomości przekazanych w toku zajęć dydaktycznych i konfrontacja ich z praktyką. Praktyki mają przyczynić się do rozwijania aktywności, kreatywności i przedsiębiorczości studentów. W ramach kierunku **Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (studia stacjonarne I stopnia)** praktyki odbywać się będą:

- W trakcie IV semestru – 30 godz.
- W trakcie V semestru – 30 godz.
- W trakcie VI semestru – 60 godz.

Ogółem: 120 godz.

Student będzie miał możliwość samodzielnego znalezienia miejsca praktyk, przy czym wybierane szkoły mają umożliwić studentowi realizację celów praktyk związanych z tym kierunkiem. Samodzielne znalezienie miejsca praktyk będzie jednocześnie formą przygotowania do przyszłych starań o pracę. Rozpoczęcie praktyk może nastąpić po uprzedniej akceptacji miejsca jej odbycia przez akademickiego opiekuna praktyk.

Celem praktyki jest przygotowanie studenta do praktycznego wykonywania zawodu, a w szczególności:

- ✓ Przygotowanie studentów do pracy organizacyjnej i dydaktyczno-wychowawczej w zakresie przedmiotu muzyka w szkole podstawowej.
- ✓ Nabycie umiejętności organizowania pracy dydaktyczno-wychowawczej poprzez właściwe opracowanie scenariuszy zajęć, hospitowanie i prowadzenie lekcji na poziomie podstawowym.
- ✓ Nawiązanie przez studentów kontaktu pedagogicznego z dziećmi oraz poznanie charakteru i warunków pracy nauczyciela muzyki i szkoły.

- ✓ Zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych.
- ✓ Kształtowanie kreatywności i innowacyjności

Podstawą do zaliczenia i oceny praktyki jest realizacja powyższych celów zawartych w programie praktyk. Regulamin praktyk zawiera szczegóły dotyczące jej organizacji.

Organizacja praktyki przedmiotu muzyka

1. Praktyki z przedmiotu **muzyka** realizowane są na **poziomie klas IV-VI szkoły podstawowej**.
2. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane między Akademią Pomorską, a szkołą. Student odbywa praktykę na podstawie skierowania wydanego przez Uczelnię.
3. Szkoła, w której student odbywa praktykę powołuje na czas praktyki opiekuna, który jest bezpośrednim przełożonym praktykanta.
4. W dniu rozpoczęcia praktyki student przekazuje opiekunowi praktyki otrzymaną dokumentację, tj. umowę, druk opinii oraz program praktyki.
5. Do obowiązków studenta odbywającego praktykę należą:
  - zapoznanie się z treścią Regulaminu praktyki przed rozpoczęciem praktyki,
  - aktywne uczestniczenie w praktyce umożliwiające realizację celów i programu praktyki,
  - przestrzeganie dyscypliny pracy,
  - prowadzenie dziennika praktyk i złożenie go po zakończeniu praktyki u opiekuna.
6. Po zakończeniu praktyki opiekun jest zobowiązany dokonać oceny pracy praktykanta oraz wypełnić druk opinii
7. Student po zakończeniu praktyki jest zobowiązany dostarczyć opiekunowi akademickiemu dziennik praktyk oraz opinię od opiekuna. Dziennik powinien być opatrzony podpisem dyrektora lub nauczyciela muzyki oraz pieczęcią szkoły, w której realizowana była praktyka, a także opiekuna praktyk.
8. Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie:
  - pozytywnej opinii opiekuna (wraz z oceną) praktyki wskazanego przez placówkę, przyjmującą studenta na praktykę,
  - oceny prowadzonej dokumentacji praktyki – dziennik praktyk,
  - pozytywnej oceny, wystawionej przez opiekuna praktyki z ramienia Uczelni.
9. Student ma obowiązek dostarczyć na Uczelnię opiekunowi pełną dokumentację odbytej praktyki do 15 października danego roku akademickiego. Praktyki odbywające się w ciągu roku akademickiego powinny być zaliczone w terminie do 14 dni od daty ich zakończenia. Niespełnienie powyższego warunku skutkuje brakiem zaliczenia praktyki oraz semestru studiów, w którym była realizowana.

Uwagi i warunki zaliczenia praktyki:

- Student na bieżąco prowadzi dokumentację – dziennik praktyk, w którym zamieszcza: harmonogram hospitacji lekcji i innych zajęć pozalekcyjnych, wypełnione arkusze pohospitacyjne, scenariusze przeprowadzonych lekcji i zajęć pozalekcyjnych – potwierdzone i ocenione przez opiekuna praktyki.
- Lekcje i zajęcia prowadzi student wyłącznie w obecności nauczyciela-opiekuna praktyki, u którego odbywa praktykę.

- Temat zajęć oraz wskazówki do ich prowadzenia student otrzymuje od opiekuna, co najmniej na trzy dni przed zajęciami.
- Dzień przed zajęciami omawia scenariusz i dokonuje jego korekty według sugestii opiekuna.
- W dniu prowadzenia zajęć student przedkłada scenariusz zajęć opiekunowi do zatwierdzenia jego podpisem (**scenariusz powinien być potwierdzony, bez podpisu studentowi nie wolno przeprowadzić lekcji, czy innych zajęć**).
- Opiekun na bieżąco omawia przeprowadzone przez studenta zajęcia, uzasadnia ocenę, którą zamieszcza na scenariuszu.
- Na zakończenie praktyki opiekun omawia całościowo ze studentem odbyłą praktykę przedmiotową i wręcza wypełniony i podpisany „Kwestionariusz oceny przydatności do zawodu z odbytej praktyki pedagogicznej przez studentów Akademii Pomorskiej w Słupsku” .
- Po zakończeniu praktyki, w terminie wskazanym przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, student składa dziennik praktyk wraz z „Kwestionariuszem oceny przydatności do zawodu” .

3.3.3. Realizacja praktyki muzycznej studentów kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (studia stacjonarne I stopnia) Akademii Pomorskiej w Słupsku

2. Praktyka muzyczna jest częścią składową przygotowania studentów do pracy zawodowej. Jej zadaniem jest stworzenie warunków do pogłębienia umiejętności zdobytych w toku zajęć dydaktycznych i konfrontacja ich z praktyką. Praktyki mają przyczynić się do rozwijania aktywności, kreatywności i przedsiębiorczości studentów.
3. Regulamin odbywania praktyk studenckich w zakresie przygotowania muzycznego obowiązuje studentów studiów stacjonarnych Instytutu Muzyki Wydziału Nauk Społecznych Akademii Pomorskiej w Słupsku.
4. Celem praktyki jest przygotowanie studenta do praktycznego wykonywania zawodu, a w szczególności:
  - ✓ poznanie charakteru i warunków pracy muzyka-wykonawcy;
  - ✓ przygotowanie studentów do pracy muzycznej w różnego typu placówkach kultury;
  - ✓ nabycie umiejętności pracy przy organizacji koncertów, festiwali czy spektakli muzycznych;
  - ✓ nabycie umiejętności organizowania własnej pracy;
  - ✓ zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych;
  - ✓ kształtowanie kreatywności i innowacyjności.
5. Zgodnie z ramowym planem studiów w ramach kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, specjalność: edukacja muzyczna (studia stacjonarne I stopnia) praktyki obejmują 450 godzin. Odbywać się one będą:
  - W trakcie I semestru – 60 godzin
  - W trakcie II semestru – 60 godzin
  - W trakcie III semestru – 30 godzin
  - W trakcie IV semestru – 30 godzin
  - W trakcie V semestru – 150 godzin
  - W trakcie VI semestru – 120 godzin
6. Za każde 30 godzin praktyki, student otrzymuje 1 punkt ECTS.
7. Podstawą do zaliczenia i oceny praktyki jest realizacja powyższych celów zawartych w programie praktyk. Regulamin praktyk zawiera szczegóły dotyczące jej organizacji.
8. Szczegółowy program praktyk każdego semestru ustala opiekun praktyk ze strony Instytutu Muzyki wraz z dyrekcją Instytutu Muzyki. Program jest związany z bieżącymi planami artystycznymi instytutu. Do programu praktyk należeć mogą:
  - ✓ czynne uczestnictwo muzyczne w koncertach i spektaklach Instytutu Muzyki (chór, orkiestra, zespoły kameralne, wykonania solowe);
  - ✓ czynne uczestnictwo techniczne w koncertach i spektaklach Instytutu Muzyki;
  - ✓ uczestnictwo w organizacji koncertów, spektakli i wydarzeń organizowanych przez Instytut;
  - ✓ uczestnictwo w organizowanych w Instytucie i poza nim prelekcjach muzycznych;
  - ✓ uczestnictwo w koncertach innych wykonawców;
  - ✓ wizyty studyjne u pracodawców;
  - ✓ uczestnictwo w spotkaniach z absolwentami Instytutu;

- ✓ uczestnictwo w bieżących pracach Instytutu;
  - ✓ uczestnictwo w konferencjach organizowanych przez Instytut;
  - ✓ uczestnictwo we wszelkich wydarzeniach artystycznych organizowanych przez Instytut;
  - ✓ inne zadania ustalone przez opiekuna praktyk ze strony Instytutu Muzyki w porozumieniu z dyrekcją Instytutu Muzyki.
9. Do obowiązków studenta odbywającego praktykę należą:
- ✓ zapoznanie się z treścią Regulaminu praktyki przed rozpoczęciem praktyki,
  - ✓ aktywne uczestniczenie w praktyce umożliwiające realizację celów i programu praktyki,
  - ✓ przestrzeganie dyscypliny pracy,
  - ✓ prowadzenie dziennika praktyk i złożenie go po zakończeniu praktyki u opiekuna praktyk z ramienia uczelni.
10. Każdą odbytą godziną praktyki jest pisemnie potwierdzona przez wykładowcę wyznaczonego przez dyrekcję. W przypadku praktyk poza uczelnią obecności wpisuje przedstawiciel organizatorów.
11. Student po zakończeniu praktyki jest zobowiązany dostarczyć opiekunowi akademickiemu wymaganą dokumentację.
12. Student na bieżąco prowadzi dokumentację – zeszyt praktyki, w którym zamieszcza: harmonogram praktyki, wypełnione arkusze hospitacyjne, sprawozdania z wykonanych zadań.
13. Zaliczenia danej praktyki dokonuje opiekun praktyk z ramienia uczelni na podstawie:
- ✓ oceny wystawionej za czynny udział w przedsięwzięciach artystycznych Instytutu wystawionej przez odpowiedzialnego za poszczególne wydarzenia wykładowcę wyznaczonego przez dyrekcję,
  - ✓ oceny prowadzonej dokumentacji praktyki,
  - ✓ oceny stylu pracy przy podejmowaniu zadań związanych z praktyką.
- Zaliczenia semestru dokonuje koordynator praktyk Instytutu Muzyki lub wyznaczony przez niego opiekun praktyki.

14. **Kryteria ocen:**

Oceny wystawione przez instruktora prowadzącego po każdym przeprowadzonych zajęciach. Ocenie podlega (w zależności od typu praktyki):

- ✓ punktualność studenta,
- ✓ przygotowanie merytoryczne studenta do prób,
- ✓ jakość uczestnictwa w próbach,
- ✓ poziom prezentacji muzycznych,
- ✓ jakość wykonania powierzonych zadań,
- ✓ wykorzystanie czasu pracy,
- ✓ sposób odnoszenia się do współpracowników,
- ✓ stosowanie się do uwag instruktora prowadzącego.

Ocena prowadzonej dokumentacji praktyki (w zależności od typu praktyki), np.:

- ✓ jakość wypełnienia arkuszy hospitacyjnych,
- ✓ jakość sprawozdań z wykonanych zadań.

Ocena stylu pracy przy podejmowaniu zadań związanych z praktyką:

- ✓ sumienność w podejmowanych staraniach,
- ✓ terminowość składania dokumentów.

3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów:

Wskaźniki dotyczące programu studiów	Liczba punktów ECTS
3.4.1. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	160
3.4.2. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS –w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne;	13
- Psychologia	4
- Pedagogika	4
- Emisja głosu	1
- Pierwsza pomoc	1
- Podstawy dydaktyki	3
3.4.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym	20
- Praktyka zawodowa (psychologiczno-pedagogiczna) + Praktyka przedmiotu - muzyka	5
- Praktyka muzyczna	15

3.4.4. Zajęcia do wyboru z określeniem liczby punktów ECTS, w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie

Zajęcia do wyboru		
Nazwa zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Język obcy (język angielski / niemiecki / rosyjski)	360	12
Zajęcia z oferty Instytutu Pedagogiki (Praca z dzieckiem z zaburzeniami zachowania / Creativity, Culture and Education - wykład monograficzny (w języku angielskim) / Psychologia niedostosowania społecznego / Współczesne dylematy społeczne / Podstawy psychologii klinicznej / Socjologia ogólna)	90	3
Drugi instrument (Organy / Gitara klasyczna / Klarnet / Gitara elektryczna / Gitara basowa / Perkusja / Trąbka/Puzon)	240	8
Chór / Zespół muzyki dawnej	390	13
Muzyczne zajęcia fakultatywne (Dyrygowanie / II instrument / Emisja głosu - kształcenie wokalne / Zajęcia muzyczno – ruchowe)	60	2
Zespół instrumentalny z metodyką (zespół dęty / zespół smyczkowy / zespół gitarowy / zespół mieszany)	150	5
Literatura muzyczna / literatura chóralna	60	2
Zespół estradowy z metodyką / Dziecięce zespoły taneczno-wokalne z metodyką	120	4
Zajęcia muzyczno ruchowe / Podstawy tańca ludowego	180	6
Razem:	1650	55

* - **Przedmioty Fakultatywne 30 % x 180 p. ECTS = 54 p. ECTS.** Minimum liczby punktów ECTS zajęć do wyboru zachowane.

3.4.5. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne wraz z przypisaną liczbą punktów ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie, prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (profil praktyczny);

Nazwa zajęć	Forma/formy zajęć ¹	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Przedmiot kształcenia ogólnego - Technologie informacyjne	CL/CW	90	3
Przedmioty kierunkowe	CL, CAU, CA	2000	66
	Fortepian	390	13
	Analiza dzieła muzycznego	60	2
	Zasady muzyki	180	6
	Kształcenie słuchu	240	8
	Chór / Zespół muzyki dawnej	330	11
	Dyrygowanie	150	5
	Czytanie partytur	60	2
	Podstawy instrumentacji i aranżacji	60	2
	Harmonia z ćwiczeniami	90	3
	Historia muzyki	110	3
	Literatura muzyczna / literatura chóralna	30	1
	Muzyczne zajęcia fakultatywne	60	2
	Drugi instrument	240	8
Przedmioty specjalnościowe	S, CL, CAU, CA, P	1860	61
	Praktyka przedmiotu - muzyka	120	4
	Emisja głosu - kształcenie wokalne	120	4
	Zajęcia muzyczno ruchowe / Podstawy tańca ludowego	180	6
	Nauka akompaniamentu z czytaniem a vista	120	4
	Zbiorowa emisja głosu	60	2
	Zespół wokalny z metodyką	150	5
	Zespół instrumentalny z metodyką	150	5
	Zespół estradowy z metodyką / Dziecięce zespoły taneczno-wokalne z metodyką	120	4
	Praktyka muzyczna	450	15
	Instrumenty szkolne	120	3
	Przygotowanie lekcji dyplomowej	30	1
	Seminarium pracy dyplomowej z metodologią	240	8
	Razem:	3950	130

¹zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Rektora AP w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych

* - Przedmioty powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym 50 % x 180 p. ECTS = 90 p. ECTS. Minimum liczby punktów ECTS przedmiotów zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym zachowane.

4. Ocena i doskonalenie programu studiów

4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

4.1.1. Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczący w procesie określania koncepcji kształcenia

Interesariuszami uczestniczącymi w procesie określania koncepcji kształcenia są członkowie powołanej Rady Programowej ds. Kształcenia dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*. W jej skład wchodzi pracownicy Instytutu, sygnatariusze zewnętrzni oraz studenci w/w kierunku studiów:

Interesariusze wewnętrzni

a) Pracownicy naukowo-dydaktyczni

6. Dr hab. Monika Zytke prof. AP – sztuki muzyczne, dyscyplina dyrygentura, dyrektor artystyczny Instytutu Muzyki
7. Dr hab. Katarzyna Chacińska prof. AP – sztuki muzyczne, dyscyplina wokalistyka,
8. Dr hab. Joanna Bernagiewicz prof. AP – sztuki muzyczne, dyscyplina instrumentalistyka,
9. Dr Dariusz Domański – sztuki muzyczne, dyscyplina instrumentalistyka, z-ca Dyrektora Instytutu Muzyki
10. Dr Jarosław Chaciński – nauki humanistyczne, pedagogika,
11. Dr Ryszard Strzelecki – sztuki muzyczne, dyscyplina dyrygentura.

b) Studenci:

11. Monika Książek
12. Łukasz Jung

Interesariusze zewnętrzni

- Stowarzyszenie *Inspiracje* - Robert Chomicki, prezes
- Nowy Teatr im. Witkacego w Słupsku - Zbigniew Kułagowski – dyrektor naczelny
- Młodzieżowy Dom Kultury – mgr Violetta Wójcik, dyrektor
- Gminne Centrum Kultury i Promocji w Kobylnicy - Dyrektor - Marcin Świder
- Ośrodek Teatralny RONDO w Słupsku – Dyrektor SOK – mgr Jolanta Krawczykiewicz
- Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Słupsku - mgr Beata Podgórna dyrektor
- Miejskie Przedszkole nr 19 w Słupsku – Dyrektor - Mirosława Mazurkiewicz
- Szkoła Podstawowa nr 5 w Słupsku –mgr Karolina Machutta – Gałązka
- Szkoła Podstawowa nr 10 mgr Grzegorz Uszkiewicz
- Szkoła Podstawowa nr 3 mgr Ewa Chowaniec
- Szkoła muzyczna „Yamaha” w Słupsku – mgr Bartosz Kieresiński

4.1.2. Informacja o doświadczeniach i wzorcach międzynarodowych w pracach mających na celu określenie programu studiów

Program studiów na kierunku studiów *Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* powstawał także przy uwzględnieniu doświadczeń międzynarodowych, jakie gromadzili w Instytucie Muzyki zatrudnieni w nim nauczyciele akademicy.

1. Jednymi z najważniejszych impulsów w tworzeniu się wizji programu, jako dokumentu inicjującego europejskie standardy kształcenia przyszłych pedagogów muzyki (a także instruktorów muzycznych, artystów-muzyków i animatorów kultury) były międzynarodowe konferencje naukowe i naukowo-dydaktyczne, które organizowano w Instytucie Muzyki przy współdziałaniu wiodących ośrodków akademickich w Europie Środkowej i Wschodniej. Do najważniejszych tego typu wydarzeń zaliczyć trzeba Międzynarodową Konferencję Naukową zorganizowaną w Akademii Pomorskiej w Słupsku pt. „*Pedagogika muzyczna w kontynuacji i przełomie – historyczne perspektywy i współczesne odniesienia w europejskim kontekście*” (16-18.10.14). W tym wydarzeniu wzięło udział ponad 50 uczestników z siedmiu krajów europejskich: Polski, Niemiec, Czech, Słowacji, Węgier, Luxemburga i Ukrainy. Konferencja stworzyła także okazję do przedstawienia innych wybitnych postaci pedagogiki muzycznej XX i XXI w. w regionie Europy Środkowej i Wschodniej, a także do podjęcia dyskusji nad ukazaniem związków kulturowych i społeczno-politycznych w międzynarodowym i interdyscyplinarnym umocowaniu pedagogiki muzyki w tym geograficznym obszarze. Wnioski z konferencji, jak i publikacje złożone do monografii zbiorowej, ukazały edukację muzyczną, jako przestrzeń zintegrowaną, której regionalne zróżnicowanie nie zakłóca jednolitego obrazu wychowania muzycznego, wiążącego zadania edukacji szkolnej i pozaszkolnej z programem kształcenia nauczycieli muzyki. Szczególną rolę odgrywają tu tzw. ideały pedagogiczne oraz jej przekształcenia w rozwiązania systemowe, jako kompleksu dziedzin nauczanych na kierunkach pedagogiczno-muzycznych w akademiach muzycznych i uniwersytetach (w tym także Akademii Pomorskiej w Słupsku). Inspiracji dla treści programowych kierunku studiów „*edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*” poszukiwano także w europejskich, często historycznych osiągnięciach systematyki edukacji muzycznej Leo Kestenberga (koncepcja kształcenia muzycznego, jako procesu ustawicznego), Ladislava Burlasa i Ireny Mednanskej (doświadczenia słowackie w oparciu o systematykę edukacji muzycznej). Rodzime przyczynki, mogące wnieść do idei programu kształcenia nauczycieli istotny wkład, koncentrują się głównie na osiągnięciach Karola Szymanowskiego, Marii Przychodzińskiej i Zofii Konaszkiewicz.

2. Instytut Muzyki zatrudnia dwóch profesorów wizytujących, reprezentujących dwa prestiżowe uniwersytety: Prof. Hana Kurstjensa (Uniwersytet w Utrechcie - Holandia) oraz prof. dr. Dariusza Terefenkę (Uniwersytet w Rochester USA). Obaj nauczyciele akademicy biorą udział w konstruowaniu wizji programu kształcenia na naszym kierunku, przenosząc ze swoich rodzimych uczelni zarówno treści nauczania, jak i nowoczesne metody dydaktyczne. Wykłady te są ściśle zintegrowane z zadaniami zawodowego przygotowania nauczycieli muzyki do pracy w szkole lub w sektorze zajęć pozaszkolnych, znakomicie wkomponowują się w założone efekty kształcenia, tworzące sylwetkę absolwenta studiów. W przygotowaniu programu kształcenia studiów I st. skorzystano z doświadczeń tworzenia programów kształcenia z uczelni, z których wywodzą się profesorowie gościnni. Obszary wiedzy i umiejętności, na podstawie których skonstruowano efekty kształcenia, dobrze korelują z naszym programem studiów. Są nimi:

A. *Obszar artystyczno – muzyczny i muzyczno teoretyczny*, do którego należą następujące umiejętności:

- wiedza o muzyce różnej stylistyki,
- umiejętność wykonywania muzyki różnych epok po współczesność,
- kompetencja samodzielnej kreatywności,
- umiejętność prowadzenia rozmaitych zespołów wokalnie – instrumentalnych,
- opanowanie umiejętności analizy utworu i stosowania różnych technik kompozytorskich.

- umiejętności praktyczno-artystycznego zastosowania muzyczno-teoretycznych modeli, teorii i metod, wykształcenie zdolności refleksji nad nimi,

B. Obszar muzykologiczny:

- poznanie muzyki różnorodnych epok, stylów, kultur i ich estetycznych, kulturalnych, historycznych, etnologicznych, filozoficznych i socjologicznych podstaw.
- poznanie podstawowych metod badawczych nad muzyką,

C. Obszar muzyczno – pedagogiczny:

- zapoznanie się z procesami uczenia i uczenia się muzyki i wytwarzanie świadomej refleksji nad nimi,
- poznanie teorii muzyczno-pedagogicznych, koncepcji tworzenia programów nauczania,
- wprowadzenie do rozwiązywania problemów pedagogicznych i metodyczno-dydaktycznych w pedagogice muzyki.
- wprowadzenie do podstaw muzykoterapii,

D. Obszar muzyczno – dydaktyczny:

- wdrożenie w stosowanie najważniejszych metod dydaktycznych przedmiotu,
- poznanie, analiza i umiejętność refleksyjnego rozwijania modeli muzyczno-dydaktycznych i koncepcji,
- planowanie, realizacja i ewaluacja procesów nauczania i uczenia się muzyki,
- kreatywne zastosowanie środków multimedialnych.

Program „edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej” stworzony w Instytucie Muzyki zakłada również, podobnie jak program na partnerskich uniwersytetach, dyplomowanie studenta w obu obszarach: a) teoretyczny (praca licencjacka), b) artystyczno – praktycznej (koncert dyplomowy).

3. Instytut Muzyki Akademii Pomorskiej we współpracy z Chersońskim Uniwersytetem Państwowym oraz Kirowogradzkim Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym stworzył dla studentów ukraińskich możliwość ukończenia kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” w oparciu o projekt tzw. „Podwójnego dyplomu”. Idea kształcenia w tym systemie polega na tym, że studenci z Uniwersytetu w Chersoniu studiujący na kierunku „sztuka muzyczna” swój okres nauki dzieli na dwie części (3 semestry w Polsce i pozostałe 5 semestrów na Ukrainie). Ze względu na podobieństwo programowe obu kierunków, absolwent uzyskuje kwalifikacje zawodowe te same, które są określone w polskim programie kształcenia. „Protokół równoważności” określa jakie przedmioty w obu programach (polskim i ukraińskim) są ekwiwalentne, tzn. zawierają te same treści kształcenia i zorientowane są na te same efekty. Dokładne wyszczególnienie ekwiwalentności tych przedmiotów ujęte jest w ramowym planie studiów. Studenci ukraińscy zobligowani są do realizacji praktyk zawodowych, napisania pracy licencjackiej, oraz zdania egzaminu dyplomowego w obu częściach (koncert i obrona pracy) w Polsce.

4. Instytut Muzyki ma podpisaną umowę Erasmus z kilkoma uczelniami europejskimi, m.in. Uniwersytet w Wuerzburgu (Niemcy), Uniwersytety w Eger i Szeged (Węgry). Studenci i nauczyciele mają możliwość wyjazdów odpowiednio na semestr studiów w uczelni partnerskiej, jak również w przypadku nauczycieli na tygodniowe wykłady. Ponadto podpisane w Akademii Pomorskiej w Słupsku umowy o współpracę z ośrodkami akademickimi na Ukrainie umożliwiają semestralne pobyty dydaktycznej wymiany. Z tej oferty korzysta pewna grupa studentów ukraińskich.

5. Częścią internacjonalizacji programu studiów kształcenia są wykłady gościnne oraz warsztaty artystyczne połączone z koncertami. Zajęcia te prowadzone są w ramach praktyk muzycznych i dotyczą rozmaitych aktywności: wykłady o kulturze i muzyce drugiego kraju, zajęcia praktyczne; wokalne i wokalnie – instrumentalne, gra na wybranych instrumentach, nauka kompozycji i aranżacji.

4.1.3. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

W celu analizy zgodności efektów uczenia się studentów Instytutu Muzyki Akademii Pomorskiej w Słupsku z potrzebami rynku pracy wykonano badanie, w którym wykorzystano opinie nauczycieli muzyki, jak również dyrektorów szkół podstawowych, w których studenci prowadzili lekcje muzyki w klasach IV-VI i I-III, jak również zajęcia pozalekcyjne – chór, zespoły wokalne, zajęcia muzyczno-ruchowe.

Analiza dokumentów obejmowała 30 arkuszy Ocen przydatności do zawodu z odbytej praktyki pedagogicznej przez studentów Instytutu Muzyki Akademii Pomorskiej w Słupsku. Studenci praktykę odbywali w 21 wybranych szkołach podstawowych w regionie.

Wykaz placówek oświatowych, w których nauczyciele wyrazili opinię o przydatności studentów kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuki muzycznej do zawodu nauczyciela muzyki (rok akademicki 2015/2016)

Miejscowość	Nazwa placówki:
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Henryka Sienkiewicza
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Tadeusza Kościuszki
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Janusza Korczaka
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 5 z oddziałami integracyjnymi im. Gryfitów
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Żołnierzy Armii Krajowej
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 9 im. kmdra St. Hryniewieckiego
Słupsk	Szkoła Podstawowa nr 10 z oddziałami integracyjnymi im. Polonii
Lębork	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Olimpijczyków Polskich
Lębork	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Mikołaja Kopernika

Warszkowo	Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy Armii Krajowej
Stężycza	Zespół Kształcenia i Wychowania
Szymbark	Zespół Kształcenia i Wychowania
Sławno	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego
Ustka	Szkoła Podstawowa nr 1 im. kpt. Leonida Teligi
Bożepole Wielkie	Zespół Szkół
Kalisz	Publiczna Szkoła Podstawowa im. gen.St.Sosabowskiego
Kartuzy	Szkoła Podstawowa nr 5 z oddziałami integracyjnymi im. Aleksandra Majkowskiego
Łęgowo	Zespół Szkół
Piaseczno	Szkoła Podstawowa
Nowy Klincz	Szkoła Podstawowa
Mosty	Zespół Szkolno-Przedszkolny

Kwestionariusz opinii praktyk zawierał 9 pytań dotyczących bezpośrednio przygotowania zawodowego studentów do przyszłej pracy zawodowej w charakterze nauczyciela muzyki.

Nauczyciele – opiekunowie praktyk studenckich w Arkuszu oceny przydatności do zawodu nauczyciela muzyki wskazywali na:

Pytanie 4. Stan wiadomości rzeczowych:

Stan wiadomości rzeczowych 22 studentów został określony jako bardzo dobry, w 2 przypadkach jako dobry, w jednym wystarczający, w jednym określony jako bez zastrzeżeń. Z kolei w jednym przypadku nauczyciel stwierdził, iż wiadomości rzeczowe studenta pozwalają na płynne i poprawne prowadzenie lekcji muzyki. 2 nauczycieli podkreślało, iż studenci dobrze znają Podstawę Programową Kształcenia Ogólnego z przedmiotu Muzyka i prawidłowo wykorzystują treści w scenariuszach i prowadzeniu lekcji muzyki. W jednym przypadku nauczyciel zaznaczył, iż studentka potrafi i umiejętnie wykorzystuje wiadomości również z zakresu pedagogiki.

Pytanie 5. Umiejętność organizowania pracy dydaktycznej:

Nauczyciele w 18 przypadkach oceniają tę umiejętność u studentów realizujących praktykę bardzo dobrze, w 3 dobrze. Z kolei 6 nauczycieli pisze, iż lekcje były poprawne i właściwe pod względem merytorycznym i metodycznym. W 3 przypadkach wskazują na umiejętność określanie i realizowanie celów dydaktycznych i wychowawczych oraz stosowanie różnych metod, sprzyjających motywacji uczniów. 1 nauczyciel zwrócił uwagę na umiejętność wykorzystanie pomocy dydaktycznych i instrumentów muzycznych.

Pytanie 6. Stosunek praktykanta do uczniów:

W odpowiedzi na to pytanie 9 nauczycieli wskazuje na bardzo dobry kontakt studentów z uczniami, 5 ocenia jako właściwy, dobry – 1 osoba. Z kolei 15 nauczycieli podkreśla: miłe usposobienie studentów, życzliwość sprzyjającą tworzeniu dobrej atmosfery pracy, dobry kontakt z uczniami, który przekłada się na zainteresowanie realizowanym tematem.

Pytanie 8. Zalety prowadzonych zajęć:

Nauczyciele w 11 przypadkach wskazywali na duże zaangażowanie studentów w przygotowaniu lekcji muzyki i zajęć pozalekcyjnych, propozycje ciekawych pomocy dydaktycznych, wykorzystanie środków multimedialnych, instrumentów muzycznych. Podkreślają również stosowanie różnorodnych metod nauczania i różnych form aktywności muzycznej uczniów. Opinie 10 nauczycieli są takie, iż lekcje i zajęcia pozalekcyjne były starannie przygotowane i przemyślane pod względem merytorycznym i metodycznym oraz studenci poprawnie opracowują scenariusze zajęć. W przypadku 5 opinii jako zalety nauczyciele podają zaangażowanie uczniów na lekcji, wynikające z zainteresowania tematem. O zdolnościach pedagogicznych studentów mówi się w 4 przypadkach.

Pytanie 9. Wady prowadzonych zajęć:

Opinia 26 nauczycieli nie zawierała żadnych uwag krytycznych w realizacji zajęć przedmiotu muzyka oraz muzycznych zajęć pozalekcyjnych, 2 opinie dotyczyły większej dyscypliny czasowej w przebiegu lekcji, 1 osoba wskazywała na brak konsekwencji w egzekwowaniu wymagań edukacyjnych, 1 opinia mówiła o braku pewności siebie.

Pytanie 10. Stopień dyscypliny i sumienności w pracy

Opinia 24 nauczycieli była bardzo dobra, w 3 przypadkach dobra, w jednym dostateczna, w jednym celująca i w jednym brak uwag.

Pytanie 11. Inne spostrzeżenia i uwagi o pracy praktykanta:

Na wyjątkową pracowitość, sumienność, solidność, zaangażowanie studentów w realizację powierzonych zadań wskazywało 6 nauczycieli. O dużej muzykalności wspomniało 2 nauczycieli. 22 nauczycieli nie wyraziło dodatkowej opinii o studentach.

Pytanie 12. Propozycja dla AP w zakresie przygotowywania kandydatów do zawodu:

Opinia 26 nauczycieli nie zawierała propozycji dla Instytutu Muzyki w zakresie przygotowywania kandydatów do zawodu nauczyciela muzyki, 2 nauczycieli sugeruje lepsze przygotowanie studentów w zakresie akompaniamentu do materiału repertuarowego,

2 osoby proponują zwiększenie zajęć praktycznych, podając konkretne zagadnienia metodyczne, z których wprowadzeniem studenci mieli problem.

13. Ogólna ocena za praktykę wyrażona stopniem:

Z odbytej praktyki pedagogicznej – realizacji zajęć muzycznych w klasach IV-VI 28 studentów (93%) otrzymało ocenę bdb. , w dwóch przypadkach (7%) była to ocena db.

Wnioski z przeprowadzonych badań:

- zadowalające przygotowanie merytoryczne i metodyczne studentów do prowadzenia zajęć dydaktycznych z muzyki oraz zajęć rozwijających zainteresowania i pasje muzyczne uczniów na etapie szkoły podstawowej,
- dobre predyspozycje studentów do przyszłej pracy w zawodzie nauczyciela muzyki: pozytywna komunikacja i relacja z uczniami i gronem pedagogicznym, kultura osobista, kreatywność, rzetelność, sumienność i duże zaangażowanie w przygotowywaniu lekcji i zajęć artystycznych,
- różnorodność, atrakcyjność i innowacyjność stosowanych metod i form pracy, aktywizujących uczniów na lekcji oraz w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- właściwą organizację zajęć,
- umiejętność wykorzystywania nowoczesnych technologii komputerowych,
- należy lepiej przygotować studentów w zakresie akompaniamentu do materiału repertuarowego: piosenek i akompaniamentu do zajęć muzyczno-ruchowych

4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

Z raportów ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych w odniesieniu do 14 absolwentów Instytutu Muzyki, którzy uzyskali dyplom w 2016 r. wynika, że:

- a) średni czas podjęcia pierwszej pracy od uzyskania dyplomu wynosi 5 miesięcy.
- b) średni czas od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy na umowę o pracę wynosi 7.14 miesiąca.
- c) ryzyko bezrobocia w pierwszych dwóch latach wyniosło 6 %, a więc było niższe, niż średnia dla absolwentów szkół wyższych w Polsce w tym okresie (7,1 %). Ponadto, analiza dokonana tylko w dwuletnim okresie zaniża wskaźniki charakteryzujące sytuację zawodową absolwentów Instytutu Muzyki, którzy dopiero rozpoczynają swoją aktywność zawodową na rynku pracy. Względny wskaźnik bezrobocia (WWB) absolwentów Instytutu Muzyki wyniósł w dwóch pierwszych latach po uzyskaniu dyplomu 0,99 (badanie dotyczy tylko dwóch lat). Oznacza to, że wartość WWB jest niewiele niższa od stopy rejestrowanego bezrobocia w powiatach zamieszkania absolwentów IM.
- d) w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu jakkolwiek pracę podjęło 64,3 % absolwentów IM (2016): 40 % w okresach gdy studiowali po uzyskaniu dyplomu i 70 % gdy nie studiowali po uzyskaniu dyplomu
- e) w drugim roku po uzyskaniu dyplomu jakkolwiek pracę podjęło 50 % absolwentów IM (2016): 20 % w okresach gdy studiowali po uzyskaniu dyplomu i 60 % gdy nie studiowali po uzyskaniu dyplomu
- f) w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu pracę na umowę o pracę podpisało 50 % absolwentów IM (2016): 40 % w okresach gdy studiowali po uzyskaniu dyplomu i 50 % gdy nie studiowali po uzyskaniu dyplomu
- g) w drugim roku po uzyskaniu dyplomu pracę na umowę o pracę podpisało 35,7 % absolwentów IM (2016): 20 % w okresach gdy studiowali po uzyskaniu dyplomu i 40 % gdy nie studiowali po uzyskaniu dyplomu
- h) nie odnotowano samozatrudnienia, co prawdopodobnie związane jest z krótkim okresem badania absolwentów, którzy dopiero rozpoczynają wejście na rynek pracy.
- i) nie odnotowano zakończenia pracy etatowej przez absolwentów IM rocznik 2016.
- j) procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów wyniósł 34.7%.
- k) procent absolwentów, którzy po uzyskaniu dyplomu podjęli studia II stopnia wyniósł 21.4%.
- l) rozkład zarobków absolwentów wynosi:

Pierwsze 20% pracujących zarabiał	571.83 zł lub mniej
Drugie 20% pracujących zarabiał	od 571.83 do 797.51 zł
Trzecie 20% pracujących zarabiał	od 797.51 do 1067.44 zł
Czwarte 20% pracujących zarabiał	od 1067.44 do 2164.62 zł
Piąte 20% pracujących zarabiał	2164.62 zł lub więcej

W Instytucie Muzyki Akademii Pomorskiej w Słupsku podjęto badania, których celem było scharakteryzowanie sytuacji zawodowej absolwentów kierunku studiów *Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej*, w kontekście zapotrzebowania rynku pracy, a także rzeczywistych i oczekiwanych osiągnięć – efektów kształcenia uzyskanych podczas pobytu w Uczelni. Istotne w tej analizie było również to, jak absolwenci tych studiów, znajdują swoje miejsce na rynku pracy, szczególnie w warunkach podejmowania przez nich różnorodnych funkcji zawodowych - nauczycieli muzyki w szkole, instruktorów muzycznych w domach kultury, muzyków i dyrygentów. Głównym, choć nie jedynym, celem tych badań było określenie stopnia zadowolenia zawodowego początkujących (ze stażem około 2-3 lat) nauczycieli w odniesieniu do ocenianej przez nich wartości programu studiów w skonfrontowaniu z realizacją programu nauczania muzyki w szkole, a także z ich działalnością artystyczną w środowisku.

Procedurę badawczą skonstruowano wokół kilku najważniejszych problemów:

- 1. Jakie kompetencje zawodowe nabywa absolwent po ukończeniu studiów na kierunku edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej, oraz w jaki sposób doskonalą je podczas kilku początkowych lat swojej kariery zawodowej?*
- 2. Które z czynników środowiska lokalnego wspierają rozwój kompetencji zawodowych nauczycieli muzyki?*
- 3. W jaki sposób macierzysta Uczelnia wspomaga początki kariery zawodowej nauczycieli muzyki, instruktorów muzycznych oraz muzyków będących ich absolwentami w procesie profesjonalizacji zawodowej?*
- 4. Czy i na ile staż pracy nauczyciela ma wpływ na profesjonalizację jego warsztatu zawodowego?*

Powyższym problemom odpowiadają następujące hipotezy:

1. Absolwent edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej w czasie trwania swojej kariery zawodowej (łącznie z okresem studiów) zdobywa następujące kompetencje określone modelem normatywnym wykształcenia nauczycieli muzyki:

- kompetencje zawodowe z zakresu psychologii i pedagogiki ogólnej,
- kierunkowe kompetencje dydaktyczno- metodyczne,
- umiejętności specyficzne muzycznie.

Do najczęstszych form doskonalenia zawodowego należą:

- studia podyplomowe,
- kursy kwalifikacyjne i doskonalące,
- konferencje, warsztaty i wykłady,

2. Instytucje oświatowe i kulturalne działające w środowisku lokalnym są najważniejszymi czynnikami wspierającymi rozwój kompetencji zawodowych nauczyciela muzyki.

3. Prawidłowe relacje pomiędzy uczelnią a absolwentem studiów, wnoszące istotny wkład w proces profesjonalizacji zawodu nauczyciela (rozwój kompetencji zawodowych), powinny charakteryzować się następującymi działaniami:

- organizacja konferencji tematycznych istotnych dla rozwoju warsztatu zawodowego nauczyciela,
- współpraca uczelni z ośrodkami kształcenia nauczycieli,
- angażowanie absolwentów w przedsięwzięcia organizowane na uczelni np. koncertów, konferencje tematyczne, szkolenia, studia podyplomowe.

4. Staż zawodowy nauczyciela w równej mierze wpływa na występowanie zarówno zjawisk pozytywnych, takich jak rozwój kompetencji zawodowych, lecz także zjawisk niepożądanych, spośród których możemy wymienić rutynizację i wypalenie zawodowe.

Badania oparto na skonstruowanej uprzednio ankiecie i uzupełniono je o niestandardyzowane wywiady. Ankietę rozesłano do 24 nauczycieli muzyki, na terenie Pomorza Środkowego, obejmując województwa zachodnio-pomorskie i pomorskie. wyznaczone od miejscowości Koszalin do miasta Tczew. Ankietowani nauczyciele to głównie pracownicy szkół podstawowych.

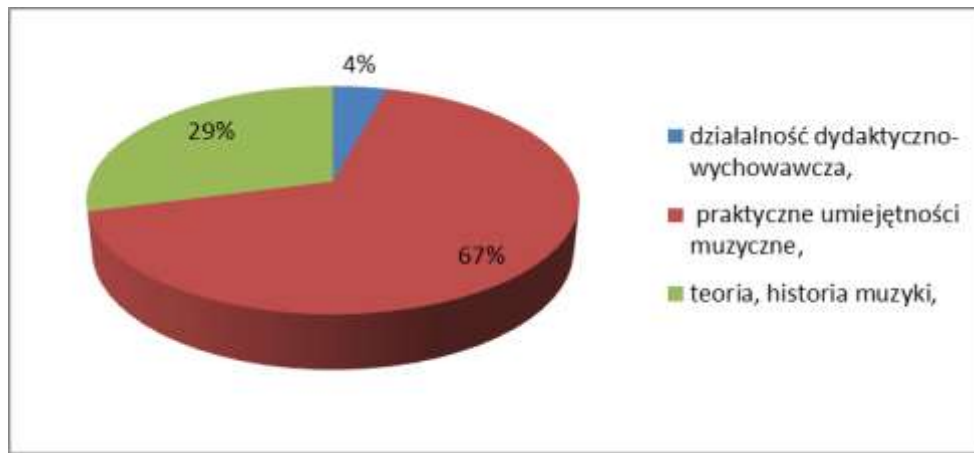
Wykaz nauczycieli biorących udział w badaniach ankietowych:

Miejscowość	Nazwa placówki:
Białogard	SP nr 5 im. Wł. Broniewskiego
Bytów	SP nr 2
Darłówko	ZS Społecznych
Darłowo	Gimnazjum im. Stanisława Dulewicza SP nr 3 im. Wojsk Ochrony Pogranicza
Dąbki	ZS nr 3 im. Ratowników Morskich
Koszalin	Rytmika i Nauka gry na instrumentach ZS nr 2 im. Stanisława Lema
Lębork	Gimnazjum nr 2 im. Bohaterów Westerplatte ZS Katolickich im. ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Lisewo	SP im Janusza Korczaka Gimnazjum Gminne
Lęczyce	SP im. Marii Konopnickiej Gimnazjum im. Adama Loreta
Kościernice	SP im. ppor. Ryszarda Kuleszy
Płóchno	Zespół Szkół
Radzanów	ZS im H. Czechowskiej i Jana Pawła II w Radzanowie
Sławno	SP nr 3 Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II
Słupsk	ZS Społecznych, ul. Szczecińska 94 Gimnazjum Społeczne nr 1 im. Mikołaja Reja MDK w Słupsku
Studzienice	ZS im. ks. A. Peplińskiego
Tczew	Sportowa Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte SP nr 8 im. Św. Wojciecha SP nr 10 im. Płk. Dąbka

Poniżej przedstawiono odpowiedzi nauczycieli na niektóre z pytań zawartych w ankiecie:

PYTANIE 12.

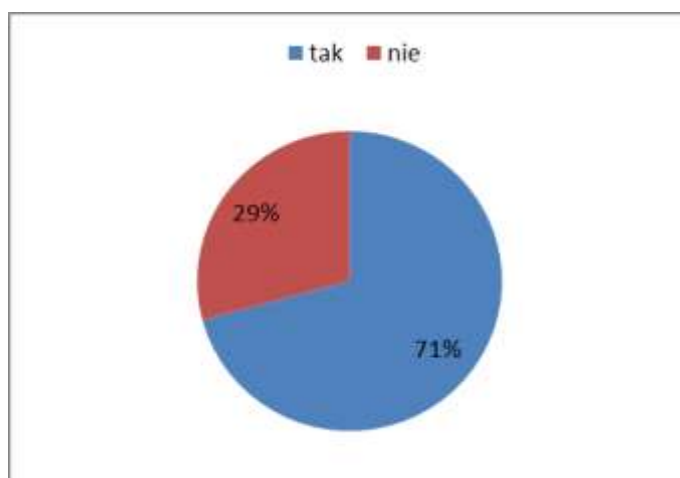
Co jest pani najmocniejszą stroną w pracy zawodowej?

Powyższy wynik przedstawia w dość jaskrawy sposób samoocenę nauczycieli dotyczącą ich umiejętności zawodowych. Za swoją najsłabszą stronę uważają działalność dydaktyczno-wychowawczą, (jako mocną stronę zadeklarował tylko jeden 24-ech badanych nauczycieli). Zadowolająca jest ocena swoich umiejętności dotyczących praktyki muzycznej, czyli śpiew, taniec, czy gra na instrumencie. Wielu nauczycieli wskazuje również na teorię i historię muzyki, jako elementy, które z całą pewnością są w stanie przekazać uczniom w pełni swoich możliwości. Na podstawie wyników uzyskanych przez to pytanie wnioskuje się, iż najsilniejszą preferencją zawodową jest praktyka muzyczna, na drugim miejscu teoria i historia muzyki, zaś nauczyciele tego przedmiotu niechętnie odnoszą się do swoich umiejętności z zakresu nauczanych na uczelni dyscyplin zawodowych wchodzącą w obszar przedmiotów pedagogiczno-psychologicznych. Preferencję tę dość łatwo wytłumaczyć, praktyka muzyczna jest dziedziną dającą zarówno nauczycielom, jak i uczniom, więcej satysfakcji niż teoria wchodząca w zakres kompetencji standardu nauczycielskiego.

PYTANIE 15.

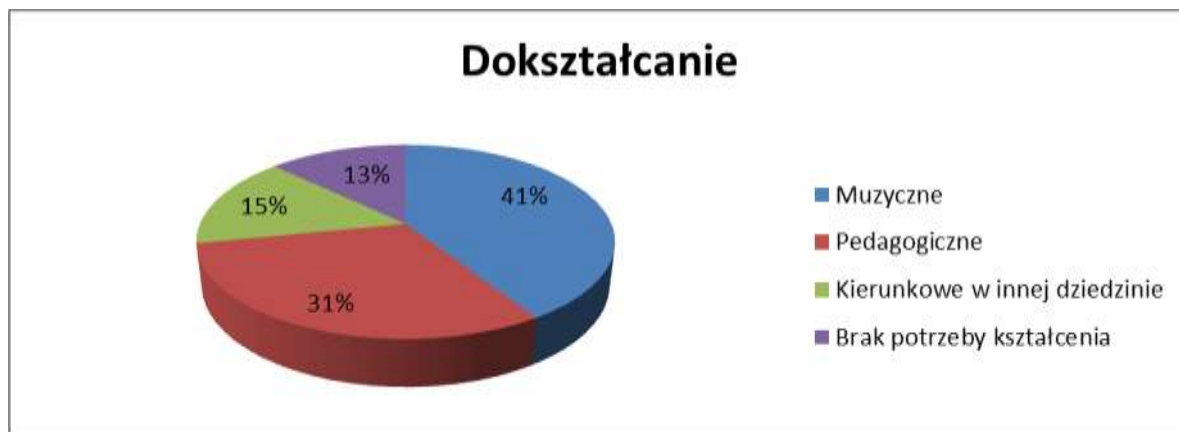
Czy odczuwa Pani wsparcie dyrekcji i instytucji kulturalnych w środowisku, w realizacji swoich projektów artystycznych? (jakiich?)

Wsparcie instytucji lokalnych w środowisku nauczyciela muzyki jest bardzo ważne, z punktu widzenia odczuwanego przez niego zadowolenia zawodowego. Wartościowym wynikiem jest 71 % badanych nauczycieli (18 osób), które potwierdziły wsparcie dyrekcji szkoły i najbliższych ośrodków kulturalnych dla jego ogólnie pojętej działalności dydaktyczno-artystycznej. Najczęściej są to gminne i miejskie domy kultury wspierające szkolną działalność artystyczną i pomagające uczniom zdolnym do reprezentowania artystycznego szkoły i swojej miejscowości. Pojawiającym się ośrodkiem wspomagającym działalność artystyczną nauczycieli muzyki były też parafie rzymskokatolickie, a także zespoły i grupy muzyczne działające w regionie.

PYTANIE 18.

Czy ma Pan/i potrzebę dalszego kształcenia? Jeśli tak to w jakim kierunku?

Potrzebę dalszego kształcenia lub dokształcania się, odczuwa ponad 80% badanych nauczycieli, a tym wielu z nich wskazuje więcej niż jedną dyscyplinę, dalszej edukacji. Powyższy wykres przedstawia procentowe rozłożenie się dalszych planów dokształcania się nauczycieli muzyki, przy założeniu wielokrotnego wyboru każdego z nich. Nauczyciele planujący dalszy rozwój edukacyjny dzielą się na wskazane w wykresie grupy osób chcących dokształcać się pod kątem muzycznym, wybranym kierunkiem pedagogicznym lub innej dziedzinie naukowej. Osoby zainteresowane dalszym kształceniem się w kierunku muzyki najczęściej wymieniały potrzebę pogłębienia wiedzy z historii muzyki, tańca, rytmiki, muzyki wykorzystywanej w działalności z małymi dziećmi. Kierunki pedagogiczne będące w planach nauczycieli to głównie oligofrenopedagogika, logopedia, terapia pedagogiczna i pedagogika przedszkolna. Ostatnia wyłoniona z badań grupa wiąże swoje dokształcanie z odmienną dziedziną niż podjęta na pierwotnych studiach. Osoby te wymieniły kierunki tj.: matematyka, edukacja przyrodnicza oraz język angielski.

PYTANIE 20.

Czy trudno było znaleźć pracę w zawodzie po ukończonym kierunku studiów?

Trudności ze znalezieniem pracy po kierunku Edukacji artystycznej lub wcześniejszym wychowaniu muzycznym deklaruje 46% badanych nauczycieli muzyki. Młodzi nauczyciele napotykają na trudności ze znalezieniem pracy, jednak nie stanowią połowy badanych w swoim przedziale wypracowanych lat stażu zawodowego. Nauczyciele współpracujący z uczelnią, również rzadziej mają problemy ze znalezieniem pracy. Spotykają się oni coraz częściej z pomocą pracowników uczelni w znalezieniu pracy lub na podstawie większego kontaktu z grupą zawodową swojego kierunku wykształcenia, podczas praktyk i codziennej edukacji, mają większe możliwości poznawcze przyszłego rynku pracy i możliwości zatrudnienia. Znaczącą rolę w znalezieniu pracy przez nowych absolwentów studiów, jest zaangażowanie w działalność artystyczną, instytucji lokalnych i otwartość na pracę aspirujących muzycznie kandydatów.

PYTANIE 21.

Czy Akademia Pomorska proponowała Pan/i współpracę, wspólne przedsięwzięcia, możliwości doksztalcania? Jeśli tak, wymień jakie?

Uzyskane wyniki badań ankietowych, dotyczące propozycji Akademii Pomorskiej współpracy z nauczycielami muzyki wskazują, że znaczna część jej absolwentów nie bierze udziału w działalności swojej uczelni, którą ukończyła. Grupę tą stanowi 58% badanych nauczycieli, co wskazuje na 14 nauczycieli muzyki z regionu Pomorza Środkowego. Ankietowani, którzy biorą udział w zorganizowanych przez słupecką uczelnię formach współpracy, wymieniają przede wszystkim: studia podyplomowe, konferencje, kursy, wspólną działalność AP z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku i prowadzenie doksztalcania nauczycieli przez wielu pracowników AP, koncerty, PAP-arty, warsztaty. Działalność taka jest dostrzegalna dla 48% badanych. Na uwagę zasługuje fakt, że jest duża grupa młodych nauczycieli udziela się w projektach Akademii Pomorskiej w Słupsku i zauważa możliwości kształcenia przez nią oferowane.

Zestawienie zbiorcze

Ankiety dla studentów kończących studia na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Instytutu Muzyki Akademii Pomorskiej w Słupsku

Ankieta została przeprowadzona na 3 roku SPS. Ankieta została objętych 10 studentów

Nazwa ukończonych studiów: **Edukacja muzyczna w zakresie sztuki muzycznej SPS**

Rok ukończenia studiów: **2018**

Proszę o udzielenie odpowiedzi na podane pytania poprzez zaznaczenie wybranego wariantu oraz uzasadnienie swojego wyboru.

15. *Czy Pana/Pani zadaniem ilość godzin przeznaczona na realizację poszczególnych zagadnień programowych jest:*

zbyt mała **0**

zbyt duża **0**

odpowiednia **10**

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „zbyt mała” proszę wskazać nazwy przedmiotów, których zmiana dotyczy:

16. *Czy z perspektywy ukończonych studiów dostrzega Pan/Pani konieczność zmiany/korekty kolejności przedmiotów w programie studiów?*

tak **4**

nie **6**

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, proszę zaproponować zmiany:

4 studentów wyraziło opinię, aby przedmiot dydaktyka muzyki poprzedzał przynajmniej jeden semestr rozpoczęcia praktyk pedagogicznych kierunkowych z przedmiotu Muzyka w szkole podstawowej, gdyż studenci nie są przygotowani do realizacji zadań, wynikających z regulaminu praktyk.

17. *Czy Pana/Pani zdaniem istnieje konieczność uzupełnienia programu studiów o dodatkowy przedmiot?*

tak **2**

nie **8**

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, proszę podać nazwę proponowanego przedmiotu:

Rytmika, teoria muzyki – 2 osoby wskazywały na taką potrzebę.

18. *Czy Pana/Pani zdaniem konieczne jest wprowadzenie istotnych zagadnień do programu któregoś przedmiotu studiów?*

tak **0**

nie **10**

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, proszę wskazać przedmiot i sugerowane zagadnienia:

19. *Czy w Pana/Pani opinii studia I/II stopnia przygotowały Pana/Panią wystarczająco dobrze do wykonywania zawodu:*

- ✓ *nauczyciel muzyki w szkole – skala 1-5 (przy czym 1 oznacza niezadowolająco; 5 wysoce zadowolająco)*
5 – 5 osób; 4 – 1 osoba; 3 – 3 osoby; 2 – 1 osoba
- ✓ *instruktor muzyki*
5 – 1 osoba; 4 – 2 osoby; 3 – 4 osoby; 2 – 3 osoby
- ✓ *menager kultury*
5 – 1 osoba; 4 – 3 osoby; 3 – 4 osoby 2 – 2 osoby
- ✓ *animator kultury*
5 – 1 osoba; 4 – 1 osoba; 3 – 4 osoby; 2 – 3 osoby, 1 osoba nie wyraziła opinii
- ✓ *wykonawca (instrumentalista, wokalista, dyrygent, aranżer itp.) skala 1-5*
5 – 5 osób; 4 – 1 osoba; 3 – 4 osoby
- ✓ *inne .....*

20. Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z wybranego kierunku studiów?

skala 1-5 (przy czym 1 oznacza nie zadowolony; 5 wysoce zadowolony)

5 – 2 osoby; 4 – 1 osoba; 3 – 6 osób; 2 – 1 osoba

21. Czy w trakcie studiów spotkał Pan/Pani specjalne trudności, które w istotny sposób wpływały na przebieg na studiów?

tak 4

jakie?

Studenci wskazywali, iż dydaktyka muzyki powinna poprzedzać przynajmniej jeden semestr rozpoczęcia praktyk pedagogicznych kierunkowych z przedmiotu Muzyka w szkole podstawowej. Poza tym zajęcia kolidowały z godzinami praktyk w szkole (120 godzin praktyk w trakcie studiów I SPS; w trakcie 3 semestrów – III, IV i V). Plan zajęć kierunkowych rozłożony na cały dzień.

nie 6

22. Z perspektywy lat studiowania co wydaje się Panu/Pani najbardziej pozytywnym elementem, który wpłynął na proces kształcenia:

2. *poziom nauczanych przedmiotów skala 1-5 (przy czym 1 oznacza niezadowolająco; 5 wysoce zadowolając)*

5 – 6 osób; 4 – 1 osoba; 3 – 2 osoby; 2 – 1 osoba

3. *duża ilość zajęć praktycznych*

5 – 1 osoba; 4 – 2 osoby; 3 – 7 osób

4. *możliwość koncertów i prezentacji publicznych*

5 – 5 osób 4 – 2 osoby; 3 – 3 osoby

5. *dostępność sal do ćwiczeń*

5 – 5 osób; 4 – 2 osoby; 3 – 3 osoby

6. *atmosfera sprzyjająca studiowaniu*

5 – 3 osoby; 4 – 3 osoby; 3 – 4 osoby

7. *osobowość i kompetencje wykładowcy*

23. *inne*

24. Czy uważa Pan/Pani, że wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów mogą przyczynić się do podniesienia Pana/Pani konkurencyjności na rynku pracy?

tak 7 osób

nie 1 osoba

trudno powiedzieć – 2 osoby

Wnioski:

- 3 Absolwenci uważają, iż SPS przygotowały ich najbardziej do pracy w charakterze: nauczyciela muzyki - 60% wypowiedzi była wysoce zadowolająca i zadowolająca, oraz wykonawcy (instrumentalista, wokalista, dyrygent, aranżer) – 60% wypowiedzi była wysoce zadowolająca i zadowolająca.
- 4 Absolwenci, w 40% wskazują na potrzebę wprowadzenia korekty do programu studiów. Ich zdaniem (podobnie, jak w ubiegłym roku akademickim 2016/2017)- przedmiot dydaktyka muzyki powinien poprzedzać przynajmniej jeden semestr rozpoczęcie praktyk pedagogicznych kierunkowych z przedmiotu Muzyka w szkole podstawowej. Studenci nie czuli się bowiem przygotowani do odbywania praktyk, które rozpoczynają się w III semestrze równoległe z przedmiotem dydaktyka muzyki.
- 5 Kolejną trudnością był fakt, iż zajęcia na uczelni kolidowały z harmonogramem pracy nauczycieli w szkołach, gdzie odbywali praktyki.
- 6 Absolwenci – 20% wskazują również na potrzebę zwiększenia godzin z przedmiotów: Rytmika i Teoria muzyki
- 7 Jako najbardziej pozytywne elementy, które wpłynęły na proces kształcenia absolwenci wymieniają:
  13. poziom nauczanych przedmiotów: 70% wypowiedzi wysoce zadowolających i zadowolających
  14. dostępność sal do ćwiczeń: 70% wypowiedzi wysoce zadowolających i zadowolających
  15. możliwość koncertów i prezentacji publicznych : 70% wypowiedzi wysoce zadowolających i zadowolających
  16. atmosfera sprzyjająca studiowaniu: 60% wypowiedzi wysoce zadowolających i zadowolających
- 8 Absolwenci są w 70% przekonani, że wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów mogą przyczynić się do podniesienia konkurencyjności na rynku pracy; 20% nie ma zdania na ten temat, 10% wypowiedziało opinię negatywną.

Przeprowadzone badania, pozwoliły na sformułowanie końcowych wniosków, wśród których wyróżnia się fakt, że analizując losy absolwentów i jego sytuację na rynku pracy należy zwrócić uwagę na całokształt procesu kształcenia podczas studiów kierunkowych oraz drogę doskonalenia podczas kariery zawodowej. Większość badanych nauczycieli zdecydowało się na podjęcie studiów edukacji artystycznej wcześniejszych doświadczeniach muzycznych tj. prywatna edukacja oraz kształcenie w szkołach, czy ogniskach muzycznych. Przebyte doświadczenia, zdobyte umiejętności oraz wiedza metodyczno-dydaktyczna poznana na kierunku edukacji artystycznej, lub wychowania muzycznego, pozwalają na znaczne podwyższenie umiejętności muzycznych absolwentów. Ścisłe realizowany program na studiach, jest według badanych najważniejszym źródłem wiedzy na tematy dydaktyczne. Zobligowanie nauczycieli ministerialnie do nieustannego podnoszenia swoich kwalifikacji, również przyczynia się do profesjonalizacji zawodu, a także motywuje do podjęcia współpracy z uczelniami wyższymi (przede wszystkim z Akademią Pomorska w Słupsku), ośrodkami doskonalenia nauczycieli oraz innymi ośrodkami kulturalnymi.

Również współpraca z domami kultury, oraz prywatna działalność artystyczna muzyków poza murami szkoły wspomaga ich rozwój, a także pomaga w zrównoważeniu swoich obowiązków. Staż pracy pozytywnie wpływający na profesjonalizację umiejętności kierunkowych i ogólnopedagogicznych. Nauczyciel – absolwent studiów już od początków pracy powinien reagować na zagrożenia rutynizacji, które może być przyczyną doznawania symptomów wypalenia zawodowego. Zjawisku temu przeciwdziała doskonalenie się nauczycieli i ich samokształcenie. Warunki takie stwarza wiele uczelni wyższych, w tym Akademia Pomorska. Wsparcie ośrodków lokalnych, jako jeden z czynników pozytywnie wpływających na rozwój zawodowy, wskazuje na szczególną rolę lokalnych domów kultury, a także współpracę z pracodawcą i dyrektorem szkoły. Wszystkie czynniki warunkuje najważniejszy element, mający znaczący wpływ na wszystkie wymienione elementy procesu kształcenia i pracy nauczycieli muzyki, a jest nim osobisty wkład pracy w podjęte działania.

Proces kształcenia absolwenta studiów edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej określony jest ściśle realizowanym programem studiów; praca zawodowa nauczycieli rozwija się wraz ze stażem zawodowym oraz przy wsparciu środowiska lokalnego; doskonalenia nauczycielskich umiejętności zawodowych jest zależne przede wszystkim od osobistego wkładu oraz przy współpracy z pracodawcą i uczelnią macierzystą.

4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów

Kierunek *Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* w swoich założeniach programowych odwołuje się do pogranicza:

a) muzycznej działalności i twórczości artystycznej, a także refleksji teoretycznej nad tym obszarem (dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki muzyczne) oraz

b) edukacji muzycznej – która wiąże zagadnienia wiedzy o muzyce i wykonawstwo artystyczne z myślą pedagogiczną, pedagogiką szkoły wyższej oraz dydaktyką ogólną i przedmiotową.

Instytut monitoruje rynek ofert edukacyjnych Pomorza oraz wymogi rynku pracy. Efektem tych działań jest dostosowanie oferty kształcenia do jego potrzeb. Jako jednostka organizacyjna jesteśmy elementem systemu oświatowego Słupska i regionu.

Oferta edukacyjna, artystyczna oraz kulturalna uwzględnia potrzeby otoczenia społecznego. Współpracujemy z władzami samorządowymi, instytucjami i organizacjami kulturalnymi.

Przyjęta przez jednostkę prowadzącą studia „Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej”- strategia rozwoju pozostaje spójna z polityką Uczelni.

Wiodącymi celami strategicznymi są:

- dostosowanie do potrzeb rozwojowych Słupska oraz regionu,
- łączenie działalności edukacyjnej z jej praktycznym wykorzystaniem w działalności artystycznej i społeczno-kulturowej,
- przygotowanie oferty kształcenia zgodnej z potrzebami rynku pracy oraz wymogów kształcenia permanentnego,
- monitorowanie losów absolwentów w celu doskonalenia oferty edukacyjnej.

Uwzględniając wytyczne wynikające z Misji oraz strategii Uczelni – Instytut Muzyki sformułował cele strategiczne na lata 2015 - 2019:

- dobór kadry pod kątem właściwej realizacji procesu dydaktycznego z uwzględnieniem potrzeb kierunku edukacja artystyczna,
- wsparcie rozwoju artystycznego i naukowego pracowników chcących podnieść swoje kwalifikacje poprzez pomoc materialną,
- otwarty konkurs na stanowiska naukowo-dydaktyczne oraz dydaktyczne
- wzmocnienie kadrowe (kadry naukowo- dydaktyczne) IM,
- podnosić efektywność kształcenia,
- prowadzić działalność artystyczną stosownie do potrzeb społeczno-kulturalnych Słupska, regionu i kraju,
- rozwijać różne formy działalności kulturalnej i artystycznej zwłaszcza w perspektywie interdyscyplinarnej, międzywydziałowej, międzyuczelnianej,
- pozytywnie motywować nauczycieli akademickich do zdobywania stopni naukowych,

Ponadto do najistotniejszych zadań artystyczno-dydaktycznych naszej jednostki należy budowanie i optymalizacja programów kształcenia wysoko kwalifikowanej kadry dla potrzeb szkolnictwa ogólnokształcącego, muzycznego oraz dla szeroko rozumianej działalności artystycznej. Instytut Muzyki sprawuje merytoryczną opiekę nad procesem dydaktycznym. Obszar zadań statutowych podejmowanych w tej jednostce dotyczy także zagadnień związanych z pograniczem pedagogiki kultury oraz edukacji artystycznej, estetycznej i muzycznej. Ta sfera

poznawcza wymaga ciągłego ubogacania i kreatywnego rozwijania podstaw artystycznych i teoretycznych dyscyplin znajdujących się w kręgu zainteresowań jednostki. Wymienić należy najistotniejsze z nich: pedagogika i metodyka muzyczna, kompozycja, teoria i historia muzyki, muzykologia, teoria wykonawstwa muzycznego, wychowanie estetyczne, muzyczna pedagogika porównawcza, muzyczne aspekty edukacji międzykulturowej.

Społeczne aspekty zadań kulturalno-artystycznych jednostki postrzegać należy z niezmiennie aktualnymi zagadnieniami „upowszechniania, udostępniania, uprzystępniania” kultury i sztuki, szczególnie z kręgu kultury wysokiej. Liczne dokonania artystyczne i popularyzatorskie, jakie były udziałem pracowników jednostki wskazywały na ich wartość w przestrzeni publicznej, jej duchowo-artystycznego rozwoju oraz integrowania wokół zjawisk artystycznych. Dorobek artystyczny i popularyzatorski jednostki uwypukla również współczesne przemiany społeczno-kulturowe takie jak: regionalizacja, globalizacja i międzykulturowość. Silny związek tej problematyki z przestrzenią szeroko rozumianego wychowania estetycznego stanowi podstawę wspierania środowisk lokalnych w jej aspiracjach artystycznych.

Zadania edukacji artystycznej mogą być tylko wtedy skutecznie wykonywane, jeśli nastąpi optymalizacja procesu kształcenia nauczycieli muzyki oraz instruktorów amatorskich zespołów muzycznych, animatorów kultury. Program ten jest nieustannie poddawany ocenie i diagnozie. Wyniki tych działań konfrontuje się z sylwetką absolwenta studiów i ich trafnością prognostyczną, a więc skutecznością wykonywania zawodu nauczyciela muzyki oraz instruktora muzycznego w ośrodkach upowszechniania sztuki muzycznej.

Instytut Muzyki swoją ofertę edukacyjną kieruje przede wszystkim do młodzieży zamieszkałej w Słupsku, ale również w mniejszych miejscowościach regionu. Młodzież ta, pochodząca najczęściej z małych miejscowości i wsi, znajduje tu możliwość rozwoju swoich zainteresowań, a także zdobycia zawodu, który w tym regionie daje szansę zatrudnienia w szkolnictwie ogólnokształcącym, domach kultury i ruchu amatorskim. Ponadto Instytut Muzyki spełnia ważną rolę kulturotwórczą i popularyzacyjną w środowisku. Następujące działania zamierzamy wspierać i rozwijać:

- a) Koncerty nauczycieli i studentów dla różnych środowisk w mieście i regionie. Wydarzenia te przyczyniają się w pewnej mierze do podniesienia kultury muzycznej społeczności lokalnej oraz jej zintegrowania.
- b) Koncerty promujące ośrodek akademicki jakim jest Akademia Pomorska w Słupsku, podczas których przedstawiana jest oferta edukacyjna uczelni.
- c) Różnorodność warsztatów muzycznych organizowanych przez jednostkę dla słupskiego środowiska szkolnego podczas Bałtyckiego Festiwalu Nauki.
- d) Prelekcje i warsztaty muzyczne organizowane we współpracy z Uniwersytetem III Wieku oraz Uniwersytetem Dziecięcym.
- e) Pracownicy instytutu często występują w roli jurorów, ekspertów oraz instruktorów muzycznych podczas regionalnych przeglądów, konkursów i festiwali muzycznych.
- f) Współpraca z lokalnymi mediami: telewizja, radio i prasa. W mediach tym prezentowane są osiągnięcia muzyczne pracowników i studentów Instytutu Muzyki (nagrania pełnych koncertów, ich transmisja i recenzje w lokalnej, a także krajowej prasie).
- g) Pracownicy i studenci prowadzą audycje muzyczne dla szkół, podczas których wypełniana jest rola edukacyjna w środowisku szkolnym poprzez prezentowanie wybitnych dzieł muzycznych.
- h) Pracownicy i studenci jako animatorzy kultury muzycznej w regionie poprzez współorganizację licznych imprez kulturalnych.
- i) Udział nauczycieli akademickich oraz zespołów studenckich w prestiżowych koncertach,
- j) Działalność fonograficzna – wydanie płyt CD z różnorodnym repertuarem muzycznym

- k) Publikacje – mają znaczenie głównie dla pracowników wybierający rozwój naukowy, mający związek z profilem praktycznym kierunku, a więc także z szeroko rozumianą edukacją artystyczną
- l) Organizacja konferencji naukowych i metodycznych – istnieje potrzeba kontynuacji międzynarodowych konferencji, które odbywały się w poprzednich latach.
- m) W Instytucie Muzyki wydawane jest od 2010 r. czasopismo – „ARS INTER CULTURAS” znajdujące się na Liście MNiSW B – 7 punktów. Jego podstawowym zadaniem jest stworzenie szerokiego pola interdyscyplinarnej dyskusji o artystycznej edukacji międzykulturowej. W czasopiśmie tym teksty publikują autorzy wywodzący się z lokalnego środowiska naukowego, a także dużych ośrodków akademickich w Polsce i zagranicą.

W obszarze dotyczącym rozwoju oferty i jakości kształcenia przyjęte zostały następujące cele strategiczne:

- rozwój nowych specjalności, zgodnie z potrzebami środowiska,
- rozwój oferty studiów podyplomowych,
- utrzymanie specjalności nauczycielskich, (względnie alternatyw),
  - kontynuacja międzynarodowej wymiany studenckiej i programu „podwójny dyplom” z wybranymi uniwersytetami ukraińskimi,
- stałe unowocześnianie bazy dydaktycznej,
- monitoring kariery zawodowej absolwentów,
  - pełniejsze otwarcie Uczelni na potrzeby osób niepełnosprawnych i studentów Uniwersytetu III Wieku,
- rozwój nowych form pracy indywidualnej ze studentem niepełnosprawnym,

W obszarze dotyczącym poprawy warunków kształcenia przyjęte zostały następujące cele strategiczne:

- oferować studentom atrakcyjne miejsca praktyk,
- wspierać powstawanie kół artystyczno-naukowych,
- systematycznie wyposażać sale dydaktyczne w nowoczesny sprzęt audiowizualny,
- rozwijać informatyzację instytutu.

W odniesieniu do otoczenia lokalnego Instytut Muzyki sformułował zamierzenia:

- rozwijać współpracę z władzami Słupska i regionu słupskiego w celu uzyskania wsparcia dla rozwoju Instytutu,
  - nawiązać współpracę z organizacjami społecznymi i kulturalnymi w regionie,
  - zwiększyć obecność Instytutu Muzyki w życiu kulturalnym Słupska poprzez organizowanie wykładów otwartych, koncertów i imprez dla mieszkańców,

Warunkiem realizacji w/w celów jest sprawne i skuteczne zarządzanie. W tym zakresie należy:

- kontynuować działania w celu poprawy dyscypliny pracy,
- przestrzegać zasady zwierzchnictwa, uprawnień, odpowiedzialność i podziału kompetencji,
- doskonalić wewnętrzne procedury, aktualizować instrukcje i regulaminy,
- prowadzić niezbędne szkolenia pracowników i egzekwować przestrzeganie wewnętrznych procedur.